

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

PRAEDICATIONES

(vol. 1)

Teologie pentru azi

București
2011

Cuprins

1. Despre *regăsirea liniștii* proprii. La Nașterea Domnului [25 decembrie] (4-6)
2. Despre *simplitatea care cucerește*. La sfârșitul anului civil [31 decembrie] (7-12)
3. Între *smerenie* și *infatuare*. La Duminica a 33-a după Rusalii (*a Vameșului* și *a Fariseului*) (13-16)
4. Pe cine *întâmpinăm* noi? La *Întâmpinarea Domnului* [2 februarie] (17-21)
5. *Fiul cel mare/ bătrân* și *fiul cel tânăr*. La Duminica a 34-a după Rusalii (*a Fiului risipitor*) (22-25)
6. *Logica iertării* lui Dumnezeu. La Duminica a 5-a din *Postul Mare* (*a Cuvioasei Maria Egipteanca*) (26-30)
7. Cine sunt *Sfintele Femei Mironosițe*? Femeia în Biserică. La Duminica a 3-a după Paști (*a Mironosițelor*) (31-34)
8. *Vindecarea slăbănogului* de la scăldătoarea Vitezda [In. 5, 1-15]. La Duminica a 4-a după Paști (*a Slăbănogului*) (35-38)
9. Δός μοι πείν· *Dă-Mi să beau!* La Duminica a 5-a după Paști [In. 4, 1-42] (*a Samaritencii*) (39-42)
10. Cine sunt *orbii*? La Duminica a 6-a după Paști [In. 9, 1-38 / F. Ap. 16, 16-34] (*a orbului din naștere*) (43-50)
11. Ce înseamnă *Înălțarea Domnului*? La *Înălțarea Domnului* (51-55)
12. Predică la Duminica a 7-a după Paști. Duminica *Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic* (325 d. Hr.) (56-62)
13. Predică la praznicul *Pogorârii Sfântului Duh* și la cel al *Preacuratei și Preasfintei Treimi*, Dumnezeuul nostru (63-69)
14. *Ei, cei de care lumea nu era și nu este vrednică*. La Duminica întâi după Rusalii (*a tuturor Sfinților*) (70-77)
15. *Iertare* și *vindecare*. La Duminica a 6-a după Rusalii (*vindecarea paralticului/ slăbănogului din Capernaum*) (78-84)
16. Predică la Duminica a 9-a după Rusalii [Mt. 14, 22-34] (*Umblarea pe mare – Potolirea furtunii*) (85-89)
17. Predică la *Schimbarea la Față a Domnului* [6 august] (90-96)
18. Tânărul bogat *sărac*. Predică la Duminica a 12-a după Rusalii [Mt. 19, 16-26] (97-106)
19. Se va da *Împărăția* acelor care *vor face roadele ei*. Predică la Duminica a 13-a după Rusalii [Mt. 21, 33-44] (107-113)

20. Să te iei *în stăpânire*, ca să *urmezi* Domnului! Predică la Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci [Mc. 8, 34-38; 9, 1] (114-120)

21. Veți pescui oameni! Predică la Duminica a 18-a după Rusalii. *Pescuirea minunată* [Lc. 5, 1-11] (121-128)

22. Rugăciunea care *înspăimântă*. Predică la Duminica a 19-a după Rusalii [Lc. 6, 31-36] (129-135)

23. Despre *Dumnezeul milei*. Predică la Duminica a 20-a după Rusalii. *Învierea fiului văduvei din Nain* [Lc. 7, 11-16] (136-141)

24. *Sămânța cuvântului*. Predică la Duminica a 21-a după Rusalii. *Pilda Semănătorului* [Lc. 8, 5-15] (142-147)

25. Cât a făcut Dumnezeu *pentru tine*. Predică la Duminica a 23-a după Rusalii [Lc. 8, 26-39] (148-155)

26. Dacă *nu ascultă*...tot *nu vor crede*. Predică la Duminica a 22-a după Rusalii [Lc. 16, 19-31] (156-162)

27. Despre cele *cu puțință*. Predică la Duminica a 30-a după Rusalii [Lc. 18, 18-27] (163-168)

28. Să nu stai *departe*! Predică la Duminica a 29-a după Rusalii. Vindecarea celor 10 leproși [Lc. 17, 12-19] (169-175)

29. Cerșește-ți *lumina duhovnicească* a ochilor tăi! Predică la Duminica a 31-a după Rusalii. Vindecarea orbului din Ierihon [Lc. 18, 35-43] (176-180)

30. *Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului!* Predică la Duminica a 33-a după Rusalii. Parabola *vameșului și a fariseului*. Începutul *Triodului* [Lc. 18, 10-14] (181-186)

31. *Când va veni Fiul Omului*. Predică la Duminica *lăsatului sec de carne* sau Duminica *Înfricoșătoarei judecăți* a Domnului [Mt. 25, 31-46] (187-192)

32. Acolo îți va fi *și inima!* Predică la Duminica *lăsatului sec de brânză* sau *a izgonirii Protopărintelui Adam din Rai* [Mt. 6, 14-21] (193-197)

Despre *regăsirea liniştii* proprii. La *Naşterea Domnului* [25 decembrie]

Iubiți frați și surori întru Domnul¹,

sărbătorile Nașterii Domnului sunt *momente de regăsire*, dacă le întâmpini cu inimă fină, *lină*, deschisă bucuriei. Bucuria duhovnicească a sărbătorilor este o *întâlnire* cu iubirea lui Dumnezeu, Care *S-a făcut tuturor toate* [I Cor. 9, 22] pentru ca să ne *mântuiască* pe noi.

Când așteptăm Nașterea Domnului o așteptăm însă *renăscându-ne zilnic* pentru ea.

¹ Scrisă în data de 19 decembrie 2006.

Dacă nu ne *renaștem zilnic* prin Hristos, întru Duhul Său cel Sfânt, către Tatăl Cel ceresc nu putem să fim *stăpâniți de bucuria* acestei mari sărbători.

Nașterea Sa este *un început*, este *începutul mântuirii* noastre.

Însă în fiecare zi trăim viața ca pe *un nou început*.

Întoarcerea la noi, la liniștea noastră, înseamnă trăirea sărbătorii nu ca pe *un sfârșit*, ci ca pe *un început continuu*, ca pe un început care ne face *și mai profunzi*, pentru că ne face *și mai buni*.

Nașterea Domnului este *un imn al simplității și al curăției* pentru cel care *o contemplă duhovnicește*.

Prea Curata Fecioară Îl naște *mai presus de fire* pe Fiul lui Dumnezeu. Peștera era *simplică*, umilă, nu era *a lor*, deși Pruncul Iisus era *Stăpânitorul lumii*.

Stăpânitorul lumii nu are *un lăcaș* că să *Se nască*.

Animalele își cunosc mai bine *Stăpânul* decât *oamenii*.

Însă și oamenii Îi aduc daruri. Vin păstorii, vin magii, Îngerii se minunează.

Bucuria *inundă* întreaga lume care *aștepta* venirea Lui.

Creștinii ortodocși care *au așteptat prin post*, prin *curățirea mântuitoare a postului* pe Fiul lui Dumnezeu, pentru ca El să *Se nască în ei*, cred că sunt *bucuroși*.

Bucuria noastră înseamnă tocmai *renunțarea la noi* pentru *El*. *Găsirea* Lui se petrece tocmai când *uităm de noi* și ne concentrăm, cu mare dor, *spre* persoană Lui.

Nașterea Sa înseamnă pecetluirea faptului că Dumnezeu *ne-a iubit incredibil mai mult decât ne putem închipui noi*.

Nașterea Sa înseamnă *iubirea Lui pentru noi*, iubirea Lui *încălmător de frumoasă*.

Trăind iubirea Lui, iertarea Lui, curăția Fiului lui Dumnezeu întrupat, a Domnului nostru, ne găsim *liniștea proprie*, cu care putem *să mâncăm* și să *ne veselim creștinește* de sărbători.

Când simți că El *te-a schimbat*, că El *te sensibilizează continuu* pentru ca să fii bun, iertător, să fii *omenos*, știi să *te bucuri*! Când *primești să te bucuri* atunci *te liniștești prin El* și El *Își face casă* întru tine.

Bucuria înseamnă *să fii locuit de Hristos*.

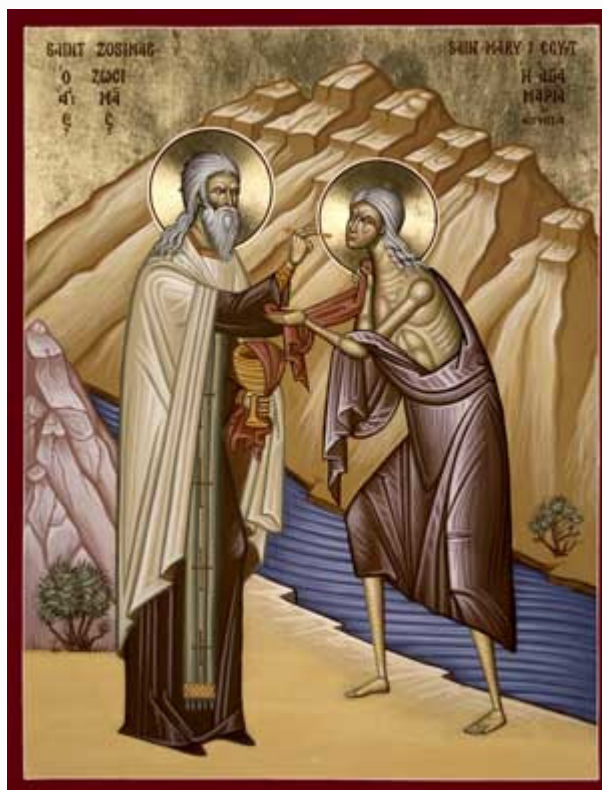
Curăția bucuriei de *a fi cu Hristos* se revarsă din noi, este *evidentă*, pentru că e *candoare*, e *pace*, e *liniște*, e *curăție frumoasă*.

Fiți *frumoși*, iubiții noștri, și lăsați-L pe Hristos să *va arate cât de frumoasă* e bucuria Lui!

Bucurați-vă de nașterea Lui *zilnică* în voi și *veți fi fericiți pe deplin*.

Domnul *să binecuvinteze* și *să înfrumusețeze* cu harul Sau pe toți, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Despre *simplitatea care cucerește*. La sfârșitul
anului civil [31 decembrie]²

Iubiți frați și surori întru Domnul,

niciodată nu m-am simțit *mai bine*, vă mărturisesc cu toată inima, ca în compania oamenilor care *nu mă sfidează* cu privirea lor, cu *manifestarea interiorității* lor, ci mă lasă să mă scufund în ochii lor și în inimile lor, că într-o *liniște de acasă*, ca într-o *acasă a mea* din ei.

Nimic *mai frumos* decât acești ochi limpezi, *neparșivi*, unde îți vezi toată ființa ta primită *ca un prieten*, *ca un iubit* mai bine-zis, și care te primesc *fără rețineri*.

Aveam o femeie în vârstă în satul meu³, care, atunci când mă vedea, *i se lumina ochii* și nu mai știa cum să *Îi mulțumească* lui Dumnezeu pentru faptul că...*mă vede*.

Pe atunci nu eram *preot*.

Abia intrasem la seminar...

Eram foarte tânăr, aveam 14-15 ani...și nu știu *ce înțelesese* ea despre mine...de proceda, de fiecare dată, *în acest fel*...

² Scrisă în data de 31 decembrie 2006.

³ În Scrioaștea, județul Teleorman.

Și îmi *ura*, oricând mă întâlnea și oriunde mă întâlnea un singur lucru: să *mă fac* preot și să fiu un preot care *să vorbesc cu tărie oamenilor*, să fiu un *adevărat preot* al lui Dumnezeu.

Nu știu ziua când a murit...

Dar și acum îi văd fața, basmaua ei neagră și mâinile ei muncite, bătătorite...cât și *nevoia ei* de preoți verticali, frumoși, Sfinți...

Și de fiecare dată eram *uimit* de ea...

Am ajuns *preot*...Dar nu cred că sunt *preotul real*, *adevăratul* preot, pe care acea femeie, nu prea știutoare ea de carte, și-l *dorea* odinioară.

Și poate că în această zi, în această *ultima zi* a anului, e bine să *elogiem*, să fim *recunoscători* față de *iubirea gratuită* (așa e întotdeauna iubirea: *gratuită, nemuritor de gratuită*) pe care ne-au dăruit-o, ne-au *adus-o în viața noastră* oamenii de lângă noi.

Simplitatea unei iubiri reale. Simplitate care *îți apleacă* grumazul, care *te coboară în smerenie* și care *te învăța evlavia de a vorbi despre teologie*.

Nu îmi pot *închipui* vocația mea preotească fără suma tuturor acestor *învățăături orale și vizuale* pe care le-am dobândit de-a lungul vieții mele, când am învățat să *suport simplitatea* ca pe o *mângâiere* și să o *caut* ca pe o *iubire*, ca pe o *împlinire totală* a vieții mele.

Credincioșii *sint* dacă ești *Părintele lor*.

Dumneavoastră simțiți atât *slăbiciunile mele* cât și *râvna mea în a vă sluji*, în a vă vorbi...

Și eu simt *slăbiciunile* dumneavoastră și vi le *port*, vi le *rabd*, după cum dumneavoastră mă *răbdați pe mine*. Nici nu se poate *altfel*.

De fiecare dată când vedem *naturalețea* cu care cineva *ne întreabă* despre cele sfinte, când simțim *dorul de viață sfântă* al oamenilor, când vedem *cât de mult dorește omul să se lepede de metehnele lui*, cât *de prost se simte* cu ele, de *îngreunat*, atunci suntem niște oameni care învățăm *din simplitatea* faptului de a *trăi creștinește*, a altora.

Cuvintele, după cum spunea Sfântul Grigorie Palama⁴ într-un tratat teologic al sau, *pot fi negate de alte cuvinte*. Însă *faptele*, suportabilitatea noastră, rămânerea noastră în viață, într-o viață

⁴ A se audia: *Sfântul Grigorie Palama, Despre rugăciune și vedere dumnezeiască* (2008), pachet de file audio care poate fi downloadat de aici: <http://www.archive.org/details/SfantulGrigoriePalamaDespreRugaciuneSiVedereDumnezeiasca2008>.

bună, cu toate intemperiiile istoriei, acestea *nu se pot nega*, pentru că nu pot fi *scoase* din noi și *nimeni nu ni le poate fura*.

Simplitatea de a *răbda*...

Răbdarea ta, răbdarea cu care ți-l rabzi pe dușmanul tău, răbdarea cu care îl rabzi pe fratele tău, frumusețea care ți se *petrece* în viața ta sunt *cuceritoare* pentru cel care *are nevoie* de *sprijin interior* în viața lui.

Toți avem nevoie de *sprijin*, de rugăciunea care să ne ducă *mai departe*, de umărul pe care să *plângem*, de brațele care să ne *îmbrățișeze cu drag*, de *tăcere* și de *odihnă integrală*.

Acestea toate *se oferă* și trebuie să *se ofere cu simplitate*, fără grandilocvență, fără ranchiună, fără obediență.

Măinile *tăbăcite de muncă* ale bunicilor și părinților noștri vorbesc despre simplitatea de a *rezista*, cât și despre *greutatea de a rămâne în picioare*.

Nu e ușor să *rămâi normal* într-o mare de *anormalitate*.

Lumea postmodernă în care trăim e o *lume a conflictului*, a maimuțării de sine, a competiției de junglă⁵.

E foarte greu să *reziști necontaminat de rău*.

Însă nu e *imposibil să rezști*, dacă Hristos, Dumnezeuul nostru, Care a *învins lumea* în Sine [In. 16, 33], ne dă puterea să o *învingem* și noi în ființa noastră.

Rezistența interioară a creștinilor, a noastră, se bazează pe rugăciune, pe iertarea păcatelor, pe împărtășirea deasă cu Domnul, pe iubire și îngăduință.

Teologia este *comoara din lăuntrul nostru*, care poate fi *deschisă* numai prin *umilința* și *simplitatea* de a urma *viața sfințeniei*.

Comoara aceasta, Hristos Dumnezeu, e în noi de la Sfântul Botez și nu trebuie să ne *temem să fim frumoși*, să ne sfințim viața, adică să *cooperăm* cu El, să ne *intimizăm* cu El, cu El, Cel mai *adânc* decât *sinele nostru*.

Vorbim despre *simplitate*, despre *simplitate* și *timp*.

Viața în timp e *scurtă*, e *simplă*, atunci când o *gândești pe patul morții* sau *al suferinței* și e *complicată*, atunci când vrei să *uiți de tine*, să te *negi* pe tine, să fii *furios* pe tine și pe mai te *miri cine*.

În ceea ce mă privește, dragii mei, cred că am fost *binecuvântat*, ca și dumneavoastră, cu multă *iubire*, *iertare* și *frumusețe* în viața mea.

⁵ A se vedea cartea noastră: *Lumea postmodernă și depersonalizarea omului*, care poate fi downloadată de aici: <http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/lumea-postmoderna-%c8%99i-depersonalizarea-omului/>.

Au trecut oameni prin viața mea care m-au învățat să fiu *frumos*, să fiu *sincer*, *simplu*, să am *o perspectivă largă asupra vieții*, să nu fiu *bădăran* sau *semidoct* în ceea ce înseamnă *bucuria de a comunica*.

Am primit *lecții de simplitate*, de cuceritoare, de *magnifică simplitate*.

Am simțit *cum iese* iarba din pământ, *cum arată vântul* prin spicele de grâu, *cum e gustul* laptelui sau al pâinii aburinde, *cum cântă* păsărelele, *cum și cât de mult* mă rănesc și mă *entusiasmează* durerea și bucuria umană, *compătimind* și *bucurându-mă* deopotrivă, *cum arată* prietenia, dragostea, cât de *dulce* este unirea *reală*, ființială, cu Dumnezeu nostru în Sfintele Taine, *cum îi simți* pe Sfinți și pe Îngeri slujind cu tine *realmente*, oriunde trebuie să fiu *ca să slujesc ca preot*, *cum e să vezi minunea iertării de păcate* a oamenilor, *cum arată adevărata mucenicie* a celor care *Îl iubesc mult* pe Dumnezeu, *cum arată smerenia* care te face *să te simți mic*, neglijabil *de mic*...*cum arată împăcarea*, da, *împăcarea cu tot ce se petrece* cu omul.

Sunt convins, știu, presupun că și dumneavoastră sunteți *plini* de astfel de *bucurii*.

Nu se poate să trăim fără *bucuria revelării personale a lui Dumnezeu în persoana noastră și în alții*, în întreaga natură și existență, în întreaga istorie.

Nu se poate *fără bucurie*.

Dar nu se poate *fără bucurie* când îți asumi, foarte *discret* dar și foarte *energic* în același timp, calea *vieții duhovnicești* ca *singura ta viață*, ca singura *viață frumoasă* pentru a fi trăită.

Tinerețea *exagerează mult*. Oricând *se exagerează*, la orice vârstă. Însă, cu precădere, *adolescența și prima tinerețe* sunt o *continuă exagerare*, care *ne demontează* foarte mult la nivel emoțional.

Ne scuturăm de entuziasm *prea devreme*. Mult prea devreme devenim niște *bătrâni* ai schimonoselii, ai plictiselii, ai urâteniei, când noi nu suntem *bătrâni* ci foarte *tineri*.

Mă înfioră, mă cutremură fețele urâte, *scâlciate* de păcate ale copiilor și ale tinerilor. Niște fețe *de teatru*, fețe *măști*, niște *măști cu ochi răi*, edulcorați, care *îți fac rău când le vezi*.

Păcat că *nu ne vedem* prea des *din afară*, prin ochii lui Dumnezeu, ai harului, ca să ne dăm seamă *cât de urâți* suntem *fără bucurie în noi*.

Dar nu cu *o bucurie de doi lei!*

Nu pe asta *ne-o doresc la toți*.

Nu cu *o bucurie de o zi* îi vreau pe toți, ci cu *bucuria harului* în inima noastră, cu bucuria Duhului Sfânt, *singura și adevărata bucurie încântătoare* a omului.

Dacă tot ceea ce vorbim acum nu e *realitate*, lucru *interior*, e doar *o predică fadă* pentru dumneavoastră.

E corect: nu v-ați putea *bucura* și *nu ne putem bucura* de *irealități*. Dacă aceste lucruri nu sunt și în *dumneavoastră*, atunci *nu există deloc* pentru dumneavoastră.

Ne-am învățat să credem că predicile se fac *numai din fariseism*, din *impostură*. Nu e așa! Predicile se fac, când *au conștiință* aceste predici, din suferință, din răbdare, din lacrimi și din multă bucurie, din bucuria de a *oferi* vestea mântuirii, mesajul bucuriei tuturor.

Bucuria Nașterii Domnului a fost *reală* numai pentru cei întru care Hristos *Se simte prezent*, *Se simte mereu viu*, *mereu acolo*, în noi.

Nu poți *mima* o iubire pe care *nu o ai*, o suferință pe care *nu o ai*...

Ne-am bucurat...dacă ne bucurăm. Dacă ne bucurăm mereu.

Dacă *nu ne bucurăm mereu*, am mâncat numai carne prăjită, șorici, rulouri, prăjituri, portocale...și *cam atât*...

Cam atât a fost bucuria.

Bineînțeles am primit mesaje, telefoane, am mâncat împreună cu familia etc. Dar toate acestea, după cum bine știm, nu sunt *bucuria reală*, dacă inimă nu ne-a *înflorit precum crinul* [Is. 35, 1] în acest *decembrie 2006*.

Bucuria nu stă în *afară*, ci în *ăuntru*.

Dacă *ni s-a confiscat* simplitatea de a *ne raporta* la evenimentul sărbătorii, la evenimentul *duhovnicesc* al sărbătorii, atunci *ni s-a furat bucuria*.

Nu numai *obiceiurile de Crăciun* au suferit *schimbări majore*, ci și modul nostru de a simți *viul sărbătorii* a început să se *dilueze*.

Nu am pierdut *Duhul sărbătorii*, ci nu ne mai *deschidem* către harul Duhului Sfânt, care *face sărbătoarea în noi și în afara noastră*.

Am rămas numai cu *straiete populare* dar nu și cu *simplitatea poporului*, cu *smerenia* și *pudoarea curată*, cu *delicatețea poporului nostru*.

Am învățat *după ureche* faptul că noi, românii, suntem *inferiori* altora. Dar asta de la cei care *nu mai simt sărbătoarea de a fi creștin*, de a fi român, de a fi om simplu.

Credem că orice cuvânt e *demagoric*, până în momentul când *noi înșine*, când vrem să *spunem cuvinte* (noi, cei care *nu ne credem „demagogi”*) începem să vorbim în *colțul gurii* sau *apăsător, fardat, afectat* despre cele mai simple și curate bucurii ale noastre.

Unde *ne-am dus* noi?

Ce *s-a ales din noi*, din *frumusețea noastră*?

Ce *ne facem* cu noi, dacă nu ne mai place de noi în *niciun fel*?

Nu sunt întrebări *goale*!

Sper ca mulți dintre dumneavoastră să *înțelegeți durerea mea*, acum, în momentul când *spun aceste cuvinte*.

Unde suntem noi, noi, cei care *nu mai suntem întregi*, cei care *nu ne mai simțim deplin*?!...

Simplitatea hainei, a mesei, a casei. Simplitatea vorbei, adică *adâncul experienței* noastre.

Și cine *a coborât în adâncurile sale* nu se teme că *va fi jefuit* de vreun huligan anume de *bogăția interioară* ci, dimpotrivă, simte, crede, știe, vede, cum *orice adânc cheamă un adânc și mai mare*, că *adâncul pe adânc cheamă* [Ps. 41, 9], în desfătarea apei care *vine din cer* și care izvorăște în noi ca *o apă pururea curgătoare* spre viața veșnică [In. 4, 14].

Mesajul meu pentru dumneavoastră, acum, la *o zi înainte* de *a ne vedea intrați în Uniunea Europeană*⁶ și mai înainte de *a trece într-un nou an civil*, în 2007, e acela că *a merge înainte* înseamnă *a te avea deplin, întreg, pe tine însuși*.

Nu putem să *mergem înainte* dacă *ne uităm pe noi înșine*, dacă *ne negăm identitatea*.

Nu putem înainta *orbecăind*, ci *văzând bine*, clar.

Va doresc să *vedeți clar* drumul *spre care mergem*, să aveți *viziune de ansamblu*, *perspectivă duhovnicească* în viața dumneavoastră și să *nu va temeți de orice zvon*, atâta timp cât *Dumnezeu e cu noi*!

Va doresc să fiți *frumoși întru Duhul*, *deștepți întru smerenie* și *cuminți întru simplitate*!

Avem nevoie de *cuminție* și de *simplitate*!

Dar nu de una *a pământului*, ci de una *a cerului*, *a lui Dumnezeu*!

Vă doresc *la mulți ani* și *multă pace* în inimile dumneavoastră!

⁶ Saitul oficial: http://europa.eu/index_ro.htm.

Între smerenie și infatuare. La Duminica a 33-a după Rusalii (*a Vameșului și a Fariseului*)⁷

Iubiții mei,

ceea ce ne amintește de fiecare dată *perioada pregătirii* pentru *Sfântul și Marele Post* e aceea că *pocăința* nu este o stare interioară învechită, ci aceasta se constituie într-o *continuă întoarcere reală la noi înșine*.

Pocăința vameșului, în care toți *ne regăsim*, după cum ne regăsim și în *rugăciunea înfumurată* a fariseului, ne arată depotrivă că *înălțarea* înseamnă *smerire*, că ori de câte ori *ne autoidolatrizam* înțelegem că *ne dezlipim de Dumnezeu în ființa noastră*, că *ne rupem* de iubirea lui Dumnezeu.

Smerenia înseamnă *conștientizarea finitudinii proprii și a păcătoșeniei proprii*.

Dacă nu ne-am fi *înălțat* cu mintea și nu am fi *păcătuit* nu am fi simțit *golul interior și devastatoarea răceală a singurătății*, care se *dislocă* din noi *numai prin pocăință*.

De-a lungul timpul am conștientizat faptul că *regretul și pocăința pentru o faptă* formează o stare în care omul *intră de la sine*, dar din care iese *foarte ușor* dacă ea nu este o *pocăință în fața lui Dumnezeu*.

Simpla *durere pentru un păcat* nu e de ajuns.

Durerea pentru păcat trebuie să fie însoțită de *nădejdea în iertarea lui Dumnezeu*.

Pericopa *Vameșului și a Fariseului* de astăzi nu ne scufundă în *deznădejde* ci în *bucurie*. Urmarea pocăinței nu e *inristarea* ci *bucuria*.

Pocăința *reală* ne aduce *iertarea lui Dumnezeu*, pentru că trebuie să *spunem* păcatele noastre și Dumnezeu *ne iartă interior*, ne face să *simțim* iertarea Sa.

⁷ Scrisă în data de 27 ianuarie 2007.

Smerenia însă vine ca urmare a conștientizării păcatelor dar și ca urmare a conștientizării marilor daruri pe care le-am primit de la Dumnezeu.

Smerenia e o adâncă și fundamentală înțelepciune, pentru că este o evidență reală a vieții proprii dar și o evidență și mai reală a bunătății lui Dumnezeu cu noi.

Smerenia este o adâncime impenetrabilă când e reală, pentru că ea nu se epuizează nici în comportamentul evlavios, nici în cuvintele smerite și nici în atitudinile publice disparate.

Smerenia reală, în comparație cu cea falsă, cu fățarnicia, este starea noastră interioară în față lui Dumnezeu, în care ne recunoaștem, fără eschive, abisul farădelegilor noastre alături de abisul abisurilor milei lui Dumnezeu față de noi.

Fățarnicia încearcă să vândă adâncime închipuită unor oameni care nu preferă nici ei adâncimile personale. Un fel de castraveți vânduți la grădinari sau de ceapă degerată dată ca salată la friptură.

Smerenia este o harismă pentru că e o adâncire în pocăință și în recunoștință în același timp, în sensibilitate și în îndrăzneală cuvioasă, în atenție și în revărsare de inimă.

Smerenia nu exclude îndrăzneala, παρρησία grecului, în care cel care urcă, prin pocăință, la intimitatea cu Dumnezeu are îndrăzneală către Domnul în rugăciunea sa.

Intimitatea cu cineva presupune delicatețe dar și îndrăzneală, tranșanteitate⁸, spunerea lucrurilor în mod franc, răspicat.

Smerenia reală e plină de îndrăzneală cuvioasă dar și de recunoștință nemărginită.

Fariseul nu greșea pentru că-I mulțumea lui Dumnezeu sau pentru că se ruga, ci pentru că interioritatea sa vedea în recunoștință o lăudare de sine, o grandomanie și nu o preaslăvire a lui Dumnezeu.

Rugăciunea este spațiul interior al spunerii directe, a relației directe cu Dumnezeu, cu Prea Curata Stăpână, cu Sfinții, cu Sfinții Îngeri.

Rugăciunea e directețe.

Dar o directețe smerită, iubitoare, delicată, nu un barbarism, nu presupunerea faptului că ți se cuvine ceva, nu o gâdilare a propriului orgoliu.

În rugăciune nu oferi ceva lui Dumnezeu ci te deschizi Lui. Te oferi pe tine însuși.

⁸ O formă substantivală derivată de la adj. tranșant.

Ale Tale dintru ale Tale al Sfintei Liturghii traduce tocmai darea noastră de sine lui Dumnezeu, faptul că ne dăm pe noi și tot ce gândim și ce facem și ce avem Lui, pentru ca să slăvim bunătatea Lui.

Îi reîntoarcem lui Dumnezeu darurile Sale, dar I le reîntoarcem amprentate de deschiderea noastră iubitoare, smerită, recunoscătoare față de El.

Infatuarea însă nu e atât neputința de a percepe realitatea adâncă a darurilor lui Dumnezeu ci ea se naște în noi, mai degrabă, ca urmare a unei folosiri utilitariste a darurilor Lui.

Rămânem la suprafața lucrurilor și ne lăudăm cu ceea ce am făcut sau cu ceea ce credem că facem, nevăzând scopul adânc al cunoașterii.

Cunoașterea duhovnicească, împlinirea interioară nu e o treabă de trei cărți citite sau de două milostenii făcute, ci e o treabă continuă de o viață întreagă, care se va continua în întreaga veșnicie.

Cunoașterea lui Dumnezeu prin tot ceea ce facem și cunoașterea de sine sunt complementare și ele nu se sfârșesc odată cu viața aceasta.

Veșnicia bună, fericită, ca și cea nefericită, adică Raiul și Iadul presupun creștere spre ceea ce ești centrat, spre ceea ce ai tins toată viața, bineînțeles unii crescând în bine iar alții în rău.

Dintr-o asemenea perspectivă eshatologică, dintr-o perspectivă a veșniciei, cunoașterea își găsește adevărata ei valoare, pentru că cunoașterea are drept scop înduhovnicirea noastră, sfîntirea noastră, transparentizarea⁹ ființei noastre.

Și cunoașterea se dobândește numai din relații personale cu ființe sau obiecte, printr-o intimizare cu ele.

Cunoașterea care se reduce la orgoliul înțelegerii de sine, a înțelegerii din sine și pentru sine se numește infatuare.

Infatuatul își reduce cunoașterea la prea puțin: numai la ceea ce poate percepe și experia el însuși.

În măsura în care se fărâmă centrarea pe sine a infatuatului el înțelege cât de vastă e cunoașterea, experiența personală, că și alții au experiențe personale, că și ale lor sunt tot la fel de bogate și de paradoxale ca și a lui și asta îl smerește.

Publicanul {după cum spune americanul vameșului} nu era un exemplu de faptă bună prin ceea ce făcea el în mod cotidian.

Vameșul făcea multe rele. Numai că pocăința lui e cea care l-a înălțat. Și l-a înălțat de fapt recunoașterea de sine.

⁹ O substantivizare a adj. *transparent*. Vrem să spunem prin acest cuvânt că persoana umană devine o realitate transparentă pentru slava lui Dumnezeu.

Fariseul era *un om învățat*, un posibil *preot*, un *slujitor* al templului. Și nu învățătura lui, rugăciunile și milosteniile sale au fost *neplăcute* lui Dumnezeu ci *ambitusul interior* pe care îl avea în urma acestora.

În loc să exceleze *în mulțumire*, excela *în autosuficiență*.

Trecerea de la *semețirea de sine* la *umilință* ca și rocada acestora se face *foarte repede*.

Și nu numai prin aceste *stări de spirit* trecem zilnic. Suntem *traversați* de mânie, de poftă, de enervare, de iritare interioară, de frică, de somnolență, de griji...

Toate *ne încearcă*, *ne schimbă*, *ne contorsionează* în chip și fel interiorul nostru.

Însă asta înseamnă *viață* și *înțelegerea fiecărei stări* înseamnă *cunoaștere interioară, duhovnicească*.

Pledoaria Sfintei Biserici din această zi este că trebuie *să ne acumulăm* cunoaștere duhovnicească, bucurie, recunoștință, împăcare, pentru ca prin acestea toate să trăim *un optimism liniștit*, realist, între *vederea de sine* și *bucuria de minunile lui Dumnezeu cu noi și cu întreaga umanitate*.

Pe cine întâmpinăm noi? La Întâmpinarea Domnului [2 februarie]¹⁰

Iubiți frați și surori întru Domnul,

din Lc. 2 reiese foarte clar faptul, că *întâmpini pe Hristos* numai dacă vii *mânat de către Duhul* în Biserică [a se vedea Lc. 2, 27].

Sfântul Simeon vine *la îndemnul Duhului* în Templu pentru că să primească în brațe pe Pruncul Iisus, pe *Mângâierea lui Israel* [Παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ: Lc. 2, 25, GNT].

Cel care are în el pe Duhul lui Dumnezeu, cel care este biserică vie, personală a Dumnezeului Celui Preaînalt vine în Biserică slavei Sale *ca să primească pe Domnul*.

¹⁰ Editată online pe 2 februarie 2007.

Simeon, al cărui nume înseamnă *semn* în limba greacă, *semn* care înseamnă și *minune* (*semnele lui Dumnezeu* cu noi = *minunile Lui* cu noi) primește pe *Mângâierea lui Dumnezeu*, pe *Unsul lui Dumnezeu*, adică pe *Hristos*.

Vine la îndemnul *Duhului* în Biserică și vede prin *Duhul* pe *Pruncul Iisus* și cunoaște că El este *Dumnezeul cel întrupat* pentru noi, că e *Cel pe care el Îl aștepta*, cf. Lc. 2, 26.

Așteptare și întâmpinare.

Numai cel care *Îl așteaptă* pe Dumnezeu *Îl întâmpină*, *Îl* primește în brațe, în ființă lui, *Îl* lasă să intre în el.

De ce Biserica nu a numit acest preadumnezeiesc praznic de astăzi *întâlnire*, ci *întâmpinare*, ieșire înainte în fața Lui?

Poate pentru că *întâmpinarea* presupune *umilința* celui care Te întâmpină, *umilința* și bucuria lui, fapt pentru care nu își permite să *monopolizeze prezența lui Dumnezeu*, ci *se retrage degrabă din cadru*, ca și Ioan Botezătorul, și *Îl* lasă pe Mire să crească în ochii lumii.

Sfântul Simeon și Sfânta Ana *aduc mărturie* în Biserică despre Hristos Dumnezeu. Rolul lor, după cuvintele Sfântului Luca, e acela de *a garanta* că *Acesta este Mesia*.

Amândoi vorbesc profetic despre Domnul. Spun cele ce vor fi, ce se vor întâmplă cu El și cu Prea Curată Lui Maică.

Troparul sărbătorii însă o are în prim-plan pe *Născătoarea de Dumnezeu*, pe Cea plină de har, Căreia Simeon îi spusese în mod profetic: „prin sufletul tău va trece *sabia* [ῥομφαία, Lc. 2, 35]”, *subsecvențiată de Bătrânul cel Drept*, de Sfântul Simeon.

Când *troparul* praznicului se referă la *Maica lui Dumnezeu*, el vorbește despre Hristos ca despre *Soarele dreptății*, Care a *răsărit* din pântecul Fecioarei, „luminand pe cei dintru întuneric” și *din umbra morții* [Is. 9, 1] după cum spusese Sfântul Isaia.

Când în a doua parte a *troparului*, în prim-planul cântării apare Sfântul Simeon, Hristos Dumnezeu e numit „Izbăvitorul sufletelor noastre” ținându-se cont de Lc. 2, 38, unde Hristos e numit „mântuirea”, mântuirea care *era așteptată în Ierusalim*.

Din cuvintele Sfântului Luca observăm că nădejdea, *așteptarea lui Mesia* nu era o *realitate revolută*, uitată, ci *una foarte vie*.

Sfântul Luca vorbește despre *prezența harului Sfântului Duh* în Simeon, și *mult mai umbros*, dar evident din context, și în Sfânta Ana.

Cei doi sunt prăznuiți mâine, pe 3 februarie, primul cu titulatura de *Sfântul și Dreptul Simeon, de Dumnezeu primitorul* iar *Sfânta Ana* cu numele de *Sfânta Prorociță Ana*.

Așa după cum e obiceiul Bisericii, a doua zi după *un mare praznic* e închinată Sfinților, care au avut *un rol capital* în atmosfera praznicului din ziua precedentă.

Fără îndoială că Sfântul Luca *a chintesențiat* lucrurile, evenimentele și nu le-a relatat *pe larg*.

Sfântul Simeon nu a spus numai *celebra* și *arhicunoscuta cântare* de la Lc. 2, 29-32 și câteva cuvinte către Prea Curata Stăpână, după cum nici Sfânta Ana nu a spus decât două-trei lucruri despre Mesia...căci de aia se numește *Prorociță*.

Praznicul de astăzi ne pune în față însă *realitatea simțirii lui Hristos* de către Sfinți, în Biserică și faptul că cei care *se pregătesc* prin faptele lor de sfințenie pentru *sesizarea lui Dumnezeu*, Îl simt în mod real, ca pe *un foc* în trupul și în oasele lor.

Condacul vorbește despre sfințirea pântecelui Fecioarei cu nașterea Să, despre dimensiunea interioară a praznicului. Cum a sfințit pe Fecioară prin zămisirea Să dintr-Însă, tot la fel prin Duhul, impreauna cu Duhul Hristos ne sfințește pe noi, întreagă Treime ne sfințește, pentru că Își face locaș în noi și este cu noi.

Hristos, spune *condacul* praznicului, *a sfințit pântecelul Fecioarei și mâinile lui Simeon* care L-au întâmpinat, L-au cuprins, L-au îmbrățișat.

Însă nu trebuie să înțelegem că numai *pântecelul și mâinile lor s-au sfințit* sau că numai *o parte a trupului* nostru dobândește sfințenia și nu *întregul trup*.

Însă Dumnezeuiescul *imnograf* a esențializat mesajul hristologic, ca și Sfântul Luca, a spus *multe în puține cuvinte*, pentru ca să înțelegem că *Întruparea Fiului* a însemnat *sfințirea Prea Curatei Stăpâne* și că *primirea lui Hristos euharistic* cu mâinile sufletului nostru, adică *simțindu-L cu sufletul pe Hristos în trupul nostru*, ne sfințește și pe noi, cei care *Îl întâmpinăm*, cei care *Îl invităm în casa noastră* și *El vine în noi și sfințește toate*, le face pe toate *noi, pline de noutatea sfințeniei*.

La Paști suntem atenționați că trebuie să *ne curățim simțirile* sufletești și trupești pentru ca *să-L vedem pe Hristos*.

La fel la Botezul Domnului, vedem că Ioan Îl vede pe Mielul lui Dumnezeu *numai prin harul Duhului*, numai *curățit de păcat*.

Sfinții Apostoli *Îl văd pe Domnul pe Tabor* pentru că *sunt plini de harul Duhului Sfânt*.

Acum, la întâmpinarea Sa, ambii exponenți *principali* ai întâmpinării, care nu fac parte *din familia lui Hristos* după trup, adică *în afară de Prea Curata Stăpână și de Sfântul Iosif*, vin *cu simțiri transfigurate* la Hristos. Vin *plini de har*.

După cum Prea Curata Stăpână și Sfântul Iosif erau plini *de har* la fel erau și Sfinții Simeon și Ana.

Cei Sfinți *se recunosc* între ei. Recunosc că *liantul lor* e harul Treimii. Și nu *se ceartă* Sfinții între ei atâta timp cât văd că sunt *cu toții în har*, că *sunt plini de har*.

Întâmpinarea Domnului e un îndemn perpetuu la *interiorizarea relației* noastre cu Hristos întru Duhul. Ca *să Îl simți pe Hristos viu*, întru tine, trebuie *să Îl simți întru Duhul*, pentru că Hristos nu e niciodată fără Duhul și fără Tatăl.

Întoarcerea noastră trebuie să fie mereu *spre harul Treimii*, spre *adorarea Treimii* în unime și a unimii în Treime.

Ca să cinstim Treimea ca *Treime adevărată* nu trebuie să vedem persoanele Treimii ca *împărțind* ființa una, ca segmentând-o, după cum nici ființa Dumnezeirii nu trebuie văzută ca neexistând în Treimea persoanelor dumnezeiești sau ca una care se *suprapune* față de *persoanele Treimii*.

Ci Treimea are *o singură ființă*, o singură lucrare, o singură stăpânire dintotdeauna și pentru totdeauna, pentru că *Dumnezeu e Treime de persoane* care împărtășesc aceeași ființă, într-o *continuă cuprindere personală* a fiecăreia de celelalte două.

Și viața noastră este *o continuă cuprindere a celorlalți* și a unei *mulțimi de lucruri* și, în același timp, nu devenim *mai multe persoane*, ci *ne adâncim interior* propria persoană și, în mod concomitent, ne găsim *în legătură interioară cu alții* și *cu noi* și *cu Dumnezeuul iubirii noastre*.

Întâmpinarea celorlalți, *primirea altora* în ființa noastră, iubirea și rugăciunea *pentru alții* nu ne *depersonalizează*, ci *ne personalizează* *continuu*.

Cu cât primim *pe mai mulți* în noi, cu cât iubim *pe mai mulți* și avem *relații cu cât mai mulți*, relații de iubire, de cunoaștere reciprocă, de mare *intimitate duhovnicească* cu atât *ne înțelegem pe noi și pe ei*, cu atât viața noastră e *mai plină de sens*, de *valoare* și de *adâncime personală*.

Dacă *îi întâmpinăm pe alții* însă, trebuie să nu ne transformăm în *stăpânii lor*, ci în *intimii lor*, care le dau *o mare lărgime interioară* și *exterioară*.

Prietenia *nu suprimă libera voință* ci *îi devoltă* adevărata ei manifestare, *o permanentizează în bine*.

Cine *învăță din iubire*, *învăță să nu asuprească* cu insistența și cu opiniile sale pe celălalt ci *să se propună ca factor de calmitate* și de *întărire* pentru el.

Vă doresc să fiți întâmpinați bine de cei care vă iubesc și să fiți întâmpinați cu respect, chiar dacă nu manifest, de cei care vă depreciază în vreun fel anume.

Fie ca bucuria iubirii lui Dumnezeu să fie în dumneavoastră, în fiecare în parte și, prin ea, să aveți ochi blânzi, de porumbel, cu cei cu care vă întâlniți și să fiți văzuți cu adevărat de cei care au nevoie de dumneavoastră.

Mărturia fiecăruia în parte este o mărturie despre câte minuni face Dumnezeu cu noi. Amin!

Fiul cel mare/ bătrân și fiul cel tânăr. La Duminica a 34-a după Rusalii (a Fiului risipitor)¹¹

Iubiții noștri,

adesea am auzit comentarii la această parabolă care *îl nedreptățeau* pe *fiul cel mare*, pe cel despre care textul grecesc spune că era *προσβύτερος* [Lc. 15, 25], *mai bătrân*, îmbătrânit în bine, *în sfințenie*.

Adesea am auzit că acest *fiu mai mare* este *un egoist*, că el nu știe *să se bucure* de pocăința fiului mai mic, a desfrânatului, a risipitorului care se pocăiește.

Însă dacă începem *înțelegerea* parabolei de astăzi cu Lc. 15, 31, observăm că Tatăl *nu îl blamează* pe *fiul cel bătrân* pentru atitudinea lui dreaptă față de *cel mai tânăr*, ci îi dă să vadă *dreptatea lui Dumnezeu* că fiind *plină de milă*, de îndurare.

Cum am putea vedea în *fiul cel bătrân* un om cu *o atitudine proastă* față de viața corectă, dreaptă, atâta timp cât viața lui este *una a sfințeniei*?

¹¹ Scrisă pe 4 februarie 2007.

Cum îl putem blama pe cel care este *Sfânt* în faptele lui, care vine *seara* de la țarină [Lc. 15, 25], adică care *lucrează zilnic*, neîntrerupt fapta cea bună, și îl putem *lăuda*, sau *să fim de acord* cu un *fiu risipitor*, care și-a risipit *averea harului* printr-o viață depravată [Lc. 15, 13]?

La o prima vedere lucrurile par *să se bată cap în cap*. Pentru că, pe de o parte, avem un *destrăbălat* care pleacă de la Tatăl și trăiește cum vrea, adică avem un *postmodern*, care nu are *niciun Dumnezeu*, cum spune românul iar, pe de altă parte, avem un *om Sfânt*, care trăiește *nedespărțit* de Tatăl, care niciodată *nu a călcat porunca* Acestuia [Lc. 15, 29], ci *Îi slujește Lui cu toată inima*.

Avem *destrăbălare* și *viață căzută* versus *viață sfântă* și *evlavioasă*.

Cum putem așadar *să blamăm* viață sfântă, corectă a fiului celui bătrân, a celui *chibzuit*, care nu a făcut *ocolul durerii* și *al dezamăgirii* pentru ca să revină la Tatăl, ci a stat *în mod statornic* cu Tatăl?

Tatăl nu îl *blamează* pe fiul cel mare ci, dimpotrivă, spune că el este *mereu cu Sine* și că πάντα τὰ Ἐμὰ οὐκ ἔστιν, adică: *toate ale Mele ale tale sunt* [Lc. 15, 31, cf. GNT].

Pentru noi versetul al 31-lea este capital. El dă *dezlegarea corectă* a cazului nostru.

Și ne dă *dreapta înțelegere* a textului evanghelic, pentru că ne arată că Tatăl *nu desconsideră* viața sfântă ci, dimpotrivă, spune că *cel Sfânt e mereu cu El* și se împărtășește *din toate cele ale* lui Dumnezeu, adică de *slavă Sa* dar, în același timp, spune că *fiul cel mai mic* nu e *respins* de către El, dacă acesta *își vine întru sine* [εἰς ἑαυτὸν...ἐλθὼν, cf. Lc. 15, 17, GNT] și *se pocăiește*.

Lc. 15, 17, cu *revenirea întru sine* a fiului celui mic și Lc. 15, 31 ni se par a fi *punctele de greutate* ale parabolei de astăzi.

Venirea întru sine, metanoia, pocăința fiului celui mic e *primită* de Tatăl cu mare bucurie dumnezeiască.

Fiul cel mare *s-a mâniat* [ὠργίσθη, Lc. 15, 28] la auzul *veseliei* Împărăției Cerurilor pentru un păcătos care se pocăiește, pentru că el dorea ca păcătosul *să fie judecat după păcatele sale*.

Cei Drepti și Sfinți doresc *să se facă dreptatea* lui Dumnezeu, să se elimine *răul* de pe pământ și să se facă *pace* și *bucurie* pe pământ *ca și în cer*.

În Apoc. 6, 10, îi auzim pe Sfinții Mucenici ai Bisericii strigând către Tatăl: „Până când, Stăpâne Sfinte și Adevărate [mai amâni, și] nu *vei judeca* și nu *vei răzbuna* sângele nostru, față de cei ce locuiesc pe pământ?”. În versiunea 1988 a Sfintei Scripturi, ediția BOR, găsim *această traducere*.

Într-o versiune grecească se spune mult mai clar, fără nuanța de viitor: „Până când Stăpâne Sfinte și Adevărate *nu judeci și nu răzbuni sângele nostru?*” [cf. ed. Nestle-Aland, *Greek-English New Testament*, editio XXVII, p. 644¹²].

Deci Sfinții vor *dreptatea*, vor să fie *pe pământ* ca și *în cer*.

Numai că *iubirea lui Dumnezeu* vrea și *pocăința*, pentru că El *așteaptă îndelung* pe cei care păcătuiesc, pentru ca să îi *facă vii* prin pocăință.

Așadar *a doua duminică pregătitoare* pentru *Sfântul și Marele Post* are drept obiectiv pe acela de a ne spune că *e de preferabil viața sfântă*, fără de prihană. Dar dacă *am păcătuit* și ne dăm seamă că *e greu fără Dumnezeu*, că avem *o viață oribilă* fără El, sufocantă, El *primește pocăința noastră* și ne *face vii* prin *harul Său*.

Însă nu trebuie să *blamăm* sfințenia pentru că există și *pocăința* sau sfințenia trebuie văzută ca *o continuă pocăință* și *acceptare* a celor care *vin la credință*.

Noi, ortodocșii, în mare parte, suntem *cam reticenți* când vine vorba să *acceptăm* pe *marii păcătoși* în Biserică, pentru că nu îi vedem *prin ochii Tatălui* ceresc.

Logica lui Dumnezeu întrece *logica noastră*, pentru că El îi *primește deopotrivă* pe Sfinți, cât și pe cei care *se sfințesc* și care *vin în Biserică* după o viață dezmățată.

Îi primește cu aceeași *bunătate nemărginită*.

Când vine un *om nou* printre noi, la Biserică, trebuie să ne bucurăm *de venirea lui printre noi*, chiar dacă *nu înțelege* el prea multe. Și aceasta, pentru că *oricine vine la Biserică cu inimă deschisă* e semn că *Dumnezeu îl atrage aici*, alături de El.

Finalul Evangheliei de astăzi cuprinde *esențialul vieții creștine*: să ne *veselim* și să ne *bucurăm* [Lc. 15, 32] *de toți și de toate*.

Să ne bucurăm *de Sfinți* și să *învățăm* de la ei, dar să ne bucurăm și de *întoarcerea păcătoșilor* tocmai pentru că *pot să devină Sfinți*.

Și la noi, în Biserica lui Dumnezeu cea una, sunt mulți Sfinți *foști* curvari, vrăjitori, avari, petrecăreți, care *s-au dezis* de viața lor de dinainte și *s-au umplut de harul Duhului*, s-au umplut de sfințenie, pentru că Dumnezeu *i-a primit* la El, ca și pe Sfinții care nu au avut *mari abateri* de la *drumul drept* al vieții ortodoxe.

Viața dezmățată însă are *abisurile ei de înțelegere*, dacă știi să le *vezi* atunci când *vii la Domnul*. Pentru că acolo unde se

¹² A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Novum_Testamentum_Graece.

înmulțește păcatul, spune Dumnezeuiescul Pavel, când *te pocăiești*, vine *belșug de har*, de înțelegere, de înțelepciune [Rom. 5, 20].

Fiecare dintre noi am avut *perioade negre* în viața noastră, de care *ne e rușine*. Însă Domnul *ni le-a curățit* pe ele, ne-a *vindecat* de ele, pentru că *L-am ales pe El* mai mult decât *păcatul*.

Ne pregătim de post învățându-ne să avem *inimă largă*, bună, milostivă.

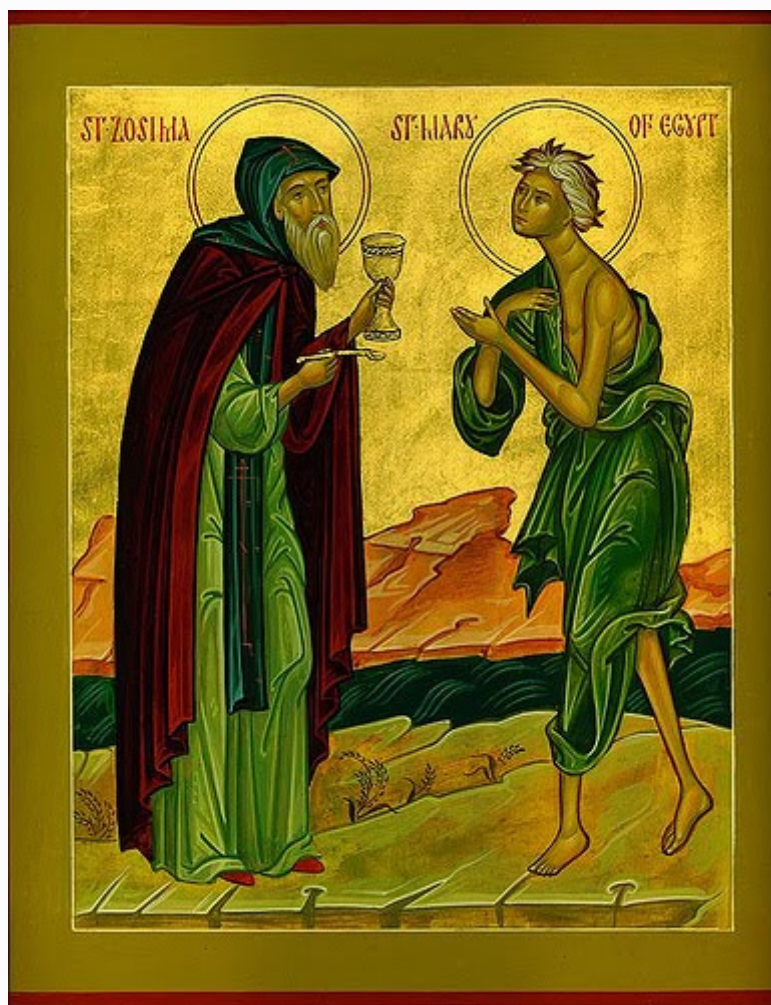
Iertarea lui Dumnezeu și dreptatea lui Dumnezeu nu se *exclud reciproc* ci *se trăiesc în tot paradoxul lor viu*, adânc.

Simțim *iertarea lui Dumnezeu* pe măsură ce *ne umplem de dorul după dreptatea Lui*, după prezența Lui.

Fie ca *bucuria iertării* să fie și *bucuria noastră* și *primirea altora* să fie *cu seninătate* și *cu pace*, în măsură în care și nouă *ni s-a iertat mult*.

Vă dorim *o zi binecuvântată în continuare* și *multă liniște sufletească*. Amin!

Logica iertării lui Dumnezeu. La Duminica a 5-a din Postul Mare (a Cuvioasei Maria Egipteanca)¹³

Duminica a 5-a a *Marelui Post* are în ea *logica iertării* lui Dumnezeu atâta timp cât Sfânta Maria Egipteanca¹⁴, ca și femeia păcătoasă de la Lc. 7, 37-50, deși *a păcătuit mult i s-a iertat mult*.

În lumea noastră, unde se caută *trecut ireproșabil*, *CV nepătat*, o *faimă bună*, logica iertării lui Dumnezeu vine ca o *adevărată palmă* peste conștiința noastră.

În casa fariseului, unde Hristos Dumnezeu prânzește, apare femeia păcătoasă, femeia *fără nume* în Evanghelie și ea *întrece* cutuma locului.

¹³ Scrisă pe data de 25 martie 2007.

¹⁴ A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Maria_Egipteanca.

Cu banii din desfrânările ei aceasta *cumpără mir* și *cade* la picioarele Domnului și le spală *cu lacrimi* și *cu mir*.

Sărută picioarele Domnului spre *stupefacția* fariseului, a gazdei, care vedea acest gest ca *incompatibil* cu un *Rabbi* sau cu un *Proroc*, cum era Hristos pentru el.

Însă Domnul arată că iubirea Sa nu are *parametrii umani* secătuiți de *orgoliu* și de *imagine de sine*.

El ne arată că nu *imaginea de sine* și nici *trecutul nostru* nu contează înaintea Lui ci *statutul prezent*, ce facem noi acum, cum ne raportăm noi la El în clipa asta.

Ce am făcut ieri contează mai puțin. Ce am făcut e *trecut*. Iubirea e mereu *prezent*. Iubirea e un *prezent*.

Iar dacă iubirea nu e *în prezent* înseamnă că *nu mai e*. Și în urma parabolei cu datornicii, cu cei doi datornici, fariseul răspunde drept. Îl va iubi pe cămătar cel căruia *i s-a iertat* mai mult.

Duplexul acesta are logica lui.

Hristos trece de la *realitate* la *parabolă* pentru a se întoarce la *starea interioară* a femeii din fața Lui.

Femeia avea un trecut *infam*, avea o *viață dezordonată*.

Dacă Sfântul Luca spune că era *păcătoasă* înseamnă că era *foarte păcătoasă*. Și Domnul recunoaște acest lucru, cf. Lc. 7, 47.

Dar această femeie nu stă *distantă* față de Domnul. Nu ia o *atitudine de egalitate* față de El, ci ea *se aruncă la pământ*, se aruncă cu toată ființa și dragostea, și cu darul ei la pământ, cu acel *mir scump*, și își arată din destul *dorul ei* pentru Domnul.

Iertarea lui Dumnezeu nu vine ca o *răsplată* a mirului, nu vine pentru *săruturi*, pentru că și Iuda *știa să sărute*, nu pentru că *a căzut* la picioarele Lui și *și-a recunoscut păcătoșenia*, ci pentru că iubirea ei era *imensă*, era *reală* pentru El, văzând în El pe *Stăpânul lumii*, pe *Cel ce o înțelege pe ea* și *nu o va trece cu vederea*.

Iubirea credinței pentru Dumnezeu, iubirea colosală, magnifică, tulburătoare la maximum este *logica lui Dumnezeu*, este o *învățare* a inimii noastre de către Dumnezeu.

Iubirea *calculată*, iubirea hoată, iubirea interesată nu are *nimic dumnezeiesc* în ea.

Ea este un *contract*, o relație de *complezență*.

Însă iubirea pentru Dumnezeu, *iubirea văpaie*, iubirea ca un torent de foc spre El este dumnezeiască, e *nebunie curată* pentru omul de rând, pentru că e iubirea cu care Dumnezeu *ne iubește* și pe care *ne-a insuflat-o și nouă*.

Iubirea lui Dumnezeu și iertarea Lui nu le înțelegem pentru că nu avem inima aprinsă de foc, de văpaia Duhului.

Dacă nu înțelegem *câtă iubire* are Dumnezeu, încât Se coboară ca să ia trup pentru noi, să fie hulit de niște oameni nemernici, să fie schinguit, să fie omorât de *lucrul mâinilor Lui*, nu putem înțelege *de ce iartă* El pe această femeie, pe care nu o iarta nimeni.

Cei care nu știu *să ierte* și *să creadă în schimbările de adâncime* ale oamenilor, arată că nu s-a petrecut cu ei *nicio schimbare*.

Dacă nu ai avut *o viață rea* și *nu te-ai întors* la Domnul și *nu ai gustat iubirea și iertarea Lui* din destul, nu știi cum este logica, care este *logica lui Dumnezeu*, a iertării Sale.

Dacă ai avut o viață cu *păcate mici*, dacă *ți s-a iertat puțin*, e semn că *nu ai strigat din Iadul cel mai de jos* spre Domnul, ca El *să te audă*.

Iubirea și iertarea au o logică care *nu se înscrie* într-o viață comodă. Femeia noastră, această *dumnezeiască femeie*, primește iertarea păcatelor ei ca și Sfânta Maria Egipteanca, pentru că s-a trezit în ea iubirea care *înspăimânta logica înceată* a lumii.

Când intră în tine *logica iubirii dumnezeiești* atunci nu mai ai *logica lumii*, asta în care albul e *alb* pentru că *așa vrem noi*, ci atunci când trăim logica lui Dumnezeu *negrul* devine *alb*, se *curățește prin har* și cel care era odinioară *păcătos* începe să facă *minuni copleșitoare*.

Nouă ne place *să disprețuim* femeia curvă în societate și să ne gândim la ea cu plăcere când suntem singuri.

Suntem *duplicitari*. Ne place să nu dăm *nicio șansă* celor care par *afundați cu totul în păcat*, în Iad.

Însă Dumnezeu *dă o șansă tuturor*. El *îl scoate pe fiecare* din Iadul în care se află și *știe să ierte mult* și cu asta *îl câștigă* pe tot păcătosul.

Secretul dragostei lui Dumnezeu întrece orice *logică canonică* a noastră.

La noi, dacă a păcătuț într-un anume fel cineva *îl canonisim cu atât*, *îl ținem la respect*. Însă Dumnezeu *îl ia pe cel care se pocăiește imediat în brațe*, imediat ce a început *să îi pară rău*, să nu mai poată *fără El*, să simtă că *moare fără El*, că este ca *un pește pe uscat*.

De ce a pus Dumnezeiasca Biserică tocmai astăzi, înainte de duminica *Floriilor*, pe Sfânta Maria Egipteanca în cadrul acestei duminici a 5-a și a făcut din ea *o emblemă a zilei*, când ea e pomenită la *1 aprilie*?

Pentru ca să mustre pe cei care *se cred drepti*.

Ca să mustre pe cei care *au postit*, pe cei care *nu s-au murdărit* de păcate trupești, pe cei care *se cred îndreptățiți* să fie iubiți *mai mult* de către Dumnezeu, pentru că au o viață *ireproșabilă*.

Însă Dumnezeu arată că nu face doi bani *ireproșabilitatea noastră*, dacă nu este *dor imens*, iubire imensă pentru Dumnezeu.

Viața noastră *curată*, ca și a *fecioarelor nebune*, dacă e *un bun în sine*, o laudă de sine, o *îndreptățire la mântuire* e o *feciorie păgână*.

Trebuie să ai în trupul tău mult mai mult decât *dreptate*, feciorie, curăție: trebuie să ai foc, să ai pe Duhul, să ai *lumină*.

Dacă ți-ai pregătit casa cu de toate, cu toate virtuțile și nu-l ai în tine pe *focul ceresc*, dacă nu ai slava Duhului și pe a Marelui Bisericii și pe a Tatălui Celui Preaveșnic, slava Prea Sfintei Treimi ești *un palat frumos dar mormântal*, pentru că *veselia nu se află* în el.

O sărbătorim astăzi pe cea care ne-a dovedit că *sfînțenia* înseamnă *ceva bulversant*, ceva care nu are logica lui *sunt un creștin bun, pentru că fac tot ce trebuie*.

Sfânta Maria Egipteanca ne spune că nu e niciodată *prea mult ceea ce facem* pentru Dumnezeu și că nu avem *nicio îndreptățire să credem* că suntem *cineva* în fața Lui.

În acest an, *iubirea căreia i se iartă mult*, adică Sfânta Maria Egipteanca, e sărbătorită odată cu Prea Curata Maria, Împărăteasa lumii, Cea mai desfătăată decât cerurile.

Binevoirea, *acceptarea întrupării* întru Prea Sfinția sa a Mântuitorului lumii e bunăvestirea faptului că iubirea lui Dumnezeu nu are *termeni de comparație*, că ea este *copleșitoare*, că ne bulversează mintea, ne-o umple de dragoste și de lumină dumnezeiască.

Prea Curata Stăpână întrece *întreaga creație* cu curăția ei fără nicio pată.

Dumnezeiasca Maria a Egiptului, după o viață destrăbălată, care a atins cote inimaginabile, a ajuns la o *sfînțenie mai mult decât inimaginabilă*.

Cea Prea Curată și cea plină de sfînțenie, câștigată după o viață de curvie, stau înaintea noastră spre *adâncă smerenie*. Pentru că în Biserică cuvintele nu stau *pe gol*, nu stau *pe nimic*, ci *cuvintele stau pe fapte*.

Dacă există în tine *fapte* există și *cuvinte cu putere*.

Când Domnul rostea cuvinte către oameni cuvintele Lui *umpleau de văpaie*, de dragoste copleșitoare pe cei care le auzeau.

Ele intrau *până în străfundul lor*.

Cei care ascultăm astăzi cuvintele Lui trăim *aceeași măreție* a vocii și a dumnezeirii Sale în cuvintele Evangheliilor și ele sunt *hrana noastră*.

Dar ca *să iubești mult* trebuie să simți *copleșitoarea milă și iubire a lui Dumnezeu*, deși *nimeni nu dă pe tine doi bani*.

Ca *să uimești* trebuie să fii *umit de iubirea lui Dumnezeu*.

Ca *să înspăimânți în cuvintele tale pe alții* trebuie să *te fi înspăimântat Dumnezeu* cu iubirea Lui, să fi primit *foc* de la El, foc care *mistuie întregul trup*, care îl face *vâlvătaie*.

Însă dacă nu ai suferit *transformări adânci* în ființa ta, duminica de astăzi e una *plictisioare*, pentru că aici e vorba de lucruri care cer *o inimă largă*, prea *încăpătoare*.

Cei care nu înțeleg *iubirea lui Dumnezeu și credința în El* nu înțeleg *de ce cinstim noi* pe Prea Curata Stăpână a lumii și de ce iubim curăția, nevinovăția.

Înțelegerea e partea *iubirii multe*. Nu poți *să ai ceva*, dacă nu *îl ai în tine*. Tot ce avem în noi ne *aparține cu adevărat*.

Cine sunt *Sfintele Femei Mironosițe*? Femeia în Biserică. La Duminica a 3-a după Paști (*a Mironosițelor*)¹⁵

Iubiți frați și surori întru Domnul,

Potrivit *sinaxarului* zilei de astăzi (*Penticostar*, Ed. IBMBOR, ed. 1999, p. 100-101) din grupul *Sfintelor Femei*, care au venit cu miruri ca să ungă trupul Domnului în ziua Învierii, duminica, fac parte: Sfânta Maria Magdalena¹⁶ [adoarme la Efes și e înmormântată de Sfântul Ioan Evanghelistul¹⁷], Sfânta Salomeea¹⁸ [fiica Sfântului Iosif, logodnicul Prea Curatei], Sfânta Ioana¹⁹ [femeia lui Huza, ispravnicul și iconomul împăratului Irod], Sfintele Marta și Maria²⁰ [surorile Sfântului Lazăr cel a patra zi înviat din morți], Sfânta Maria lui Cleopa²¹ și Sfânta Suzana.

¹⁵ Scrisă în data de 21 aprilie 2007.

¹⁶ A se vedea: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/iulie/iulie22.htm>.

¹⁷ Idem: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/septembrie/septembrie26.htm>.

¹⁸ Idem: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/august/august03.htm>.

¹⁹ Idem: <http://calendar-ortodox.ro/luna/iunie/iunie27.htm>.

²⁰ Idem: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/iunie/iunie04.htm>.

²¹ Idem: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/mai/mai23.htm>.

Dar, continuă sinxarul: „au mai fost încă *și mai multe altele*, care, după cum istorisește Dumnezeiescul Luca, *slujeau* lui Hristos și Ucenicilor Lui, din avutul lor” (Cf. Idem, p. 101).

Sfintele Mironosițe sunt deci *reperabile* în Sfânta Tradiție a Bisericii și ele reprezintă *monumente de dragoste*, de devotament față de Domnul și Mântuitorul nostru.

Expresiile batjocoritoare la adresa Sfintelor Femei Mironosițe nu sunt venite, este evident, *din partea Bisericii*.

Dacă ești o *mironosiță* nu ești o *prefăcută*, o perversă acoperită de *vălul fals* al unei *religiozități îndoielnice* ci ești o *purtătoare de miruri*, de miresme.

Bunicii și părinții noștri și noi, cei care mergem la cei adormiți ai noștri la cimitir și aprindem o lumânare, îngrijim de morminte, punem flori, venim și ne rugăm și plângem pentru ei suntem niște *mironosițe*, niște *purtători de rugăciune* și de *milostenii* pentru iertarea celor adormiți din familia noastră.

Recunoștința față de cei adormiți nu e un *lucru de răs*, de rușine. A-ți manifesta dragostea *prin faptă* și *cuvânt* pentru cei adormiți e lucrul *cel mai demn* și *mai generos* cu putință.

Cine nu are *recunoștință* față de înaintași e un om care *va fi uitat* atunci când *va muri*.

Duminica de astăzi, închinată Sfintelor Femei Mironosițe, este o *laudă* și o *apreciere* adusă tuturor femeilor.

Sfintele Femei Mironosițe sunt *primele vestitoare* ale Învierii. Ele duc *mesajul Învierii* Apostolilor și sunt primele care *Îl văd* pe Domnul.

Și prin aceasta, tușează sinaxarul, femeia care fusese *blestemată* la început pentru păcatul ei, ca *să simtă dureri* când naște și *să fie plecată* către bărbatul ei, e îndemnată acum de Domnul *să se bucure*.

Mesajul acestei duminici e *mesajul pascal al bucuriei*. Bucuria primează. Și bucuria *nu exclude* pe femeie, pe copil, pe bărbat, pe bătrân, nu exclude pe nimeni. Bucuria este *a tuturor*.

De ce este femeia *prețuită* în Biserică? Sau de ce nu suportă lumea seculară *prețuirea femeii* pe care o *mărturisește* Biserica?

Pentru că în Biserică femeia nu e o *sclavă*, ci o *parteneră evlavioasă* și *supusă* bărbatului, pe care bărbatul o *iubește* și o *cinstește* pentru virtuțile ei.

Ea este *pruncă*, *fecioară*, *mamă* sau *văduvă* care e *plină de dor* pentru Sfintele Slujbe, pentru *râvna* Casei Domnului.

Ea nu e *subapreciată* ca în ideologia pornografică și nici *supraevaluată* ca în ideologia feministă.

Ea e *parteneră în credință și viață, sprijin și întărire* pentru bărbat sau *slujitoare a Domnului* zi și noapte ca *mirificile noastre maici* din mănăstiri.

Femeia în Biserică nu e nici *obiect* și nici *idol*. Ea are locul ei, bine stabilit, pe care fiecare îl învață și îl prețuiește în *smerenie* și *dragoste*.

Și într-o comunitate ortodoxă autentică, echilibrată, nu se pune niciodată problema *emancipării*, a *revoluției sexuale* sau a *ierarhizării drepturilor* și a *obligărilor familiale*.

Femeia creștină este *femeia iubită în mod sfânt*, curat, de bărbatul ei, care *naște prunci cu dragoste* și îi crește în *frică de Dumnezeu*, care nu stă *spectator* la durerile și ispitele lui ci este *împreună luptătoare* și *rugătoare* pe calea mântuirii.

Familia ortodoxă autentică e o *mănăstire în lume*, e o torță de foc, de dăruire, de muncă, de nădejde, de dragoste pentru cei care o văd și se minunează de ea.

Numai acolo unde *dragostea* și *smerenia* sunt un *lux inexistent* se pune problema falsă a *conducerii*.

Cei care *se iubesc* și *sunt creștini* nu au cap decât pe *Domnul* iar iubirea e întotdeauna o *soluție* și nu o *dilemă*.

Când iubirea *se gândește* și *se răzgândește de trei ori într-o zi* vizavi de un anumit lucru e semn că în iubire a intrat, ca un vierme în măr, *orgolii meschine* și s-a *denaturat*.

Familiile se despart dintr-o *dragoste viciată*, denaturată.

Am cunoscut multe cazuri de oameni care s-au *despărțit iubindu-se* sau care s-au *despărțit pentru că nu mai știau cum să vorbească de dragoste*, despre *dragostea lor*.

Au ajuns la divorț, s-au recăsătorit și se gândeau și cugetau la iubirea lor *primă* și la bărbatul lor *prim* fără să o recunoască prea des.

Pentru că iubirea are nevoie de *ascultare reciprocă*, de *smerenie reciprocă*, de *cuviință* pentru ca să se *dezvolte* și nu de *desfrâu* și de *umilire meschină reciprocă*.

Dacă *ne iubim* familia și vrem ca împreună cu ea și cu întreaga lume să *moștenim* Împărăția lui Dumnezeu atunci duminica de astăzi e o *certitudine*, o certificare a faptului că *iubirea e binecuvântată* și ea este *bucurie*.

Dacă *iubești frumos, sfânt*, atunci *te bucuri*. Și dacă *te bucuri frumos* nu ești nicidecum în *afara* Împărăției ci *înăuntrul* ei.

Dorim tuturor în această zi să *se bucure* și să *binecuvinteze pe Dumnezeu* că sunt *iubiți* și că *iubesc*, pentru că *cunosc iubirea* sau să se roage ca *harul iubirii* să coboare în inima lor.

Cred că *rugăciunea pentru iubire* este *întotdeauna ascultată*. Pentru că Domnul nu vrea nimic altceva decât ca noi, fiii Săi în har, să ne iubim unii pe alții *cu atâta putere și sfințenie*, așa după cum și El *ne-a iubit pe noi*. Amin!

Vindecarea slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda [In. 5, 1-15]. La Duminica a 4-a după Paști (a Slăbănogului)²²

Iubiți frați și surori întru Domnul,

vindecarea slăbănogului de la Vitezda ne certifică anumite lucruri foarte importante despre *Domnul* și despre *noi*.

Primul dintre ele este acela că Iisus, ca Dumnezeu întrupat, *cunoaște* viețile oamenilor și *știe* suferințele lor, cf. v. 6. El *știa* că omul *era bolnav de 38 de ani* și că *singura lui dorință era vindecarea*. Tocmai de aceea îl întreabă dacă *vrea să îl vindece*, pentru că *știa* că omul *vrea să se vindece*.

Boala, îmbolnăvirea noastră este *cunoscută* de către Dumnezeu: acesta e lucrul pe care Evanghelia de astăzi *ni-l certifică*.

²² A fost scrisă în data de 28 aprilie 2007.

Cu toate că El *știe* boala noastră, ca *un Dumnezeu atotștiutor* și ca *Făcătorul nostru*, El ne întreabă mereu dacă *vrem să ne vindece* de boala păcatului.

De ce nu vindecă Dumnezeu *toate bolile* sau de ce bolile sunt *îngăduite* de către Dumnezeu? Pentru că boala e o *urmare* a păcatului și pentru că *din păcat*, din boală se iese prin *credința în Dumnezeu* și prin *dorința de a lepăda păcatul*.

Boala, așa cum vorbeam și altă dată, este *inițiatoarea a mult bine* în ființa noastră, pentru că ea *ne trezește* la conștiința faptelor noastre.

Omul dorea să aibă *un om*, un sprijin și *nu îl avea*. Faptul că Iisus, Dumnezeul nostru, vine și îl întreabă pe om dacă *vrea să se vindece*, arată că El *nu uită* și *nu trece cu vederea pe nimeni*.

Dumnezeu, Cel care *ne știe pe toți*, nu *ne uită* pe niciunul.

Avem aici *preștiință* și *providență*!

Dumnezeu, Cel ce știe toate, Care *îngăduie* boala noastră ca pe o *trezire la viața duhovnicească*, Care ne poartă de grijă, Care este singurul *ajutor nebiruit* al fiecăruia dintre noi și *adevăratul sprijin* în toate, vine și *ne ridică din boală*, din necaz, din ispită, atunci când suntem pregătiți *să înțelegem* importanța *sănătății reale*.

Boala vine cel mai adesea când *nu prețuim* viața pe care ne-a dat-o Dumnezeu, când *ne îndreptăm spre rele* mai mult decât *spre cele bune*, când ajungem să devenim *insensibili* la păcatele noastre.

Și când vine boala și ne trezește, când vedem *cât de subțire* este firul vieții și cum el *se poate rupe oricând* și că nu suntem *pregătiți* pentru a trece, prin moarte, la Domnul, atunci înțelegem că *viața și sănătatea au sens*, că ele sunt *importante* când sunt resimțite ca *un mare dar dumnezeiesc*.

Cuvintele Domnului, cf. v. 7, prin care vindecă pe slăbănog sunt lapidare, puternice și definitive. Sănătatea vine ca o *poruncă divină*, ca un mesaj puternic de *a se debarasa de păcat*, de viața de până acum, pentru o *nouă mergere în viață*.

Pentru *a te ridica din păcat* trebuie să te scoli, să te trezești, să îți schimbi mintea, *să îți porți ființa ta spre Dumnezeu*, să te porți *în bine* și *să umbli* în căile Sale.

Patul slăbănogului, firea umană lovită de păcat, e cea pe care trebuie să o purtăm în căile Domnului și să o curățim.

Ia-ți patul și umblă înseamnă, într-un mod mai înalt, *poartă-te ca un om viu*, ca un om duhovnicesc, cu simțuri noi, care mergi în căile Domnului.

Fiecare trebuie să *ne purtăm patul* cu noi, adică *firea noastră*, trecutul nostru, dar totodată să ne schimbăm în bine, să mergem spre bine și să *nu stăm*.

Dacă stăm, dacă *ne oprim* din dorirea noastră după Dumnezeu *nu rămânem în bine* ci *decădem din rău spre tot mai rău*.

În viață trebuie să *mergi*, trebuie să *acționezi* și nu să *pierzi vremea*.

Sănătatea integrală înseamnă să te manifesti prin toată ființa ta ca *un om plin de har*. Trebuie să *umbli*!

Un alt mesaj așadar este acela că *viața bună* este o *mișcare continuă în bine*, în a *face binele*.

A *fi bolnav* nu înseamnă a *suferi de o boală anume* ci a *nu mai avea nădejde*, a *cădea în nesimțire* față de Dumnezeu, a *nu mai dori vindecarea* sufletului dacă trupul, să zicem, *a suferit un accident grav*.

Sănătatea este *recuperabilă*.

Întotdeauna, la nivelul sufletului nostru, ne putem schimba, ne putem schimba *într-o clipă*, dacă pentru trup e nevoie *de ani de zile* pentru vindecare.

Acolo unde omul este *într-o boală incurabilă cu trupul* poate să *fie viu cu sufletul*. Și dacă e *viu* atunci nu e *bolnav cu adevărat*, ci are numai o *suferință temporară*.

Păcatul însă e o *suferință* nu atât *temporară* ci *veșnică*. Dacă păcatul nu este *curățit din noi*, dacă nu este *eliminat din noi* el este cu adevărat *boala noastră*.

Vindecarea s-a făcut *sâmbăta* (v. 9). Vindecarea *i-a nemulțumit* pe evreii (v. 9-13) care respectau *litera* Legii dar și nu *Duhul Legii*.

Legea spune să *faci bine aproapelui tău* și nu să *îl ignori*.

Sărbătoarea, ca să fie una *veselă*, ună *reală*, trebuie să aibă *participanți sănătoși*, în special *sănătoși la suflet*. Iar dacă nu te bucuri de o *minune* pentru că trebuie să respecti o *odihnă fizică*, atunci se vede treaba că nu mai ai o *ierarhie bună a lucrurilor*.

Ce e mai de preț o *zi liberă de 1 mai* sau o *bucurie*, o *vindecare reală*, adâncă a trupului și a sufletului nostru?

Dacă alegem *un picnic la iarbă verde* în loc de o *bucurie reală*, de o *minune*, atunci avem o *problemă cu adevărat gravă* în ființa noastră.

Numele Binefăcătorului rămâne, pentru un timp, necunoscut slăbănogului, pentru ca el să mulțumească *în mod real* lui Dumnezeu.

Slăbănogul este găsit peste ceva timp *în templu* de către Domnul, semn că omul era *bucuros* și *Îl lăuda pe Dumnezeu* pentru minunea petrecută cu el.

Și când îl găsește în templu, la rugăciune probabil, pe omul vindecat, Domnul îl atenționează că *păcatul* (v. 14) *nu trebuie înmulțit în noi*, pentru că el, păcatul, *îl adusese în acea stare* de mai înainte, în slăbănogire, și că *păcatul e răul de care suferim*.

Bărbatul se arată *mulțumitor* (v. 15).

El le spune iudeilor că Iisus este *vindecătorul său* iar aceia doreau să *Îl omoare* că *încalcă sâmbăta* (v. 16).

Pe ei îi interesa *sâmbăta* și nu *omul*!

Tocmai de aceea, fiecareia dintre noi Evanghelia de astăzi ne spune să nu punem preț pe *aspectul exterior al sărbătorilor* ci pe *interiorul lor*, pe *harul lor* și să *nu-i disprețuim pe oameni*, să nu disprețuim faptul *a face binele când putem*, pentru că milostenia, sfatul bun, ajutorul rugăciunii *sunt elementele reale ale slujirii și ale iubirii lui Dumnezeu*.

Nu putem *disocia slujirea* noastră adusă lui Dumnezeu de *grija* pentru frații noștri și pentru lumea peste care suntem puși să fim *stăpîni milostivi*.

Dumnezeu, Care știe inimile și adâncul vieții noastre, realitatea noastră, cere să fim *milostivi* și *buni* cu cei pe lângă care trecem, cu cei cu care trăim și muncim, pentru că *a fi viu* și *a fi sănătos* înseamnă *să fii bun*.

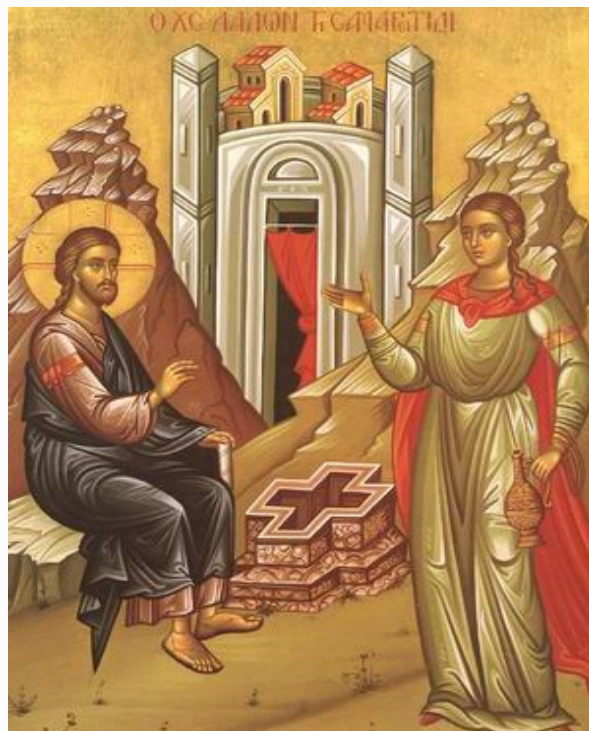
Dacă nu ești *bun* ajungi *o umbră de om*, un om fără inimă, *un om slăbănogit de iubire*, sărac de iubirea de Dumnezeu și de oameni.

Mesajul lui Dumnezeu pentru noi este acesta: să nu credem niciodată că El *nu știe cine suntem noi* și să nu credem vreodată că suntem *singuri*, că suntem *părășiți* de către El.

Chiar și atunci când *ne e greu*, chiar și când *nu mai știm ce să facem*, El este *cu noi* și nimeni *împotriva noastră*!

Dumnezeu să vă binecuvinteze și să vă umple de pace în această zi și în toată viața dumneavoastră. Amin!

Δός Μοι πείν· *Dă-Mi să beau!* La Duminica a 5-a după Paști [In. 4, 1-42] (*a Samarinenicii*)

Iubiți frați și surori întru Domnul²³,

Discuția Domnului cu viitoarea Sfântă Fotini²⁴, cu samarineanca, care *căutând apă* a găsit *apa vieții*, îmi amintește întotdeauna despre *rolul întâlnirilor* dintre noi: acela de *a ne umple*, în mod reciproc, *de har*.

Întâlnirile dintre creștinii ortodocși trebuie să *aducă mult har* și să *dăruie har*.

Rolul nostru este acela *de a sădi pacea* peste tot, *de a umple pe toți de frumusețe*, *de a ne ruga pentru binele tuturor* și *de a face binele pentru toți*.

La fântâna²⁵ Sfântului Patriarh Iacov, la ceasul al șaselea din zi, întâlnirea dintre Domnul și femeie a fost *capitală* pentru ea.

Aceasta dorea apă și L-a întâlnit pe Mesia.

²³ Predica de față a fost scrisă pe data de 5 mai 2007.

²⁴ A se vedea: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/februarie/februarie26.htm>.

²⁵ Idem: http://www.lumeacredintei.com/set_6/c_1/yy_2006/art_1149/fntna_lui_iacob.htm.

Ea dorea să ia apă, un fapt banal, *cotidian*, și a dat peste *Stăpânul lumii* și peste *Dăruitorul tuturor bunătăților*.

Hristos Dumnezeu *vorbește cu o femeie* pentru a arăta că nu a venit *numai pentru bărbați*, ci pentru *bărbați și femei deopotrivă*.

Este *confesiv cu ea* cum nu a fost *cu mulți* dintre bărbați.

Ei îi vorbește despre *apa vieții*, despre *har*, despre prezența harului Sfântului Duh în noi, care este *ca un izvor pururea viu* plin de *bucurie și de frumusețe*.

Ei îi spune că *din neamul iudeilor vine mântuirea*, pentru că El S-a întrupat din Fecioara Maria, Care era *de neam evreiesc*, dar și că *adevărata închinare va fi una duhovnicească*, va fi una a *inimii*, care înmulțește *apa vieții*, harul, în noi.

Domnul *o surprinde* pe această femeie delicată, profundă, care devine *evangelizatoarea Samariei*. *O surprinde cu adevărurile Sale dumnezeiești* pentru că ea era *avidă de înțeleptire*, de sfințenie.

Domnul vorbește cu ea *în particular*, arătând rostul adânc al sfătuirii: *îndreptarea omului*.

El o învață pe femeie despre *rostul omului*, despre *adâncimea omului*, dovedindu-i că știe *cine este* și, mai ales, *ce dorește cu adevărat*.

Femeia nu dorea *numai apă* ci și *har*.

Nu avea doar *probleme minore* de viață, ci *Îl aștepta pe Mesia* și dorea să știe *cât mai punctual* care e rostul *închinării* și *cum se face închinarea în fața lui Dumnezeu*.

Am avut, personal, multă bucurie în viață ori de câte ori am meditat la acest *episod tulburător* din viața Domnului, unde Stăpânul este *deschis pentru om* și unde omul *percepe*, foarte intim, *deschiderea lui Dumnezeu către el*.

Iar astăzi Domnul nu e *mai puțin deschis* către noi în comparație cu *atunci*.

Nu e nicio *diferență* între *sensibilitatea* și *deschiderea tulburătoare* a Domnului către Fotini și cea pe care *o are cu fiecare dintre noi în rugăciune*. Ori de câte ori rugăciunea *ne umple* atunci Domnul *ne indică* ce, cum, unde să mergem, ce să facem, *ce atitudini să avem*.

Vorbirea despre izvorul harului nu e întâmplătoare.

Duminica de astăzi și tot acest ciclu post-pascal este o *așteptare a înălțării Sale* și a *pogorării harului Sfântului Duh*.

Vorbim *despre har* pentru ca *să așteptăm harul*. Iar praznicul *Pogorării Sfântului Duh* nu e numai o *reamintire* a unor

vremuri trecute ci o retrăire la nivel eclesial și personal a minunii simțirii harului.

Dacă orice rugăciune și orice gând al nostru *atrage* harul lui Dumnezeu în noi atunci știm ce este acea *continua cerere*, epicleză a Duhului.

În măsura în care nu mai simțim în noi că *vine ceva* la Sfânta Liturghie, că suntem *populați de har*, că suntem *plini de bucurie*, atunci nu mai simțim *izvorul și fundamentul* Bisericii: *harul Treimii*.

Dacă simțim că *suntem în har* atunci suntem *membrii conștiinței și îndumnezeiți ai Bisericii*.

Frumusețea sărbătorii este aceea că e o *prezență reală a bucuriei*, că e un *timp plin de bucurie interioară*.

Bucuria *plutește* pe lângă noi și în noi. Suntem *plini* de frumusețe cerească.

Dacă luăm aminte la această *bucurie nepieritoare* atunci simțim *ce a simțit* și Sfânta Fotini, când a înțeles *darul lui Dumnezeu cu ea și bucuria harului*.

Orice lucru e *trecător* dar nu și *această bucurie*.

Mesajul Bisericii lui Dumnezeu e acela că *bucuria nu are sfârșit* și că *ea este în noi*, în fiecare mădular al Bisericii.

Ceea ce ne-a făcut să fim *membri* ai Bisericii este *harul lui Dumnezeu primit la Sfântul Botez*. Iar ceea ce ne face să *rămânem în Biserică* și să fim *vii duhovnicește* este această *scoatere continuă de apă, de har, din inima noastră* prin viața în Biserică.

Sfânta Fotini a ajuns o *fântână a harului*.

Noi suntem *fântâni ale harului*, ale bucuriei celei veșnice.

Și bucuria aceasta *nu se va lua de la noi*, dacă *nu vom stinge Duhul* [I Tes. 5, 19], dacă nu ne vom *îndepărta* de Dătătorul tuturor bunătăților.

Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι, spune textul grecesc. Adică: *Eu sunt, Cel care vorbesc cu tine* [In. 4, 26, GNT].

Dacă înțelegi că *Eu sunt Cel pe care Îl cauți*, ai înțeles *tot ceea ce este esențial*.

Dacă înțelegem că *convertirea reală* este a crede în *El deplin* și a ne *deparazita de tot ce înseamnă trecutul nostru*, vom începe să simțim în noi *cum curge* apa vieții.

Experiența harului, o experiență incomparabilă, e tocmai ceea ce ne *definește* ca *ortodocși*.

Cine stă *spectator* în Biserică, cine *nu simte* că acolo, la slujbe, se petrec *cele mai frumoase clipe* ale vieții lui încă *nu vede prea bine sensul său* acolo.

Pentru noi, din prima clipă a convertirii noastre, slujbele sfinte și atmosfera Bisericii, orice carte a Bisericii, toți Sfinții Bisericii au ajuns *adevărata noastră viață și singura*.

Autenticul vieții noastre stă în simțirea viului Bisericii, adică a vieții Treimii.

M-a oprit cineva pe stradă ca să vadă dacă eu *sunt preot sau nu sunt*. Nu avea dileme că *nu aș fi*, dar vroia să vadă *ce mare lucru știe un preot*.

Mi-am arătat *neștiința* în multe probleme, m-am vorbit de rău pe mine însumi...și omul nostru nu putea să *își țină emoția* în frâu, bucuria că *l-a făcut* pe preot, că el *nu prea știe prea multe* și că *meseria* (cum zicea el) sau *vocația* (cum ziceam eu) *de preot*, în ultimă instanță, *nu valorează prea mult*.

După ce l-am lăsat să trăiască câteva minute *de bucurie*, am întors placa și i-am spus *ce cam fac eu* toată ziua. Pe om îl apuca trepidația *văzând cu ochii*, pentru că nu prea *își închipuia* că lucrurile pot sta *chiar așa*.

Și când aveți timp de toate astea?, mă întreabă el. *Nu știu*, i-am răspuns eu...*Însă*, am continuat să-i spun, *lucrul cel mai important pe care îl face preotul e să aducă oxigen în fiecare om, în fiecare casă, în întreaga lume prin rugăciunile sale. El nu poate să facă prea multe, dar Dumnezeu, Căruia el Îi slujește, le face pe toate*.

Vedeți: *o altfel de întâlnire și aici!*

Întâlnirile adevărate trebuie să scoată la lumină ființa omului, adâncul lui.

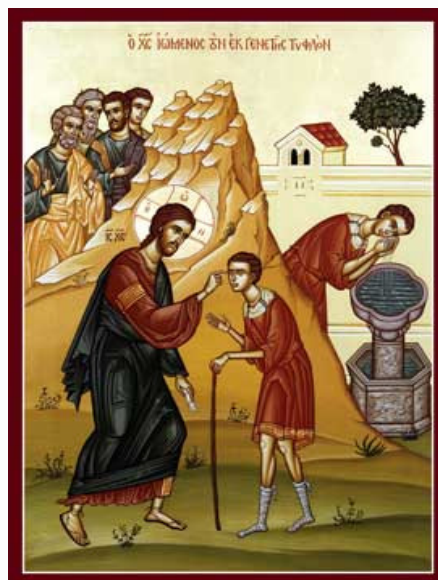
Pentru noi, întâlnirile cu oamenii sunt *spovedanii* pe măsura celor care *ne interpelează*. Trebuie să *te lași* în inimile oamenilor.

Dâra de frumusețe din inima celor care *te-au cunoscut* naște în ei *rugăciunea pentru tine*. Și invers: *faptele lor bune și sfințenia lor* nasc în mine *rugăciunea pentru ei*.

Bucuria de a vă vorbi e un dar de la Dumnezeu și mă bucur că această minune se repetă.

Vă dorim tuturor *multă pace și bucurie duhovnicească* și să *fiți fântâni care să izvorască frumusețea*. Amin!

Cine sunt *orbii*? La Duminica a 6-a după Paști
[In. 9, 1-38 / F. Ap. 16, 16-34] (*a orbului din
naștere*)²⁶

Iubiții mei frați și surori întru Domnul,

minunea de astăzi, ca și întâlnirea cu Sfânta Fotini de duminica trecută, prilejuiesc din partea Domnului *două mărturisiri private*, în ambele cazuri El mărturisind despre Sine că este *Hristosul*.

Tocmai de aceea sunt și puse după Paști aceste Evanghelii ca să autentifice faptul că *Hristos, Cel înviat, este Mesia*. Că El este Cel care *trebuia să vină și să mântuiască* pe poporul Său, adică este *Fiul lui Dumnezeu întrupat*.

Primul amănunt pe care doresc să îl subliniez acum e acela că Hristos *îl vindecă pe orb* cu *propriul Său scuipat* și cu *tina pământului* (cf. v. 6).

Deși El putea *să-l vindece cu cuvântul*, de departe, fără ca nimeni să nu Îl vadă în mod fizic, în trup, El preferă în acest caz *să amestece pământul cu scuipatul Său cel dumnezeiesc* și să *îl vindece pe orb*.

În teologia ortodoxă acest *gest al Domnului* este un *fundament* pentru *Sfintele Taine* pe care *El le-a instituit*.

²⁶ Scrisă în data de 12 mai 2007.

Acest gest arată că *materia*, creată de Dumnezeu, *este proprie harului*, că ea e *penetrată de har* și că prin ulei sfințit se vindecă la Sfântul Maslu bolnavii, prin Sfântul Mir se dă harul Sfântului Duh celui botezat, prin pâinea și vinul euharistic transfigurate Îl primim pe Însuși Domnul, prin apa sfințită primim harul în ființa noastră și prin binecuvântarea preoțească, cu mâna această *zidită de Dumnezeu*, se *scurge* în cei credincioși *viața veșnică* la Sfânta Spovedanie și ori de câte ori cereți *binecuvântarea noastră*.

Materie nu este *închisă* harului, lui Dumnezeu, ci materia e *deschisă*, e un *spațiu penetrat de harul lui Dumnezeu*.

Icoana e plină de har, Sfintele Moaște sunt pline de har, apa, mâncarea, hainele, casele, binecuvântate și sfințite, sunt *pline de har*...Numai *să ai ochi să vezi și inimă să simți* toate acestea.

Cine sunt *orbii*? Nu cei care *nu văd*, pentru că *s-au născut așa*, pentru că *s-au născut bolnavi*, ci cei care *nu simt* viața lui Dumnezeu în Biserica Sa și pretutindeni în creația Sa.

Sunt *orbi* cei care *nu au milă*, care *nu simt iubire*, care *nu plâng* și *nu se pătrund pentru nedreptate*, care *nu compătimesc* și care *nu se sfințesc* ca să perceapă *prezența plină de măreție* a lui Dumnezeu în oameni și în lumea Sa.

Toți suntem *orbi* mai mult sau mai puțin, pentru că toți suntem *păcătoși*. Iar cel care spune că *nu are păcat* nu e *de la Dumnezeu* [I In. 1, 8], ci s-a înfrățit cu demonii, care nu își văd căderea ci și-o adulează.

Orbul e trimis la *Siloam*, e trimis la *apa ascultării*, e trimis *să asculte și să vadă*.

Se spală și vede.

Dar nu pentru că *s-a spălat* în *Siloam vede*, ci pentru că *fusese atins* de mâna Domnului, Care *îndreaptă toate și le face pe toate spre slava Sa* și pentru că acesta *facuse ascultare*.

Cel orb vine *văzând* (v. 7). Ce ipostază copleșitoare, plină de bucurie!

Sfântul Simeon Noul Teolog²⁷ îl numește pe orice creștin care *nu vede slava lui Dumnezeu* un *om orb*, pentru că nu a văzut *lumina cea adevărată*, cea *nezidită și veșnică* a Treimii.

Iar orbul acesta vine *plin de bucurie*, de încredere în acest Iisus, pe care Îl apără *înaintea* fariseilor, în așa fel încât e dat

²⁷ A se vedea: Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Vederea lui Dumnezeu în teologia Sfântului Simeon Noul Teolog*, Teologie pentru azi, București, 2009.

E vorba de teza noastră doctorală, care poate fi downloadată de aici:

<http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/vederea-lui-dumnezeu-in-teologia-sfantului-simeon-noul-teolog/>.

afară, cf. v. 34, (nu se înțelege dacă *din sinagogă* sau *din templu*) și care se *închină Lui* (v. 38) crezând că *El e Domnul*.

Fostul orb are *παρρησίαν*²⁸ înaintea fariseilor. Are *îndrăzneala* pe care o dau *certitudinile din viața ta*.

Când știi care e *adevărul*, când știi *din experiență* care e adevărul, atunci ai *îndrăzneala* pe care o dă *experiența*, *îndrăzneală* care nu trebuie să devină *obraznicie* și nici *bădărănie*.

Și părinții lui sunt *cutezători* și *abili*, înțelepți. O cutezanță *abilă*, nu o cutezanță *trufașă*. Nu se iau *la ceartă* cu fariseii ci *mărturisesc adevărul* cu *atenția pe care ne-o dă înțelepciunea*.

Insist pe acest *detaliu*. *Apărarea credinței* nu se face *cu versete*, cu *injurii*, cu *toporul*, ci cu *mărturia certitudinilor din viața noastră*, cu *evlavia* și *adevărul adânc* al vieții Bisericii.

Cei din afara Bisericii vin cu *mofturi*, vin cu *degetul îndreptat către păcatele unuia sau ale altuia*, vin cu *preluări doctrinare după ureche*, dar nu vor să vadă cum arată *întreaga înțelegere* a Scripturii și a Tradiției Bisericii de la începutul lumii până astăzi.

În fața lor noi nu trebuie să venim cu *alte cuvinte*, încât să ne certăm toată ziua *ca la ușa cortului*, ci trebuie să venim cu *conștiința noastră întru Duhul Sfânt*, cu *mărturiile* și *certitudinile* pe care le aduce *viața noastră în Biserică*.

La cuvinte nu se răspunde cu *cuvinte*, ci cu *fapte*!

La *cuvinte insolente* se răspunde cu *παρρησίαν*, cu *îndrăzneala* pe care o aduce *experiența veridică* în Biserică.

Așa face *fostul orb* și *părinții acestuia*: ei nu merg pe *texte*, ci vin cu *adevărurile minunii*, cu *faptele petrecute*.

Fariseii vin cu textul că *ei știu că El e om păcătos*. Așa cum vin ereticii la noi și spun că noi *ne-am pierdut harul* sau *nu suntem Biserica lui Dumnezeu*, pentru că așa le-a spus lor pastorul nu știu care, de *tristă amintire* pentru *amintirea Bisericii*.

Ei vin cu *frazе*.

Acestor *guri zvăpăiate* (pe care Scriptura îi numește adesea *porcii sălbatici* care *rup* gardul viei Bisericii și *strică via* [Ps. 79, 13-14, cf. ed. BOR 1988], adică *pe cei slabi în credință*, pe cei care nu sunt *întăriți* în credința Bisericii una, care *strică via lui Dumnezeu*, pe Care El a *strâns-o cu sângele Său*) vin cu *texte*, pe când noi venim cu *certitudini*, cu *minunile credinței*, cu Biserica care are *Sfinți* și în care Dumnezeu face *minuni zilnice*.

²⁸ Cuvânt în limba greacă. Transliterat: *parrisian* la Ac. sg. (ca aici) și *parrisia* la N. sg. și înseamnă *vorbire liberă, deschisă, francă, cu îndrăzneală*.

Mesajul trebuie să aibă acoperire. Biserica lui Dumnezeu nu e biruită de timp, nu e secătuită de oameni, nu a suferit transformări care au dus-o la apostazie, ci ea s-a desolidarizat de eretici în mod pașnic dar ferm, cu fermitate, în toate secolele, și nu are filiale nici în romano-catolicism, nici în protestantism și nici în bisericile de două secole sau de 3 ani.

În hotărârea dureroasă de la 1054, când partea de apus a Bisericii, căzând în erezie, s-a rupt de trupul Bisericii, există punct cu punct motivele pe care părinții de atunci le-au avut pentru a anatematiza pe cei care s-au desprins de Biserică.

Când am tradus textul în latină al acestei hotărâri, după câte îmi aduc aminte, sunt înșiruite acolo Filioque, abaterile de la cult și de la alte aspecte tipiconale, printre care era și acela că preoții din Apus începuseră să își tai barba și părul, pentru ca să pară preoți de altă factură, progresiști.

Postul în alte zile decât cele rânduite de Tradiția Bisericii, erezia dogmatică intercalată în Crez, amănunte divergente față de practica liturgică a Bisericii una, toate arătau că în spatele acestor schimbări era o mentalitate străină de cea tradițională.

Și în partea noastră de răsărit, în Biserica Ortodoxă, au existat eretici după schisma din 1054, care au vrut o modernizare în esență a Bisericii, pentru că nu mai stăteau în asceza, în viața bisericească de zi cu zi și în modul de a gândi al Părinților.

Și se observă faptul, că atunci când oamenii nu mai sunt una cu tot ce spune Biserica, când există păreri personale mai importante decât unanimitatea sau majoritatea glasurilor Părinților într-o chestiune de credință, apare ideea că trebuie să schimbe ceva, că ce e numai place.

Fostul orb îi înfruntă pe cei orbi cu adevărul evident: cu minunea din viața lui dar și cu adevărul credinței.

Argumentul său e zdrobitor:

„A răspuns omul și le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu știți de unde este și El mi-a deschis ochii. Și noi știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acesta îl ascultă. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere” (In. 9, 30-32, cf. ed. BOR 1988).

Argumentul credinței e fapt, nu idee!

Dacă Hristos a înviat, vom învia și noi! [I Cor. 15, 20, 22]: acesta e argumentul lui Pavel²⁹ despre învierea morților.

²⁹ A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Pavel.

Argumentul lui are în spate *certitudinea faptei* și nu *vorbe în vânt*. Dacă există *Sfinți* și există *miununi reale* înseamnă că există și *dreaptă credință*.

Dacă la Ierusalim vine *foc din cer* numai la ortodocși³⁰, dacă Sfânta Agheasmă *nu se împute* deși pare *apă obișnuită*, dacă Sfânta Împărtășanie *ne sfințește în mod simțit*, real, dacă demonii *ies din oameni cu glas mare* la rugăciunile de exorcizare, dacă Sfintele Icoane și Sfintele Moaște fac *minuni*, dacă ni se arată Sfinții ca *oameni vii* și care *se roagă pentru noi*, dacă există *fapte* și nu *vorbe*, cine contestă *Biserica Ortodoxă* ca nefiind *Biserica lui Dumnezeu*?

Nouă nu ne plac *certurile nesfârșite de cuvinte* [I Tim. 6, 4; II Tim. 2, 14], ci ne place ca *viața să fie o icoană a credinței*.

Dacă inima ta e *plină de pacea Sfântului Duh* și dacă viața ta e *plină de bucurie*, atunci *în tine e raiul* și acest *rai e mărturia*, e *παρηγοία* ta, e *îndrăzneala ta în fața oamenilor* dar, mai ales, *în fața lui Dumnezeu*.

Oamenii pot fi *proștiți*, înșelați *în așteptările lor*.

În *Apostolul* de astăzi am auzit despre *cum înșela dracul pe oameni din femeia cu duh pitonicesc*, din cea care *ghicea cu dracul*, prin răutatea aceluia, dar care se dădea de *slujitoare a lui Dumnezeu* (Fapte 16, 16-17).

Cât era Sfântul Pavel de *blând* și de *așezat*, faptul că femeia tot se dădea de *sfântă*, l-a enervat într-o zi, l-a mâniat atât de mult, încât *a scos pe drac din femeie* (v. 18) și *la revedere!* cu ghicitul.

Îmi aduc aminte, în acest context, de *o dispută* cu o adventistă când eu eram elev seminarist. Eram la vie, culegeam strugurii și ea venise să vadă cum *progresez* cu citirea Scripturii.

Ei dacă au numai *Scriptura lui Cornilescu*³¹, tradusă ca vai de mama ei, și *o carte de imne* tradusă din engleză, credea că eu *numai despre Scriptură* învăț toată ziua.

Însă, avea dreptate: eu *studiam Scriptura împreună cu Sfinții Bisericii*, fără să merg *pe arătură*, cum *vreau* și *cât îmi place*.

Și vine și mă ia *la bani mărunți* cu sabatul³², cu *cât de hoți* sunt preoții, cu *cât de dreaptă* este ea și *cât de prost* e drumul pe

³⁰ Cum s-a petrecut minunea în 2010: <http://www.youtube.com/watch?v=mHN7UuITd3g>.

³¹ A se vedea: <http://www.teologiepentruazi.ro/2007/09/09/sfanta-scriptura-editia-dumitru-cornilescu-ed-neoprotestanta/>.

Depre traducător: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_Cornilescu.

³² Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sabatul_biblic.

care merg acum, pentru că Biserica Ortodoxă a intrat în *tragedia veacurilor*³³ și și-a pierdut harul.

Femeia (băiatul ei a ajuns acum *pastor advent* și îmi era *prieten*, ca și *acum* de altfel) nu își dădea seama cât *de penibilă* este în aplombul ei și se enerva că eu *nu ripostam*, după cum îi spusese ei pastorul, că trebuie *să riposteze ortodocșii* la astfel de *mesaje*.

Ea avea *texte* și se aștepta ca și eu *să vin cu texte*, că ea îmi aduce *altele* și o țineam așa toată săptămâna, dacă nu toată viața.

Și când ea făcuse *clăbuci la gură* de atâta propovăduire, după ce mă amenințase că *mă duc în Iad*, că sunt *pe calea pierzării*, că ajung și eu *un infractor al credinței* ca și *preoții mei*, mă apropii de ea mai mult (ea era mai mică *ca înălțime* decât mine), îi pun mâna pe umărul drept, și îi fac semnul Sfintei Cruci pe trupul ei, așa cum se închină un mirean.

Femeia nu numai că *se panichează* la gestul meu ci *o cuprinde dărdâiala*, se pălește la față, amuțește deodată, tace brusc...și *simte să stea jos*.

Când se petrece acest gest îi spun: „Tanti Maria (Vedeți: are numele Prea Curatei Stăpâne, poartă numele ei și spune că ea este o *femeie oarecare!*), dacă aș fi *preot* acum, unul din ăia pe care mata îi insultă, ți-aș pune epitrahilul pe cap și ai vedea câți draci *ar țipa* din mata și din credința matale”.

S-a ridicat, a tăcut, a plecat, nu ne-am mai salutat vreo câțiva ani, 7-8 ani, până într-o zi, când am intrat, *preot fiind*, la ei, în casa de adunare, nepoftit de nimeni, și toți *au rămas mască*.

Se așteptau să *mă dau de ortodox* la ei în casa de rugăciune și *să iasă scandal*.

Însă eu am intrat și le-am zis: *Slăvit să fie Domnul!* (știam că lor le plac *versetele psalmice*, că tot se dau de *apostoli* și de *evangelizatori*) și le-am cerut voie *să particip* la slujba lor.

Bucuria lor era *mai mult decât evidentă*.

Prietenul meu *de fotbal* de odinioară dar și *de discuții teologale* era acum *pastorul comunității* și era *fiul Mariei*, *predicatoarea* de care v-am vorbit.

După mica lor slujbă, predică, și după o cântare (toate *la preț* de trei sferturi de oră) a venit momentul discuțiilor, la care m-au invitat și pe mine.

L-am lăsat pe *colegul pastor* să le propovăduiască despre *starea paradisiacă*, despre *om*, *Scriptură*...

³³ Aluzie la *titlul* și la *conținutul cărții* de aici: <http://www.scribd.com/doc/282816/EG-White-Tragedia-veacurilor>.

Nu a atacat *puncte nevralgice* (ceea ce *am salutat în inima mea*, dovedind bun simț), ci a discutat, pentru prima dată, fără *ira*³⁴, fără *mânie proletară*.

I-am *lăudat*, le-am *explicat* ce spun Sfinții noștri despre *locurile grele* din Scriptură, despre care ei *nu aveau habar* și i-am *entuziasmat*. Atunci, în inima ei, tanti Maria *s-a împăcat* cu mine.

A venit la bunica mea și m-a lăudat și ea pentru *câte lucruri le-am spus* și pentru *omul care am devenit*.

Pentru ei a fost o *surpriză uluitoare* să îi bage un ortodox în seamă și, mai mult decât atât, să îi mai și *laude*. Ei au *mentalitate de minoritari*, de *asupriți*, de *persecutați* și când faci un gest mai *brutal* se panichează, se *scandalizează*.

Deci, concluzia povestirii mele e aceea, că nu conving *textele rupte din context*, nu conving *disputele*, vorbele, ci conving *faptele zdrobitoare*, *evidențele*.

Despre o astfel de *evidență* îmi povestea cineva, care venise de la Mănăstirea cu pricina.

Niște maici ortodoxe de la o Mănăstire transilvană au fost *atacate* la un praznic ortodox de o ceată de neoprotestanți cu *duh evanghelizator*, ca *duhul pitonicesc* din *Faptele Apostolilor*.

Dânșii, *evanghelizatorii* plătiți pe *bani străini*, au vrut să *dărâme* Icoana făcătoare de minuni a Prea Curatei scoasă în curtea mănăstirii spre închinare. Se pare că nu aveau *forțe de ordine* și de *pază*.

Maicile s-au repezit la icoană ca să o *apere* și, în învâlmășeală aia, Sfânta Agheasmă dintr-o găleată, prospăt făcută, s-a vărsat și apa *l-a atins* pe unul dintre neoprotestanți, care a avut o *reacție tulburătoare pentru el* la simțirea apei sfințite pe propria-i piele: a început să țipe că *îl arde*.

Maicile au fost *încurajate* de eveniment și ceata de vreo 10-15 oameni a fost *întâmpinată* cu Sfânta Agheasmă, aruncată peste ei, în timp ce aceia *fugeau rușinați*.

Evident: o minune *adâncă în esență*, deși poate părea *nostimă* la suprafață!

Cine sunt *orbii*? Noi *toți*, cei care stăm *în afara adevărului* și *în patimi de rușine*. Pentru noi nu trebuie *texte*, ci *argumente faptice*.

Cine vrea să aibă *argumente* și nu *texte*, nu doar *texte*, trebuie să aibă *viața aceea de sfințenie*, care să *debusoleze* pe cei care îi stau *înainte* numai cu *prezența lui*.

³⁴ În latină: *ira, irae* = mânie, resentiment, furie.

Căci dacă *tăcerea din noi* nu vorbește altora, atunci nimic nu ne *poate schimba* din propria noastră *înșelare*.

Fie ca Domnul să vă bucure în această sfântă zi, și să ne dea *să ne vedem*, să ne vedem *așa cum suntem*, pentru ca să nu mai ni se pară că *suntem altfel*. Acest lucru e *mântuirea noastră*: să știm *cum suntem și cine suntem*.

Ce înseamnă *Înălțarea Domnului*? La *Înălțarea Domnului*³⁵

Iubiții mei,

*troparul*³⁶ praznicului de astăzi ne arată faptul, că *înălțarea Sa cu trupul la cer* a produs *bucurie și încredințare* Sfinților Apostoli:

„Înălțatu-Te-ai *întru slavă*, Hristoase, Dumnezeul nostru, *bucurie* făcând Ucenicilor, cu făgăduința Sfântului Duh,

³⁵ Scrisă pe 16 mai 2007.

³⁶ A se vedea: <http://ro.orthodoxwiki.org/Tropar>.

încredințându-se ei, prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii”.

Înălțarea Sa, cu trupul luat din Prea Curata Fecioară, în slava Treimii arată așadar, că *întruparea e reală*, că El nu Se leapădă de trupul pe care l-a îndumnezeit prin moarte și înviere, ci îl ridică în sânul Treimii, pentru ca să ne dea puterea, prin harul ce curge din umanitatea Sa, să ne sfințim *ca și El*.

Înălțarea Sa înseamnă că El nu mai este *printre noi cu trupul*, nu mai este *lângă noi*, ca să Îl percem cu *simțuri nerenăscute*, ci El se urcă la Tatăl și la Duhul cu trupul, de Care nu a fost despărțit niciodată, pentru ca să vină, duhovnicește, în *ființa noastră*.

Ceea ce s-a petrecut la *Cina din Emaus*, unde cei care s-au împărtășit cu El, L-au simțit în ei și nu L-au mai văzut cu ochii fizici, acest lucru se petrece și cu noi, cu fiecare dintre noi, pentru că prin coborârea Duhului la oameni, coboară Hristos și Duhul, întreaga Treime în noi, prin harul Său, pentru ca să fie cu noi.

Troparul sărbătorii acesteia *pline de lumină* ne vorbește despre faptul, că Hristos a intrat în mod deplin cu trupul în slava veșnică a Treimii.

Ieri, în ante-ziua Înălțării Domnului, am sărbătorit odovania praznicului *Învierii Domnului*.

Conform tipicului liturgic *Paștiul ortodocșilor* nu ține o zi sau trei zile, ci de la Paști până în preziua Înălțării.

Ieri am terminat prazincul cântând: *Hristos a înviat!*, iar astăzi ne salutăm cu: *Hristos S-a înălțat!*

Pentru că la noi sărbătoarea nu este doar comemorarea unei zile, ci o stare, o stare duhovnicească a vieții noastre.

Noi începem anul bisericesc toamna, la 1 septembrie, când se strâng roadele. Ca și în cazul creării lumii: *a fost seară și a fost dimineață* [Fac. 1, 5] și nu: *a fost dimineață și apoi a fost seară*.

Dumnezeu creează lumea frumoasă și bună, curată și fără aspecte dizgrațioase. Noi, prin păcat, am coborât de la bine la rău și nu invers: de la rău spre bine. Așa și acum: noi trecem de la: *a fi lângă Hristos* la: *a fi Hristos în noi*.

Ritmul vieții Bisericii e o taină imensă pentru cel care este integrat cu totul în el.

Noi începem anul bisericesc toamna, toamna spre iarnă și intrăm în praznicul nașterii Fiului, în praznicul *întrupării*.

Când avem de-a face cu anul nou calendaristic, noi suntem după praznicul nașterii Domnului și ne pregătim să urcăm spre marele și centralul praznic al *Învierii*.

Învierea, *primăvara învierii* noastre, *dulcea primăvară* e de fapt *jumătatea* anului bisericesc.

După *perioada Triodului* (cu cele 4 săptămâni antecedente postului, cu postul de șase săptămâni și cu Săptămâna Sfințelor Patimi), avem *praznicul Învierii* până la *Înălțare*, *bucuria învierii*, după cum se observă, *întinzându-se pe 4 luni și ceva*.

Avem astfel *patru luni de atmosferă pascală*, de *pregătire* pentru Paști și de *trăire* a bucuriei Paștelui, după cum praznicul *nașterii Domnului* e format din *postul de 40 de zile* și de săptămâna de după aceea, până pe 31 decembrie.

Nașterea și învierea Sa ne *umplu de bucurie*, *înălțarea* Sa ne *cheamă la bucurie*, postul Sfinților Petru și Pavel, anul acesta de *o lună de zile*, și cele *două săptămâni* înainte de Adormirea Preacuratei, toate ne *cheamă la bucurie*.

Cel care *trăiește ritmul Bisericii*, *circularul ritm* al Bisericii, știe că viața Bisericii e *o chemare continuă la bucurie*, că *în post e bucurie*, că *în slujbă e bucurie*, că *în suportarea greutăților și a necazurilor e o mare bucurie*.

Deși Ucenicii se *despart* de Domnul, ei se *umplu de bucuria așteptării* Mângâietorului și se *umplu de certitudinea* că El e Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul, Mântuitorul lumii.

O *despărțire plină de veselie*.

Troparul zilei vorbește despre *bucurie și încredințare*, și nu despre *necredință și îndoială*!

Unii cercetători eterodocși ai Scripturii au negat *înălțarea Domnului la cer* cât și *coborârea Sa la Iad* pentru ca să nu pară că Biserica creștină e *o întoarcere la păgânism*, unde se credea într-o lume cu *trei etaje*.

Având *oroare* față de *Iad* și față de *îndumnezeirea trupului*, acești cercetători *denigratori* ai Scripturii și ai Tradiției, au găsit de cuviință să *radă* din viața noastră orice face referire la *îndumnezeire* și *reală veșnicie* a oamenilor.

Și *condacul*³⁷ zilei este plin de *teologie* și de *bucurie*:

„Plinind *rânduiala cea pentru noi* și cele de pe pământ *unindu-le* cu cele cerești, Te-ai *înălțat întru slavă*, Hristoase, Dumnezeuul nostru, *nicicum despărțindu-Te*, ci rămânând *nedepărtat* și strigând celor ce *Te iubesc pe Tine*: *Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră!*”.

Dacă El *nu S-a despărțit* de Tatăl și de Duhul, ca Unul care are în comun, din veci, *fîrea divină* cu Aceia, nici de noi nu se

³⁷ Idem: <http://ro.orthodoxwiki.org/Condac>.

desparte, pentru că are în comun cu noi, cu fiecare dintre noi, prin întruparea Sa din Fecioară, *firea umană*.

Înălțarea e *finalul*, așa cum ne spune condacul zilei, *al rânduiei*, al economiei mântuirii, *al lucrării Sale pe pământ*.

Însă înălțarea Sa nu e o *rupere* de noi, ci e o *ridicare a firii Sale umane* și o *ședere a ei de-a dreapta Tatălui*, pentru ca să fie *mereu cu noi*.

Prin înălțarea trupului *de-a dreapta Tatălui*, firea umană S-a ridicat *peste toate* Puterile cerești și a intrat în sânul Treimii.

De aceea s-au unit *cele cerești* cu *cele pământești*, pentru că în persoana lui Hristos *dumnezeirea* s-a unit cu *umanitatea* și El a ridicat *firea umană îndumnezeită* în Treime.

Și în această situație cum să nu *iconizăm* chipul Domnului și cum *să nu ne închinăm Lui*, dacă toate Puterile cerești o fac cu frică și cutremur?

Văzând în slavă pe Hristos, înălțându-Se cu trupul la cer, Ierarhiile cerești se bucură și se cutremură, împreună cu Biserica, de *taina iubirii* lui Dumnezeu.

De ce *iubirea* lui Dumnezeu e *taina cea din veac ascunsă și de Îngeri neștiută*? Pentru că *iubirea Lui pentru noi* înseamnă întrupare, propovăduire, minuni, îndumnezeirea trupului, răstignire, înviere, înălțarea de-a dreapta Tatălui, înseamnă *acte abisale*.

Iubirea nu e *vorba*! Iubirea e *fapt*, e *dăruire*, e *suferință*, e *bucurie pentru altul*. Iubirea *vorbește cu glas tare*. Faptele iubirii sunt *evidente* și nu *dubioase*.

Faptele iubirii *sfințesc*, pentru că El este *cu noi* și *nimeni împotriva noastră*.

Și cum nu ne-am *bucura* acum, când bucurie este în cer și pe pământ de *praznicul Bisericii*?

Cum să ieșim *din ritmul bucuriei* pentru *ritmurile tristeții*?

Sfântul Apostol Pavel îi *atenționează* pe credincioșii vremii sale, ca nu cumva să fie înșelați de *înțelepciunea deșartă* a lumii și de *false închinări*, de *false dogme*, de *false ontologii umane* [I Cor. 2, 4; II Cor. 2, 17; Gal. 1, 8-9; 6, 7-8; Efes. 2, 15; 3, 17-18 etc.].

Dacă în locul *ontologiei îndumnezeirii*, a transfigurării trupului și a sfințirii sufletului punem *idolatrizarea trupului*, a decadenței, nu facem decât să *elogiem moartea* și nu *înălțarea Domnului cu trupul la cer*.

Dacă nu *Sfinții* sunt *modelele noastre* ci *artitul* nu știi care, care *nu a făcut nimic pentru noi* în comparație cu *mijlocirile Sfinților pentru noi*, nu facem decât să-i *elogiem* pe cei care *nu fac*

nimic pentru noi și să-i disprețuim pe cei care ne feresc de multe rele.

Înălțarea Domnului reprezintă *puterea de a ne sfinți cu toții viața*. Dacă Hristos *a ridicat trupul Său la cer* atunci fiecare dintre noi, luând *putere din puterea lui Hristos*, putem *să ne sfințim trupurile și sufletele*.

Și fie ca aceasta *să se petreacă* cu fiecare dintre noi, care *dorim mântuirea Lui* și ne rugăm ca *să vină în noi, și pe pământ, Împărăția Sa*. Amin!

Predică la Duminica a 7-a după Paști.
Duminica *Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic*
(325 d. Hr.)³⁸

Iubiți frați și surori întru Domnul,

duminica de astăzi, *o duminică a teologiei prin excelență*, ne propune să *adâncim* rugăciunea Domnului de la In. 17, 1-13.

Ne propune să înțelegem ce înseamnă *preaslăvirea Domnului* mai întâi, adică tot ce a făcut Domnul ca să *îndumnezeiască* firea Sa umană și care este *rostul iconomiei mântuirii Sale* cu noi.

Și, după cum se observă, duminica aceasta, în care se *resărbătorește* învingerea lui Arie³⁹ de către cei 318 Sfinți Părinți de la Niceea⁴⁰, vine ca să puncteze faptul că *Hristos e Dumnezeuul nostru răstignit și înviat*, Fiul Tatălui și nu *o creatură*, cum dorea *al doilea Iuda*, cum e numit Arie în cântările de la *Vecernie*.

Pentru că Evanghelia de astăzi tocmai despre această *relație* din veci, *a Fiului cu Tatăl*, ne vorbește.

Preaslăvirea Fiului de către Tatăl nu este o problemă *pusă în umbră* de Sfinții Părinți ci, dimpotrivă, e parte componentă *a hristologiei și a soteriologiei*, adică a învățaturii despre *persoana lui Hristos* și a învățaturii despre *mântuirea noastră*.

³⁸ Scrisă în data de 19 mai 2007.

³⁹ A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Arie_%28eretic%29.

⁴⁰ Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_I_Ecumenic.

Preaslăvirea Fiului de către Tatăl nu înseamnă decât *trecerea Lui prin moarte*, pentru ca să *învie* și să *îndumnezeiască trupul Său omenesc*. Preaslăvirea Sa nu se referă la *dumnezeirea* ci la *umanitatea Sa*. Firea umană impropriată de Cuvântul este *preaslăvită*, este *transfigurată*, e umplută de *slava cea veșnică* a Fiului și a Treimii.

Și vă propun *o citire a textului sub formă de comentariu*, o citire *comentată*, pentru a pune în evidență *conținutul teologic* al Sfintei Evanghelii de astăzi.

Părinte, a venit ceasul ca Tu să preaslăvești pe Fiul Tău, adică a venit ceasul pe care *Îl așteptăm* Amândoi, acela *al Patimilor Mele*.

Ceasul pătimirilor a venit și acum e vremea să *arăți* slava Ta întru Mine, ca prin Mine să *fim preamăriți* Amândoi de către oameni. A venit ceasul ca oamenii să vadă că *Eu sunt Fiul Tău*, Căruia Tu *I-ai dat stăpânire* peste tot trupul, pentru că Eu *Mi-am păstrat trupul fără prihană*.

Pentru că Eu *Mă răstignesc* pentru oameni, de aceea dau viață tuturor celor pe care Tu *Mi i-ai dat Mie* prin propria lor voie.

Eu dau viață tuturor pentru că *Eu sunt Viața*.

Viața veșnică înseamnă ca *toți să Te cunoască pe Tine*, Preaiubite Tată al Meu, să Te cunoască *prin experiență* în ființa lor și pe Mine totodată, căci Tu M-ai trimis pe Mine în lume ca să-i mântuiesc pe oameni.

Mântuirea înseamnă să cunoști că Tatăl are un *Fiu din veci* și că *din Tatăl purcede din veci Sfântul Duh*.

Mântuirea înseamnă să *experiezi în ființa ta slava Treimii*.

Căci *a cunoaște* înseamnă *a vedea*, *a trăi*, *a te împărtăși de sfințenia lui Dumnezeu*.

A cunoaște înseamnă *a înțelege din experiență* și *a rămâne totuși necuprins înțelesul experienței*.

Ceea ce *se poate cuprinde* nu înseamnă *experiență* ci *idei*.

Ideile se nasc *din experiență* și nu invers: adică *din idei* să se nască *experiența*. Atâta timp cât *învățăm idei* nu avem nicio *experiență*. Cât timp *copiem din afară* ideile, cât timp *le memorăm* nu știm *ce conțin* ele înăuntru.

Pentru că aceasta e *viața veșnică*: *a-L cunoaște* pe Tatăl, pe Fiul și pe Duhul. Și *a cunoaște* înseamnă *a experia prezența Lor în tine*, a iubi Treimea, a fi mereu cu Ea.

Dacă cunoașterea ta nu e *iubire*, nu e *adorare*, dacă cunoașterea ta nu înseamnă *slavoslovie*, dacă cunoașterea ta nu înseamnă *vers*, imn de slavă, atunci Dumnezeu *nu îți vorbește* și tu *nu ai inimă* pentru El.

Și Domnul spune că aceasta e *viață veșnică* și nu doar *simplul mod de viață*.

A trăi bisericește legătura cu Treimea nu înseamnă doar *a trăi*, ci *a trăi în ritmurile veșniciei*, *a trăi pe pământ* și, în același timp, *în cer*.

Întraripată viață bisericească!

Dumnezeiască viață neînțeleasă, pentru că nu e *iubită* și *trăită*!

Și cum să nu fie *dumnezeiască*, dacă noi *stăm cu Sfinții* și *cu Îngerii* în fața Prea Sfintei Treimi și *slujim împreună cu ei*?

Ce *viață seculară* avem noi, dacă ea e *plină de har* și *de mântuire*?

Căci aceasta e *viața veșnică*: să trăim *în harul Treimii*!

Eu Te-am preaslăvit, Tată, pe Tine, pe pământ, prin minunile și cuvintele cu care i-am uimit pe toți. Am săvârșit lucrul mântuirii, pe care Tu Mi l-ai dat să-l fac.

S-au *săvârșit toate*! Căci Stăpânul S-a întrupat din Fecioară, după cum au spus Prorocii [Mt. 1, 23 // Is. 7, 14], nu s-a găsit loc pentru El [Lc. 2, 7], L-a primit ieslea [Lc. 2, 12; 16], apoi a fugit în Egipt pentru că *a fost prigonit* [Mt. 2, 14], pentru ca *să revină* [Mt. 2, 21] și *să vindece* casa lui Israel.

El, Cel care nu avea *unde să-Și plece capul* [Lc. 9, 58] a vindecat pe orbi și pe ologi, pe demonizați și pe gârbovi, a propovăduit Împărăția lui Dumnezeu, a vestit pe Treimea cea de o ființă și nedespărțită, a chemat pe toți la Biserica Sa, ca toți să fie *o turmă și un Păstor* [In. 10, 16].

S-au *săvârșit toate*, Tată. A venit vremea, Părintele Meu, *să preaslăvești trupul și sufletul Meu cu slava pe care am avut-o și o am împreună cu Tine mai înainte de a fi lumea*, din veci.

Am arătat *numele și persoana* Ta oamenilor pe care Tu Mi i-ai dat *din lume*, pentru că ei au vrut *să Mă iubească pe Mine* ca *pe Tine*. Pentru că *Te-au iubit* pe Tine *M-au iubit și pe Mine*, Creatorul lor.

Pentru că Tu ești Tatăl Meu și Eu Fiul Tău cunosc că toate sunt *ale Tale* ca și *ale Mele*.

Le-am dat *cuvintele Tale*, pentru că cuvintele Tale sunt *viață* dacă le întrupează cineva. Apostolii Mei *au crezut* în Tine și în Mine.

Au simțit *puterea dumnezeirii Mele* cei pe care i-am vindecat, cei cărora le-am vorbit.

Cei care au auzit *grăuntele* cuvintelor Tale, au dat rod după *darul dat lor*. Cuvintele Tale au căzut pe *sol bun* în cei pe care Mi

i-ai dat. Și pentru ei Mă rog, pentru Apostolii Mei Mă rog, pentru că sunt *și ai Tăi*, Părinte Sfinte.

Căci noi avem toate *în comun*, fiindcă ființa noastră e *comună*. Și cel care *Ne iubește* știe că ființa Noastră e *una*, pentru că Eu *Mă preaslăvesc* în ei și *îi încredințez* de adevărurile Noastre spre mântuirea lor.

Cei *încredințați* sunt *umpluți de viața cea veșnică*.

Cei *încredințați trăiesc veșnicia în trup*.

De aceea, pentru unii ca ei *moartea e un câștig* [Filip. 1, 21], pentru că e trecere la *tot mai multă viață*.

Cei care trăiesc *încredințarea adevărului*, adică *viață de sfințenie*, se văd *în lume*, dar *ai Treimii*.

Pentru că Eu vin la Tine prin cruce, pentru că vin *Jerftă fără prihană*, bună mireasmă adusă Ție, păzește-i pe Apostolii Mei, ca ei să fie *una* în cugetele și în inimile lor, după cum Noi suntem *una*.

Și ei pot fi *una, o singură turmă și un neam împărătesc*, pentru că Eu sunt *Păstorul și Domnul* lor. Eu i-am păzit cât am fost cu ei în lume, lângă ei, ca Dumnezeu întrupat, și n-a pierit niciunul, în afară de Iuda vânzătorul, *fiul pierzării*, după cum a spus Scriptura cea veche [Ps. 108, 7].

Și pentru că acum *vin la Tine* și venirea Mea *îi va face pe ei să Se bucure* când o vor înțelege, fă ca *bucuria Mea* întru ei, bucuria și veselia mântuirii să fie *deplină în ei*, desăvârșită.

Finalul, verstul al 13-lea, rămâne *un accent pus pe bucurie*, pe bucuria lui Hristos Dumnezeu de noi, dacă știm să fim *una*, să ne simțim *frați*, să ne iubim și să ne respectăm dumnezeiește.

Cine aude astfel de cuvinte și ne mai crede *idealiști* înseamnă că *nu a înțeles nimic din viața bisericească*.

Viața Bisericii e *viața Treimii*, e viața veșnică *trăită în faldurile istoriei*, este mărgăritarul ascuns în inimă [Mt. 13, 46], este *focul ascuns* în oasele și măruntaiele noastre [Lc. 12, 49], care arde toată necurăția și care *ne va îmbrăca pe deplin*, cu totul, când Domnul va veni *întru slavă* să judece viii și morții.

A fi idealist nu înseamnă *a fi creștin ortodox*!

Ortodoxia este *experiență directă*, e luare de contact la maximum cu *taina* și *frumusețea* lui Dumnezeu, cu măreția copleșitoare a puterii și a luminii Sale.

Ortodoxia înseamnă *să trăiești minuni* în viața ta și *să fii mereu doxologic*, mereu cu gura și cu inima și cu mintea pline de măririle aduse lui Dumnezeu.

Pururea, spune Prorocul, *e lauda Lui în gura mea* [Ps. 33, 1].

Pururea, mereu, *tot timpul găsesc motive*, am motive *să-L laud pe Dumnezeu* și când fac *cele bune* și când mă ridică din *căderea păcatelor mele*.

Realismul duhovnicesc al acestei duminici este de fapt *râvna copleșitoare* a Sfinților Părinți de la Niceea care au zdrobit *filosofia demonică* a ereticului Arie, care *strica Treimea* și o făcea *o persoană*, numai *Tatăl*, iar pe Fiul și pe Duhul Îi vedea ca fiind *creaturi* aparținând temporalității.

De aceea, *Dumnezeul lui Arie* avea multe în comun cu acel *Unul singur* și *rece* al evreilor și al mahomedanilor⁴¹.

Dacă îl punem pe „*nemuritor* și *rece*”⁴² al lui Eminescu în dreptul *Dumnezeului filosofat* de Arie avem *tabloul lamentabil* al teologiei sale.

Și Arie nu era *un om incult* ci *un filosof strălucit*, cu multă *putere de convingere*.

Însă punctul de plecare al teologiei sale eretice nu era *Evanghelia* ci *filosofia păgână*, fapt pentru care Fiul și Duhul erau mai mult *puteri* ale Unului, acest *Unu foarte iubit* de mulți dar nu și *Treimea*.

Și dacă doriți *să evaluați* vreodată *filosofia raționalistă* a ultimilor 2000 de ani, vă rog să fiți atenți la ce vogă are *Unul păgân* în detrimentul *Treimii* revelate de Fiul.

Pentru că oamenilor le place *să jongleze* cu ideile lor, cu *fantasmele* lor, decât *să se supună* dogmei, *adevărului paradoxal* al dogmei Treimii, în care Dumnezeu e din veci *întreit în persoane* dar aceste persoane au în comun *o singură ființă*.

Treimea nu *intră* în capul acelor oameni, care se încapățânează să creadă că noi putem să înțelegem *adevăruri* despre noi și despre *existență* în afara *Revelației dumnezeiești* și a *luminării noastre* de către El.

Penibilul gândirii filosofice constă în aceea, că se propune *inițitoare de realități*, când demersul filosofic onest are menirea tocmai de a *descoperi calea către adevăr prin experiență*.

Pentru că noi *nu putem să cunoaștem* ceea ce *nu ni se descoperă!*

Și fără *luminare dumnezeiască* ne învârtim în gol *până înțelegem voia Lui*, după cum s-a petrecut cu evreii timp de 40 de ani prin pustiu [Deut. 8, 2-5; 29, 5]. Pentru că fără El *nu se poate face nimic stabil*, pentru că El este *stabilitatea*, El este *tăria universului și a noastră*, fundamentul tuturor.

⁴¹ Idem: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Monoteism>.

⁴² Ultimul vers din *Luceafărul*. A se vedea textul integral: http://ro.wikisource.org/wiki/Luceaf%C4%83rul_%28Eminescu%29.

Filosofia reală este o cale către credință, un antreu și nu un punct final. Căutarea trebuie să ducă la certitudini și nu la un pustiu sufletesc.

Filosofia seculară însă, care este o excrescență teologică diluată, o sumă de erezii pastişate, nu poate să spună nimic creștinismului autentic, pentru că în Hristos S-au rezolvat toate neînțelegerile reale ale omului.

Filosofia a fost bună până la Hristos. De aici încolo, filosofia de după Hristos, demersul filosofic de după Hristos devine un tip de discurs sectar, un fel de mentalitate gnostică/agnostică, care își propune să caute, tocmai pentru că nu vrea să accepte evidențele și nu pentru că nu există adevăr și mântuire.

Omul nu mai are ce să caute atâta timp cât a fost căutat și găsit, mântuit de Păstorul cel bun, Care are grijă de oile Sale.

Ce ontologie, ce teleologie, ce axiologie mai bună poate exista decât cea care te face veșnic?

Dacă căutarea are un capăt, dacă vrea un răspuns, ce răspuns mai credibil poate afla omul, dacă nu acceptă adevărurile Creatorului său?

Sistemul filosofic al lui Kant⁴³, al lui Hegel⁴⁴, al lui Nietzsche⁴⁵ sau Kierkegaard⁴⁶ nu dau niciun fel de certitudine în comparație cu această experiență a vieții veșnice pe care o trăim noi în Biserică.

Am privit cu zâmbetul pe buze de la un moment dat tot efortul omului de a se situa în afara voii lui Dumnezeu, care e destinat, fatalmente, dezastrului.

Adevărul căutării omului trebuie să constea în împlinirea lui. Moartea e adevărul omului. Dacă moartea ne găsește plini de bucurie, de așteptare a întâlnirii cu Domnul, atunci a meritat să fii citit mii de tomuri toată viața!

Moartea e adevărul vieții. Pentru că adevărul vieții este experiența vieții veșnice în noi, trăirea intimității cu Dumnezeu în noi.

Dacă Părinții Bisericii au luptat cu ereticii e pentru aceea ca să păstreze adevărul credinței necenzurat, întreg.

Pentru aceste adevăruri, că Treimea e din veci, că Hristos e Dumnezeu și om deplin, că în Biserică sunt Sfintele Taine ale mântuirii, că există viață veșnică și judecată, s-au dus lupte

⁴³ A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant.

⁴⁴ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Georg_Wilhelm_Friedrich_Hegel.

⁴⁵ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Friedrich_Nietzsche.

⁴⁶ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/S%C3%B8ren_Kierkegaard.

imense cu diferiți *șmecheri ai istoriei*, care inventau noi și noi opinii despre cele *ale lui Dumnezeu*.

Dacă acum, în duminica a șaptea după Paști, sărbătorim *victoria* împotriva ereticului Arie, odată cu această *victorie*, Biserica trăiește, re trăiește *toate victoriile* împotriva ereticilor de ieri și de astăzi.

Și de aceea am spus că astăzi e *o duminică deplin teologică*, pentru că e *o victorie a credinței*, a *teologiei* împotriva *necredinței*, a *ateismului* și a *ereziei*.

Sărbătorim *dumnezeiește* o astfel de zi, dacă începem să fim *atenți* și să *gândim* și să *cunoaștem adânc* dogmele și credința noastră ortodoxă.

Noi cunoaștem *trăind* credința, căci pe măsură ce *o cunoaștem* o și *trăim* și *ne bucurăm întru ea*.

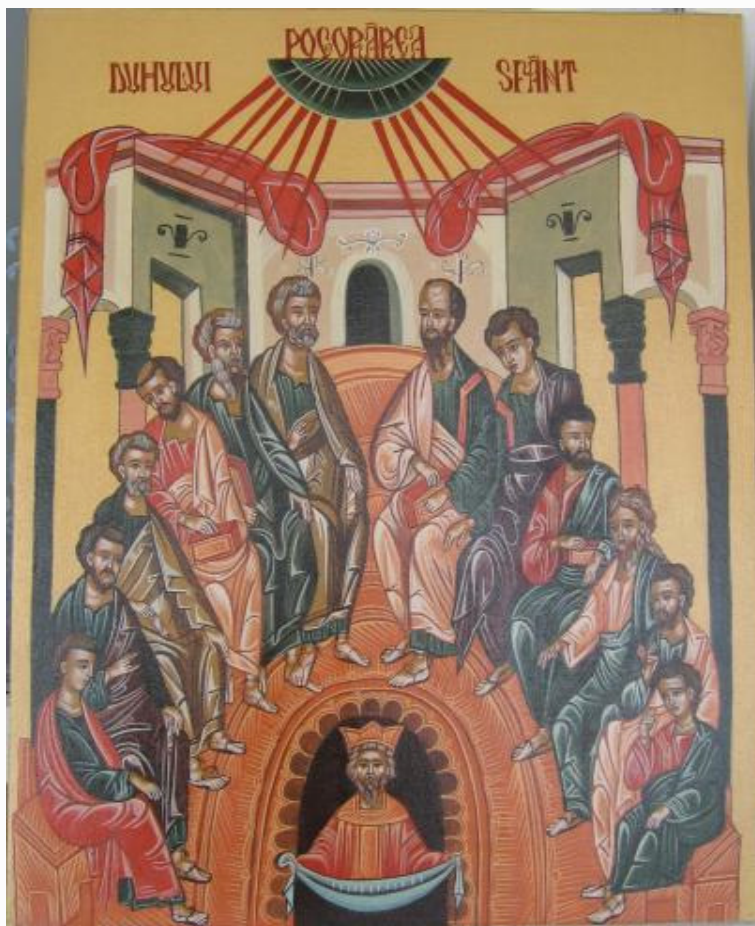
Bucurați-vă dar *întru Domnul* pentru ca *bucuria noastră să fie deplină!*

Bucurați-vă cu conștiința că *bucuria e a unității* și *a păcii*, că *bucuria e a smereniei* și *a sfințeniei!*

Iar dacă conștientizăm faptul, că nu avem *atâta bucurie* în noi cât *ne cere* Domnul, rugați-vă ca să fiți *umpluți de bucuria cea veșnică*, care *întrece* orice minte.

Dumnezeu să vă umple cu harul Său, El, Tatăl nostru, Care e slăvit împreună cu Fiul și cu Duhul Său, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la praznicul *Pogorării Sfântului Duh* și la cel al *Preacuratei și Preasfinte Treimi*, Dumnezeu nostru⁴⁷

Preaiubiții mei,

vom încerca astăzi să vedem *semnificațiile adânci* ale acestor două praznice, *pe deplin teologice*, pe deplin *dumnezeiești*, în care *reactualizăm* venirea Duhului Sfânt peste Sfinții Apostoli și în care mărturisim *adevărul necenzurat* al Dumnezeului nostru, că este *Treime* de persoane și *unime* de ființă, că este *întreit în persoane* dar *unul după ființa Sa*.

În istoria Bisericii, Sfinți Părinți au ținut *cuvântări copleșitoare* la aceste preasfinte praznice, pentru că au fost cu

⁴⁷ Scrisă pe data de 27 mai 2007.

totul *plini de încredințarea* că fără aceste *înțelegeri* pe care ni le dau aceste două praznice noi nu putem *să avem mântuire*.

În primul rând, *pogorârea Sfântului Duh*, după prorocia și făgăduința Domnului [In. 15, 26; 16, 13; F. Ap. 1, 8], i-a umplut pe Apostoli de *harul îndumnezeirii*, de *harisma vorbirii în limbi* și *a facerii de minuni*, de *înțelepciune înaltă* și de *teologia cea de sus* și prin acestea toate *pescarii* s-au făcut *vânători de oameni*, cum spune *troparul* de astăzi și i-au adus pe toți *în turma Bisericii*.

Pentru că iconomia mântuirii era aceasta, ca atunci când Hristos Se preaslăvește prin moartea, învierea și înălțarea Sa la cer, când firea Sa umană e *slăvită* de toată făptura ca una *împreună-șezătoare pe tron* cu Tatăl și cu Duhul, atunci Fiul *să Îl trimită* pe Duhul în lume [In. 15, 26], pe Cel ce *purcede de la Tatăl* sau, mai bine zis, ca Fiul *să vină împreună* cu Duhul și cu Tatăl în Apostoli, pentru ca să fie *cu ei și în ei* [In. 17, 21-23] și să apară astfel *Biserica lui Dumnezeu*, cea a Noului Legământ, care *să lumineze* și *să mântuiască pe tot omul ce vine în lume* [In. 1, 9].

Venirea Duhului, a Mângâietorului *peste* Apostoli, *venirea harului în ei* nu înseamnă decât că Treimea începe *să fie trăită din interiorul lor* de Apostoli și *de tot cel ce crede în Hristos* spre mântuire.

Când vine Duhul, Împărăția lui Dumnezeu *vine în noi*, cea atât de *așteptată* de poporul lui Israel și pe ea *o trăim* ca unii care suntem *plini de bucurie*.

Semnificațiile praznicului Pogorârii Sfântului Duh sunt acelea că Treimea ne devine *interioară* prin harul Ei, că Biserica *se formează pe fundamentul Treimii*, al slavei Treimii și că nimeni nu o poate scoate *de pe acest făgaș*, că harul Duhului se pogoară la cei care țin *dreapta credință* și *predaniile cele curate ale Apostolilor* și că Biserica *adevărată* e Biserica *fidelă învățăturii Apostolilor* și a *Părinților*, care e *sfântă* și e *una*, pentru că Treimea e una.

Sfințenia Bisericii este *sfințenia lui Dumnezeu*.

Sfintele Taine ale Bisericii sunt *continue epicleze*, cereri stăruitoare ca Duhul *să vină* și *să vieze întru noi*, *să fie viu în noi*.

Rugăciunea Bisericii e o *continuă umplere de harul coplesitor al Treimii*, care *umple toate*, care e *în toate* și *ține/susține toate*.

Prezența lui Dumnezeu în lume este *interioară lumii* și *rodește viața lumii din interiorul ei* deși Dumnezeu *depășește creația* pe care a făcut-o și *nu Se poate confunda* cu ea.

În Biserică, Dumnezeu lucrează în noi toți *mântuire*, pe măsură ce noi *ne deschidem harului Său prin fapte bune* și prin

împlinirea poruncilor iubirii Sale celei prea mari și conlucrăm cu El, cu Făcătorul și Mântuitorul sufletelor noastre.

După cum se observă în Sfânta Icoană a praznicului, Sfinții Apostoli *privesc spre noi* în mod personal și fiecare are *un veșmânt special*, semn că *fiecare a primit pe Duhul* pe măsura lui și că *harul lucrează, în funcție de voința noastră și de dăruirea noastră*, harisme diferite în unul sau altul.

Toți *ne umplem de har* la Botez, în Mirungere, în împărtășirea cu Domnul, la fiecare Sfântă Liturghie, Taină și slujbă.

Nu există din partea lui Dumnezeu o *discriminare* a cuiva: fiecare primește *pe măsura lui*. Fiecare primește har *din belșug*. Numai că fiecare *se îmbogățește în har personalizându-se prin har și personalizând în ființa lui harul în anumite fapte*.

Și după cum știm, cei care lucrează *cele ale bunătății și ale evlaviei* ajung *să facă minuni*, să aibă *cuvânt de învățătură*, să *scoată demoni*, să *scrie înalt*, să aibă *vederi și luminări dumnezeiești*, fiecare după *dorința și lucrarea personală* pe care a *adâncit-o prin har*.

Căci *darul și harisma* nu apar în noi dacă noi nu ne-am arătat *întreaga muncă și dăruire pentru virtute*. Pe măsura *curățirii și a muncii cu sine*, Dumnezeu *ne umple de darurile Sale*.

Căci după cum nu poți să ajungi *violonist genial* numai dacă *îți cumperi vioară*, ci trebuie să *exersezi în continuu*, tot la fel nu poți să ajungi *desăvârșit* doar pentru că *te-ai botezat*, ci dacă lucrezi cu *acrivie*, în mod constant, cu mult zel, cu multă râvnă *cele ale despătimirii și sfințeniei* și dacă mergi după *regulile creșterii duhovnicești*.

Fiindcă dogmele Bisericii sunt *statorniciri ale adevărului* scrise și gândite și receptate *cu mărime de inimă și cu multă sfințenie* și ele nu pot fi *asimilate* fără o *muncă asiduă* și fără *multă smerenie și iubire de adevăr*.

Dogma Sfintei Treimi a avut de-a lungul timpului mulți *opozanți* și mulți oameni care *au denigrat-o*.

Unii Îl vedeau pe Dumnezeu doar ca pe o persoană care poartă trei nume *în mod succesiv*, acelea de *Tată, Fiu și Sfântul Duh*, fără ca numele să reprezinte *realități personale*⁴⁸.

Unii vorbeau despre Tatăl ca despre *singurul Dumnezeu* și despre Fiul⁴⁹ și Duhul⁵⁰ ca despre niște *creaturi* ale Sale.

⁴⁸ A se vedea: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Modalism>.

⁴⁹ Idem: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Arianism>.

⁵⁰ Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Macedonians_%28religious_group%29.

Alții au vorbit despre Tatăl ca fiind *mai mare* decât Fiul negând *egalitatea* Tatălui, a Fiului și a Sfântului Duh și lipsa *oricărei anteriorități* în Treime.

Unii au vorbit despre Duhul ca despre o *emanație* din Dumnezeu și nu ca despre o persoană *dumnezeiască*.

Alții au vorbit despre o *ființă simplă* a lui Dumnezeu din care s-ar fi iscat, în mod succesiv, cele trei persoane, adică *unitatea* născând *Treimea*, pe când alții au văzut *Treimea* ca *lipsită de viață*, pentru că au negat *slava lui Dumnezeu* sau *harul ca energie necreată și veșnică* a Treimii, care *se revarsă în afară* și *sfîntește toate*.

Toți *ereticii antitrinitari* nu au vrut să accepte că Dumnezeu e *mai presus* de tot ce putem gândi noi și că numai Fiul ne-a descoperit nouă că *Dumnezeu e Treime de persoane*.

Nefiind smeriți în fața Supremului nostru Învățător, fiecare a gândit într-un mod uman, într-un mod *decăzut* viața lui Dumnezeu, căci nu au înțeles că Dumnezeu e *din veci* și *până în veci* *Treime de persoane* și că fiecare persoană dumnezeiască *le îmbrățișează* și *le asumă* pe celelalte două pentru că *le conține* pe celelalte două datorită faptului că au *aceeași ființă din veci*.

Intimitatea negrăită de iubire dintre persoanele Treimii a scăpat și scapă celor din afara Bisericii, ca unii care nu sunt *părtași la intimitatea cu Treimea* în ființa lor.

Pentru că, așa cum în noi vine, în mod *personal* și *obiectiv* în același timp, *Treimea* prin slava Sa, iar noi trăim *inimitatea* cu Ea fără ca să credem că aceasta e *produsul minții* și *al sensibilității noastre*, ci ca *realitate energetică* a Treimii, tot așa cele trei persoane dumnezeiești *Se asumă* și *Se conțin* din veci una pe alta, conlocuind *aceeași ființă* una, fără ca Tatăl să devină *Fiul* sau Fiul să devină *Tatăl* și fără ca Duhul să devină la rândul Său *unul dintre cei Doi*.

Treimea e unime și unimea e *Treime* spune corul Teologilor Bisericii, pentru că *Dumnezeu e, mai presus* de orice înțelegere umană, *în trei persoane*, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh și El e *fundamentul întregii creații* și al Bisericii și, în același timp, *cele trei persoane* sunt o *singură Dumnezeire*, Care nu cunoaște *mutare* sau *umbră de schimbare*, după cum spune Sfântul Vasile cel Mare⁵¹.

Dacă nu mărturisim acest *adevăr capital* și dacă nu ne rugăm lui Dumnezeu ca *Treime de persoane* suntem *în afara* Bisericii lui Hristos, a Celui care *ne-a învățat* pe noi, că Tatăl este

⁵¹ Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Vasile_cel_Mare.

întru Sine și El întru Tatăl [In. 14, 11] și că Duhul de la Tatăl purcede [In. 15, 26] și că Acesta Se odihnește *peste* Fiul și *în* Fiul [Mt. 3, 16].

Reactualizările anuale ale acestor praznice vor să ne țină într-o *continuuă aprofundare* a credinței noastre.

Dacă vrei să ai o *vie bună*, trebuie să o *privești* și să o *cultivi neîncetat*. Dacă vrei să te *întărești în credință*, dacă vrei să *aprofundezi credința ta*, atunci *ceea ce înțelegi să faci* și *ceea ce faci* îți vor aduce o *și mai mare înțelegere* a ceea ce ai *făcut*.

Căci credința noastră nu se adâncește în noi numai dacă *citim o dată* Scriptura sau *de două ori* sau *niciodată*, ci doar o *răsfoim* sau dacă *ne rugăm* și mergem *de două ori la Biserică toată viața*. Ci credința *se adâncește* și *se înțelege* printr-o *continuuă citire*, *continuuă rugăciune*, *continuuă pocăință*, prin *fidelitatea* cu care mergem la slujbe, prin post și răbdarea ispitelor și a necazurilor, prin dragoste și îngăduință.

Înțelegi pentru că te *smerești* și *accepți* adâncimile de gând ale Bisericii.

Insul singuratic, retras, care *nu suportă* ascultarea și nici nu *îngăduie* neputințele altora nu poate fi *un ucenic* al lui Hristos, pentru că el nu suportă *adevărul*, *comuniunea* și *smerenia*.

Nu poți să înțelegi dogma Treimii, să o trăiești într-o cântă în tine dacă nu vrei să fii în comuniune cu frații tăi, dacă nu vrei să fii în iubire și frumusețe cu toți.

Și nici nu poți să ai o familie frumoasă, dacă nu înțelegi că dragostea și îngăduința reciprocă sunt cele care consolidează relațiile, după cum dragostea desăvârșită a Treimii e dragostea totală a Unuia față de ceilalți Doi în același timp.

Sfânta Icoană a Treimii⁵², zugrăvită dumnezeiește de Sfântul Andrei Rubliov⁵³, arată că cele trei persoane dumnezeiești Se sorb Una pe Alta din priviri și că Una Se pleacă în fața celorlalte Două într-o iubire fără margini.

Pentru că numai acolo unde dai întâietate altuia, numai acolo unde vezi darurile lui Dumnezeu din aproapele, numai acolo unde ierți pentru că și ție ți s-a iertat mult [Lc. 7, 47] și unde acoperi greșelile și nu le dai la iveală [Fac. 9, 23] este adevărata intimitate cu Treimea, cu Dumnezeuul nostru.

Și nu arătăm astfel doar prin vorbe ci și prin fapte credința noastră. Căci credința se arată prin faptele iubirii și ale smereniei [Iac. 2, 18].

Când îți asumi dogma Treimii trebuie să îți asumi și dragostea care iartă toate. Iar când vorbești despre Duhul, Care mângâie și sfințește, trebuie să îți asumi și aceea de a fi mângâietor pentru alții.

Căci numai cei care îi mângâie pe alții, care îi încurajează pe alții la tot lucrul bun sunt umpluți și ei de încurajarea Duhului, de râvnă dumnezeiască. Iar cei care încurajează frumusețea e semn că s-au împărtășit cumva de ea.

De aceea, în aceste două praznice trăim din plin bucuria de a fi umpluți mereu și mereu de Duhul și de a trăi în intimitate cu Treimea noastră. Cel care iubește Treimea trebuie să se roage ca Sfântul Grigorie Teologul⁵⁴ Treimii și să spună: Treimea mea, miluiește-mă și mă umple de nemurirea care vine de la Tine!

Căci praznicele acestea sunt praznicele adevărului și ale dreptei cinstiri de Dumnezeu, banchetele inimilor noastre, în care noi ne veselim de Domnul nostru, căci cu El suntem.

Și așa putem înțelege de ce la Vecernia plecării genunchilor de astăzi am strigat: „Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeuul nostru? Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni!”.

Căci dacă El este în noi viața noastră e o minune plină de veselie.

⁵² Există în pagina anterioară.

⁵³ A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Andrei_Rubliov.

⁵⁴ Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Grigorie_Teologul.

Să fiți *plini de har*, de *bucurie dumnezeiască*, slăvind pe Treimea cea deo-ființă și nedespărțită, pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeuul nostru, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Ei, cei de care lumea nu era și nu este vrednică. La Duminica întâi după Rusalii (a tuturor Sfinților)⁵⁵

Iubiții mei,

duminica întâia după Rusalii ne face să fim *atenți* la *multitudinea nesfârșită* de Sfinți știuți dar, mai ales, *neștiuți* de către oameni, ultimii nefiind cinstiți *în mod solemn și nominal* în Biserică.

Acest *nor de mărturii* [Evr. 12, 1] al Bisericii, *Sfinții lui Dumnezeu*, sunt cinstiți astăzi sub egida *Duminicii Tuturor Sfinților* și ne face să *re-conștientizăm* faptul dacă *i-am cinstit* pe

⁵⁵ Scrisă pe data de 2 iunie 2007.

Sfinți, dacă ne-am rugat *măcar odată* fiecărui Sfânt pe care îl cunoaștem.

Datorită *dramatismului* căderii omului în păcat, episod atât de mult *truc*at în teologia protestantă și a unei *unde de opinie*, care îi socotește pe Sfinții Vechiului Testament drept Sfinți de *mâna a doua* ai Bisericii, ca și cum nu ar fi *deplini* dacă au trăit înainte de *venirea lui Hristos în trup*, se vede la o parte a ortodocșilor *inabilitatea de a începe șirul Sfinților* cu *Protopărinții neamului omenesc*: cu *Sfinții Părinți Adam și Eva*.

Duminica a 28-a după Rusalii însă, adică *penultima duminică* de dinaintea *praznicului Nașterii Domnului* are un șir al Sfinților Vechiului Testament în *sinaxarul zilei* care începe cu Sfântul Adam.

Iconografia ortodoxă vorbește despre *scoaterea* Sfinților Părinți Adam și Eva din Iad în *Icoana Învierii*, Evanghelia vorbește despre *Învierea Sfinților*, ieșirea lor din morminte, ca eveniment *posterior* răstignirii Domnului iar *imnologia ortodoxă*, cântările ortodoxe vorbesc despre *veselia* celor două Sfinți la izbăvirea lor din Iad.

Și cu toate acestea, se observă că în unele Icoane cei doi nu au *aureole*, se tinde a fi numiți mai mult *Drepți* decât *Sfinți*, dându-se impresia că *Drepții* sunt *altceva* decât *Sfinții*, deși Drepții, Sfinții, Mucenicii, Mărturisitorii sunt tot *Sfinți* sau pur și simplu *nu se discută* realitatea Sfinților Vechiului Testament, numărul lor, în afara acelei *înșirui*ri de care vorbeam, din *sinaxar*.

Există prea puține *studii* făcute pe *sanctologia* vechitestamentară, avem *în mod slab* prezentată Tradiția credibilă, *asumată* de Biserică din mozaism, și lucrul care mă doare cel mai mult este acela că la nivelul *evlaviei populare* *Sfântul Ilie* și *Sfântul David*, spre exemplu, sunt *foarte lăudați*, dar *Sfântul Abel* sau *Sfântul Avraam* sau *Sfântul Solomon* sunt *aproape de negăsit*.

Această *indiferență* față de unii Sfinți și *prea marea apropiere* doar de *unii* în detrimentul *altora* este un *exces*, este o *atitudine non-ortodoxă*.

Atitudinea interioară normală e aceasta, credem noi, că dacă iubim *în mod special* pe cineva, pe vreun Sfânt, e un lucru *normal*. Dar a vedea numai unul, doi, 100 de Sfinți iar *de toți ceilalți să fii indiferent* aceasta e o *greșeală enormă*.

Necunoașterea vieților Sfinților e cauza pentru care *nu ne pasă* de Sfinții Vechiului Testament și nici de cei ai Noului Testament la modul *exhaustiv* dar, mai ales, *râvna tot mai scăzută* pentru *desăvârșire*, pentru *sfințenie*.

Dacă ar exista *cea din urmă*, Sfinții ar fi cei care *ni s-ar perinda* toată ziua prin cap, pentru că *i-am cunoaște cu asiduitate*.

Însă știu foarte bine, că *numărul lor*, chiar și al celor *cunoscuți* este *enorm* și că în afară de *ce avem* în limba română, trebuie să știm câteva limbi foarte bine, pentru ca *să citim* și despre *mulți alții* despre care *nu avem habar acum*.

Însă atitudinea de *cunoaștere a Sfinților*, dorința de *studiere* a vieții și a operelor lor trebuie să fie *una ferventă* în noi pentru ca să avem *evlavie* pentru Sfinții lui Dumnezeu.

Dacă pornim de la ideea cu totul *ingrată*, plină de superbie, că noi *putem să înțelegem* Scriptura, viața Bisericii, cărțile lor *fără să ne rugăm* și *să ne smerim* în fața Sfinților, nu ajungem *prea departe în cunoaștere*, avem o *viață confuză* și *nicio grijă de evlavie față de Sfinți*.

Marile pelerinaje la Sfintele Moaște ale Sfinților din România, ca cele de la Sfântul Dimitrie Basarabov și Sfânta Cuvioasă Parascheva sunt *lucrări providențiale* ale lui Dumnezeu prin care ne dă *să nu uităm* că *a-i cunoaște pe Sfinți* înseamnă *a răbda*, *a aștepta să te închini lor* și *să îi săruți cu dragoste*.

Râvna de a aștepta ore întregi, în frig, în ploaie sau în căldură toridă pentru ca *să te închini Sfintelor Moaște* arată un *sâmbure viguros de evlavie* care trebuie hrănit cu *citirea asiduă a Sfinților*.

Și fără îndoială că oamenii nu ar sta *ore în șir* ca să se închine pentru *o clipă* Sfinților, dacă *nu ar ști nimic* despre Sfântul respectiv și dacă *nu ar fi cunoscut*, măcar *de la alții*, *minunile pe care le face*.

Ceea ce *cuprind* viețile Sfinților se observă în *ajutorul* și *minunile* pe care ei le fac *acum*, cu noi, ca și în timpul vieții lor pământești.

Pentru că dacă atunci făceau minuni numai *într-un loc*, acum fac *peste tot unde sunt chemați cu credință*, ca unii care sunt *apărătorii* și *mijlocitorii mântuirii noastre*.

Numai că nu trebuie *să-i disociem* pe Sfinții lui Dumnezeu, în inima și evlavie noastră, pe *unii de alții* și nu trebuie să ne uităm cu evlavie numai *la cei pe care i-am cunoscut direct*, ci *la toți Sfinții* pe care Biserica *îi cinstește* sau *la toți Fericii Părinți*, care s-au dovedit cu o *viață sfântă*, dar nu sunt încă *canonizați* de către o Biserică locală și *acceptați* de către toate celelalte Biserici surori.

Pentru că noi, spre exemplu, am canonizat de curând pe Sfântul Ștefan cel Mare⁵⁶, pe Sfântul Dosoftei al Moldovei⁵⁷, pe Sfântul Calinic Cernicanul⁵⁸. Dar ei sunt Sfinți nu de *când îi canonizăm noi*, ci *din timpul vieții lor*, în care se sfințesc cu Dumnezeu.

Canonizarea Sfinților nu înseamnă că *cineva nu era Sfânt până la canonizarea lui* iar după aceea a devenit Sfânt dintr-o dată. Ci *canonizarea este o recunoaștere oficială*, pentru întreaga Biserică a *sfințeniei* cuiva, a unei *sfințenii reale*, care a fost mărturisită de cei care l-au cunoscut pe Sfânt în timpul vieții lui.

Și Biserica îi *recunoaște* pe Sfinți, pe unii dintre ei, pe cei pe care îi *cunoaștem* sau pe care *ni-i arată Dumnezeu în mod minunat*, spre folosul nostru și nu spre folosul lor.

Noi avem *nevoie* de ajutorul Sfinților în viața noastră, pentru ca să *ne sfințim la rândul nostru* ca și ei și nu ei au nevoie de noi ca să îi *lăudăm*.

Sfinții se *bucură foarte mult* când noi îi *iubim* și îi *cinstim* cu fapta și cu cuvântul, când *scriem cărți* despre ei, când le facem *slujbe* și *Icoane*, pentru că se bucură că *noi avem dragoste de Dumnezeu și smerenie și o arătăm cu îmbelșugare*.

Însă Sfinții au o *amprentă marcantă* în viața lor: *grija și fidelitatea față de ortodoxia credinței*.

Din *credința dreaptă* iese *sfințenia* și nu dacă cineva se arată a fi om bun iese *sfințenia*.

Există oameni *buni, deștepți, mărinimoși* în toate religiile.

Însă ei nu pot fi *niciodată* Sfinții Bisericii Ortodoxe, a Bisericii lui Dumnezeu.

De ce? Pentru că Sfinții trebuie să arate în primul rând *unire interioară*, în *credință* și în *har*, cu Sfinții de *dinaintea lor*, o mare *râvnă* pentru bine, *daruri* și *harisme dumnezeiești* și *Sfinte Moaște*.

Sfinții sunt Sfinți nu pentru că sunt *exemple de moralitate, buni organizatori ai Bisericii, ierarhi sau mireni de seamă* ai societății în care au trăit, ci pentru că *au trăit credința ortodoxă fără scădere*, au trăit cu *râvna credinței celei una* și cu *smerenie și ascultare față de dogmele Bisericii*.

Iar *corul Sfinților* este *perplexant* și pentru cei *dinăuntru* Bisericii cât și pentru cei *din afara ei*.

Avem prunci striviți de pietre sau aruncați în foc, martirizați ca și părinții lor. Avem Sfinți Mucenici de toate felurile, din toate

⁵⁶ A se vedea: <http://www.stefancelmare.info/>.

⁵⁷ Idem: <http://sfintiiromani.mmb.ro/?sf=4>.

⁵⁸ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sf%C3%A2ntul_Calinic_de_la_Cernica.

categoriile sociale, mai recentă sau mai din vechime, care au fost uciși în chinuri *inimaginabile*.

De aceea există mulți contemporani ai noștri care când începem *să le citim un martiraj* nu pot *să suporte* și *pleacă*. Nu vor *să audă* asemenea scene *ce bat* orice film.

Avem în primul rând pe Apostolii Domnului, pe cei 11, pe Matia, pe Pavel, pe cei 70/72, Sfintele femei Mironosițe, pe Sfinții ierarhi ai primelor comunități creștine și pe Sfinții ierarhi și preoți și diaconi din toate timpurile, ceata Mucenicilor care *nu se termină* în Biserică, pentru care Biserica lui Hristos e *însângărată mereu*, Cuvioși Părinți ai Pustiei sau trăitori în orașe, Sfinte Cuvioase femei, Sfinți nebuni pentru Hristos, Sfinți celibatari, Sfinți căsătoriți cu femei cu care nu au avut raporturi sexuale, Sfinți zăvorâți în chilie, Sfinți trăitori pe stâlpi, Sfinți fără case, care trăiau prin pustii și păduri, Sfinți Proroci, Sfinți evanghelizatori, Mărturisitori pentru Sfintele Icoane, Sfinți împărați și împărătese, Sfinți negustori, brutari, profesori, foști *vrăjitori*, foști *demonizați*, militari, agricultori...

Și fiecare *cu viața lui*, *cu virtuțile lui*, fiecare *o floare diferită de alta* prin virtuți dar *cu același miros al sfințeniei*.

Ce făcea *un nebun pentru Hristos* nu făcea *un stâlpnic*.

Mărturisitorul pentru credință era unul care știa *acrvia credinței* și pentru ea răbda *până la sânge* și *moarte*.

Ierarhul luminat propovăduia credința *pe înțelesul tuturor*, Cuviosul pustiei *îi lumina* pe cei din lume, mulți Sfinți din lume trăiau *o viață ascunsă* în Dumnezeu, care era *descoperită unuia sau altuia mai înduhovnicit*.

Și dacă am căuta să *îi facem* pe toți *să fie la fel*, să spunem că ei aveau *o viață la fel* înseamnă *să mințim în mod flagrant*.

Ei aveau *aceeași credință* dar *o trăiau în ritmul lor*, după *darul lui Dumnezeu cu ei* și *în locuri foarte diferite* și *dificile*.

Cărțile rămase de la ei sunt *foarte diferite* ca stil, prezentare, subiect... S-au pierdut multe, *nespus de multe cărți* ale Sfinților.

Ceea ce avem noi acum, deși este *imens* numărul lor, este totuși *foarte mic*.

Credința s-a transmis de la Apostoli la ucenicii lor, Ierarhii și Mucenicii Bisericii. Credința *se transmitea din gură în gură*, în scris, în predici, prin minuni și fapte minunate.

Cei *ai Bisericii* erau *atenți* cui vorbesc.

De frica faptului ca credința să nu fie *răstălmăcită* de ereticii timpului, care erau *filosofi* mai mult decât *credincioși*, epistolele erau *citite* și *păstrate în Biserică*, în fața *credincioșilor botezați*, de care *se știa* și ereticii erau *combătuți la sânge*.

Nu se putea susține de către cineva că e *membru al Bisericii* dacă *nu fusese botezat și nu îl recunoșteau ceilalți*.

Cele mai multe dintre *apocrifele* care au ajuns până la noi erau *încercările* acestor *eretici, păgâni* sau *evrei geloși pe credința Bisericii*, care încercau *să-i discrediteze pe credincioșii Bisericii*.

Însă ele erau *recunoscute imediat* ca fiind *falsuri*, pentru că niciunul dintre ierarhi *nu le acredita*.

Și Biserica *păstra și păstrează* numai *cărțile Sfinților, dogmele Sinoadelor Ecumenice, mărturiile date din timpul martirajelor și datele despre Sfinții recunoscuți de către toți*.

Existau *liste ale episcopilor* din fiecare cetate și *ale patriarhilor ortodocși*. Fiecare sărbătoare era *cunoscută* de către toți, Paștile era stabilit de către *patriarhii locului* și dacă încerca cineva să susțină *părerii contrare* credinței una era *imediat discutată* erezia lui.

Așa că în Biserica noastră, în *singura Biserică*, orânduirea Bisericii vine *de la Hristos Domnul și de la Apostoli*, prin *sucesiunea credinței și a harului*.

Un ierarh *legitim* al Bisericii are *același har* cu al Apostolilor și *hirotonește* preoți și diaconi care *mărturisesc* aceeași *credință* una a tuturor veacurilor.

În acest fel există *o evidență strictă* a celor care *aparțin* Bisericii și a celor care *nu aparțin ei*.

Și toți cei care sunt *în afara ei* nu sunt *ai Bisericii*, ci sunt *schismatici,eretici, păgâni* sau *cum am mai vrea să le spunem, mai apropiați sau mai îndepărtați de credința Bisericii*, care nu sunt *alipiți trup și suflet de Biserica una*, pentru că *nu recunosc învățătura ei și nu primesc Sfintele ei Taine*.

De aceea, cum am mai spus și altă dată, și cum este *evident* pentru toți, în *calendarul Sfinților* nu apare *vreo sărbătoare* sau *vreun om* pe care *altă biserică sau asociație religioasă* îl cinstește *în cadrul ei*.

Sfinții Bisericii sunt *Sfinții cinstiți în toate veacurile*, sunt Sfinții recunoscuți în partea *de apus și de răsărit* a lumii ortodoxe până la *schisma din 1054*, și după această dată, pe care i-a recunoscut ca *Sfinți* unul dintre cei *patru patriarhi ortodocși*: al Constantinopolului, al Ierusalimului, al Antiohiei și al Alexandriei și apoi toți cei *canonizați de către Bisericile Ortodoxe autocefale surori*.

În orice ediție *critică sau necritică ortodoxă* a Vieților Sfinților îi veți găsi *numai pe acești Sfinți* și ei trebuie *urmați cu acrivie*.

Din acest motiv, nu trebuie să *subminăm autoritatea și sfințenia* Sfinților care au trăit în Apus până la 1054 ci trebuie să îi *receptăm* ca pe *adevărații Sfinți ai lui Dumnezeu*, după cum, după 1054, nu trebuie să-i *împărțim* pe Sfinți în greci, sârbi, ruși, bulgari sau români și să îi *cinstim preferențial*, ci să vrem să îi *cunoaștem pe toți la un loc și pe toți să îi cinstim drept Sfinți ai lui Dumnezeu*.

Sfințenia *nu se depreciază* în timp, ci dimpotrivă numărul celor care au primit *ajutorul* Sfinților este și mai mare.

Numai că trebuie să *avem conștiința faptului* că sunt enorm de mulți *Sfinții neștiuți de noi și știuți numai de Dumnezeu*, că au existat Sfinți în trecut pe care noi *nu îi mai cinstim ca Sfinți* deși Biserica îi *recunoaște ca Sfinți*, îi știm și noi, dar *tot nu avem evlavie la ei sau există Sfinți încă în această viață* pe care majoritatea *nu dăm doi bani* pe ei.

Există mulți Sfinți care *aștepată să îi cinstim*.

Sfinții Martiri și Mărturisitori ai închisorilor comuniste din România, Martirii revoluției române, alți Sfinți români de peste veacuri *aștepată să îi cinstim cum se cuvine*.

Iar dacă noi *nu îi cinstim* pe cei pe care *îi vedem cu o viață sfântă*, pe cei *de aici*, de lângă noi, despre care Dumnezeu *ne-a luminat că harul Duhului Sfânt este întru ei*, cum i-am cinsti pe cei de care *ne despart veacuri*?

Cred că trebuie să începem mai întâi *cu cinstea* către ierarhii și duhovnicii noștri, către Părinții mari ai momentului, pentru ca să ne învățăm *să-i cinstim și pe Sfinții lui Dumnezeu* mutați de la noi.

Duminica de astăzi este *o bucurie față de toți Sfinții și a Sfinților față de noi*.

Să ne trăim așadar bucuria de *a fi în comuniune* cu toți Sfinții și de *a vrea să-i cunoaștem pe cât mai mulți Sfinți după viața și opera lor*.

Când eu *m-am convertit* la credință, când am devenit conștient de *mântuirea și bucuria lui Dumnezeu cu noi prin jertfa eroilor și a martirilor revoluției din decembrie 1989*, îmi era foame să cunosc *autenticul Bisericii*, și de aceea bucuria mea era Scriptura, Sfinții și slujbele Bisericii.

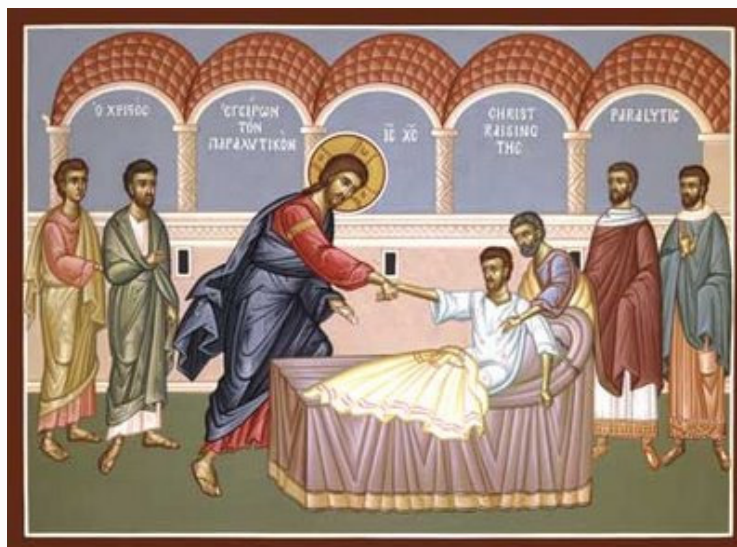
Și citind mult, din ce în ce *mai mult* și niciodată *nepotolindu-mi setea de adevărul Sfinților Bisericii*, am conștientizat faptul că cel care e *rănit de adevărul Sfinților* nu va înceta *vreodată* în viața lui să *caute adevărul lor*.

Vă doresc să fiți *răniți de dorul de Dumnezeu și de iubirea pentru Sfinții Lui*, și veți înțelege că dacă tot e să *trăim viața* aceasta nu merită să o trăim decât ca pe o *viață de sfințenie*.

Și, la fel, că *ce putem citi aici*, în viețile lor, e *atât de copleșitor*, încât tot ce am *citi* după aceea ni se pare *fad*, copilăresc, ceea ce și este cu adevărat.

Dumnezeu să vă dea tuturor *multă bucurie* în viața dumneavoastră și *multă foame* de *adevărul care sfințește viața noastră*. Amin!

*Iertare și vindecare. La Duminica a 6-a după
Rusalii (vindecarea paralticului/ slăbănogului din
Capernaum)*

Iubiți frați și surori întru Domnul⁵⁹,

importanța vieții se conștientizează în mod acut în durerea bolii. Când boala tinde să te însingureze și să atenueze relațiile tale cu oamenii, înțelegi că viața e, mai presus de orice, comuniune, că esența vieții este bucuria de Dumnezeu și de oameni.

În duminica de astăzi suntem puși în fața unei *videcări* a unui *slăbănog* [παρλυτικός], căruia Domnul îi vede credința și îi spune să *îndrăznească* întru credința lui față de Dumnezeu și să *ceară vindecare*, pentru că *păcatele îi sunt iertate*.

Mt. 9, 2 ne pune în fața *realității bolii* și deopotrivă a *credinței* pe care o avea un om bolnav, care nu se putea mișca de unul singur.

Paralticul zăcea pe pat. El era *purtat pe pat*. Și cu toate acestea, boala care îl devastase nu putuse să îi *mișcoreze credința*, să i-o *întunece*.

Omul care *slăbește în credință* în timpul bolii, a necazului, a durerii, confundă *neîncetarea imediată a durerii și a bolii* cu *indiferența* lui Dumnezeu față de noi.

⁵⁹ Scrisă pe data de 7 iulie 2007.

El presupune *în mod fals*, că dacă nu e vindecat *imediat*, dacă nu e ajutat *imediat*, Dumnezeu *nu are grijă* de El și nu vrea *să îl ajute*.

Însă *pedagogia bolii*, rostul bolii și al durerii este *să ne dezlipească de noi*, de *încrederea în noi*, pentru *a ne alipi de nădejdea în El*.

Dacă vrem *să ne facem sănătoși*, lucru *bun* vrem.

Dacă reușim *să ne însănătoșim* prin mijloace bisericești și medicale, iarăși e *un lucru bun* și *ne bucurăm* în fața lui Dumnezeu de *mila Sa cu noi*.

Dar dacă *vindecarea întârzie* sau vindecarea bolii noastre e *mai presus de orice nădejde umană*, atunci *rostul* bolii noastre are în comun *relația noastră cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu* și ne este dată ca *mijloc de curățire interioară*.

Am spovedit și împărtășit recent, pe patul morții, pe o doamnă în vârstă, care a zăcut, paralizată la pat, aproape 3 *decenii de viață*.

A cerut *un preot imediat*.

Știa că *o să moară*.

Pentru că familia mă cunoștea printr-un membru al ei mai tânăr m-a sunat pe mine și am venit *în foarte mare grabă*, crezând că e *foarte rău*, că *atunci stă să moară*.

Când am spovedit-o era foarte liniștită, senină, împăcată cu sine. Am întrebat-o: *Credeți că boala pe care ați suferit-o atâta timp este o pedeapsă sau o binefacere din partea lui Dumnezeu?*

Și m-a privit cu zâmbetul pe față: *E din cauza mea...*

Suferința *o maturizase*, o pregătise pentru *a trece* la Domnul și a trecut *în pace* la cele veșnice.

Cred că slăbănogul nostru din Sfânta Evanghelie avea aceeași *maturitate* pe care o aduce *boala*, pentru că credința lui *se înmulțise* și *nu pălise* în fața *gândurilor demonice ale deznădejdii*.

Mt. 9, 2 ne arată că acest slăbănog era *un om special*.

Suferea...dar nu i se *diminuase* credința lui.

Domnul îl numește *fiu* al Său, adică τέκνος și îi *iartă păcatele* fără ca slăbănogul să *I-o ceară* în mod expres.

Acest cuvânt grecesc ne-a dat pe *tehnică* în română, adică pe *ceea ce se face*.

Omul e *făcut*, e *născut*, de aceea e τέκνος.

Iar în teologia ortodoxă omul nu este *bun* și *curat* prin *naștere*, ci numai prin *Botez* omul se *naște de sus*, devine *fiul lui Dumnezeu prin har*, adică prin *nașterea cea de a doua* și este *bun* și *curat* dacă se *nevoiește să facă binele* și să se *ferească de rău* în ființa lui.

Și când cineva devine *fiul lui Dumnezeu* devine numai prin *îndrăzneala credinței* și prin *iertarea păcatelor*, adică prin cele pe care le avea și le-a primit slăbănogul, paralyticul nostru.

Credința nu este *un set de precepte* despre *Dumnezeu* și *rolul omului*, pe care le înveți, pe care le memorezi și prin aceasta te crezi mântuit.

Credința este *acceptarea harului lui Dumnezeu în ființa ta*, care te învață să *Îl primești pe El* ca pe *Domnul și Dumnezeul tău*.

Credința este *iradierea noastră de către harul lui Dumnezeu*, este *un contact direct* cu slava lui Dumnezeu, care ne face să simțim că *totul trebuie să fie altfel* de aici încolo.

Credința e *convertire și faptă a îndrăzelii*.

Dacă până mai ieri *îndrăzneai la rele*, de astăzi, din momentul când începi să vezi că *Dumnezeu există*, să simți că *El este în Biserica Sa*, că tu ești *creația Lui*, devii *îndrăzneț în cele bune*.

De aceea îi spune Domnul slăbănogului, care era *purtat pe pat*, să *îndrăznească spre Dumnezeu*, pentru că El *i-a iertat păcatele*.

Pentru că credința aduce *îndrăzneală*, aduce *râvna pentru fapte bune*, pentru *asceză*, și acestea ne fac *proprii iertării* lui Dumnezeu.

Iertarea lui Dumnezeu *ne acoperă* dacă o lăsăm să *intre* în ființa noastră, dacă lăsăm harul lui Dumnezeu să *domnească*, să *stăpânească* în noi.

Ești *fiul lui Dumnezeu* dacă simți că în tine *iertarea lui Dumnezeu te sfințește*.

Nu poți să ai *îndrăzneală obraznică* în fața lui Dumnezeu, dacă ești *în toate mințile!*

Cel care *îndrăznește întru Dumnezeu*, în fața lui Dumnezeu, e cel care are *o credință mare* și *o mare intimitate cu Dumnezeu*.

Cel care *îndrăznește să se roage pentru un altul*, care și-l *asumă pe altul* și *strigă pentru el în fața lui Dumnezeu* trebuie să aibă *certitudinea*, neclintita certitudine în ființa lui, că *Dumnezeu îl va ajuta pe cel pentru care se roagă*.

Și cine poate să *îți creeze* o astfel de *certitudine* în tine decât *Dumnezeu*? Și cum poți să ai *certitudini* dacă nu ți s-au *împlinit rugăciunile tale*? Și cum ai putea să ai *îndrăzneală*, tocmai *în fața lui Dumnezeu*, dacă tu nu ai avea *nimic din El*, nimic din cele *ale Lui* în tine?

Oamenii, în general, *se dau mari la apă mică*, se laudă *cu căruțele lor* și *cu caii lor* [Ps. 19, 8], cu oamenii pe care îi *cunosc*, cu banii și relațiile pe care le au...

Dar sunt foarte puțini cei care *au îndrăzneală cu adevărat în fața Stăpânului stăpânilor și a Domnului domnilor.*

Pe om poți să îl minți, poți să îi închizi gura cu amenințări, cu promisiuni, cu târguieli...

Însă în fața lui Dumnezeu, cu adevărat mari, cu adevărat importanți, cu adevărați unici și de preț sunt doar Sfinții Lui, adică cei de care lumea nu este vrednică, dar pe care noi îi considerăm scursura lumii.

Sentimentul măreției în fața unui om îl ai în fața Sfinților, pe care îi percepi, dacă ești curat la inimă, ca pe ceva care nu sunt din lumea aceasta, deși par ca tine.

Cărturarii [τῶν γραμματέων], scepticii, cei care știau să scrie, cei care știau să citească, dar nu prea știau să creadă, să fie simpli și buni, iau imediat atitudine.

Luarea de atitudine e corectă, normală, când ai dreptate, când simți că adevărul te înveșmântă. Dar când ești de partea neadevărului, a Satanei, a lua atitudine se traduce prin a fi ipocrit.

Fariseizarea, ipocrizarea virtuții nu înseamnă decât mimarea că sunt ceea ce nu sunt.

Mă dau în spectacol sau mă dau de Sfânt dar eu sunt șmecher.

Deși germanul *Schmecker* înseamnă persoană cu gusturi rafinate, în română, șmecherul e sinonim cu delincventul, cu hoțul, cu parșivul.

Iar cărturarii își spuneau în sinea lor că Hristos Dumnezeu blasfemiează [Mt. 9, 3].

Însă aceștia primesc o probă de scanare a gândurilor lor, de atotștiință dumnezeiască, pentru că Domnul le spune gândurile.

Faza aceasta, cu citirea gândurilor nu prea le prinde bine și nici nouă nu ne cam cade bine la stomac.

Postmodernul se ascunde în gândurile sale, se baricadează în trupul și în mintea lui, crede că e în siguranță în sine și în casa lui și nu vrea nicidecum să i se afle gândurile.

Gândurile sale sunt tabuuri pentru alții.

El are niște gânduri...

Și cărturarii aveau niște gânduri, nu prea diferite de ale noastre. Ei credeau că sunt de partea lui Dumnezeu și că se dezice de Hristos, de Cel care era un blasfemiator pentru ei.

Însă cine se dezice de Hristos, se dezice de Tatăl și de Duhul, se dezice de mântuire.

Cine are alte gânduri decât voia lui Dumnezeu, cine are alte biserici decât Biserica lui Dumnezeu, cine are alte tabieturi decât cele ale ortodoxului nu este potrivit cu viața sfântă.

De ce? Pentru că *cugetă cele rele* în inimile lor [Mt. 9, 4].

Mt. 9, 4 este un loc scriptural care fundamentează din plin *rugăciunea inimii* și *adevărata tradiție ortodoxă a Bisericii* cum că *inima este centrul puterii de gândire al omului*.

Numai când *mintea se coboară* în inimă, numai când *mintea și inima sunt de acord*, când sunt *pline de har* gândirea și inima atunci avem *gândirea sau mintea lui Hristos*.

De ce *cugetați cele rele* [πονηρὰ] în inimile voastre? [Mt. 9, 4]: aceasta e *întrebarea lui Dumnezeu pentru oameni*.

De ce *presupuneți* lucruri care *nu există*? De ce *gândiți* în inima voastră *împotriva iertării* lui Dumnezeu, când tocmai *iertarea lui Dumnezeu e viața și mântuirea oamenilor*?

Dacă *ți se iartă păcatele* trăiești din plin *harul*, viața lui Dumnezeu *în tine însuși*.

Am spovedit-o și împărtășit-o de curând pe bunica mea, care mă aștepta *cu mare dor* să vin acasă. Era *bolnavă* pentru că se simțea *grea* de păcate.

Și când *am spovedit-o*, când *am împărtășit-o* și am avut amândoi bucuria să *zâmbim* fiind *plini de pacea și de dulceața lui Dumnezeu*, mi-a spus: *Acum simt că sunt ușoară, că nu mai am nimic. Simt că zbor...*

De ce să nu *zburăm*? De ce să *gândim cele rele* în inima noastră, lucru care ne face *grei*, ca *plumbul*?

Când Sfântul Iona adoarme pe fundul vasului, după ce păcătuise *împotriva* voii lui Dumnezeu [Iona 1, 5], marele Ioan Gură de Aur comentează că *adormise de durere*, cu un *somn greu*, pentru că *simțea acut* povara păcatului.

Când ești plin de *zoaie*, de *murdărie*, *eliberarea de păcate e cea mai mare dorință a omului*, e o dorință *disperată*, o dorință *a tuturor dorințelor*.

Și când aveți dureri, neliniști, dezechilibre în viața dumneavoastră nu dați fuga în primul rând *la medic*, ci veniți la *Medicul medicilor*, pentru că nu există numai boli *ale trupului*, ci *bolile sufletului sunt mult mai grele decât ale trupului* iar *bolile trupului vin din cele ale sufletului*.

Paraliticul avea *păcate* și de aceea *boală* în trupul său. Dar când *Medicul medicilor îl iartă*, când *îi vindecă sufletul*, și trupul primește *vindecare*, căci e mai de preț *vindecarea sufletului* decât cea *a trupului* [cf. Mt. 9, 5].

Privesc oamenii în drumurile și în călătoriile mele și văd că apăsarea lor, tristețea lor, deznădejdea lor nu are nimic de-a face *cu sărăcia sau boala trupului*, cu *grijile de tot felul și cu neputința*, ci în primul rând *cu lipsa de iertare a păcatelor*.

Iertarea păcatelor este adevărata sănătate!

Și în fața oamenilor triști, apăsăți, amărâți eu *arborez* întotdeauna *un chip calm*, o față senină, un surâs înțelegător, pentru că oamenii *au nevoie de pace și de echilibrul harului* în ei, de iradierea pe care o putem *aduce* în ființa lor.

De multe ori și eu sunt *amărât*, sunt *căzut*, sunt *bolnav*, dar tot încerc să fiu *pozitiv, calm, zâmbitor*, pentru că știu că asta *mă va vindeca și pe mine cât și pe cei care mă văd*.

Reprezentați-vă *iradierea harului* ca pe *un jet de spray*, care *inundă* nasurile tuturor din cameră.

Rugăciunea care *atrage* harul lui Dumnezeu e ca acest *miros frumos*, care aduce celor din jurul tău pace, liniște, bucurie, luminare a minții.

Rolul rugăciunii *tainice* pentru oameni, în mijlocul lor, este acela de *a-i umple de liniștea din inima ta*.

Și vor observa cu timpul, că liniștea *țâșnește din tine* și că *le este bine când sunt cu tine*. Dacă de la alții simt *furie, excitație sau indispoziție*, lângă tine, *cel ce te rogi tainic și ești bând cu ei*, vine *mirosul Împărăției*, vine *pacea care face bine* și oamenii acestei lumi tocmai de ea *au nevoie*.

Pace vouă!, nu e vorbă goală. Cei care *au în ei pacea* lui Dumnezeu o pot da *altora* printr-o *scrisoare*, printr-un *cuvânt*, printr-un *gest*, printr-o *îmbrățișare*, prin *rugăciunea de la distanță*.

Pacea lui Dumnezeu nu e ca *pacea lumii*, această trepidantă *stare de confort material*.

Pacea lui Dumnezeu e *plină de viață* chiar și în mijlocul bolii, *te veselește* chiar și în mijlocul sărăciei lucii, e *cu tine* chiar și când nu mai vezi decât *negru* în fața ochilor.

Pacea lui Dumnezeu este iertarea lui Dumnezeu.

Ea coboară în noi când suntem *împăcați* cu Dumnezeu prin spovednie și prin împărtășire, când *facem voia Lui* și *răsplătim răul cu bine*.

Hristos Dumnezeu le arată cărturarilor că la El *iertarea și vindecarea* sunt tot la fel de *ușor de dat* dacă există *îndrăzneala credinței*.

În Mt. 9, 6, Hristos Domnul le spune despre *puterea Sa*, despre *ἐξουσίαν* pe care o are de a *ierta păcatele oamenilor*.

Când preotul îl *dezleagă* pe credincios de păcate, amintește de *puterea* ce îi este *dată* de către Hristos pe pământ pentru ca să *iertere* și să *curățească* pe oameni de păcate.

Prin *punerea mâinilor* episcopului, prin *hirotonie* și *hirotesie*, preotul primește de la Hristos *puterea Sa* de a *ierta*

păcatele sau Hristos, prin preot, *de fiecare dată*, iartă păcatele celor pe care El *i-a născut*, prin preot, *în cristelnița Botezului*.

Apelativul de *Părinte* dat *preotului* nu este *eufemistic* și nici *nonrealist*.

Preoții sunt *părinții duhovnicești* ai *oamenilor credincioși*, pentru că ei *îi nasc* prin Botez, *îi cresc în sfințenie* prin Sfintele Taine și *îi îngrijesc spre mântuire*.

Preotul este un *Părinte* pentru că este un om care se *îngrijește de hrana duhovnicească*, de viața duhovnicească a oamenilor, după cum *părinții naturali s-au îngrijit* și se *îngrijesc de nașterea și creșterea și educarea lor*.

Hristos Dumnezeu îl numește *fiul Său* pe slăbănog pentru că *îi curățește păcatele* și *îl face moștenitor al vieții și al sănătății*.

Și Dumnezeu, Care este *Viața prin excelență* are *fii plini de viața Lui*. Nici nu ar putea fi altfel.

Dacă nu simțim că *gâlgâim de viața Duhului* e semn că suntem *în boală* și că *vindecarea este imperioasă*.

Trebuie că cerem *vindecarea* prin rugăciune și spovedanie și fapta bună. Trebuie *să ne nevoim* pentru a *fi plini de bucuria lui Dumnezeu*, de viață.

Slăbănogul *s-a ridicat* și *s-a dus la casa sa*.

El și-a *regăsit* casa mergând pe picioarele sale.

Oamenii, gândind *trupește* vizavi de Cel care *făcuse* minunea, Îl socoteau drept un *Profet*, un *Sfânt cu putere de la Dumnezeu* pe *Iisus*, și nu ca pe *Fiul lui Dumnezeu* [cf. Mt. 9, 8].

S-au înspăimântat și *L-au slăvit pe Dumnezeu*, se spune în finalul *Evangeliei* de astăzi.

Frica și doxologia nu se *exclud*.

Frica de Dumnezeu e plină de *împlinirea poruncilor* și *viața plină de porunci* este o *doxologie continuă*.

Să aveți o *duminică plină de har* și să *fiți zâmbitori*, măcar *bine dispuși*, dacă nu *veseli* în inimile dumneavoastră!

Predică la Duminica a 9-a după Rusalii [Mt. 14, 22-34] (*Umblarea pe mare – Potolirea furtunii*)

Iubiții mei⁶⁰,

după cum știm cu toții, e foarte ușor să *te afunzi în apa grijilor deșarte* și e foarte greu să *stai deasupra apei*, deasupra grijilor care te împresoară din toate părțile.

E foarte greu să *nu te afunzi* atâta timp cât *nimeni* nu ne ajută, cât *nimeni nu ne sprijină*.

În duminica de astăzi, Domnul ne vorbește despre cum să *dăm sprijin cuiva*, despre ajutorul pe care trebuie să *îl dăm* celor care sunt *în aceleași dureri* ca ale noastre.

Sfântul Petru *se îndreapta* spre Domnul pe valurile *rebele* ale mării. Privea *spre El* și *mergea* spre El. Însă *privind* vântul, *puterea vântului* [v. 30], a început să *se scufunde*.

Pentru că s-a îngrijorat *mai mult* decât trebuia, pentru că a *maximalizat* puterea vântului, nu a mai putut să *meargă drept* ci a început să *se afunde în grijă* și, deopotrivă, *în valuri*.

Viața noastră are *prea multă grijă* în conținutul ei. Prea multă grijă, prea multă teamă. În locul rugăciunii, al bucuriei de Dumnezeu și de viață, de *frumosul vieții* preferăm mai degrabă să ne umplem capul cu tot felul de *strategii despre viitor*.

Care *viitor*? Viitorul nu e *în posesia* noastră, ci el este *un dar* al lui Dumnezeu ca și *viața de acum*, din prezent.

⁶⁰ Predică scrisă în data de 28 iulie 2007.

Ce folos am *din frică*, din *teama de viitor*? Penru că una e să fim *prevăzători* și alta e să fim *panicarzi*.

Sfântul Petru *se afunda* când *și-a făcut griji și frici*, când *și-a inventat griji și frici*.

De fapt nouă nu ne e *frică de viitor* [pentru că nu știm *cum va fi* viitorul nostru *personal* și viitorul *global* al lumii pe care vom apuca să îl trăim] ci *ne inventăm o frică de viitor*, prevăzută *pentru viitor*.

Academicianul Eugen Simion⁶¹, într-o prefață despre poetul Geo Dumitrescu⁶², vorbea despre cei care *inventează apocalipse*, despre cei care *inventează frici cosmice*, scenariii *lugubre*, *macabre*.

Unii *inventează teorii catastrofice globale*, alții *personale*. Cei care își imaginează viitorul *în negru*, *panicarzii individualiști*, nu văd *deasupra* sau *în viața lor* mâna lui Dumnezeu, purtarea Sa de grijă.

Unde Îl expulzăm pe Dumnezeu din viața noastră, dacă ne imaginăm, dacă concepem *un viitor fără El*? Cine poate *să ne dea un viitor fără El*? Sau, cum spunea psalmistul: *De la fața Ta unde voi fugi?* [Ps. 138, 7].

Domnul mergea pe ape *în mijlocul furtunii*. Sfinții Apostoli s-au înspăimântat și au strigat de spaimă, crezând că e *nălucă* [v. 26]. În versiunea grecească Nestle-Aland a textului de la Matei avem de-a face cu Φάντασμα, cu un *Ghost*, cu un *Duh*. Li s-a părut că e un *Duh* pentru că nu-și închipuiau *un om mergând pe ape*.

De ce a mers Domnul pe ape? Pentru ca ei să confirme că *El este Fiul lui Dumnezeu*, v. 33. Ei *I s-au închinat* și au mărturisit că *e Fiul lui Dumnezeu*. Pentru că numai Dumnezeu e *mai presus* de toate legile pe care El *le-a pus* în univers și pentru că *toate ascultă de Sine*.

Noi credem astăzi *în meteorologie*, adică în forma *seculară* și *deformată cu totul* a providenței dumnezeiești. Părinții noștri *credincioși* voii lui Dumnezeu *credeau* că ploaia și seceta, zăpada și căldura, adică *sărăcia* și *prosperitatea* sunt date *de către Dumnezeu spre folosul* sau *spre pedeapsa* noastră.

Însă astăzi noi credem, mai degrabă, în *previziuni meteo*, discreditând pe Cel care stă *deasupra* tuturor norilor, a curenților de aer și a posibilităților de formare a cutremurelor sau a uraganelor.

Tradiția *rugăciunilor pentru ploaie* și *ascultarea rugăciunilor* și *a pocăinței* noastre de către Dumnezeu strică

⁶¹ A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Eugen_Simion.

⁶² Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Geo_Dumitrescu.

uneori *previziunile meteo*, care sunt calcule *matematice* pur umane.

La fel rugăciunile de *ferire* de cutremure, de *alungare* a demonilor, de *zămislire* de prunci sau de *vindecare* de boli *îi uimesc* pe cei necredincioși și *îi veselesc* pe cei credincioși.

Acolo unde Dumnezeu *modifică* traiectoria vieții, a bolii, a climatei se observă că *Dumnezeu merge peste ape*, pe *deasupra* tuturor stihiiilor, ca Unul căruia *nimic nu I Se împotrivește*.

Dacă nu am trăit *minuni* în viața noastră nu știm cum e *să mergi pe deasupra apei*. Viața noastră însă e *plină de minuni*, fapt pentru care nu mai știm *de care să ne minunăm* mai degrabă și mai mult.

Harul lui Dumnezeu *ne ridică din moarte* de fiecare dată, după puțină pocăință. Pe fiecare zi primim *semne dumnezeiești* ale iubirii Sale față de noi și ale Sfinților Săi.

Prin rugăciunile Bisericii *se fac multe minuni*, negrăite minuni. Însuși Domnul *vine la noi* și *Se dă pe Sine drept mâncare* și *băutură*... Ce minune mai mare vreți decât aceasta?

Putem oare *să înțelegem* minunea fără *să ne bucurăm* de ea, fără *să fim prea bucuroși*? Și care e *minunea cea mai mare* pentru noi, decât cea care *ne vizează*, care *ne schimbă* viața?

Minunile evidente, e adevărat, sunt pentru *oamenii tari la inimă*, pentru oamenii care au nevoie de *supraexplicitarea* prezenței lui Dumnezeu în viața noastră.

Minunile la vedere sunt pentru *cei groși la inimă*.

Minunile tainice, minunile care *ne schimbă* *continuu* sunt însă cele care *ne vindecă neputințele interioare*, marile noastre *boli personale*.

Sfântul Petru era *lângă* Domnul. Nu *departe* de El. Și totuși *s-a coborât în grijă*. Când a strigat *după* ajutorul Său, când s-a lepădat de *grija deșartă*, a văzut că Domnul era *acolo*, ca și mai înainte, și că nu există *niciun motiv de panică*.

Furtuna aceea era *îngăduită* de către El.

Când s-a suit în corabie vântul *s-a potolit* și odată cu el și *marea*, v. 32.

Când marea *s-a liniștit*, când grija deșartă *a pierit* din inimă a rămas numai *Domnul* și liniștea, *pacea Sa*.

Grijile și durerile noastre, ispitele noastre, toate durerile noastre sunt *un taifun într-un pahar de apă*.

Când suntem în mijlocul lor credem că *așa o să ne fie veșnic*. Când ele *se duc* și rămâne marea inimii noastre într-o *tăcere profundă*, observăm că temerile noastre au fost *puerile*. Au fost *temeri de tânci*, de copii de țâță și nu de *oameni maturi*.

În mijlocul durerilor, al bolii și al ispitelor nu trebuie să uităm că *nimic nu ne omoară*, pentru că Dumnezeu *nu îngăduie* o ispită *mai presus* de puterile noastre [I Cor. 10, 13].

Ispitele *ne călesc* ființa, ne umplu *de răbdare*, de *măsură*, de *încredințare* în mila lui Dumnezeu. Treaba e *să nu dezertăm* tocmai când trebuie *să luăm cununa răbdării noastre*.

Walter Mehring⁶³, un critic de artă *expresionist*⁶⁴ de la începutul secolului trecut, spunea că *un pictor bun* este „*un spin în ochi*”⁶⁵ pentru contemporanii săi.

Am *recitit* de curând unele pasaje din carte, despre *impactul* artei expresioniste, cubiste⁶⁶ și suprarealiste⁶⁷ la începutul secolului al XX-lea.

Imaginea sa despre *pictorul bun*, despre pictorul care *știe să dezvăluie ceea ce alții nu vor să vadă*, cred că este o imagine *proprie* și pentru *cel care propovăduiește astăzi credința ortodoxă*.

A vorbi despre adevărul mântuirii oamenilor și a trăi în sfințenie înseamnă să fii un ghimpe în ochii celor cu viață lejeră.

Stai *în ochii lor. Îi mustri prin ceea ce ești tu*. Persoana ta îi face *să se întrebe* de ce nu sunt și ei *la fel ca tine*. Iar *reflecția* creează *neplăceri interioare*.

Dacă nimeni nu mai vorbește despre *adevăr*, despre *dragoste*, despre *feciorie*, despre *cumințenie*, despre *delicatețe*, despre *cuviință*, despre *cinste*...oamenii *le uită*, dacă *nu le practică*. Ce nu practicăm *uităm*. Iar ceea ce *uităm* și ceea ce nu *practicăm* ni se par lucruri *banale*, demne de *dispreț*, deși, odată, ele au fost *elemente fondatoare* ale ființei noastre.

Există copii fără *rușine*, fără *cumințenie*, fără *feciorie*? Și cu toate acestea, odată cu trecerea timpului, vor să se *dispenseze* de aceste calități pentru ca *să nu se facă de rușine*.

Dau *rușinea bună* pe *rușinea perversă*.

Însă odată ce *pierdem* calitățile, virtuțile care *ne asigurau fericirea*, adică *cumințenia*, *fecioria*, *simplitatea*, *delicatețea* etc., devenim *tot mai singuri*, tot mai *blazați*, tot mai *incoerenți cu noi înșine*. Ajungem *să detestăm* tocmai ceea ce *ne face bine* și *tânjim* după *ceea ce ne distruge*.

⁶³ Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Walter_Mehring.

⁶⁴ Idem: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Expresionism>.

⁶⁵ Walter Mehring, *Pictură excomunicată. Despre pictori, cunoscători și colecționari*, trad. și cuvânt introductiv de Victor H. Adrian, Ed. Meridiane, București, 1975, p. 17.

⁶⁶ A se vedea: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Cubism>.

⁶⁷ Idem: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Suprarealism>.

Păcatul ne afundă în *nesimțire*, în *necunoaștere*, în *uitare*. Ne punem *capac*, ne închidem în *propriul nostru mormânt* pe măsură ce *ne adunăm păcate*.

Orice faptă bună, orice spovedanie, orice *ieșire* din mormântul pe care ni-l zidim cu propria noastră *lipsă de înțelepciune* înseamnă o *înviere*.

Dacă Sfântul Petru *intra* în apă, dacă se afunda, *murea*. Însă el a primit o *mână de scăpare*, mâna Lui, care era *mereu* cu el și a fost *mustat* pentru *puțina credință* și *îndoială* [v. 31]. De aici și legitima noastră *cerere*, ca Dumnezeu să *ne sporească credința*, lucru care *ne retează* îndoielile, *falsele îndoieli*.

De *ce* ne temem? De *cine* ne temem? Ne temem de draci, de eșec, de boală, de moarte, de sărăcie...Adică ne temem de lucruri care sunt *îngăduite* de Dumnezeu.

Tocmai pentru că avem *puțină credință*, o credință *cu îndoieli*, de aceea avem și *temeri*, panici, *micime de suflet*.

Un prieten cu credință puțină sau un soț cu credință puțină e *gata să te vândă* pentru ca *să îi fie mai bine*. Dar cum *să îi fie mai bine* dacă nu mai are pe cel care *îl iubea* și *îl susținea în nevoi*, în dureri sau în bucurii?

Credința puțină, fără râvnă, cerebralizată, schematizată, în care conștiința *se atrofiază* repede e credința care *nu îndrăznește până la capăt în Dumnezeu*.

Sfântul Petru a mers pe ape cât *a îndrăznit* în purtarea Lui de grijă. Cât timp a crezut în *imposibilul posibil*, în ajutorul Său, a mers bine, a mers *deasupra*.

Dar când nu a mai crezut că *imposibilul* de la om e *posibil* la Dumnezeu atunci *s-a scufundat în părerea de sine*, în *singurătatea de sine*, care, atunci când devine *cronică*, strigă către Dumnezeu pentru *scăpare*, pentru *ajutor*. Și bine face că face așa! Măcar în al 11 ceas, pe patul morții, să strigi către El, ca să faci *imposibilul posibil*.

Vă dorim o zi binecuvântată de Dumnezeu cu bucurii tainice, duhovnicești și o săptămână extrem de frumoasă.

Dumnezeu să vă binecuvinteze și să vă dea pacea și bucuria Sa, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la *Schimbarea la Față a Domnului* [6 august]

Iubiți frați și surori întru Domnul⁶⁸,

praznicul prealuminat al *Schimbării la Față a Domnului* de anul acesta, după adormirea Patriarhului Teoctist al României⁶⁹, are *un aer aparte*.

⁶⁸ A fost scrisă în data de 4 august 2007.

⁶⁹ A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoctist_Ar%C4%83pa%C8%99u.

Ne-am schimbat *adânc* în aceste zile, ne-am *răscolit* în ființa noastră, ne-am umplut de o mai mare conștientizare a rolului și a modului de a fi al unui creștin ortodox în lume.

Am înțeles că *nu păcatul ne schimbă în bine*, că nu el ne ajută, ci *bunătatea, curăția, sfințenia* sunt cele care ne transformă la înfățișare, care ne înduhovnicesc din lăuntru nostru.

Nu știu ce perspectivă ar fi *mai proprie* în acest moment: să vedem evenimentul mântuitor, hristologic de pe Tabor *în sine* sau să unim acest *eveniment al economiei mântuirii* cu evenimentele pe care noi *le trăim* în aceste momente?

Cred că ar trebui să facem o *sinteză* a amândurora.

În timpul slujbei de înmormântare a Părintelui Patriah am trăit *pacea* unei vieți care urcă mereu pe noi *trepte de înduhovnicire*, cu greutate pe care *nu le spune* multora.

Am trăit *pacea vieții sale*, cu harul lui Dumnezeu, alături de durerea celor care *l-au iubit și au venit*, într-un număr masiv, *să și-o manifeste*.

Am fost atent, cu precădere, la oamenii care *l-au iubit și care trăiau suferința despărțirii* de Prea Fericirea sa.

Această durere ne învață că *urcarea pe munte*, că *iubirea și mergerea în iubire alături de cineva* înseamnă *să te bucuri dar și să suferi împreună cu el*.

Sfinții Apostoli, cei trei, au fost luați de către Domnul și urcați într-un *munte înalt*: în muntele *curățirii de patimi*, pentru ca să vadă *cum Se schimbă El la înfățișare* în fața lor.

În Mt. 17, 2 avem pe μετεμορφώθη ca să vorbim de schimbarea, *transfigurarea înfățișării* Domnului.

Noi vorbim despre *schimbarea Sa la față*, însă, în fapt, nu numai *fața Sa* s-a schimbat ci *întreaga Sa umanitate*.

Întreaga Sa umanitate *S-a umplut de lumină*, lucru care rezultă din textul scriptural: „S-a schimbat *la înfățișare* înaintea lor și fața Sa *a strălucit ca soarele*, iar veșmintele Sale s-au făcut *albe ca lumina*”[Mt. 17, 2, cf. v. gr. a lui Nestle-Aland⁷⁰].

Comparațiile din textul de la Matei, ca și cele de la Marcu și Luca, nu reprezintă *echivalențe*.

Fața Sa era *foarte luminoasă*, părea *a fi un soare* iar veșmintele sale păreau a fi *ca lumina de albe*. Însă lumina dumnezeiască care *izvora* din persoana Domnului *a fost și este mai presus de orice echivalență umană*.

Noi vorbim în *termeni umani* și de aceea Sfinții Evangheliști au comparat *fața Lui plină de lumină* cu *soarele*,

⁷⁰ Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Novum_Testamentum_Graece.

pentru că în sistemul nostru de referință *soarele e cel mai puternic exemplu de strălucire*. Însă fața Lui strălucea *mai presus decât orice strălucire pământească*.

Tocmai de aceea în *troparul* praznicului aflăm textul: „*arătând Ucenicilor Tăi slava Ta, pe cât li se putea*”. Pentru că nu au văzut lumina lui Dumnezeu *în mod absolut*, ci după *puterea și sporirea lor duhovnicească*.

Din cercetările noastre scripturale a rezultat faptul că realitatea *metamorfozei/a transfigurării* trupului se regăsește *în mod explicit* în Scriptură numai în cele trei pericope ale *Schimbării la Față*: Mt. 17, 2; Mc. 9, 2 și Lc. 9, 29.

În textul grecesc avem de-a face cu exprimarea unei *transfigurări totale a trupului* lui Hristos în fața Ucenicilor, care a fost percepută *în mod extatic și nu cu ochii fizici*.

Textul românesc exprimă prin *schimbare* nu o *alterare* sau o *depreciere* a feței sau a trupului lui Hristos, adică o *experiență negativă*, ci o *umplere* de slava dumnezeiască a trupului Său și cea mai pozitivă *experiență umană*, *experiența prin excelență*.

Împlinirea omului este umplerea lui de lumină dumnezeiască.

Sfințenia este o umplere a noastră de har, de lumină *necreată*, de lumina lui Dumnezeu, de viața lui Dumnezeu.

Evenimentul *Schimbării la Față* își are *importanța capitală* în mântuirea noastră, prin aceea că ne arată *cum trebuie să fie omul*, unde trebuie să *ajungă*.

Sfințenia nu este un *deziderat*, un ideal *perpetuu*, o *fata morgana* pe care nu o putem *atinge* nicidecum, ci este o *realitate* în ființa noastră, dacă suntem *în lumina lui Dumnezeu*. Cei care au *sfințenia* au și *experiența luminii lui Dumnezeu în ființa lor*, ca o *realitate trăită personal*, trăită cu toată bucuria și cutremurarea.

Praznicul de astăzi este cel care ne *diferențiază fundamental* de orice altă *biserică* sau *cult*.

Biserica adevărată este acolo unde se *experiază lumina lui Dumnezeu* și unde *sfințenia este o realitate personală* dar trăită în *trupul Bisericii*, ca *mădular viu al Bisericii*.

Pasajele scripturale ale *Schimbării la Față* nu pot fi interpretate nicidecum *simbolic* sau *fantezist*.

Sfinții Apostoli au *văzut slava veșnică* a Fiului lui Dumnezeu strălucind *din dumnezeirea Sa prin trupul Său*.

Persoana Sa era un *centru iradiant de lumină* pentru ei și este *centrul iradiant de lumină dumnezeiască al întregii lumi*, ca Cel ce este *Lumina lumii*, Care *strălucește în lume și luminează pe tot omul care se naște* [In. 1, 9].

În Sfânta Icoană cu care *am prefațat* acest cuvânt al nostru se observă că *lumina necreată* care izvorăște din trupul Domnului e pictată *în negru și albastru* și nu e *albă* sau *galbenă*.

Din punct de vedere *iconografic* nu e nicio *eroare* și nicio *neștiință* a textelor evanghelice.

Taina pictării în culori închise a luminii care izvorăște din trupul lui Hristos constă în aceea, că iconarul a vrut să exprime faptul că lumina dumnezeiască este *cu neputință de cuprins cu mintea și cu inima și cu ființa noastră în întregime*, că ea este *taină negrăită și neînțeleasă* chiar și când o vedem și că nu poate fi cuprinsă de noi chiar dacă o experimentăm.

Lumina pe care o vedem în mod extatic, în extaz, ne apropie de Dumnezeu dar apropierea de El nu e niciodată o epuizare a înțelegerii Sale și a luminii care izvorăște din Sine.

Răspunsul Sfântului Petru este răspunsul unui om *plin de bucurie*, bulversat de *măreția* vederii luminii dumnezeiești.

Umbrirea lor de *norul luminos* al slavei dumnezeiești și glasul Tatălui îi fac *să cadă pe fețele lor*, spune textul grecesc, pentru că erau *însălmăntați*, înfricoșați foarte de *frumusețea vederilor dumnezeiești*.

Nu erau *panicați*, ci *cutremurați*!

Cum să îți fie bine într-un anume context și, în același timp, să vrei să o iei la fugă?!

Însălmăntarea, *cutremurarea lor* nu are nuanțe horror ci nuanțele unei bucurii cutremurătoare, ale unei bucurii imense.

Domnul le-a arătat dumnezeirea Sa. Le-a reconfirmat faptul că El este Fiul lui Dumnezeu (pentru ca să creadă acest lucru fără niciun dubiu) și că drumul Său este spre Cruce, cf. Lc. 9, 31: Moise și Ilie se arată în slavă și „vorbeau despre ieșirea [ἐξόδου] Sa, care avea să se împlinească în Ierusalim”.

Moartea în Scriptură apare ca ieșire, mutare, adormire, trecere... De aceea avem rugăciuni la ieșirea sufletului și îi numim pe cei morți cu titlul de adormiți, pentru că, în esență, moartea este un somn al trupului, pe când sufletul e viu.

Noi nu propovăduim o trecere în neștiință a omului sau o moarte eternă, ci la noi moartea e gândită în termeni temporari, pentru că noi „așteptăm învierea morților și viața veacului ce va să vină”, ce va fi.

Învierea morților se va petrece la transfigurarea lumii acesteia, transfigurare arătată astăzi în trupul Domnului.

Învierea tuturor acelor care au trăit pe acest pământ va fi un eveniment mondial complexitor pentru că oamenii vor învia în trupuri transfigurate.

Numai că unii vor fi *plini de lumina lui Hristos*, pe când alții vor fi *fără prezența ei* în ființa lor. *Distincția* dintre unii și alții va fi *evidentă* pentru toți.

Venirea Domnului întru slavă va fi *un eveniment perceput de către toți*, un eveniment *planetar* și la fel va fi și *învierea morților*, cât și *Judecata finală*.

Transfigurarea lumii *a început deja*, a început în *ființa noastră*, numai că atunci va fi *evidentă pentru toți*.

Măreția acestui praznic constă în aceea că *a anticipat starea noastră întru slavă*, ne-a arătat *cum vor fi Sfinții cu Dumnezeu*.

În slava dumnezeiască au apărut Sfântul Moise⁷¹, *adormit*, și Sfântul Ilie⁷², *mutat în car de foc la ceruri*.

Prin aceasta s-a arătat că Sfinții *adormiți* cât și cei care *nu au murit ci au trecut în veșnicie fără să moară*, ca *Sfântul Enoh* și *Sfântul Ilie*, sunt *cu Dumnezeu*, sunt *vii* și *nu morți*, pentru că *Dumnezeu este Dumnezeul celor vii și nu al morților* [Mt. 22, 32].

Dumnezeu S-a arătat pe Tabor, ca și la Iordan, ca *Dumnezeu treimic*: ca Tată, ca Fiu și ca Sfânt Duh, ca *Dumnezeu tripersonal viu din veci*.

Orice teorie *aberantă* despre Dumnezeu, ca *Dumnezeu nepersonal*, ca *Dumnezeu esență*, ca *Dumnezeu mort* sau *care se confundă cu lumea* cade în fața *teofaniei* de pe Tabor.

Aici Dumnezeu *Se arată* ca *Dumnezeu cutremurător de frumos și de bun*, ca *Dumnezeu al iubirii*, ca *Dumnezeu treimic*, ca *Dumnezeu Căruia Îi pasă de mântuirea oamenilor*, Care *dorește mântuirea oamenilor* și Care prin întruparea Sa nu e mai puțin *Dumnezeu*, ci dimpotrivă *a ridicat umanitatea Sa la cea mai înaltă treaptă de îndumnezeire*.

Lecția Taborului este lecția sfințeniei.

Și *lecția sfințeniei* este următoarea: *ne sfințim și ne umplem de viață dumnezeiască*, pentru că *Dumnezeu e viu și ne umple de viața Sa*.

Dumnezeu este *inepuizabil de bun și de făcător de sfințenie*, este *atoatecunoscător*, *atoateînfrumusețător*, *atoateîmplinitor*, *mai presus* de orice sfințenie și desăvârșire.

Viața duhovnicească, *sfințită* este *posibilă*, e o *realitate personală*, care se dobândește prin *unirea cu slava lui Dumnezeu*, care *iradiază* din *Dumnezeul treimic*, adică dintr-o *realitate tripersonală*, căci trei persoane *împărtășesc*, au în comun aceeași *ființă*.

⁷¹ Idem: <http://ro.orthodoxwiki.org/Moise>.

⁷² Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sf%C3%A2ntul_Ilie.

Noi *ne personalizăm* prin *vederea slavei Sale* pentru că vedem *lumina personală a Treimii*.

Vederea lui Dumnezeu nu ne face să *ne pierdem identitatea* ci, dimpotrivă, să *ne întărim identitatea* prin puterea și curăția harului dumnezeiesc.

Păcatul *ne depersonalizează*, ne face *mai puțin oameni* sau *brute*. Fapta bună ne umple de *unitate interioară*, de simplitate.

Vederea luminii divine *ne simplifică*, ne *unifică* puterile sufletului și ale trupului nostru, ne face să fim *făclii* aprinse din *lumina cea veșnică*.

Cine crede că aceste cuvinte sunt *metaforice* se înșală!

Îndreptarea, mântuirea, sfințenia sunt *realități personale*, trăite amplu, *plenu* în ființa noastră și nu sunt *realități metaforice*, de nivel lingvistic.

În aceasta constă marea *despărțire* între cei care *cunosc pașii spre mântuire* și cei care *fabulează despre ei*: mântuirea e o *realitate* de care ne bucurăm *încă de acum* și nu este un *ideal*, o *realitate probabilă* sau *indefinită*!

Singur Luca face din *Schimbarea la Față* un eveniment care a dus, din punct de vedere *istoric* și *al tainei iconomiei mântuirii*, spre *Cruce*.

Însă evenimentul dumnezeiesc al Taborului *nu proiecta* persoana lui Hristos numai până *la Cruce*, ci până *în veșnicie*, pentru că Crucea nu era *punctul ultim* al iconomiei mântuirii, ci doar un *punct de trecere*.

Punctul ultim era *urcarea umanității Sale de-a dreapta Tatălui*, asta pentru *Sine* iar pentru noi *punctul ultim* este *ajungerea tuturor într-o slava Sa*.

Praznicul *Schimbării la Față*, ca unul care se află întotdeauna în *Postul Adormirii Maicii Domnului*⁷³, ne vorbește despre *moartea care ne face vii*, despre moartea față de *voile trupului* pentru ca să trăim după *voia Duhului* dar și despre *moartea care e plină de nemurire, de viață*.

Când a fost lăsat trupul Părintelui Patriarh în mormânt am cântat cu toții, *în mijlocul verii*, troparul Paștilor, cântând despre *biruința vieții asupra morții*, despre biruința lui Hristos, Dumnezeuul nostru, asupra morții, a diavolului și a păcatului.

Nici aici nu a fost *nicio greșeală*!

Învierea e sensul vieții noastre și nu moartea.

Părintele profesor Alexandru Stan⁷⁴, într-o emisiune TV prilejuită de adormirea Părintelui Patriarh, vorbea despre cât de

⁷³ Idem: <http://www.calendar-ortodox.ro/luna/august/august15.htm>.

⁷⁴ Idem: <http://www.valahia.ro/old/faculties/teologie/stan.htm>.

impropriu este pentru un creștin să vorbească despre moarte, mai ales pentru un monah.

Sensul vieții noastre, de la Botez, nu mai este moartea, ci învierea și viața. Căci, după cum spunea Preadumnezeiescul și Preafrumosul Apostol Pavel: „M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine. Și viața de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine” [Gal. 2, 20].

Viața creștină autentică e plină de nemurire, de bucurie, de împăcare.

Am remarcat și ați remarcat cu toții, că în aceste zile mulți au vorbit despre Părintele Patriarh Teoctist ca despre omul blândeții, al înțelepciunii, al echilibrului.

Frumusețea persoanei înduhovnicite e frumusețea echilibrului, a maiestuoșității smerite. Dacă știi să faci rai în tine și în cei din jurul tău, dacă știi să primești în inima ta și lângă tine oameni care să se bucure că te-au întâlnit, care să se minuneze de roadele dragostei, ale blândeții și ale dragostei tale, atunci, fără doar și poate, ești locuit de slava lui Dumnezeu, care îi unește pe cei de departe și îi ușurează de neînțelegeri și de ne iubire pe cei de aproape.

Trebuie să ne ușurăm unii altora poverile sufletului și ale trupului, ale programului zilnic. Trebuie să învățăm să ne vedem mai adânc, mai frumos, mult mai esențial.

Dacă ne vedem numai depărtați pe unii de alții, dacă nu simțim că avem nevoie de toți pentru ca să fim plini gândim sectar și nu în Duhul Bisericii ecumenice și sobornicești, adică nu având grija ca „toți să fie una” [In. 17, 21].

Trebuie să ne ostenim să trecem peste limitările personale, naționale, peste înțelegerile care despart.

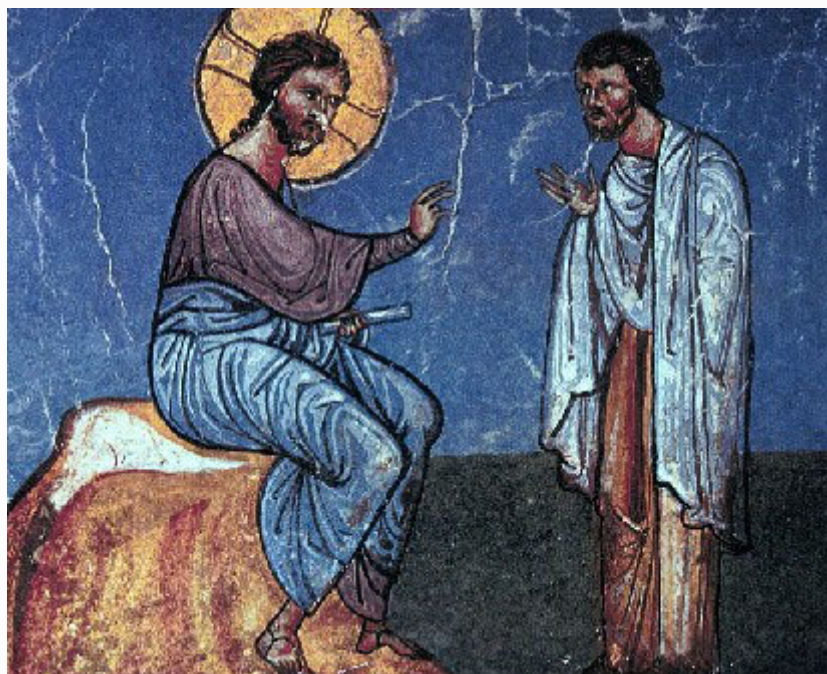
Până nu vom respira iubirea care înmulțește pacea și bucuria între oameni, vom fi tot mai singuri, tot mai triști.

Fie ca Domnul slavei să vă bucure întru Schimbarea Sa la Față și fie ca și noi să avem o față tot mai plăcută pentru alții, tot mai dorită.

Pentru mine, cea mai mare bucurie este fața care îmi zâmbește și mă iubește prin Duhul lui Dumnezeu. Prin ea, eu aflu viața, pentru că ea însăși a aflat viața.

Să găsim cu toții viața cea veșnică, întru Iisus Hristos, Domnul nostru, a Căruia este cinstea, slava și puterea, împreună cu Tatăl cel fără de început și cu Preasfântul și atotcuratul Său Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Tânărul bogat *sărac*. Predică la Duminica a 12-a după Rusalii [Mt. 19, 16-26]

Iubiții mei⁷⁵,

există uneori *teme predicatoriale* resimțite ca *ingrate*, ca cea asupra *proprietății*, a averii, ca în cazul de astăzi, pentru că mentalitatea seculară adâncită în noi cataloghează în astfel de momente mesajul evanghelic drept *iresponsabil*, *păgubitor* la nivel personal.

Cum să renunț la averea mea, ca să fiu desăvârșit? Mai bine rămân nedesăvârșit, țin în noi un glas demonic, decât să îmi pierd averea, decât să mă dezlipesc de ceva.

De ce să renunțăm la *ceva* pentru ca să fim *creștini ortodocși*?

De-a lungul timpului mulți creștini ortodocși *au renunțat cu totul* la averi pentru *viața monahală* sau pentru *asceza pustiuului* sau pentru *nebunia întru Hristos*, pe când alții au înțeles *renunțarea la averi* ca *renunțare la alipirea de averi* și și-au folosit judicios averile, construind Biserici, Mănăstiri, dând milostenii și ajutând în diverse moduri societatea în care trăiau.

⁷⁵ Scrisă în data de 18 august 2007.

Dar în conștiința noastră cea mai adâncă există *o rană vie* atunci când auzim *aceste cuvinte* ale Domnului: „vinde-ți averile, dă-le săracilor și vei avea *comoară în cer*; și vino de-Mi urmează Mie”, cf. ed. BOR 2001.

Personal, aceste cuvinte mă dor și mă vor durea enorm tot timpul, pentru că *nu am renunțat* la proprietățile personale, la cărți, la mine însumi.

Posed *lucruri* și *mă posed*, mă am sub *libera mea alegere* și nu sub *continua ascultare a altcuiva*. Iar dacă îți ești ție însuși *conducător*, îți *asumi* și îți *porți greșelile* de unul singur.

Însă, pe de altă parte, nu toți au *chemare* spre monahism sau spre căsătorie sau celibat. A impune cuiva *un mod de viață* pentru care nu este pregătit *să îl suporte* înseamnă a-l destructura interior pe acel om, a-l omori înainte de vreme.

Ca să trăiești *cu bucurie*, simțind că *te împlinești* prin ceea ce faci, trebuie să simți că *trăiești din plin*. Și trăiești ceva *din plin* numai dacă simți că ești *chemat de Dumnezeu* la o anumită *formă de viață*, spre anumite *virtuți*, la anume *lucrări* în Biserică.

Toată lumea *vorbește* despre *alegerea noului patriarh al României*, dar prea puțini *se roagă* pentru alegerea noului patriarh al României.

Vorbele, discuțiile interminabile *nu ne ajută* precum *rugăciunea* pentru viitorul nostru patriarh.

Rugăciunea *îl clădește* pe om, *îl susține*.

Rugăciunile întregii Biserici, dacă *le-am simți*, dacă *le-am vedea* cu ochii inimii am fi *copleșiți*, pentru că formează *un torent inimaginabil de putere duhovnicească*.

Ca să avem *un nou patriarh* trebuie să avem *noi inimi*.

Ca să fim *alții* trebuie să renunțăm la *a ne mai lăuda cu binele pe care l-am făcut până acum* și să vrem să fim *desăvârșiți* în credința, răbdarea și dragostea noastră.

Cuvintele Sfintei Evanghelii de astăzi sunt *dureroase*, prea *înalte* pentru a fi *epuizate* sau *împlinite vreodată desăvârșit*.

Desăvârșirea, în ea însăși, înseamnă *umplere de o sfințenie întotdeauna nedeplină*.

Desăvârșirea omului e mereu *nedesăvârșită*, e mereu *avidă* de împlinire dumnezeiască, pentru că starea noastră în veșnicie va fi *o continuă și veșnică experiență a desăvârșirii*.

A desăvârșirii cui? A lui Dumnezeu. Noi ne umplem de harul lui Dumnezeu, de slava lui Dumnezeu, de *desăvârșirea* lui Dumnezeu în mod continuu, și acum și în veșnicie, și totuși, ca niște *creaturi* ale lui Dumnezeu *nu epuizăm niciodată* creșterea în desăvârșire.

Cum înțelegem atunci Mt. 19, 20: „Dacă vrei să fii *desăvârșit...*”? Pentru că Scriptura e scrisă de *degetul lui Dumnezeu*, adică de Sfântul Duh, pe când atunci când e receptată cu o minte telurică, neînduhovnicită percepi numai *dizarmonii, nereguli în ea, contradicții*.

Există cărți întregi în mediul protestant cu *contradicții* ale Scripturii.

Însă Scriptura și scrierile Sfinților Părinți nu conțin *contradicții* ci doar unele *ediții critice* sau *manuscrise* au unele *lipsuri* mai mult sau mai puțin *intenționate*.

Aici nu avem de-a face cu o *contradicție*.

În discuția cu *tânărul bogat*, la prima vedere, Domnul pare a fi în *animozitate interioară* cu acesta.

Când tânărul Îl numește *Bun* pe Domnul și cere să afle lucrarea care *să îl ducă* la viața veșnică, El îi răspunde că *nu e Bun, ci numai Dumnezeu e Bun*, ca și când El nu ar fi fost *Dumnezeu, Fiul lui Dumnezeu*.

Mântuitorul Hristos nu *îl minte* pe tânăr referitor la Sine, ci răspunsul Său către acesta ne arată că în inima lui, a tânărului, Hristos era *un Rabin, un Învățător* și nu *Fiul lui Dumnezeu*, deși dorea să afle de la El un lucru așa de mare: *drumul spre mântuire*.

Întrebarea tânărului e o *întrebare a acțiunii*.

Acțiunea nu creează niciodată *contradicții* ci numai mintea care *speculează*, care gândește în abstract viața și acțiunea vede lucruri *insurmontabile*.

Când *te nevoiești*, când cauți *să ajuți*, când *iubești*, când vrei *să te îndrepti din păcat* nimic nu ți se pare *prea mult*, nimic nu ți se pare *insuportabil*, nimic nu ți se pare *prea greu* de făcut.

Când vrei *să intri în viață*, când vrei să fii *veșnic cu Hristos*, când vrei să fii *ortodox autentic* atunci trebuie să te înveți *cu renunțatul*, cu *greul* durerii, cu *greul* ispitirilor de tot felul, cu neînțelegerea unora sau a altora, cu *răutatea tuturor*.

Ca să intri *în viață*, nu *ca să ajungi în Rai*, ci *ca să intri doar*, trebuie *să păzești* poruncile [cf. v. 17].

Viața duhovnicească începe în noi când *ne hrănim interior* cu toate poruncile lui Dumnezeu, trăite *în ființa noastră* și nu *teatral*.

Sufletul nostru *se hrănește* cu binele, cu poruncile lui Dumnezeu, cu voia lui Dumnezeu cum se hrănește trupul cu apă și mâncare.

Hrana pentru suflet devine *primordială* atunci când ajungem să înțelegem că *sănătatea* sufletului e *mai importantă* decât o *durere de mână* sau decât *palpitațiile la inimă*.

Când ajungem să simțim nevoia *stringentă* de hrană duhovnicească, de *har*, atunci *alergăm repede* spre Sfânta Spovedanie, spre împărtășirea cu Preacuratul Trup și Preasfântul Sânge al Domnului, spre rugăciune, spre milostenie, spre citiri și ascultări duhovnicești, pentru ca să *tresăltăm de bucurie și de împlinire*.

A tresălta duhovnicește nu înseamnă a dansa hip hop!

A tresălta duhovnicește înseamnă a trăi o bucurie duhovnicească imensă, cu o mare intensitate, adică a trăi din plin în bucuria harului lui Dumnezeu, bucurie la care participă și trupul.

Dacă vă închipuiți că vă vorbim din cărți toate aceste lucruri și că ne plac vorbele frumoase dar neadevărate, vă înșelați.

Nu poți îndemna la bucurie și la fericire dumnezeiască pe cineva, dacă nu ai trăit și tu din harul lui Dumnezeu.

Și nu poți vorbi despre viața Bisericii dacă nu tresălți duhovnicește în ea.

Nu am fi avut habar de taina Bisericii dacă Dumnezeu nu ne-ar fi dat să înțelegem și să trăim prezența lui Dumnezeu în Biserica Sa și relația noastră cu Sfinții.

Căci ce altceva înseamnă pentru un ortodox să fie desăvârșit decât să fie Sfânt? Iar sfințenia nu ține numai de mănăstire sau numai de preoți, ci sfințenia este o realitate pentru toți, o realitate pe care o pot trăi toți creștinii ortodocși, pentru că sfințenia este atmosfera normală, fundamentală a Bisericii.

Păi nu este Biserica una, nu e sfântă, nu e sobornicească, pe temelia Sinoadelor Ecumenice și apostolică, adică vine de la Apostoli?

În Biserică, sfințenia este la ea acasă. Numai păcatul este cel mai impropriu lucru din Biserică și de care Biserica îi spală mereu pe credincioșii Domnului.

Deci, dacă vrem să intrăm în viața cu Dumnezeu, trebuie să intrăm pe ușa poruncilor Lui pentru ca să devenim ca El.

Tânărul împlinise poruncile.

Domnul enumeră 5 porunci din Decalog și o poruncă din Legea extinsă: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși [Cf. Lev. 19, 18, apud. ed. BOR 1988].

Porunca iubirii din Levitic e o frântură de text printre alte prescripții, căreia puteai să nu îi dai prea mare valoare.

În Vechiul Testament sunt atât de multe prescripții...și totuși Hristos Dumnezeu vorbește despre una care nu avea prea mare reperabilitate la prima vedere.

Dacă iubești pe aproapele tău *ca pe tine însuși* nu vrei să îl ucizi, pentru că dacă ai vrea să îl ucizi, ai vrea să te sinucizi și tu însuși.

Dacă îți iubești și îți respecti copilul tău, pe nepoții tăi, pe rudele tale, pe vecinii tăi, pe tot omul, nu vrei să abuzezi sexual de ei.

Crima și desfrâul sunt *ireconciliabile* cu iubirea.

Dacă iubești pe cineva nu îl furi.

Dacă iubești pe cineva nu vrei să câștigi un proces prin mărturie strâmbă, falsă.

Dacă îți iubești părinții și bunicii și rudele și soția nu vrei să le ei gâtul cu toporul sau să îi otrăvești.

Iubirea e *împlinirea* Legii, pentru că îl învață pe om să se comporte față de sine și față de alții în cele mai juste proporții.

Iubirea știe să protejeze, să asculte, să se milostivească, să ierte, să renunțe la ceea ce desparte, știe să impună respect și venerație.

Iubirea știe să te învețe.

Iubirea știe ce îți lipsește și ce lipsește multora și astupă neputințele, le acoperă.

Averea, când devine o pereche de cătușe pentru sufletul tău, când devine o boală de piele care nu te lasă să dormi, când te transformă într-un monstru este o calamitate. Și este o calamitate nu în sine ci în modul în care tu te raportezi la ea.

Nu bogăția e de vină că noi am ajuns niște monștri fără inimă ci dorința noastră nestăpânită după avere, orgoliul și nemilostivirea noastră!

Ca să fii desăvârșit, ca să fii propriu desăvârșirii, ca să respiri aerul Bisericii, adică sfințenia, trebuie să renunți la ceea ce te acoperă cu blam.

Trebuie să renunți la averea urâtă a patimilor.

Averea patimilor este cea condamnată în această situație!

Ca să fii desăvârșit trebuie să îți vinzi patimile, să le dai înapoi demonilor patimile, adică să renunți la ele și să cumperi sărăcia duhovnicească a inimii curate, simple, ca să trăiești ca Avraam și ca Iov în mijlocul bogățiilor de tot felul și să nu te mai atingă plăcerea de ele.

A avea bunurile necesare vieții zilnice e una. Dar a crăpa de ciudă că nu ai tot ce e nou pe piață se numește altcumva.

Dacă în sens direct, literal, în Mt. 19, 21, vinderea averilor înseamnă depozitarea noastră prin milostenie de ceea ce avem, în sens duhovnicesc, intim, vinderea averii săracilor înseamnă a vinde, a da înapoi săracilor demoni patimile pe care le avem,

adică *a lăsa lor patimile*, pentru ca să mergem să facem *voia Domnului*.

Renunțarea la averi nu face decât să continue *lepădările de Satana* ale Botezului. Ne depărtăm de toată *infatuarea* demonilor, de toată *trufia* vieții, de toată *lauda* și *închipuirea de sine*.

Renunțarea la patimi este *adevărata comoară* și pe ea o trăim în *cerul inimii* și o vom trăi și veșnic, în Împărăția lui Dumnezeu.

Cine nu se deposează *de la sine* de prostie, de infatuare, de nesimțire, de bătărbănie, de invidie, de plăcerea trucată, nesățioasă de a avea posesiuni *în mod egoist*, de *tot păcatul* într-un cuvânt, mai grosier sau mai fin, rămâne *în tristețea lui*, în *marasmul* de care tot *ne plângem*.

Tânărul bogat, într-o înțelegere duhovnicească, fiind o expresie *a minții noastre* care se crede *bogată* și *deșteaptă*, atunci când e pusă *în fața* sărăciei duhovnicești, a simplității gândurilor, a sfînțeniei, pleacă *întristată foarte*, pentru că are multe *avuții* puerile, adică *o mare încredere despre ea însăși*.

Tocmai de aceea am pus în titlul predicii de astăzi sintagma oximoronică „bogat sărac”, pentru că bogatul nostru era *sărac* la cele *cu adevărat bune*, deși, în aparență, era *bogat foarte* și *împlinitor* al Legii.

Discuția cu tânărul bogat *sărac* se încheie mai înainte ca să *înceapă cu adevărat*.

În urma ei, Domnul vorbește despre greutatea pe care o trăiesc *bogații în păcate* vizavi de intrarea lor în Împărăția Cerurilor [cf. v. 23].

V. 24, interpretat conform mai multor manuscrise, ridică greutatea translării lui *cămilă/camilă* și a expresiei *urechile acului*.

Fără a intra *în detalii* asupra contextului hermeneutic, ediția BOR 2001⁷⁶ a ÎPS Bartolomeu⁷⁷ al Clujului alege varianta *imposibilului grandios*, a cămilei care nu poate intra *niciodată* prin urechile unui *ac de cusut*.

Omul păcătos e un om *gonflabil la suflet*. El are *trupul mic* dar cu sufletul se crede *duhul* lui Alladin⁷⁸, care zboară mai presus de un dumnezeu pe care *și-l închipuie* el și în capul căruia tot ce zboară se și mănâncă.

De aceea și Sfântul Solomon scria în Ecclesiast: „Graiurile gurii celui înțelept sunt *har*, iar buzele celui nebun *îl doboară*.”

⁷⁶ *Sfânta Scriptură*, ed. BOR 2001 poate fi downloadată de aici: <http://www.archive.org/details/SfantaScripturabor2001EditieJubiliara>.

⁷⁷ A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Bartolomeu_Anania.

⁷⁸ Idem: <http://www.coolwallpapers.org/view.php?wallz=2382>.

Începutul cuvintelor gurii lui este *prostia*, iar sfârșitul graiului lui *nebunie curată*. Nebunul *sporește vorbele...*”[Eccl. 10, 12-14, cf. ed. BOR 1988].

Sporim vorbele când ne prezentăm *altcineva* decât suntem sau atunci când *apărăm minciuna* în fața *adevărului*.

E imposibil să se întâmple *imposibilul*, ne spune v. 25.

Sfinții Apostoli *se miră*, spune ed. BOR 2001, când aud aceste *vorbe* ale Domnului despre bogați.

Sfântul Clement Alexandrinul scria despre această temă, despre bogații care *se mântuiesc*, în secolul al 2-lea d. Hr.

Tema *bogăției* a fost amplu discutată de către Sfinții Părinți ai Bisericii și de fiecare dată s-a precizat că *alipirea de bogății* și *nedreptatea lipsei de milostenie* trebuie *eradicate* din viața noastră.

Cine poate *să se mântuiască*, indiferent dacă *are* sau *nu* proprietăți multiple?

Hristos Dumnezeu, în ultimul verset al pericopei evanghelice de astăzi, nu ne spune că *imposibilul este imposibil*, ci că *imposibilul nostru e posibil la Dumnezeu*.

Cine poate *să se sfințească*? Tot omul poate *să se sfințească* și *să moștenească* Împărăția lui Dumnezeu.

Cum așa?! Pentru că Dumnezeu, dacă ne punem *încrederea* numai în *El*, ne *arată* în ființa și în viața noastră că *imposibilul* nostru devine *posibil* cu *El*.

Imposibilul, incredibilul, neașteptatul uman devine o *pradoxală minune* cu Dumnezeu.

Noi gândim mai mereu *liniar* sau *fracturist* pentru că nu putem să vedem în *taina* providențierii noastre de către Dumnezeu sau în *viitorul* nostru.

Noi gândim *prin excluderi* și nu prea avem geniul *să îmbinăm* mai multe *incredibiluri* la un loc.

Ni se pare *anacronic*, paradoxal, *să ne lățim mintea*, să ne-o *luminăm*, ca să cuprindem *mai mult*, ci ne permitem *luxul malefic* de a ne *îngusta* capacitățile de înțelegere ale vieții noastre cu Dumnezeu și în fața lui Dumnezeu.

Dacă Îl trăim pe Dumnezeu ca fiind *sus* și noi *jos* și între noi există doar *apă de ploaie*, unde *TV* și de *telefonie mobilă* și *deloc har*, luminează dumnezeiască, *discuția despre Dumnezeu* e un *căscat continuu*.

Dacă Îl trăim pe Dumnezeu numai *din cărți* și pentru ca să scriem *cărți senzaționale*, din *vise* și din *pase magnetice*, din *rememorări transmigraționale*, dacă Îl vedem prin *ochi eretici*, *păgâni* sau *oculți*, Dumnezeu e un *subiect de presă*, un subiect

vandabil atât la colț de stradă cât și în mediile academice, e subiect ce stârnește vii polemici sterile și, în rest, te lasă cu burta goală.

Dacă Dumnezeu e trăit ca *singura, unica și reala prezență* care umple toate și ne umple, ca fii ai Bisericii una și veșnice, ai Bisericii Ortodoxe, dacă trăim în *Biserica Sfinților și cu Sfinții*, dacă El ne luminează *din noi* și luminează *în mod real* pe tot omul care vine în lume și se apropie de Sine, numai atunci *discuția despre Dumnezeu și relația cu El* este una reală.

Noi nu credităm *orice fel de experiență religioasă*.

Nu credem în experiențe religioase *veridice și mântuitoare* în afara Bisericii Ortodoxe, nu avem Sfinți fără *viață sfântă*, nu avem ideea că putem fi *Sfinți* fără *împlinirea poruncilor lui Dumnezeu* și fără ca să simțim asta *cu toată ființa noastră...*

După cum știți credința ortodoxă *nu se epuizează* în predici ci ea este *un fapt experiabil*, mereu *experiabil* și niciodată *epuizabil*.

Taina Bisericii *nu se epuizează* în timp ci ea umple timpul și spațiul, umple orice ființă și lucru.

Taina Bisericii nu este ceva *abscons*, nu este ceva *lugubru*, nu este ceva destinat *doar elitelor* sau *doar babelor*.

Taina Bisericii constă în *harul Treimii* care ne inundă pe toți fiii Bisericii și care este *singura noastră realitate* care ne face *creștini*, care *ne întărește în sfințenie* și care *ne desăvârșește* prin *asceza noastră* și prin *împlinirea poruncilor Domnului*.

Am sfințit de curând casa unei mătuși a noastre *în absența ei* dar *la rugămintea ei*. Eu am fost singur în casă, am făcut slujba de la cap la coadă, m-am rugat ca harul lui Dumnezeu să se pogoare în casa ei și să o schimbe cu totul.

Ea era *la muncă* cât timp eu *i-am sfințit casa*.

Singurele *semne vizibile* la venirea ei acasă au fost *crucile cu ulei sfințit de pe pereți*, Sfânta Agheasmă pe care *i-am făcut-o într-un vas* și *mirosul de busuioc* din mănunchiul de busuioc cu care i-am sfințit casa.

Însă, mi-a spus la telefon, că de pe *holul etajului* a simțit *acel ceva* care nu era *înainte* și care spunea că *îl simțise și în camera mea plină de cărți*.

Harul lui Dumnezeu *nu se simte* dacă nu ai *ființa pregătită de ceva*, adică de *fapte bune*.

Mătușa mea, deși nu prea *dusă* la Biserică, a dat *multe milostenii* în viața ei și s-a rugat *cum a știut ea* în toate suferințele, prea multe, din viața ei, lucru care *a pregătit-o să simtă* harul lui Dumnezeu.

Inima trebuie să fie *smerită* și *doritoare de adevăr* ca să perceapă *ploia de pe lână* a harului.

După vreo lună-două de la evenimentul acesta, pe 15 august, pentru prima dată în viața ei și la ziua ei patronimică, Prea Curata Stăpână a învrednicit-o *să o spovedesc de toate păcatele ei și să o împărtășesc a doua zi*.

Nu am dus nicio *muncă de lămurire* cu ea ca să facă acest lucru. Nu am *evangelizat-o* și nici *stresat-o* cu predici.

Eu nu prea *agasez* cu predici *în particular* pe nimeni.

A agasa pe cineva cu textele Scripturii și a crede că asta este *evangelizare* e o mare eroare.

Evangelizarea cu forța se numește *orgoliu* și nu *faptă bună*.

Pe ea a învățat-o *binele* harul lui Dumnezeu, harul a chemat-o la *liniște*, harul i s-a arătat ca *bucurie*, ca *liniște*, ca *odihnă*, în mijlocul nevoițelor și al milosteniilor sale și tot el *i-a provocat lacrimi* când am împărtășit-o pentru prima dată după 50 de ani de zile de viață.

Eu am *asistat* la bucuriile *imposibile* la oameni dar *posibile* la Dumnezeu, pe care El *le face în taină*, foarte tainic.

Dumnezeu *nu țipă în piață la megafon* pentru ca să crezi în El, ci El Însuși *Se apropie de noi*, de fiecare în parte și ne vorbește prin *harul pe care îl lăsăm să între în noi prin faptele noastre bune*, iubitoare, milostive.

Cum să intre harul, *delicatețea prin excelență* într-o inimă de *mârlan*, într-o inimă *grosieră*, tare ca *stânca*?

Dumnezeu vorbește, vorbește *cu putere*, dar numai celor care *se pleacă cu cutremur* și *cu dragoste* în fața Sa, și nu *chiparoșilor* și *cactușilor* care se cred *geniile lumii*!

Dacă încercam cu *evangelizarea*, dacă încercam *în forță* să fac ceva nu aş fi putut să îi dau posibilitatea să experimenteze *gustul* vieții duhovnicești.

În casă, pentru cineva *rătutit de păcat*, ar fi mirosit numai *a busuioc de popă*.

Pentru ea a mirosit *a ceva din eternitate*, a ceva care nu are *nimic de-a face cu șarlatania* sau *impostura*, pentru că *a mirosit mireasma* vieții veșnice.

Și nu a mirosit *o zi*, o săptămână, sau o lună, ci *miroase continuu*, și acum *și mai mult*.

Astăzi m-am trezit în sunetul telefonului ei ca să îmi mulțumească că *se simte și mai bine* după ce *am împărtășit-o*.

Și aceasta, pentru că e *cu neputință* la oameni să gândească despre schimbările *de suflet* și *de situație* pe care ni le rezervă Dumnezeu.

Frumosul, *măreția schimbărilor* din viața oamenilor ne vorbește despre *măreția insondabilă* a vieții lui Dumnezeu și despre relațiile Sale *paradoxal de simple* și *de adânci* cu oamenii.

Să nu vă fie *teamă* de *imposibilul* care pare *să existe* în ființa și în viața dumneavoastră!

Să nu dați loc *imposibilului grijii* și *al descurajării* în viața dumneavoastră, ci *să stați tari*, fiind *întăriți* pe piatra credinței noastre, Care este *Hristos Dumnezeu*, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, a Căruia este *stăpânirea* și *puterea* și *slava*, împreună cu Preasfântul și veșnicul Său Părinte și cu Preasfântul și de viață făcătorul Său Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Se va da *Împărăția* acelor care vor face *roadele* ei. Predică la Duminica a 13-a după Rusalii [Mt. 21, 33-44]

Iubiții mei⁷⁹,

parabola din Evanghelia de astăzi nu este o *imagine confecționată* și pusă să *ilustreze* un adevăr, ci este o *imagine criptată* a întregii istorii, care are în centrul său *iconomia mântuirii* Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Domnul le vorbește arhiereilor și fariseilor despre istoria lui Israel și despre ce se va petrece cu El în *Parabola lucrătorilor celor răi*, într-atât încât, în Mt. 21, 45 se spune: „au înțeles că despre ei vorbește” [Cf. ed. BOR 2001].

Capii iudeilor au înțeles că ei sunt *cei vizați* și că lucrurile despre care Domnul le vorbise *s-au petrecut* și *se vor petrece* în mijlocul lor.

⁷⁹ Scrisă în data de 26 august 2007.

Parabola de la Mt. 21, 33-44 vorbește despre *Biserica* și *poporul lui Israel*, pentru că *via Sa*, a Tatălui, era *Biserica* Vechiului Testament, era *poporul lui Israel*.

Omul Stăpân [v. 33] e *Stăpânul universului*, e Creatorul și Atotțiitorul Dumnezeu, e Dumnezeu Tatăl.

El a sădit *o vie*, care nu era și a făcut-o *a Lui*. El a făcut ca *poporul lui Israel* să fie *via Sa* și cu ea a făcut multe legăminte, *înțelegeri de credincioșie*.

El nu și-a lăsat *via* fără *gard*, ci i-a dat drept *gard* *Legea* și *cultul de la Cort*, apoi *de la Templu*.

A săpat *teasc* în ea, adică a dat oamenilor puterea de *a-și vedea păcatele* și de *a se nevoi pentru dreptate*.

Jertfele Legii trebuiau să evidențieze în oameni *nevoia de iertare*, de *mântuire*, *păcătoșenia personală* și *așteptarea lui Mesia*.

În *via Sa* era și *teasc* dar și *turn*.

Era *conștiința de sine* și *dorința după un Mântuitor* dar și *călăuzirea prin Proroci spre Domnul*.

Căci Sfinții Proroci erau *farurile călăuzitoare*, ei erau *turnurile mărețe* ale cunoașterii și ale sfințeniei care *indicau sensul mesianic al împlinirii* lui Israel.

Israel trebuia să *aștepte* pe Hristos și întru El să *iși găsească viața*.

Arderea de tot era jertfă „spre *bună mireasmă* înaintea Domnului” [Ieș. 29, 25; Lev. 1, 3; 1, 9; 1, 13; 1, 17; 8, 21; 8, 28; 17, 4; 23, 18 etc., cf. ed. BOR 1988], însă și *conștientizare* a nevoii de *dăruire integrală* lui Dumnezeu.

Via a fost dată *lucrătorilor*, preoției iudaice, pe când slujitorii Domnului, Sfinții Proroci, au fost trimiși să *strângă roadele* viei Tatălui.

Slujitorii au venit la „*vremea roadelor*” [ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν: Mt. 21, 34, cf. GNT], nu *mai înainte*!

Trebuiau să primească *roade* de la *preoția* lui Dumnezeu, adică *înțelegere dumnezeiască a Legii* și *a prorociilor*, și au primit în schimb *bătăi* și *moarte* [v. 35].

Între v. 33-36 se află *criptizate*, spuse *tainic*, toate *evenimentele* petrecute în Scriptura Vechiului Testament.

Trebuia să se aducă *roade* și, *la plinirea vremii*, cum spune Sfântul Pavel, când a venit Hristos, preoțimea iudaică, care avea *Legea* și *prorociile*, și trebuia să *privească prin ele*, nu au privit cu ochi *curați*, adoratori pe Fiul Tatălui, ci au zis: „Acesta este *moștenitorul*; veniți să-l *omorâm* și să avem noi *moștenirea* lui!...”, cf. v. 38.

Versetul 38, venit din gura Domnului, ne arată că iudeii *știau* cine este El, *știau ce fac*.

Și dracii *știau cine este El*, atâta timp cât primele trei repetări ale sintagmei *Fiul lui Dumnezeu* în NT le aflăm *din gura dracilor*, cf. Mt. 4, 3; 4, 6; 8, 29.

Și preoțimea iudaică și dracii *știau cine este El*, dar nu prin prisma *dragostei* față de El ci *a răutății* și *a invidiei* față de Fiul Stăpânului.

Avem, cum spunea Blaga⁸⁰, o cunoaștere luciferică în această situație; cunoașterea *prin negare*, cunoașterea prin lupta *acerbă* cu propriul tău Dumnezeu.

Dacă nu vrei să *Îl recunoști de bună voie* pe Dumnezeul treimic în inima ta, cu toată smerenia și dragostea, atunci vei cunoaște ce înseamnă *neiubirea lui Dumnezeu*, chinul fără Dumnezeu și consecințele luptei prostești cu El.

Tu vei căuta *liniște* fără El, vei căuta *prosperitate*, vei căuta să *cadă bani din cer* fără El și nu vei avea nicăieri *odihnă*.

Numai când vei termina cu această *vrajbă* împotriva Dumnezeului tău iubitor, a Creatorului tău, vei vedea că *pacea ta este El*.

Hristos e scos *afară din vie*, *afară din cetate* și *omorât*, v. 39, cf. Mt. 27, 33; Mc. 15, 21-22; Lc. 23, 26-33; In. 19, 17.

Stăpânul viei este însă și *Hristos Dumnezeu*, Care prin moartea și învierea Sa ne-a făcut pe noi *vie a Sa*, roditoare spre mântuire.

El a dat via Sa, via pe care a mântuit-o, Biserica Sa, altor lucrători, preoțimii Sale *de astăzi*, ca aceasta să aducă roadele *la vremea lor*, adică *să-i conducă pe oameni la mântuire*.

Versetul 42, o împlinire a Ps. 117, 22-23 [cf. ed. BOR 1988], vorbește despre *fundamentul hristologic* al Bisericii, care nu exclude *fundamentul treimic* al Bisericii.

Piatra, λίθος-ul Bisericii este *Hristos*, ca Cel care *a murit* pentru noi moarte pe cruce și ne-a înviat, întru Sine, prin învierea Sa, spre viața veșnică.

Însă Hristos este *Unul din Treime*, nedisociat în lucrarea mântuirii de Tatăl și de Duhul. Nu *doar* Hristos *ne-a mântuit*, ci Tatăl prin Fiul întru Duhul Sfânt.

Creștinii ortodocși trebuie să vadă *treimic* apariția lumii, creația, trebuie să vadă *treimic pregătirea lumii* pentru întruparea Cuvântului, *iconomia mântuirii*, *Biserica*, *așteptarea noastră* și *viața veșnică*.

⁸⁰ Lucian Blaga: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lucian_Blaga.

Și cum să vedem *treimic* tot ce *a făcut, face și va face* Dumnezeu cu noi? Prin aceea că trebuie să vedem întreaga Treime *conlucrând* la fiecare act *al creației și al mântuirii* noastre.

Prea Curata și Prea Sfânta Treime, Dumnezeul nostru ne-a creat, ne *mântuiește* și ne *primește* întru Împărăția Sa.

Dacă încercăm să facem din Domnul nostru Iisus Hristos un Mântuitor *rupt* de Treime, nu mai putem să avem *dimensiunea triadologică* la care ne cheamă Sfânta Liturghie, care începe cu *strigarea*: „Binecuvântată este Împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!”.

Noi Îl binecuvântăm pe *Dumnezeul Cel în trei ipostasuri/ persoane/fețe*, pentru că este *preabinecuvântată bucuria* Împărăției Sale, domnia Sa *în cei credincioși*.

Într-o rugăciune ortodoxă tainică, rostită în taina inimii sale de către preot, vorbim despre *Cel care șade pe Heruvimi*, adică de *Hristos*.

Dar și Tatăl și Duhul *stau pe Heruvimi ca pe un tron*, pentru că Dumnezeul nostru este *Treime de persoane*.

Chiar dacă ne rugăm unei *singure* persoane dumnezeiești, chiar dacă chemăm în noi *doar pe una*, nu trebuie să trăim cu conștiința că Tatăl e *separat* de Fiul și de Duhul ci, când chemăm *o persoană*, chemăm de fapt *pe toate trei* prin aceea.

Piatra Bisericii este Hristos, cf. v. 42.

Falsa *dogmă* a „primatului” petrin, transformat în „primat papal”, *se autoanulează* în contact cu Mt. 21, 42.

Ziditorii vechitestamentari, preoția iudaică nu a vrut *să construiască stabil*, pe Însăși *Piatra vieții*, nu a vrut să recunoască faptul că Hristos e *piatra*, fundamentul, ci numai unii dintre israeliți au văzut cât de „*minunată* [θαυμαστή] este [Ea] în ochii noștri”.

S-a luat *accesul* de la Împărăție pentru iudei și s-a pus *la îndemâna* creștinilor, cf. v. 43.

Nu s-a produs *o translare* a făgăduințelor de la poporul lui Israel în Biserică, ci Biserica s-a format *deopotrivă* din *adevărații israeliți*, fără vicleșug în inima lor și dintre *păgânii care s-au luminat prin Botez*.

Mă voi opri asupra acestui *amănunt* pentru a prezenta o direcție *extinsă*, istorică.

Israelul care *nu a crezut în Hristos* a căzut *din făgăduință*, din *mântuire*. Mulți, puțini, cei care *nu au crezut* în Hristos și nu au devenit prin Botez *membrii* ai Bisericii lui Dumnezeu nu au *moștenit* făgăduințele Domnului făcute lor prin Avraam, Isaac și Iacov și prin toți Sfinții Proroci.

Neintrarea în Biserică te face să fii *neeclesial*, neîmbisericit, nereînnoit. Biserica Ortodoxă, Biserica lui Dumnezeu are o *singură poartă*: Sfântul Botez.

Poarta *sacramentală* a Botezului este cea care te face *adevărat israelit*, moștenitor al făgăduințelor Părinților din toate veacurile și *creștin dreptslăvitor*, care *mărturisești drept* pe Dumnezeul treimic.

Când, de-a lungul istoriei, s-au *desprins* de Biserică monofiziții, nestorienii, romano-catolicii, stiliștii etc., Biserica nu a rămas *ciuntită*, nedeplină, ci *întreagă*, iar cei care *au ieșit* din ea *deposedându-se*, ca și iudeii care nu L-au primit pe Domnul, *de mântuire* și *har*, au devenit mădulare *uscate*, moarte, *rupte* de trupul Bisericii.

Ruperea de Biserică nu s-a făcut *cu forța*, ci *din liberă alegere*.

Nimeni nu te îndeamnă: *Frate Gheorghe, fă-ți o biserică a ta, alta decât cea care vine de la Domnul și crede în ce vrei!*

Străbunii monofiziților și ai catolicilor de astăzi, străbunii ereticilor care *s-au rupt* de Biserica Ortodoxă sunt *de vină* că și-au *pierdut eclesialitatea*.

E adevărat, că ei, sărmanii, au numai neajunsul de *a se naște* acolo unde *nu e Biserică*, unde *nu e Biserica adevărată*.

Însă, credem că orice om care *caută adevărul* și vrea *să îl găsească*, trebuie *să deruleze* firul istoriei Bisericii și să observe *unde și cum a supraviețuit* Biserica adevărată *în istorie*.

A reinventa Biserica, a reforma-o, a schimba-o, a retușa-o nu este o *mentalitate creștină*, ci mentalitatea creștină *autentică* se manifestă ca o *atentă*, *smerită* și *preaiubitoare apărătoare* a tot ceea ce *s-a moștenit* în Biserică.

Nadab și Abiud, care au dorit *să inventeze* o nouă *cădire* înaintea Domnului, o nouă *tămâiere*, o nouă *jertfă*, cf. Lev. 10, 1-2, au fost *mistuiți* de focul ce *a ieșit* de la Domnul.

Asta în Vechiul Testament, unde totul era *umbră* și *image tipologică* a lui Hristos, nu în Noul Testament, când avem de-a face cu *însăși Biserica* lui Hristos, Cel răstignit și înviat pentru noi!

Cum ne-am putea permite *să răsturnăm* Sfânta Liturghie care vine de la Sfinții Apostoli, Sfintele Icoane, când Sfântul Luca Evanghelistul *a pictat chipul* Prea Curatei Stăpâne, să necinstim Sfintele Taine, să renegăm hirotonia, pe Sfinți și Sfintele Moaște, când Biserica lui Hristos *le-a cinstit* și *le-a păzit* de orice *mintă rătăcită*?

Fiii adevărați nu își renegă părinții, chiar dacă sunt răi la culme. Însă, când noi avem nu niște părinți josnici, ci milioane de Sfinți înaintea noastră, pe Sfinții Bisericii, care au trăit și au crezut ca și noi, de cine și de ce să ne temem și de ce să schimbăm credința care mântuiește cu o pseudofilosofie umană sau cu o credință eretică?

Cel care cade pe Piatră se sfărâmă. Iar cel peste care va cădea Piatra se va zdrobi, cf. v. 44.

Cuvintele finale ale Sfintei Evanghelii de astăzi ne vorbesc despre cât de greu e să cazi în mâinile Domnului, adică să fii pedepsit de către El, pentru că i-ai renegat Biserica și rânduielile dumnezeiești ale Bisericii Sale și ți-ai inventat biserici după mărimi umane sau, mai bine-zis, ai creat peșteri de tâlhari.

Scriptura vorbește foarte greu, foarte aspru despreeretici.

Dacă în Mt. 7, 26 ei sunt porcii care calcă mărgăritarele mântuirii în picioare, în Filip. 3, 2 ei sunt câinii de care trebuie să ne păzim și lucrătorii cei răi, lucru precizat și de Apoc. 22, 15.

Și, pentru ca să vedeți care era părerea Sfinților Părinți despreeretici în vechime, ca să nu fiu acuzat de interpretări subiectiviste, vă voi cita conținutul unor sfinte canoane/legiuri ale Bisericii lui Hristos, ca să vedeți ce asprime avea Biserica odinioară față de aceste persoane.

Canonul 45 al Sfinților Apostoli interzicea clericilor să se roage împreună cuereticii.

În canonul 64 apostolic, clericul care intra în casa de rugăciune ca să se roage împreună cuereticii era caterisit, adică scos din preoție.

Canoanele 46 și 48 apostolice și canonul 1 de la Cartagina arată că botezul ereticilor și al schismaticilor nu este valid, adică nu e adevărat.

În canonul 68 apostolic se precizează că hirotonia ereticilor nu e validă.

Clericul care admite botezul și jertfa ereticilor e caterisit cf. can. 46 apostolic.

Cf. can. 19 de la Sin. I Ecumenic, a canonului 7 de la Sinodul II Ecumenic, a can. 95 de la Sinodul VI Ecumenic, a can. 7-8 de la Laodiceea, a can. 1 și 47 ale Sfântului Vasile cel Mare și a can. 3 al Sfântului Atanasie cel Mare, ereticii care se convertesc la Ortodoxie se primesc, unii, prin mirungerea cu Sfântul Mir, alții prin Botez, iar alții, dacă dau scrisori de anatematizare a ereziei lor.

Cf. canonului 75 apostolic, ereticii nu pot depune mărturie într-un proces împotriva preoților.

Cf. canonului 6 de la Sinodul II Ecumenic și a canonului 129 de la Cartagina, ereticii nu pot ridica acuză, cu caracter bisericesc, împotriva clericilor. Adică un eretic nu este luat în calcul în timpul unui proces bisericesc, dacă acuză pe cineva din ierarhia bisericească de un anume păcat.

Cf. canonului 93 de la Cartagina, dacă ereticii sunt intoleranți și îi terorizează pe membrii Bisericii, trebuie să se ceară ajutorul autorităților lumești.

Iar potrivit *canonului 1* de la Sinodul II Ecumenic orice erezie și orice eretic, implicit, este *dat anatemei* de către Biserică.

Ca să fiu *urmărit* asupra datelor pe care vi le-am *furnizat*, vă rog să consultați Arhidiacon. Prof. Dr. Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Note și comentarii*, Sibiu, 1993, 557 p.

După cum se observă, *sănătatea* membrilor Bisericii era foarte atent *controlată* în vechime, după cum, poporului lui Israel i se *interzicea* contactul cu popoarele păgâne care îl înconjurau.

Astăzi, avem *contacte*, discuții, *întâlniri* cu ereticii și păgânii, încercăm *dialoguri amiabile*, pentru că trebuie să *conviețuim în pace*.

Unii dintre noi *se smintesc* când aud de *întâlniri ecumenice*, alții *se panichează* foarte mult, alții *se îndoiesc* de hirotonia celor care fac astfel de lucruri...

Însă cel mai corect mod de a *gândi* relațiile *inter* și *extra-ecclesiale*, credem noi, e acela de a *ne întări* în credința Sfinților lui Dumnezeu și, în același timp, de a putea să *răspundem*, liniștit, despre *nădejdea mântuirii noastre*.

Trebuie să *semănăm pace* în jur și nu *vrajbă*!

Ca să ne câștigăm *conștiința* Bisericii, adevărata noastră *dimensiune interioară* de *fii ai lui Dumnezeu* este un *drum lung și greu*.

Însă nu trebuie să *ne temem* că *nu știm prea multe*, că suntem *prea slabi* sau că suntem *prea îngreunați cu multe*, ci să avem *nădejde*, îndrăzneală *sfântă*, că *totul e în mâna lui Dumnezeu* și că *El nu-i va pierde pe robii Săi*.

Vă dorim *multă pace* în viața dumneavoastră și o săptămână *cât mai plăcută*! Amin.

Să te iei *în stăpânire*, ca să *urmezi* Domnului!
 Predică la Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci
 [Mc. 8, 34-38; 9, 1]

Prea iubiții mei⁸¹,

După *bucuria alegerii* noului Patriarh al României și după *bucuria postului* din ziua Înălțării Sfintei Cruci, trăim astăzi *atmosfera duhovnicească* a puterii Sfintei Cruci în viața noastră.

Trăim *biruința crucii* în trupul nostru, *biruința mântuirii* lui Hristos în noi, pentru că puterea Sfintei Sale cruci, *închipuirea ei pe trupul nostru* dar și *crucea, ca greutate a fiecărei zile*, sunt *dătătoare de bucurie*.

Pentru noi *crucea este bucurie și putere, armă împotriva demonilor și rușinare a vrăjmașilor Bisericii*.

Crucea, după cum spune acatistul, este „*sfânta privire a Sfinților*”. Pentru că ei nu au privit *crucea din afara lor* ci *crucea dătătoare de bucurie*, *crucea nevoinței din ei înșiși* era *însăși vederea* cu care *Îl vedeau pe Hristos*.

Triumfalismul mântuirii nu ne este specific! Pentru noi *mântuirea trece prin cruce*, trece prin *moartea față de noi înșine*, față de pofta trupului și a ochilor, față de trufia și moda vremii, pentru a ne duce la *înviere*, la *învierea sufletului nostru* din *moartea păcatului și a patimilor*.

Crucea este *expresia vieții ortodoxe*, pentru că viața fiecărui creștin ortodox în parte, care e *conștient de valoarea vieții* și de *dorul mântuirii*, se *nevoiește*, se *ucide zilnic*, își *ucide patimile*, pentru ca să trăiască prin Duhul lui Dumnezeu, da, prin Acela care *te face viu*.

Duminica de astăzi, prin Evanghelia sa de la Marcu, este o vorbire mai întâi despre *luarea noastră în posesie*.

⁸¹ Scrisă în data de 15 septembrie 2007.

Se vede, din titlul nostru, că nu e vorba despre *luarea crucii* mai întâi, ci despre *răpirea noastră din altfel de vrăji*, din altfel de *interese*, pentru *singurul lucru necesar* [cum spun Sfinții ruși, mai ales], adică pentru *dorul de Dumnezeu*.

Ca să dai curs *chemării Sale*, ca să *vii* după El, trebuie ca mai întâi să *te ai*, să te posezi, să știi *cine ești*, ce poți, ca să poți *să mergi după El*.

Dacă crezi că *poți să mergi* după El oricum, vei înțelege că îți trebuie *pregătire*, antrenament pentru o viață duhovnicească, sfântă și pentru înțelegeri enorme, fidele, adânci ale cuvintelor Sale.

Ca să ajungi *în spatele Lui* [ὀπίσω Mou, v. 34], trebui ca mai întâi să fii *în tine însuși*. Și ca să *te ai*, trebuie să îți scoți inima din *vrăjile* acestei lumi, să *te dezvrăjești*, să te dezici de *lucrurile slabe* ale acestei lumi, pentru *lucrurile tari*, pentru lucrurile care *te fac viu*.

În primul rând, ca să *îți revii*, să *îți vii în fire* trebuie să *te recunoști păcătos*.

Să vezi păcatul tău, cât e *de mare* și să te porți zilnic în funcție de *tabloul interior* pe care l-ai conștientizat.

A nu fi pervers cu tine însuși înseamnă a nu te considera în fața altora *altfel* decât te consideri în fața lui Dumnezeu și a conștiinței tale în timpul *rugăciunii* și *al privirii la tine*.

Ca să *te însănătoșezi* trebuie să arunci de la tine *păcatele grosiere*, *superstițiile* tale, trebuie să devii *atent* cu viața ta, să fii *prezent* la Biserică, să intri *în ritmul liturgic* al vieții ortodoxe, să *începi să postești*, să *te rogi regulat*, să *citești cărți teologice*, să *îți cumperi cărți de rugăciune*, să nu mai fi *lax* la minciună, la prostie personală și la decadență.

Radicalizarea interioară a vieții tale însă nu trebuie să te facă să *te închizi în tine* sau să consideri, că dacă tu *ai înțeles ceva mai mult*, cei care *nu au înțeles* nu mai merită *atenția ta*.

Ci, dimpotrivă, *pașii sporirii personale* se văd în *gradul de înțelegere* și de *dialog neîncruntat* cu tine și cu alții.

Ca să mergi *bine* nu trebuie să îți alegi o *viață a extremelor*.

Cei mai mulți convertiți la Ortodoxie încep prin a posti *excesiv*, prin a citi mult și a căuta, în rugăciunile lor, semne ale prezenței harului *substanțiale*, cu care să *se laude* chiar și numai pentru *ei înșiși*.

Pericolul *suficienței* este la antipodul *indiferenței*.

Dacă mai ieri nu cam făceai nimic, astăzi, dacă faci ceva, simți că *ai împlinit toată dreptatea*, dar uiți să te mai crezi și *nevrednic*.

Venirea în sine reală aduce o îmbogățire continuă a conștiinței că nu faci pe cât ar trebui să faci, însă și liniștea harului începe să te umple, pentru că privești spre El constant.

Cine voiește/ vrea să vină în spatele Meu/ după Mine [τις θέλει ὀπίσω Μου ἀκολουθεῖν] trebuie să se dispenseze de sine, să se lepede de sine, să renunțe la voia sa, la judecata cu care era învățat, pentru ca să învețe o logică dumnezeiască, paradoxală.

Dacă până mai ieri înțelegeai că puterea și frumusețea ta stau în *bodybuilding* și în *caii-putere* pe care îi are mașina ta, odată cu renunțarea la mentalitatea ta, înțelegi că bogăția și frumusețea ta sunt curăția trupului și a sufletului tău.

Înțelegi că fericirea e o conștiință care nu te mustră, că bucuria e sclipirea de bucurie din ochii celui pe care îl ajuți, că frumusețea vieții stă în ascultare și recunoștință.

Vi se pare că nu sunt compatibile ascultarea cu recunoștința? Ba da, sunt compatibile! Sunt compatibile și dreptatea cu iubirea, mila cu mustrarea, milostenia cu postul, ascultarea cu mulțumirea.

Păi ce ne cere Domnul astăzi?

Să venim, să plecăm din noi și să mergem în spatele Lui.

Iar a veni în spatele cuiva înseamnă a fi recunoscător că cineva se gândește la tine și te duce la bine.

Iar cum El este Viața și Calea în același timp, dacă mergi în spatele Lui *nimerești chiar în Rai*.

Dacă te *recolectezi*, te readuni din lume, te întorci de pe unde hălăduiai tu și începi să mergi în spatele Lui, începi să te aduni în tine, să te vezi și să conștientizezi că *drumul creștinului ortodox e acela de a trece prin moarte*.

Da, îți trebuie un mare *eroism* să trăiești *gestul liturgic al Botezului în viața ta de adult*, pentru că Hristos ți-a dat să trăiești *moartea și învierea Lui* în apele Botezului, ca singurul *mod de viață* pe care tu trebuie să îl *retrăiești* în întreaga ta viață.

Viața noastră e de la *moarte* la *viață*.

Noi ne naștem *morți* și devenim *vii* prin Botez. Noi suntem *morți* și în *stăpânirea puterii diavolilor* până când ne *botezăm*, iar cristelnița, vasul Botezului, ca un *al doilea uter*, ca o *a doua mamă* ne naște drept *fii ai lui Dumnezeu prin har*, ne face *fii, mădulare* ale lui Hristos și ale Bisericii Sale și ne dă să *trăim moartea pentru păcat* ca *viață în Duhul*.

Adică să *trăiești bine* e pentru noi să *mori bine*. Să mori în Hristos și cu El, să *retrăiești mereu moartea Lui*, care te duce la *învierea ta cu El*.

Moartea ca *bucurie* e regăsimilă în cimitirele noastre și în casele noastre.

Cimitirele noastre sunt *adevărate oaze de flori*, de arbuști ornamentali, de iarbă din destul, de răcoare și liniște.

Crucile adevărat *ortodoxe* sunt *umile*, sunt *de lemn*, piatra e acoperită repede de *bruma de verdeață* a zidurilor iar zilele de tămâiere și de aprindere a lumânărilor fac din cimitirele noastre *locuri tainice*, prevestitoare ale învierii ce va să fie.

Casele ortodoxe sunt *pline de har*.

Cele care *se sfințesc* prin sfințirea făcută de preot și prin rugăciunea și frumusețea vieții familiei, miros a tămâie și candelă aprinsă, miros a cozonaci și colivă în sărbători, miros a casă de om gospodar și primitor, miros a...*normalitate*.

Miros a viață *de la moarte la viață* nu *de la moarte la moarte*.

Moare cel păcătos și moștenirea lui o ia altul, dar nu trăiește *bucuria Împărăției*. Bucuria Împărăției o trăiește cel care *se lasă* de viața lui *de păcat*, de *nesimțire* a lui Hristos și merge *tăcut*, bucuros, recunoscător, în spatele Păstorului cel bun, Care își cunoaște oile Sale dar și ele Îl cunosc pe El.

Adică creștinii ortodocși *știu* care e *fața* lui Hristos, a Dumnezeului-om, Care Se face *om* fără a renunța la *a fi Dumnezeu* și nu Îl confundă nici cu Muhammad⁸², nici cu Buddha⁸³, nici cu Zoroastru⁸⁴, nici cu Demiurgul⁸⁵.

Hristos este *Hristos*, Cel născut din Fecioară, Căruia animalele din iesle I-au suflat, *căldură* ca să-I facă. El este Fiul Prea Curatei Stăpâne, pe Care L-a născut *nu din poftă bărbătească* și *nici din împreunare omenească* și fără *stricarea fecioriei sale*, ci *de la Duhul Sfânt*, născându-L *fără lehozie*, fără *stricăciune* și care *a rămas Pururea Fecioară*.

Noi *urmăm* Celui pe care Îl *știm*.

Nu Îl *confundăm* cu altul, nu Îl *schimbăm* cu altul, ci Îl adorăm ca pe *Unul din Treime*, împreună *închinat* și *slăvit* cu Tatăl și cu Duhul, ca Cel ce este *Cel mărturisit de Proroci* și care a venit, *la plinirea vremii* [Gal. 4, 4], și *S-a dat răscumpărare pentru mulți* [Mt. 20, 28], adică pentru toți câți au fost, sunt și vor fi.

⁸² A se vedea: <http://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad>.

⁸³ Idem: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Buddha>.

⁸⁴ Idem: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Zarathustra>.

⁸⁵ Idem: <http://en.wikipedia.org/wiki/Demiurge>.

De aceea mergem, cu toate păcatele noastre, după El, și după Sfinții Lui Apostoli, nu după *Evangelia lui Iuda*⁸⁶.

Mergem după Sfinții Apostoli care au hirotonit episcopi, preoți și diaconi, care au lăsat canone și reguli de viață duhovnicească, care ne-au dat *Jertfa fără de sânge a Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii*.

După Sfinții care au trăit prin peșteri și prin crăpăturile pământului, după Ierarhii care l-au surpat pe Arie⁸⁷, pe Macedonie⁸⁸, pe Eutihie⁸⁹, pe iconoclaști⁹⁰, pe falșii *văzători* ai ființei lui Dumnezeu⁹¹, după Cuvioșii Lui, după Mucenicii Lui, după Mărturisitorii Lui, după Maicile și Părinții noștri cei mulți ca *stelele cerului și ne...crucificăm*.

Trecem de la moarte la viață, ca, după cum am trăit *moartea Lui*, să ne învrednicim și de *învierea noastră duhovnicească* de aici, de *învierea cea prin vederea luminii necreate*, a harului Treimii Celei Preasfinte.

Adică nu ne place crucea pentru că vrem să rămânem la ea, ci crucea e *un stadiu*. Ea e *drumul către învierea și înălțarea noastră duhovnicească*, către trăirea noastră, încă de acum, în *simțirea conștientă a harului în ființa noastră*.

De aceea, *lepădarea de sine și luarea crucii înseamnă a porni pe drumul urmăririi Lui înăuntrul ființei noastre*.

Nu plecăm peste deal sau prin oraș cu ditamai crucea în mână sau nu ne punem o cruce de trei kilograme la gât, pentru că așa suntem *mai credincioși* sau pentru că *așa urmăm pe Hristos*, ci ne luăm *angajamentul interior de a suporta toate pentru evlavie credinței*.

A trăi crucea înseamnă a trăi cu bucurie tristețea, durerea, privațiunile, încercările de tot felul, moartea.

E adevărat: nu te mai *încântă* Ortodoxia dacă auzi că trebuie să postești, să te rogi, să renunți la ideile tale *fanteziste* despre Dumnezeu și crearea lumii și om, despre ce înseamnă *dreptate și echitate*.

E greu să înveți să *gândești paradoxal*, adică să te bucuri de sărăcie, de boală, de nereușite ca de cele *mai mari lucruri* și să te *întristezi* când ești îndemnat să *păcătuiești* sau să te *destrăbălezi*.

⁸⁶ Despre ea: <http://www.descopera.org/evangelia-dupa-iuda/>. O traducere a ei în limba română, pentru download: <http://www.scribd.com/doc/31469/filehost-Evangelia-dupa-Iuda-traducere-romana>.

⁸⁷ A se vedea: <http://en.wikipedia.org/wiki/Arius>.

⁸⁸ Idem: http://orthodoxwiki.org/Macedonius_I_of_Constantinople.

⁸⁹ Idem: <http://en.wikipedia.org/wiki/Eutyches>.

⁹⁰ Idem: <http://en.wikipedia.org/wiki/Iconoclasm>.

⁹¹ Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Hesychast_controversy.

E greu să te simți sub povara a multe greutăți, adică sub povara crucii tale. Dar fără ea nu poți să te bucuri de bucuria nesfârșită a Sfinților Lui.

Însă, după cum am spus, trăim zile de bucurie și nu de calamitate. Pentru că, dacă suntem gata să ne pierdem prostia, nesimțirea, bădărașia, nemilostivirea, ura, disprețuirea celor cu handicap, perversitatea, infatuarea din sufletul nostru, atunci îl scăpăm pe sărmanul nostru suflet ca pe pasăre din lațul vânătorului.

Căci dacă vrei să îți mântuiești luciferic sufletul, dându-i de toate, păcate de toate felurile, îl pierzi. Dar dacă vrei să îl pierzi, aruncând din el rufe de murdare ale patimilor, atunci îl scapi de moartea cea veșnică și de chinurile Iadului.

Că dacă te dezici de neamul acesta desfrânat și păcătos [τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, v. 38], de tabieturile societății civile, de cultura fără Duh, de imaginea fără inimă curată, de regula fără conștiință, de atavismul vieții de zi cu zi, în care tinerii moștenesc, pentru că vor, păcatele părinților și ale bunicilor lor, nu te vei rușina la Judecata Sa, pentru că în tine deja s-a produs învierea spre viață.

Și, pentru că aceste cuvinte au direcția vederii lui Dumnezeu, căci cap. 9 din Sfântul Macu e capitolul Schimbării la Față a Domnului, Acesta le spune că Împărăția lui Dumnezeu [τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, v. 1] vine cu putere, întru putere [ἐν δυνάμει], întru puterea vederii lui Dumnezeu, la cei care se răstignesc pe ei înșiși.

Și cine este Împărăția decât harul lui Dumnezeu? Și unde locuiește Dumnezeu cel mai bine decât în ființa omului, ca să o îndumnezeiască și să o facă asemenea trupului Său preaslăvit prin înviere, plin de slavă?

De aceea, vă repet, ziua de astăzi și crucea ne vorbesc nu despre fatalism, nu despre plâns, nu despre cataclisme, ci despre bucurie.

Crucea, care pentru unii e nebunie, pentru alții e sminteală [I Cor. 1, 23], pentru alții e prostie, pentru alții e motiv ca să facă vrăji cu ea sau să o profaneze, pentru noi e semnul puterii lui Dumnezeu [I Cor. 1, 24], e puterea răstignirii lui Hristos, prin care noi moștenim viața și bucuria cea netrecătoare.

Așadar, ceea ce alții renegă, noi iubim și ce alții iubesc, noi disprețuim. Fiecare cu iubirea lui, nu?

Important e să nu confundăm ceea ce nu este cu ceea ce este. Să nu confundăm ușa Bisericii cu ușa casei de adunare sau cu ușa restaurantului și nici dreapta credință care mântuiește pe

tot omul care vine în lume [In. 1, 9] cu filosofia și deșarta vorbire despre Dumnezeu și cu invențiile teologice ale unor minți înșelate de demoni și farsoare.

Să iubim ceea ce vine de la Hristos și de la oamenii Sfinți și nu de la oamenii păcătoși și rebeli!

Să iubim ceea ce zidește pe om, adică nevoința personală, Sfintele Taine, milostenia, toată fapta cea bună, ascultarea și recunoștința față de toate darurile lui Dumnezeu.

Suntem în *ceas de toamnă*, când ne strângem roadele și în bucuria faptului că avem *al șaselea patriarh* al românilor.

Să ne bucurăm pentru *ambele daruri* date nouă de către Dumnezeu și să facem în așa fel, prea iubiții mei, încât să nu ne fie *rușine* că suntem *urmașii* aceluia de care lumea întreagă nu este *vrednică* [Evr. 11, 38].

Dumnezeu să vă dea *multă pace*, mult *har* și multă *bucurie* în viața dumneavoastră iar nouă să ne dea bucuria de *a ști cum să vorbim* și *să trăim* în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, în așa fel încât să fim *mireasmă a vieții spre viață* pentru cei ai lui Dumnezeu și *mireasmă a morții spre moarte* pentru cei care calcă în picioare Prea Sfintele Patimi ale Domnului [II Cor. 2, 16].

Vă dorim *o săptămână preafrumoasă* și *multă seninătate* în viața dumneavoastră. Amin!

Veți pescui oameni! Predică la Duminica a 18-a după Rusalii. *Pescuirea minunată* [Lc. 5, 1-11]

Prea iubiții mei frați și surori întru Domnul⁹²,

întotdeauna la această Sfântă Evanghelie *îmi tresare* inima, pentru că e vorba de *harisma preoției*, a celor chemați la a fi *pescarii de oameni* [ἄνθρωποις ζωγρῶν, v. 10] ai lui Dumnezeu.

Îmi tresare inimă și mă gândesc la *responsabilitatea* noastră, a preoților, care nu e deloc *mică*, ci...*imposibilă*.

Gândită în *parametri umani* sau în *parametri postmodernității* noastre, *preoția* este o *viață supra-umană*, *îngerească*, ceva *absolut imposibil de trăit* la *exigențele ei maxime*, pentru că înseamnă să trăiești la *exigențele celei mai desăvârșite sfințenii*.

Preoția este *culmea tuturor virtuților* și a *întregii sfințenii*, ca unii care *stăm* în fața lui Dumnezeu și *aducem* Jertfe duhovnicești, însuși Trupul și Sângele Său euharistice, pentru viața lumii, a tot celui ce *vine în lume* și *crede întru El*, botezându-se spre *înfiere* și *sfințire*, și facem toate cele *ale mântuirii oamenilor*.

De aceea, resimțim acut *nevrednicia noastră* ori de câte ori *ne apropiem* să slujim Domnului.

⁹² Scrisă în data de 23 septembrie 2007.

Și cum ar putea să fie altfel? Cine se crede *atât de curat* și *de drept* încât să creadă că *poate sluji* Domnului, Celui de care *se cutremură* întreaga fire și *Îl preaslăvesc* Îngerii și Sfinții cu o bucurie fără seamăn, extatică, paradoxală?

Sfinții și Puterile cerești sunt ieșiți din ei înșiși, într-un *extaz perpetuu*, cu mintea lor cea prea duhovnicească și mult preasfințită și sunt *lipiți* prin contemplarea minții și prin dragostea lor de Treimea Cea mai presus de orice începătorie și domnie.

Preoția este *o minune înspăimântătoare*, un adevărat munte, o incomensurabilitate, pe care nu o poți *ridica din loc*, darămite să o mai porți, fără mult har de la Dumnezeu.

Îmi spunea un *Părinte duhovnicesc* despre momentul *hirotoniei sale* celei de Dumnezeu binecuvântate.

Îmi spunea cu *o claritate înspăimântătoare* despre ceea ce trăise în clipa când Preasfințitul Episcop și-a pus mâinile peste capul său și l-a hirotonit. Mi-a spus aceste lucruri *sub jurământ*, cum că *toate sunt adevărate*.

Și mi-a spus: „Părinte dragă...când eram jos, îngenuncheat în fața Episcopului meu hirotonitor, atunci când am fost făcut preot, m-am simțit *ca albia unei mări*, în care *s-a coborât mult har dumnezeiesc*, asemenea unei *lumini infinite*. Știam de la Sfinți, că astfel de *vedenii* au cei care *se pregătesc* pentru preoție și primesc preoția care *vine de la Domnul*, prin Sfințiții Săi slujitori...dar nu știam *cât de măreață* este această *punere a noastră* în tagma preoției. Atunci am înțeles *minunea* că eu nu mai sunt *diaconul X*, ci am devenit *preotul lui Dumnezeu*, cel pus ca să *slujesc* pe fiii lui Dumnezeu.

Tot la fel, când am fost făcut *duhovnic*, ca să pot spovedi, am văzut cum *lumina care mă preoțise*, care *mă umpluse* prin mâinile Episcopului meu, care fusese ca *o mare de lumină*, acum era ca *un foc ceresc*, care m-a umplut de *o râvnă imposibil de descris*.

Tocmai atunci am știut *ce mă așteaptă* sau *ce e acela un duhovnic*: un om care să *vorbească* și să *acționeze* prin Duhul lui Dumnezeu. Adică nu oricum, ci tocmai prin *acest Duh* al lui Dumnezeu, Care *sfîntește toate* și *ne ajută* în toate slujbele noastre”.

Bineînțeles că aceste cuvinte, ca și pe dumneavoastră, și pe mine *m-au înspăimântat*. M-au înspăimântat *de-a dreptul*, pentru că și noi ar fi trebuit să *avem* astfel de *trăiri dumnezeiești*.

De ce? Pentru că Dumnezeu Cel Preasfânt ne vrea *Sfinți*, ne vrea *curați*, ne vrea *plini de lumina Sa*, pentru ca să fim în *intimitatea Sa*, în cele *dinlăuntru* ale slavei Sale.

Ziua de 23 septembrie a fiecărui an este ziua în care se prăznuiește în Biserica lui Hristos pomenirea *zămislirii* Sfântului Ioan Botezătorul. Nu *a nașterii* ci *a conceperii sale* în pântec!

Grija noastră așadar nu este numai pentru *cel care s-a născut* ci și pentru *cel ce stă să se nască*.

Noi nu considerăm *copilul neformat deplin*, din uter, o *mână de celule nepersonalizate*, ci o *ființă umană*, o persoană, care trebuie *ajutată să se nască*.

Și iată cum Dumnezeu a îmbinat astăzi *ziua zămislirii* cu *ziua pescuirii*. Căci cel care *se zămislește* trebuie să fie *pescuit pentru Dumnezeu*, să fie *botezat pentru Dumnezeu*, ca să ajungă *fiul Său prin har*.

Ce ne spune Scriptura de astăzi? Despre ce ne vorbește *atât de pătrunzător*? Despre ascultare, despre *teologia ascultării*.

Mulțimea [τὸν ὄχλον] Îl *îmbulzea* pe Domnul, venea din toate părțile ca să *asculte* cuvântul lui Dumnezeu [τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ] [v.1]; așa cum facem *unii dintre noi* la Bobotează, când *ne înghesuim* ca să luăm apă sfințită...

Ei *se năpusteau* asupra Lui neuitându-se la *decență*, la Cel din fața lor. Dădeau buluc. Asta *în planul real* al desfășurării evenimentelor.

Interpretată duhovnicește această *grabă*, această *îmbulzeală*, ajungem să vedem că e *un lucru bun* să te *îmbulzești*, să te bați pentru *un loc mai în față* sau pentru *o audiție mai bună* a cuvintelor lui Dumnezeu. Și cu cine *să te bați*? Cu *patimile* din tine și nu cu *alți ascultători* ai cuvântului lui Dumnezeu.

Îmbulzeală enormă pentru *a-L asculta*. Iar El sta lângă *țarmul lacului Ghennisaret* [Γεννησαρέτ].

Iar după numele lacului, un nume *ebraic*, ajungem să înțelegem că Domnul vorbea oamenilor cu scopul de a-i introduce în *pământul nașterii*, adică *în Botez*.

Sta lângă lac, lângă Botez, ca să vorbească oamenilor despre *nașterea din nou*.

Și Sfântul Luca spune că Domnul a văzut două luntre, două bărci [δύο πλοῖα] și pe pescarii care își spălau mrejele, dar El se urcă în luntrea lui Petru [v. 2-3].

Domnul a văzut *două luntre*, pentru că *două feluri de viață* pot exista: *în credință* sau *în necredință*.

Și credinciosul și necredinciosul *își agonisește multe* în viața aceasta. Numai că cel păcătos *pleacă*, cum spune Scriptura, adică *moare*, iar *averea lui o moștenește altul* [Ps. 108, 7-14]. Nu pleacă cu moștenirea lui *în cer*, ci o lasă aici, și o *mănâncă* ...trecerea anilor.

Există *două luntre*, pentru că avem în fața noastră *moartea și viața*. Și noi alegem *de partea cui* vrem să fim. Noi *alegem!* Dar pentru că *nu alegem bine* (pentru că Deuteronomul vrea să alegem *viața*), noi alegem *perimetrul morții*, alegem *viața în păcat*, care duce de la *moarte la moartea veșnică*.

Și unde *S-a urcat* Domnul? În *luntrea credinței*, a lui Petru. Căci *piatra credinței* Apostolilor e *fundamentul Bisericii* lui Dumnezeu. El *S-a urcat în luntrea credincioșilor*, ca Unul care este *Capul Bisericii*.

Și când *S-a urcat* la Petru în luntre, căci El e *cu noi* întotdeauna, l-a rugat pe Petru *să depărteze de țărm* corabia, luntrea și de acolo, din luntrea *depărtată de mal*, *învăța* mulțimile [ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους] [v. 3].

Adică? Aici e *vorbire tainică* despre *monahism*. Despre ce înseamnă *să te îndepărtezi de lume* pentru ca *să înveți* cum trebuie *să vorbești lumii despre Dumnezeu*.

Dacă stai în *îmbulzeala multor patimi* toată ziua, dacă nu devii *monah*, adică *singur*, dacă *nu te însingurezi de patimi*, nu poți să auzi pe *Cel singur* care îți vorbește, pe Domnul tău.

Oricine se poate *însingura* de patimile și de moda lumii în el însuși și *trebuie să facă asta!*

Oricine se poate și trebuie *să se îndepărteze de păcat*, pentru ca *să fie viu*.

Ieri seară priveam la televizor pe doamna avocat a părintelui ieromonah Daniel Corogeanu⁹³, a celui *nedreptățit* de către toți, care *îi lua apărarea* în emisiunea lui Stelian Tănase⁹⁴.

Liniștea, delicatețea, pacea ei, *gentilețea ei* m-au umplut de *bucurie*, m-au făcut *să o aplaud* în fața televizorului. Acea femeie, pe care o văzusem *pentru prima oară*, o creștin-ortodoxă cu *mult bun simț și inteligență*, m-a făcut să văd cum arată *creștinul înțelept* în mijlocul unora care vor *să învârtă adevărul pe degete* și *să iasă victorioasă minciuna*.

Ca *să vezi*, adică *să poți vorbi detașat de patimi și interese meschine*, trebuie să te faci *al adevărului* și să spui adevărul *așa cum este*.

Nu să presupui că *spui adevărul* sau să faci *un adevăr* care aduce bani, aplauze, rating...

Ci *să mărturisești* un adevăr care *vine din cer* și care *îl înfioră* pe cel care *îl ascultă*.

⁹³ A se vedea: <http://www.mediafax.ro/social/fostul-preot-daniel-corogeanu-vizitat-in-inchisoare-de-mitropolitul-moldovei-2950880>.

⁹⁴ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Stelian_T%C4%83nase. La *Realitatea TV*.

Hristos Domnul *Se retrage*, vorbește din Biserica Sa oamenilor, mulțimii *neînvățate* din afara Bisericii, în mod tainic.

El e pretutindeni, El umple toate cu slava Sa, dar e Capul Bisericii, ale cărei mădulare suntem noi înșine, prin *Botez* și prin *hrănirea cu Sine*.

El e *în noi* și *în afară de noi* și mai *presus* decât tot ce există, El fiind *Existența cea mai presus decât orice existență*.

Și El, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat, Fiul Tatălui, Cel închinat și slăvit împreună cu Tatăl și cu Duhul, ne vorbește *tainic* tuturor, ne *conduce* pe toți la El, pe măsură ce mulțimea gândurilor noastre *se liniștesc*, pe măsură ce nu mai sunt *haotice* și atunci când vrem să auzim cu *urechea inimii noastre* cuvântul care *te face viu*, cuvântul vieții, mireasma vieții *spre viață* a Cuvântului Cel veșnic al lui Dumnezeu.

Domnul *încetează să vorbească* la un moment dat, ne spune Dumnezeuiescul Luca, și îi veorbește lui Petru, omului credinței [v. 4]. Și ce îi spune e *copleșitor* pentru noi.

Îi spune să o ducă *mai la adânc* [τὸ βάθος], să ducă luntrea *mai în largul lacului*, și să arunce *mrejele* [τὰ δίκτυα] ca să pescuiască.

Acest *adânc* [când vorbea Fericitul Constantin Galeriu⁹⁵ despre acest *adânc* te cutremurai, *ți se zbârlea pielea pe tine*] reprezintă *esența propovăduirii ortodoxe*, a ceea ce înseamnă pentru noi *a propovădui credința*.

Pentru ortodocși nu e de ajuns *să ai Scriptura în mână* și să pleci la *evangelizat* și să te dai de *apostol*.

În calendarul nostru, când cineva e numit *Apostolul Rusiei* sau *al Serbiei*, adică Evanghelizatorii *autentici* ai acestor neamuri sau *întocmai ca Apostolii*, *atunci* e vorba despre oameni care sunt *adânci*, care merg *la adânc*, în adâncul dogmelor și al vieții cu Dumnezeu, care sunt plini de sfințenie și știu să vorbească oamenilor din *adâncul* celei mai cutremurătoare sfințenii despre Teologie, despre iconomia mântuirii lui Hristos, despre Biserică și mântuire, despre creație și eshatologie, despre curățire de patimi și dreapta înțelegere a cultului ortodox, a adevăratei *închinări* în fața lui Dumnezeu.

Nu așa, oricine știe *trei lucruri* despre Scriptură, a citit în grabă *Viețile Sfinților* și merge la Biserică este...*apostol*.

A te crede cineva *atât de mare* e semnul unei *reale înșelări satanice*, al unei păreri *prea bune* despre *un om păcătos ca tine*.

⁹⁵ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Galeriu.

Să privim însă ce face Simon, care nu era încă *Apostol*, ci trebuia *să fie pescuit* de către Domnul spre *propovăduirea credinței mântuirii*.

Omul, fiind pescar, îi spune că toată noaptea *s-a trudit*, împreună cu alții, și nu a prins, nu *a luat nimic* [οὐδὲν ἐλάβομεν] [v. 5]. Adică *zero pește*.

Dar, *după cuvintele Tale* [ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί Σου], îi spune Simon/Petru, *o să arunc mrejele*, făcând astfel *ascultare* de El, deși știa că *nu prinseseră nimic* toată noaptea.

Unde *fugiseră* peștii, nu?!

Unde *plecaseră* de el *nu putuse să prindă* nimic?

Omul se gândea la hrana lui, la viața lui...cum e *normal*.

Însă Petru auzise cuvintele Lui și credea că e *un Profet*. De aceea Îl ascultă pe Iisus Domnul și aruncă mrejele.

Și acum aflăm de ce duminica aceasta avem o Evangheligie care se numește *pescuirea minunată*: pentru că „au prins *mulțime mare* de pește, că *li se rupeau mrejele*”[συνέκλεισαν πλήθος ἰχθύων πολύ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν][v. 6].

Cum așa?! Ei stătuseră toată noaptea după pește, cu ochii în apă, în mreje și *niciun pește* și acum, pentru că El *le vorbise* și *le poruncise*asta, *li se rupeau mrejele*?!!

Cum puteau altfel *să privească* acest lucru decât ca pe o *mare*, *negrăită minune*?

Pentru că peștele *ascultă* de Creatorul Său și *vine* în plasa lui Petru, de ce?, pentru că și Petru *ascultase* de Dumnezeuul Său și *a aruncat mrejele*, deși știa că *se munciseră degeaba* toată noaptea.

Lecția dumnezeiască *a ascultării*! Cel care *îi poruncise* lui Petru *ascultase* de Tatăl și venise în lume, să ia chip de om și la înfățișare să fie *ca oamenii*.

Era Fiul Tatălui, Fiul *ascultător* de Tatăl, Care, tipologic, prin prorocie, fusese văzut în *Isaac* care *se pleacă* lui Avraam ca să fie adus *jertfă* sau în *vinderea lui Iosif* în Egipt, care *își iartă* frații pentru ca să le aducă, prin vinderea lui, *viața lor*.

Și avem pe *viitorul Petru*, actualul *Simon*, a cărui credință în dumnezeirea Fiului și în identitatea de ființă a Sa cu Tatăl și cu Duhul este *fundamentul* Bisericii, care *acceptă* să arunce mrejele, deși el era *un profesionist al pescuitului*.

Dacă era să vorbească *profesionistul* din Petru i-ar fi spus Domnului că *El nu știe cum stă treaba cu peștele*, pentru că *El nu e pescar*. Dar în Petru *vorbește credința*, *ascultarea*, *vorbește imposibilul*, *vorbește supralogica*, cea care *întrece evidența*...și se

pomenește cu *luntrea plină*, și cu a doua luntre *plină*, de erau *să se scufunde* ambele luntre [v. 6-7].

Și dacă *se umplu* ambele luntre e pentru ca să arate că și Dreptii și păcătoșii sunt *chemați la mântuire*, pentru că am venit, spune Domnul, mai ales *pentru păcătoși*, și nu pentru *cei Drepti* [Mt. 9, 13; Mc. 2, 17; Lc. 5, 32], care și așa erau cu Mine.

Petru *ascultă* de Fiul *ascultător* al Tatălui și apare...*mult pește*, adică *multă înțelepciune*.

Dacă *ascuți* de poruncile lui Dumnezeu și nu treci cu vederea nici *pe cele mari* și nici *pe cele mici* te umpli *de pește*, de *peștele felurit al înțelepciunii și al virtuților*.

Te umpli de atât *pește duhovnicesc* încât dai și altora și vistieria ta nu se mai termină, pentru că *de unde dai ți se dă și mai mult*, căci înțelepciunea *nu se termină când o dai ci se înmulțește*.

Dacă nu aveți *mult pește*...acesta e motivul: *neascultare*, neatenție la *detaliile* vieții ortodoxe!

Ca *să fii* trebuie *să faci*.

Ca *să faci* trebuie *să ascuți*.

Ca *să ascuți* trebuie *să te smerești*.

Ca *să te smerești* trebuie să simți *cine este Dumnezeu tău*.

Și dacă simți *căldura* dragostei Lui, *curăția* Lui, *cutremurarea frumuseții* Sale, atunci știi cum e *să fii ortodox*, cum e să fii *ortodox* și ce *cutremurare* e să fii *preotul lui Dumnezeu*, al Dumnezeului celui viu.

Petru al ascultării *cade/ se prosternă* la genunchii lui Iisus [προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ, v. 8].

Te închini, știi *să te închini*, când *trăiești adâncul lui Dumnezeu*, adâncul vieții Sale în viața ta. Cât timp Dumnezeu nu îți arată ție, *personal*, măreția slavei Sale, nu știi *să te închini* sau te închini *în necunoștință reală* de cauză.

Ai nevoie de certitudine, de *certificarea interioară* a credinței tale ca să știi cum stă treaba cu...*du mai la adânc*, la și mai mare *adânc* mintea ta și propovăduirea ta.

Că așa e ușor *să moralizăm*, să spunem *nu* la aia, *nu* la cealaltă, *să batem câmpii* în cuvântările noastre sau *să ne lăudăm pe noi* în loc *pe Domnul*, și să nu spunem *nimic* despre *sfîntenia credinței* la care am fost chemați.

Dar *ca să vorbești* trebuie *să duci* mintea ascultătorilor tăi la *mai adânc*, la *mai greu*, să *obosești* cu greul măreției cuvintelor lui Dumnezeu și nu să lași pe oameni la *lucruri ușoare*, de început.

Trebuie să mergi la *mai adânc*, la *mai greu*, la *imposibilul ascultării și al înțelegerii ascultătoare!*

Și când Petru *simte* cum stă treaba cu *sesizarea adâncului sfințeniei* la care te duce ascultarea, atunci cade la picioarele Lui și îi spune, cu inima smereniei, a cutremurării prea mari: „*Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos!*” [Ἐξέλθε ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε.] [v. 8]...

Adică nu a zis, *da, acum vreau să fiu Apostol, pentru că am prins pește și sunt mare și tare*, ci a mărturisit că *nu e vrednic* de o asemenea *onoare*, vizită, prezență.

Și pentru că s-a crezut *nevrednic* de El, pentru că s-a *însăimântat* și el și Iacov și Ioan, fiii lui Zebedeu, tovarășii/comunionalii [οἱ κοινωνοὶ] lui [v. 9-10], atunci Iisus i-a zis lui Simon, dar și celorlalți deopotrivă: „Nu te teme! De acum vei fi *pescar de oameni*” [Μὴ φοβοῦ· Ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν] [v. 10].

Și ei au ascultat *deplin* de El, pentru că *și-au lăsat luntrele* cu pește, pline ochi, „lăsând toate, [și] I-au urmat Lui” [ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν Αὐτῷ] [v. 11].

Pentru patronul român de astăzi, acest mod de *a te comporta* e o *adevărată iresponsabilitate*, o nebunie totală. Adică lași ditamai *bogăția de pește* în mijlocul drumului și tu *pleci* după Fiul lui Dumnezeu.

Însă, ceea ce trebuie să înțelegem noi este că *nebunia propovăduirii* este *nebunia dragostei dumnezeiești*, care te face *foc aprins*, vijelios, când trăiești *evidența măreției* lui Dumnezeu.

Dacă *nu simți*, nu *vezi* pe Dumnezeu, ești *un butuc*, o *piatră* sau o *gură care vorbește despre cele mai sfinte lucruri* fără să aibă *nimic de-a face* cu ele.

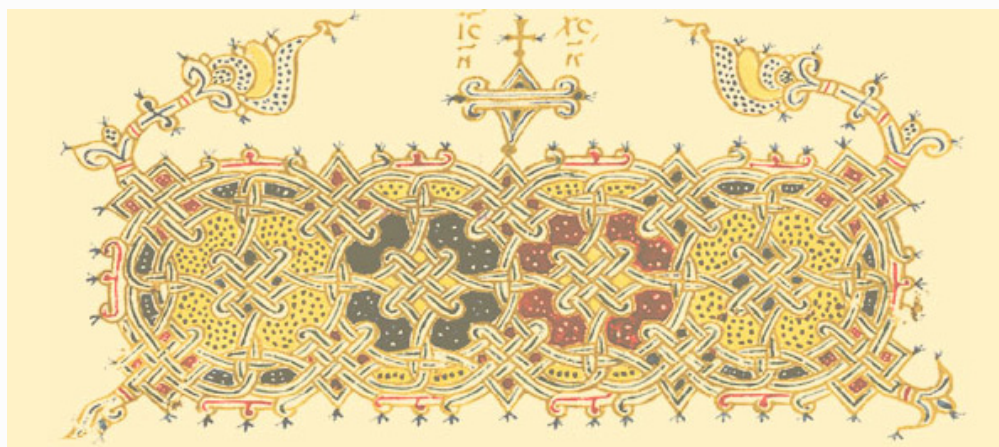
Ești o *mașină de cuvinte*, *părut frumoase*...și cam atât.

Însă, când ai *experiența simțirii*, a *vederii*, a *cutremurării Sale*, deodată *ieși din logica lumii* și *a omului căzut* și intri în *logica veșniciei*, trăind și văzând toate cu mintea omului *ce va să fie*.

Să ne dea și nouă Domnul *logica dumnezeiască* prin care *să vedem lumea*, adică *râvna Duhului*, care să ne ducă acolo unde *vrea El* și la sensibilitatea pe care El *ne-o cere*.

Să rugăm pe Domnul milostivirilor și al îndurărilor, Care nu voiește *moartea păcătosului* ci *să se întoarcă* de la calea lui cea rea și *să fie viu* [Iez. 18, 23], ca să ne facă și pe noi *vii*, ca să ne bucurăm *veșnic* întru măreția slavei Sale, împreună cu Prea Curata Stăpână și cu toți Sfinții și Îngerii Săi, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Rugăciunea care înspăimântă. Predică la Duminica a 19-a după Rusalii [Lc. 6, 31-36]

Iubiții mei⁹⁶,

una dintre cele mai *năucitoare* și *cutremurătoare*, înspăimântătoare în cel mai bun sens cu putință, în sensul *fericit* al realității, este *rugăciunea pentru vrăjmașii noștri*; rugăciunea care *binecuvintează* și cere *venirea în fire*, intuirea de către ei a *drumului* spre dreapta credință și *mântuirea lor*.

Rugăciunea care *înspăimântă* este rugăciunea care *smerește nesimțirea*, smerește *furia*, smerește *ura oarbă*, smerește *neașteptarea* celor ce *se luptă* cu noi.

Căci ce e mai *cutremurător* decât fapta celui căruia tu îi faci *zile fripte* iar el te *cutremură* cu o *conștiință cerească*?

Tu ești un *câine* cu el și el un *domn* cu tine.

El e o *fiară* ce își arată pe fiecare zi colții iar tu un *om care ierți* cu *sfințenie*.

Nimic mai *înspăimântător* așadar, ca oamenii care *ne fac bine* și *ne vorbesc de bine*, după ce noi am fost *incredibil de răi* cu ei.

Însă, rugăciunea pentru vrăjmași, nu trebuie să ne *înșelăm*, este o *harismă a celor mari*, a Sfinților, și nu înseamnă numai a zice din gură: *te iert!* și deodată lucrurile nu mai sunt *roze* ci sunt *albe*. Nu! Rugăciunea autentică, *reală* pentru vrăjmași e apanajul *dragostei dumnezeiești*, e apanajul unei *mari conștiințe delicate* și nu a unui *ipocrit*.

⁹⁶ Scrisă la data de 29 septembrie 2007.

Pentru a ajunge *la iertarea aproapelui* și *la rugăciunea pentru el*, trebuie să începi de la *a ști să lași loc de bună ziua* și de la *a nu fi*, în inima ta, *un om răzbunător* ca și el.

Pericopa evanghelică de astăzi, de la Sfântul Luca, vine, providențial, tocmai la *întronizarea* Părintelui nostru Patriarh Daniel⁹⁷, care, mai înainte ca să fie *ales* a fost *hulit* de către mulți și astăzi, cei care *l-au hulit*, ar fi bine *să se roage* pentru el: *măcar atât*. Dacă au știut *să se teamă* sau *să blesteme*, să vedem dacă știu *să și binecuvinteze*. Căci dacă *știi să binecuvintezi și să te pocăiești* avem de-a face cu *ortodocși* și nu vorbim despre niște *veleitari*⁹⁸.

Căci duminica de astăzi, în cadrul acestui *grandios eveniment eclesial*, ne învață să avem *mai multă conștiință* decât...*dreptate personală*.

Pentru că, dreptatea personală *necreștină* zice: *să moară și capra vecinului* dacă *a mea e bolnavă de lingoare*⁹⁹.

Însă dreptatea *creștină* știe *să treacă cu vederea*, să uite și să vadă *mai departe*, pentru că: „Și toate câte vreți *să vă face* vouă oamenii, faceți [și voi] *asemenea* acestora” [καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως] [v. 31].

A vrea *să fie bine în lume* înseamnă a vrea *să faci binele* pe care *ți-l dorești și altora*, tuturor.

Dacă vrei ca numai tu *să ai palat* iar celălalt *cocioabă*, dar *să fiți unul lângă altul*, asta te arată fără *simț estetic* (ca să nu mai vorbim despre *inima-ți nemilostivă*), pentru că, lângă palatul tău *luxos* vei vedea o *dărăpănătură* iar despre tine, cel *cu palat*, nu vom zice cu toții *numai laude*, când te vedem cât de *impropriu* ești numelui de *om*.

Toate câte *vreți*...

Păi eu vreau să fiu *sănătos*, liniștit, smerit, iubitor, să mă mântuiesc, să știu și să fac cât mai multe lucruri bune pe fiecare zi. Iubesc frumosul, binele, dreptatea...

Deci dacă asta *vreau* cu mine, atunci aceste lucruri trebuie să vreau *să fie și la altul* în ființă.

Iar dacă *vreau* asta, dacă sunt *omul principialității* atunci înseamnă că știu *să iert* și *să mă rog*.

Eu trebuie *să fac altora* ceea ce mi-ar plăcea *să mi se facă*, și, poate, *nu mi se face*.

⁹⁷ A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Daniel_%28Ciobotea%29_al_Rom%C3%A2niei.

⁹⁸ Idem: <http://dexonline.ro/definitie/veleitar>.

⁹⁹ *Lingoare* = *febră tifoidă*.

A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Febr%C4%83_tifoid%C4%83.

Dacă eu vreau să fie lumea *simțită* cu mine, atunci eu trebuie să fiu *simțit* cu toți *nesimțiții*.

Dacă vreau să mi se facă *cadouri de suflet*, atunci eu trebuie să *iau prin surprindere* pe cunoscuții și necunoscuții mei cu *inițiative* și *cadouri frumoase*.

Dacă cineva se așteaptă de la mine ca să fiu *dur* cu el, atunci voi fi *foarte blând* cu el iar dacă cineva se crede *steaua de pe cer*, trebuie să fiu *bun* cu el, și să îi spun, că nici *mie* și nici *lui* nu îi este de folos *să mergem în Iad*.

Dorința mea *de mântuire* trebuie să o *transfer* și în viața prietenului și a vrăjmașului meu.

Vrăjmașul meu, în inima mea, e *un mare prieten* al meu, pentru că eu *îi doresc* și lui ceea ce *îmi doresc mie*.

Și, în același timp, prietenul meu este *un tot la fel de bun prieten* pentru mine, numai că el *mă folosește* pentru că *mă liniștește*, iar vrăjmașul *mă folosește* pentru că *mă smerește*.

Însă vrăjmașului meu *nu îi este de folos* să stea toată ziua *cu cearta pe mine*.

Dracii sunt unii dintre *cei mai buni prieteni* ai noștri în sens *negativ*. Cum așa?! Păi ei, *direct* sau *prin oameni*, ne ajută *să ne mântuim*. Cum așa, Părinte?! Prin acțiunile lor *sâcâitoare*, prin *ademenirile* lor să păcătuim, prin *îngrozirile* și *piedicile* pe care ni le pun ei vor *să ne facă rău*, cel mai mare rău.

Dar dacă știm *să ne folosim în bine* de răutatea lor, văzând ce vor ei *să facă* cu noi, atunci, în ființa noastră, *convertim răutatea* și *îndemnurile lor spre rău* și *toate șicanele* lor în *uneltele mântuirii* noastre.

Ei vin *cu toptanul*¹⁰⁰ și ne învață *tot felul de erezii* pe care le-au predat *cu generozitate* și altora, să avem *o bună părere* despre noi, ne spune că suntem *sfinți*, că suntem *niște oameni de marcă*, că avem *calități* și *daruri paranormale*, că trebuie *să curvim* ca să *ne simțim bine*, că trebuie *să ne luăm 3 mașini* ca să *părem oameni normali*, că e bine *să îmi fac lifting*¹⁰¹ pentru că așa e *dragostea mai frumoasă*, că studiile multe ne fac *semizei* chiar dacă noi suntem *niște oameni roși de invidii* și *pasiuni mărunte*, că...la un moment dat, *o să ne luăm zborul* de atâta *cumințenie* câtă avem în noi.

Așa că, în predica Domnului, în predica *paradoxului perpetuu* și *multiplu* al Ortodoxiei, *dracul*, *dușmanul* și *prietenul* sunt *făcătorii noștri de bine*, bineînțeles, *cu specificațiile* de care am vorbit.

¹⁰⁰ Cu multă forță.

¹⁰¹ A se vedea: <http://en.wikipedia.org/wiki/Facelift>.

Dracul și dușmanul ne fac *bine* fără să dorească asta, prietenul: *prin alegere binevoitoare*.

Căci *ura* dracului și a vrăjmașului sunt *întoarce* de către Dumnezeu, sunt folosite *spre binele* nostru, ca *metode de disciplinare* și de *organizare interioară*.

Și, în acest fel, iubirea *prea mare* a marilor Sfinți, care se rugau pentru om, animal, piatră, drac, planetă...trebuie înțeleasă în această *profundă ordine a binelui pentru alții*.

Dacă mie *îmi e bine*, cu alte cuvinte, de ce să nu le fie *bine* la toți? Și dacă eu vreau ca eu să *fiu în har*, de ce să nu fie *toți* și *toate* în har?

Însă avem numeroase *rugăciuni pentru vrăjmași* și pentru *demoni* ale Sfinților, care au arătat că unii nu vor *în ruptul capului* să se întoarcă *la gânduri mai bune*.

Se ruga Sfântul și omul cuvios pentru vrăjmași iar *ăia îl luau la ciomăgeală*, ca pe Sfântul Serafim în pustia Sarovului¹⁰².

Sau, se ruga Sfântul pentru *mântuirea dracilor* și veneau dracii, sub diverse forme și îi *mulțumeau* spunându-i *diverse hule*.

Așa că unele *rugăciuni*, oricât de *sfinte* ar fi și de cât de *Sfinți* ar fi cei care *le fac*, nu cam *prind* pe nicăieri, pentru că *destinatarii* sunt *opaci*, sunt *impenetrabili* prin liberă voință la harul lui Dumnezeu, care vrea să *treacă* prin ei și nu îi găsește niciodată *acasă*.

Adică *te caută Dumnezeu pe acasă* și tu *ești plecat cu sorcova*. El vrea să *îți facă bine* iar tu ești ca buduroiul *de la fântână*: nu poți să *plutești*, ci *te duci* la fund.

Să facem și noi, deci, ceea ce *am vrea să ni se facă*. Dar să facem și *mai mult* decât vrem să *ni se facă*. Ca să arătăm că suntem *fiii Celui Preaînalt* și nu, doar niște *oameni...civilizați*.

Pentru că ați văzut că astăzi *civilizația* și *specializarea minții* dă cu bomba, *îți ia casa prin tertipuri avocățești*, te *discriminează* pe motive de *sănătate* sau de *origine*, se arată *nesimțiti*, *îți taie beregata* instant sau el e *inginer*, dar pentru a câștiga banu' mai repede *s-a apucat* de filme porno¹⁰³.

Civilizația, se pare, că nu ne *prea ajută* să iertăm.

Nici intelectualizarea noastră nu ne face *mai rășăriți* decât eram înainte.

Banii ne cam *strică* la creier.

Funcția ne face să *o luăm razna*.

¹⁰² Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Serafim_de_Sarov.

¹⁰³ Caz mediatizat la TV, în care soțul și soția, ambii *intelectuali români*, s-au apucat de filme porno dacă au văzut că sunt *mai rentabile*.

Dacă avem *maniere elegante* le folosim numai în unele locuri, nu în toate, și comportamentul *adecvat* e doar o *garderobă de oraș* și nu de cameră.

Dacă în oraș suntem *atenți* cum *ne ștergem nasul* acasă putem să ne luăm mucii *cu mâneca*.

Dar nu mă refer la *mucozitatea nazală*, firească și neapărată, ci la *modul duplicitar* în care *ne existăm*, la modul duplicitar în care *ne vindem*, fără succes, marelui public.

Îmi aduc aminte de o prințesă rusoaică, care a venit să îl viziteze pe *un Sfânt nebun pentru Hristos* pentru *sfătuire*¹⁰⁴. A venit galantă, îmbrăcată ca în societatea unde trăia...

Și Sfântul Teofil a primit-o la el în chilie, unde era o alandala teribilă¹⁰⁵, pentru că el *se prefăcea* un om cam ~~nebu~~.

Dar el era *nebu de iubire pentru Dumnezeu* și nu de *scleroză*¹⁰⁶.

Și i-a spus să țină rochia, rochia ei lungă și frumoasă, ca să îi pună în poală niște *vechituri* de-ale sale, ca să le spele la o apă din apropiere.

Și, deodată, s-a pomenit prințesa cu poala plină de murdărie, cu fața plină de rușine, pentru că așa s-a dus cu ea, cu rochia suflecă și cu rușinea pe obraz, ca să spele lucrurile ce i le pusese Sfântul Teofil.

Adică, *morală primă*, aia greșită: *Ce nechibzuit monah?! I-a stricat toaleta cea scumpă a femeii!* Morala asta e falsă.

Prințesa venise să *ceară sfat* de la Sfânt, dar *nu nimerise bine* nici *îmbrăcămintea* și nici nu se pregătise cu *starea cea bună* a întrebătorului care *caută mântuirea*.

Adică venise *cu intenții bune* dar cu sufletul, cu *poalele sufletului nepregătite* ca să primească *sfătuirea dumnezeiască* a Sfântului.

Și Sfântul Teofil a rezolvat problema *pregătirii acurate* imediat: i-a pus niște *murdărie* în poale, că *aia avea în suflet*, și a trimis-o să spele două străchini de-ale lui și, *să se spele*, în același timp, de *buna părere despre sine*.

Morală secundă, aia bună: contează *ce ești* pe sub haine, *ce ai în suflet* și nu *ce îți pui pe tine* ca să maschezi *urâtenia sufletului tău* sau ce spui despre tine *idealizându-te*.

– Nu a fost *prea dur*, Părinte, cu ea?

¹⁰⁴ Viața Sfântului Teofil, în traducere românească, poate fi downloadată de aici: <http://www.scribd.com/doc/33655722/Vladimir-Znosko-Viata-Sf-Teofil-Nebunul-pt-Hristos>.

¹⁰⁵ O dezordine *pusă la cale* de către el, dorită...ca să dea aparența de om *neîntreg la minte*.

¹⁰⁶ A se vedea: <http://dexonline.ro/definitie/scleroz%C4%83>.

– Nu! Ci *a vorbit corect*, propriu pentru un om care *căuta* acest lucru: *trezirea spre mântuire*; *trezirea spre conștientizarea de sine*; *trezirea pentru a te apuca de faptele mântuirii*.

Sfântul Teofil i-a făcut *cel mai mare bine* prințesei.

Un astfel de *bine* i-a făcut și părintele ieromonah Daniel de la Tanacu măciuței care a murit *nu din cauza lui*: a vrut *să o liniștească*. Și măicuța *s-a liniștit*, chiar dacă *a adormit*.

Măicuța a primit, prin *muncirea ei* de către demoni, cu îngăduința lui Dumnezeu, *iertarea păcatelor ei* iar părintele și maicile care acum sunt duși prin tribunale au făcut *ceea ce era corect*, chiar dacă *nu se potrivește cu corectitudinea seculară*, unde, e *corect* să dai pe un om *afară din casă* și *să îl lași pe drumuri*, dacă *așa zice legea*, dar *nu e bine să alini*, dacă o faci *cu prea multă conștiință*.

Dacă vizăm *mântuirea* omului, *duritatea* aceasta *pedagogică* nu omoară, ci *vindecă!*

Duritatea muștrării, acel: *a spune verde în față omului*, înseamnă de multe ori *salvarea omului* și cei care *au scăpat de homosexualitate*, de *dependența de alcool*, de *dependența de tutun*, *pornografie* sau *droguri*, cele care *au fost oprite* să nu avorteze sau să nu se prostitueze, știu ce spun acum: *duritatea* altora a fost *mântuirea* lor.

Dacă erau *lăsați de capul lor* acum *se răsuceau prin Iad*.

Însă, dacă au fost *treziți de ai lor* sau *de vreun creștin trezvitor* și *s-au îndreptat*, acum *se bucură* că au ieșit din mrejele demonilor.

Știu că aceste lucruri sunt *foarte grele* pentru mulți, însă *adevărul*, chiar dacă *te doare* sau *te bucură*, e tot *adevăr* și nu *minciună*.

Dacă-i iubim numai *pe-ai noștri*, ne spune Domnul, dacă dăm milostenie numai celor care *ne favorizează* în chip și fel sau dacă dăm *cu împrumut* ca *să ni se restituie* [v. 32-34]...nu facem *mare scofală*¹⁰⁷.

E în *limita echității* să faci toate astea.

Rugăciunea și iertarea *mai presus de echitate*, adică de *drept* și *nedrept*, e cea în care *ierți* și *pupi* nu pe *ăla care trebuie*, ci pe *ăla pe care nu ar mai trebui să îl ierți*, dacă e să vezi prin *ochelarii dreptății* umane.

Însă nouă ni se cere ca să fim *fiii Lui*. Adică să împlim aceasta: *iubiți pe vrăjmașii voștri!* [ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν] [v. 35].

¹⁰⁷ Un lucru mare, impresionant.

Să îi agapăm, să le arătăm *iubire* din *iubirea lui Dumnezeu revărsată în noi*. Că de aici vine *agapă*, să facem o *agapă*. Adică să întindem o *masă de bucate* sau de *cuvinte* aproapelui nostru ca să îl hrănim pe el.

Sfântul Ioan Gură de Aur are numeroase predici în care le spune că au venit credincioșii la *masa duhovnicească*, la *masa propovăduirii ortodoxe*, a credinței ortodoxe, ca oamenii să se desfăteze și cu cuvântul lui Dumnezeu dar și cu Trupul și Sângele Fiului omului.

Noi trebuie să facem *agapă* pentru vrăjmași, să dăm milostenie, ca să trăim *starea de bunătate* a lui Dumnezeu, pe măsura noastră, *acea stare în care El, Dumnezeul nostru: „este bun cu cei nemulțumitori/ aharistus și răi/ ponirus”* [χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς] [v. 35].

Căci *harismatic* înseamnă a fi om plin de har, de bine dumnezeiesc iar *poniros* înseamnă să fii ponosit, să fii stricat de rău ca o carpetă mâncată de molii.

Și să observați aici, că a fi hristos / χρηστός [e un adjectiv substantival la masculin], în greaca veche, înseamnă a fi un om bun. Omul *hristos*, omul *bun* e învățat *bunătatea* de către Hristos Dumnezeu.

Versetul ultim al Sfintei Evanghelii de astăzi ne spune că *iertarea* înseamnă *milostenie*.

A fi milostiv înseamnă a fi οἰκτίρων/ ictirmon [v. 36].

A fi milostiv înseamnă a te face casă a *bunătății*, a iertării după cum Dumnezeu e *veșnic bun* și *mereu milostiv* cu fiecare dintre noi.

Dacă știm că *ni s-a iertat mult*, să iertăm mult.

Iertarea ține de *conștiința sinceră* față de ceea ce s-a petrecut cu noi atâția ani.

Dumnezeu să vă dea tuturor *pace* și *puterea de a încerca să iertați*, ca să fiți *iertati*; *puterea de a vrea să fiți buni*, de a fi *sinceri cu dumneavoastră*, de a fi *fidele conștiinței dumneavoastră*. Amin!

Despre *Dumnezeul milei*. Predică la Duminica
a 20-a după Rusalii. *Învierea fiului văduvei din
Nain* [Lc. 7, 11-16]

[Lc. 7, 11-16]

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναὶν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολὺς.

¹² ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς μονογενῆς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ.

¹³ καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ, *Μὴ κλαῖε.*

¹⁴ καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἕστησαν, καὶ εἶπεν, *Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι.*

¹⁵ καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἥρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

¹⁶ ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν Αὐτοῦ.

Iubiții mei¹⁰⁸,

În comparație cu cei care vă vorbesc despre Dumnezeu *care nu ascultă* rugăciunile sau despre Dumnezeu *mort, învechit* al Bisericii Ortodoxe, în duminica de astăzi Dumnezeu Însuși ne vorbește *despre Sine* ca despre *Dumnezeul milei, al îndurărilor și al iubirii de oameni*.

În timp ce unii vă vorbesc despre modul în care Biserica, oamenii Bisericii *vă manipulează* sau *vă șterg creierul* într-un mod *pasiv*, Evanghelia de astăzi ne vorbește despre un Dumnezeu *care ne convinge* prin mila Sa față de noi și nu prin *dreptatea* Sa.

Dreptatea lui Dumnezeu este *înfricoșătoare* și, după faptele noastre, nimeni nu e *drept* în fața lui Dumnezeu, chiar dacă viața lui ar fi și numai *o singură zi*.

Dacă am vrea să ne dăm *de drepti* în fața lui Dumnezeu lucrurile nu ar fi *prea frumoase* pentru noi, pentru că nu suntem *prea drepti* în fața Lui.

Din acest motiv, dreptatea noastră, nădejdea noastră de a considera că *ne vom mântui* vine prin harul Său, prin mila Sa, prin *pășuirea noastră spre pocăință*.

La ce folos că viața noastră e *lungă*, dacă rezultatul de pe patul morții e...*ca la 20 de ani*, unde *nu ai casă* și nici *nu ai bani*¹⁰⁹, adică *nu ești pregătit pentru a trece la Domnul?*

Despre cel ce moare *de tânăr*, și moare *bine*, în *nevinovăția lui*, noi spunem că Dumnezeu *l-a luat la El* ca să *nu i se schimbe mintea spre rele*.

E drept că mamele și tații, și bunicii, și frații...nu prea înțeleg, nu pot *să accepte* prea repede că...fiul, nepotul, fratele lor e *de domeniul istoriei* pentru ei, și că pentru *a se raporta* la el trebuie să vorbească *la timpul trecut*.

Noi vrem mereu *cu prezentul*.

Vrem să fie *lângă noi* cine *vrem* noi.

¹⁰⁸ Predică scrisă pe 6 octombrie 2007.

¹⁰⁹ Aluzie la piesa *Ca la 20 de ani*, a trupei *VoltaJ*, în vogă pe atunci. A se vedea: http://www.versuri.ro/versuri/ljfdh_voltaJ+ca+la+20+de+ani.html.

Vrem acum, aici, lângă noi, să fie *fiul nostru* care a murit într-un accident, din cauza unei complicații chirurgicale sau a murit, așa, *fără veste*...

Moartea e *greu de înțeles*, ca și *viața* de altfel...

Moartea e o adevărată *groază* dacă nu știi că există *nădejde de viață* și că există *viață după moarte*.

Moartea e una dintre cele *mai terorizante* realități, realitatea universală care *cocoșează* când este...*netradusă* în termenii realității.

Însă, când vezi moartea nu ca pe o *pacoste*, nu ca pe un lucru care nu are *de-a face* cu noi, moartea ne devine...*prietenă*.

Și *prietenia* morții și a gândului la moarte *nu terorizează* pe un creștin nevoitor, pe un om duhovnicesc, pentru că tocmai moartea este *învățătoarea* noastră spre nevoință și spre viață.

Dar ca să ajungi de la moartea care *te subjugă*, la conștiința că moartea *te eliberează*...trebuie să treci *trepte întregi de curățire interioară* și de *înțelegere* a voii lui Dumnezeu cu oamenii.

Mie personal, mi-e *la fel de bine* la moarte ca și la *nuntă*.

Înmormântarea te face să *te întâlnești* cu *durerea ta*, pe când nunta te face să *te întâlnești* cu *bucuria ta* și, deopotrivă, să *te întâlnești* cu *tine*, cel care trebuie să treci prin *foc* și prin *apă* ca să ajungi *la odihnă*. Dacă vrei numai *apa bucuriei* fără *focul durerii* și *al necazurilor* crești ca firul de iarbă la umbră.

Clorofila vieții, a vieții duhovnicești, viața din belșug e formată din durere și bucurie, din renunțări și lupte, din pierderi și victorii.

Nu poți să te faci că vrei *numai binele*! Nu poți să ceri numai *pâine albă*!

Trebuie să știi să *transformi* pâinea neagră în *mulțumire* și să te bucuri pentru că *o ai*.

Când Domnul intră în Nain și ajunge la porțile cetății [τῆ πόλῃ τῆς πόλεως], vede cum îl duceau la groapă pe μονογενῆς υἱὸς τῆ μητρὶ αὐτοῦ [copilul, fiul unul-născut, al mamei lui].

În limba greacă υἱὸς înseamnă *fiu*, μονογενῆς înseamnă *unul-născut/singurul-născut*.

Locul acesta de la 7, 12 însă este o evocare deopotrivă a Fiului lui Dumnezeu întrupat, Care este Μονογενῆς/ Unul-Născut Fiu al Tatălui, după dumnezeirea Sa, dar și *unul-născut*, singurul născut după *omenitatea Sa*, al Prea Curatei Fecioare Maria.

Acest lucru apare în cântările noastre ortodoxe, când se spune că *Te-ai născut mai înainte de luceafăr* din Tatăl, și mai apoi, din Fecioară, ne-ai *răsărit* nouă, adică *în timp*.

Face parte din *dogma hristologică* specificarea faptului că Hristos este *deoființă* cu Tatăl și cu Duhul după *dumnezeirea Sa*, dar după *umanitatea Sa* e *deoființă* cu fiecare dintre noi, ca Unul care a devenit *om ca noi*, afară de păcat.

După ce că femeia nu mai avea *soț*, pentru că era *văduvă* [ἡν χήρα, v. 12], acum nu mai avea nici pe *singurul ei fiu*. Era înconjurată de *mulțime mare* de oameni din cetate, semn că era *iubită de oameni* sau *compătimită* și...*plângea*.

Și Domnul o vede, o privește pe ea și I Se face milă de ea [ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, v. 13]. Se pătrunde *de milă ei* Domnul, simte ca un Dumnezeu și ca un om în același timp *milă* de ea, de această femeie care este *chipul* Mamei Sale, ce va fi *plină* de rănilor dragostei pentru El sub Cruce.

Dacă vrem să aflăm *delicatețea dumnezeiască* a Domnului pentru Preacurata Sa Mamă trebuie să o *înțelegem de aici* întru câtva, din aplecarea Lui *plină de milă* spre suferința ei, spre chinul ei, a văduvei fără copil din Nain.

Și după cum spune realitatea dogmei hristologice, cum că Hristos nu făcea numai *ca un Dumnezeu* cele dumnezeiești ci și *ca om* și nu făcea toate numai *ca om* ci și *ca Dumnezeu* în același timp, avem aici o *narațiune dumnezeiască* despre Fiul lui Dumnezeu întrupat care *Se umple de milă* ca Dumnezeu și om în același timp...pentru *durerea sfâșietoare* a unei femei, a unei mame.

Nu cred că putem exprima în cuvinte o *mai mare delicatețe* decât aceasta! *I s-a făcut milă de ea* reprezintă însăși *iconizarea în act* a dogmei hristologice și a raporturilor lui Dumnezeu cu oamenii, pentru că El este *Dumnezeul milei*, Care nu dorește *moartea păcătosului*, ci *să se întoarcă* acesta ca să fie *viu*.

Dumnezeul nostru nu e o *poză*, nu e o *statuie rece*, nu e o *himeră*, nu e o *energie nepersonală*, nu e *marele gol* sau *marele plin*, nu e *marele anonim*, nu e o *inexistență pioasă*...ci Dumnezeu care este întotdeauna *Dumnezeul iubirii și al milei*.

Când Moise L-a întrebat pe Dumnezeu despre *numele Său*, El i-a spus că *El este Cel care este* [Ieș. 3, 14].

Când Ioan Evanghelistul a vorbit despre *numele lui Dumnezeu* ne-a spus că *Dumnezeu este iubire* [I In. 4, 16].

Când Biserica vorbește despre Dumnezeu, potrivit Evangheliei, spune că *Dumnezeu e Treime de persoane*.

Dar Dumnezeu este și *Treime de persoane* și *Cel neschimbat, unic și absolut*, cât și *iubire*.

Neschimbabilitatea lui Dumnezeu nu contravine *iubirii Sale*, pentru că dintotdeauna Dumnezeu e *neschimbat în iubire*, e

plin de iubire și de milă și nu doar cu văduva din Nain, ci cu întreaga lume.

Și Hristos Dumnezeu *S-a apropiat* de ea, de văduvă, și i-a spus: Μὴ κλαῖε [Nu plânge!]. Nu a stat *distant*, ci Și-a exprimat *compasiunea* vizavi de ea, mila Sa infinită și i-a spus cu cuvântul ce trebuie să facă: să nu plângă, *să nu mai plângă*.

De ce? Pentru că El a venit *să șteargă* toată lacrima de pe fața pământului. El a venit *să aducă bucuria* acolo unde era *tristețe*, *viață* acolo unde era *moarte*, *fericire* acolo unde era *neorânduială*, *lumină*, acolo unde era *un întuneric al închinării la idoli*.

El S-a apropiat de pat și i-a spus tânărului mort: Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι [Tinere, ție îți zic, scoală-te/ ridică-te!][v. 14].

El *S-a apropiat*...

El nu a stat *departe*...și ceea ce a zis *cu cuvântul* s-a împlinit *cu puterea Sa cea dumnezeiască*, ca Cel ce e Creatorul vieții. El l-a readus din moarte pe *fiul mângâierilor*, după cum El Însuși va învia din morți *ca un Atotputernic*, zicând celor din Iad: *Ieșiți!* și celor din adâncuri: *Eliberați-vă!*

Pentru cei care *se îndoiesc* de înviere, de învierea altora sau a lor, acest ἀνεκάρθισεν ὁ νεκρὸς [*s-a ridicat mortul*] reprezintă gestul la fel *de firesc* pentru vremea aceea, când și ei *vor învia* din morți.

După cum a înviat acesta, fără nicio *întârziere*, fără nicio *împotrivire*, la fel *vom învia și noi*, cei care *așteptăm* sau nu *învierea morților*, pentru că învierea este *un dar pentru toți* din cauza învierii Sale din morți, cea de a treia zi.

Pentru că El a luat *toată firea noastră* întru Sine și cu ea *a înviat*, pe ea *a îndumnezeit-o*, de aceea atunci toți morții *vor învia*, numai că unii *spre viața veșnică* iar alții *spre moarte*, *spre chin veșnic*.

Restul Evangheliei este ușor *de înțeles*: *bucurie și uimire mare* în toți cei prezenți.

Numai că această Evanghelie o putem înțelege și *mai duhovnicește*, dacă vedem în tânărul din Nain *sufletul nostru mort de păcate*, omorât de păcate, care e *înviat* de Domnul prin Duhul Său cel Sfânt.

Mama noastră, *conștiința noastră* ne jalește, ne îndeamnă să facem *voia lui Dumnezeu* și nu *a trupului*, voie care *ne omoară sufletul*. De această *mamă*, de *conștiința noastră* lui Dumnezeu Îi e milă. Și *Se milostivește de noi* și *ne învie*, atunci când noi căutăm să cunoaștem care este *viața cea mai bună*.

Dacă nu cauți *să te înțelegi și să înțelegi* ce trebuie să fie cu viața ta, crezi că viața e numai *de băut, și de mâncat, și de dormit*.

Dar dacă vrei să vezi *cum te afli*, să îți vezi *mama* care plânge pentru tine, trebuie *să plângi* și tu pentru tine, să te curățești cu lacrimile tale, să te speli cu ele *ca și cu un alt Botez*, pentru ca să vezi cum arată *moartea interioară* și cât de *urâtă* este ea în comparație cu *viața din belșug* în ființa ta.

Și atunci, atunci când *te speli* pe ochii inimii, când *te scapi de cataracta* de la ochii sufletului, poți să vezi cât de *bun și milostiv* este Domnul, cu câtă iubire *ne caută și ne poartă de grijă*, cum *ne cheamă*, cu *ce dor* ne îmbie să urmăm poruncile Sale care sunt *însăși viața noastră*.

Vă doresc *să înviați!*

Nicio urare nu mi se pare *mai mare* ca asta.

Vă doresc *să înviați zilnic* din moartea păcatului, să vă *deziceți* de păcatele și patimile dumneavoastră zilnic și să fiți *frumoși!*

Învierea din păcat e plină de *frumusețe*, e *frumusețea noastră reală*.

Să înviați zilnic și să fiți frumoși!

Dumnezeu să vă dea *frumusețea de a învia mereu* din moarte, pentru ca să stați *în slava Lui*, cu toți Sfinții Săi, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Sămânța cuvântului. Predică la Duminica a 21-a după Rusalii. Pilda Semănătorului [Lc. 8, 5-15]

Iubiții mei frați și surori întru Domnul¹¹⁰,

duminica de astăzi, căzând în aceeași zi cu *pomenirea de peste an* a Sfintei Prea Cuvioase Parascheva¹¹¹, dar situându-se și în perioada în care se fac *însămânțările de toamnă*, ne vorbește în același timp despre *rodirea de viață duhovnicească* a cuvântului lui Dumnezeu în inima noastră, în paralel cu *rodirea de viață a grâului*, sub pământ, pentru *noua pâine* a anului viitor.

Suntem într-o zi *a bucuriei*, a sărbătorii duhovnicești, pentru că tot astăzi sărbătorim și pomenirea Sfinților Părinți sinodali de la al VII-lea Sinod Ecumenic al întregii Biserici, unde s-a restabilit cultul Sfintelor Icoane și al Sfintelor Moaște, al Sfintei Cruci și *al cuviinței* în Biserica lui Dumnezeu.

Nimic nu se face *fără cuviință* și *ascultare* în Biserica lui Dumnezeu!

Există *semănători ai cuvântului lui Dumnezeu* și *pământuri unde se seamănă*, adică *inimile credincioșilor*, și aceste *inimi*, după cum spune Domnul, sunt *mai degajate de patimi* sau *cu multe patimi*, încât nu poate *rodi* cuvântul lui Dumnezeu în ele.

Dacă toți am fi *preoți* și *învățători* pe cine am mai *învăța*?

¹¹⁰ Scrisă pe data de 13 octombrie 2007.

¹¹¹ A se vedea: <http://www.doxologia.ro/vietile-sfintilor/viata-sfintei-cuvioase-parascheva>.

Dacă nu ar exista *slujitori ai lui Dumnezeu* și oameni care trebuie *slujiți cu dragoste*, cum ar mai exista *rânduială* și *creștere în sfințenie* în Biserica lui Dumnezeu?

Însă, în pilda Semănătorului se observă că *unii au sămânța cuvântului de la Dumnezeu* în inima lor iar *alții sunt ogoare care se lasă semănate* de către *semănătorii lui Dumnezeu*.

Dar ca să existe această *lucrare divino-umană* în Biserică, lucrare de *învățare, sfințire și conducere* a credincioșilor spre mântuire, unii trebuie să *slujească*, să fie *preoți*, iar alții să fie *poporul lui Dumnezeu*, care *se lasă condus și slujit* de către robii lui Dumnezeu, *preoții Bisericii*.

De aceea, dacă *se încurcă* slujirile, dacă *se confundă* în Biserică *preoții* cu *credincioșii* sau *credincioșii* cred că sunt *preoți* s-a dus cu *slujirea* și cu *liniștea*, cuviința este în pericol iar mântuirea la fel. Pentru că nu poți să *te mântui* fără să fii cuviincios, smerit, ascultător față de cei care *te conduc*.

Problema *vieții personale* a preoților e una *falsă*, când e *supralicitată* de către cei credincioși. Prin mâinile preoților curge *apa vieții* a cuvântului lui Dumnezeu și a harului, pentru că ei sunt *conductele* apei vieții către cei credincioși.

Însă, dacă o conductă ruginită face ca apa să *se strice*, în ceea ce privește harul lui Dumnezeu care se lucrează prin mâinile preoților nu *se strică* din cauza păcatelor lor, pentru că e *viața lui Dumnezeu*, ci *atinge* viața credincioșilor prin slujbele pe care le fac acești preoți, chiar dacă ei, preoții, nu au *o viață de Sfinți*. Nici cei care *se sfințesc prin ei* nu sunt *Sfinți* și, cu toate acestea, ei *primesc* harul lui Dumnezeu.

În fața lui Dumnezeu toți suntem *sfințiți* de către El. Numai că unii sunt puși de către Sfântul Duh să fie *preoți*, să conducă turma Bisericii lui Dumnezeu iar alții sunt puși să *asculte* de conducătorii Bisericii și să *se supună lor ca Domnului* [Efes. 5, 22], ca unii care *priveghează* la mântuirea lor [Evr. 13, 17].

Și, în acest fel, dacă tu, ca mirean, crezi că nu trebuie să *ascuți* de ierarhia Bisericii sau eu, ca preot, la fel, să *nu mă supun* ierarhilor Bisericii, înseamnă că nu știm niciunul *ce suntem ca ortodocși*, nu ne cunoaștem *lungul nasului*.

Numai dacă *nu ieșim* din starea noastră fiecare, ci ne facem datoriile care *ne revin*, știm *unde* suntem, *ce* suntem și *stăm cu frică de Dumnezeu* și *cu dragoste* în Biserica lui Dumnezeu, slujind în treapta *rânduită nouă*.

Adică ierarhul este ierarh, preotul e preot, diaconul e diacon, monahul e monah, cântărețul bisericesc e cântăreț bisericesc,

clopotarul e clopotar, lumânărarul vinde lumânări, femeia e *mamă* sau *fecioară*, bărbatul mirean e *tată* sau *celib*.

Dacă fiecare știm *cine suntem* și *ce rol* avem în Biserică nu ne *sărim* treapta. Nu gândim și nici nu vorbim ca și când am fi *mai mari* sau *mai mici* decât suntem în Biserică.

Semănătorul [ὁ Σπείρων] Hristos a ieșit de la Tatăl ca să *semene* sămânța Lui [τοῦ σπείραι τὸν σπόρον Αὐτοῦ, v. 5].

Fiecare preot *hirotonit legal* al Bisericii iese de la Tatăl și seamănă *sămânța cuvântului* Fiului întru puterea Sfântului Duh în *ogorul simțit* al Bisericii.

Acest *sporon* (τὸν σπόρον) [de unde *spor*, *sporire*, care e *sămânța*, ca și *drojdia* din făină] este *puterea de viață făcătoare* a harului lui Dumnezeu.

Cuvântătorii de Dumnezeu se cunosc după *sporul cuvântului*, după *impactul* sămânței cuvântului lui Dumnezeu în inimile credincioșilor.

A predica cu putere dumnezeiască înseamnă a *lovi* inimile oamenilor, a *răni* cugetele lor *cu dragostea de Dumnezeu*.

Și este observabil aici că *semănătorul* [ὁ σπείρων] se definește în Biserică prin aceea că este *una cu cuvântul rostit* de către el.

În măsura în care *semănătorul* se *indentifică* cu sămânța cuvântului lui Dumnezeu avem *cuvântătorul înfăptuitor al cuvântului lui Dumnezeu*, însămânțătorul care *s-a lăsat* și *se lasă schimbat* de către cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu poți *vorbi credibil* despre *schimbări* în ființa oamenilor, dacă tu însuși nu ai trecut printr-un *proces radical de schimbare interioară*.

Vorbitorul autentic este un *ascultător autentic*. Căci cum poate *vorbi* cuvântul lui Dumnezeu cineva, dacă nu l-a *receptat*, dacă nu l-a auzit *cu fidelitate* în inima lui, dacă nu s-a lăsat *brăzdat* de cuvintele lui Dumnezeu până într-acolo, că a devenit el însuși un *pământ mănós*, productiv, producător *de virtuți* și *de pace dumnezeiască*?

Însă cuvintele lui Dumnezeu, care izvorăsc din inima noastră, cad în *pământuri diferite* și rodesc *paradoxal de diferit*.

Unele cad *παρὰ τὴν ὁδόν* [lângă cale], lângă oameni care nu au inima cu totul *lipită* de dorul curățirii de patimi sau cad în inimile unor oameni care cred în mod *rătăcit* în Dumnezeu.

A fi *lângă cale*, *paralel* cu calea înseamnă a fi *al Bisericii* dar a nu trăi *ca Biserica* sau a *sta lângă Biserică*, tăiat de ea prin erezie, și mândrindu-te în nebunia ta că ești *al lui Dumnezeu*.

Cuvântul propovăduirii Bisericii cade și *lângă cale*, nu numai *pe cale*.

Dar dacă cade *lângă cale*, cuvântul credinței și al făptuirii e *călcăt în picioare* [κατεπατήθη], este socotit ceva *prostesc* sau vin *păsările Iadului* și *ne mănâncă* sămânța lui Dumnezeu din inimi [τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό].

De ce am tălmăcit *păsările cerului* [τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ] prin *demoni*? Pentru că Scriptura numește adesea *văzduhul* unde locuiesc demonii și de unde *ne războiesc* pe noi drept *cer*. Ei sunt *păsările* care *înfulecă foarte repede* grâul lui Dumnezeu din inima noastră, prin *gânduri eretice* și prin *nepăzirea lucrării pocăinței*.

Cuvântul cade însă și *pe piatră*, pe inimi *de piatră* [ἐπὶ τὴν πέτρην, v. 6]. Dacă ai *inimă de piatră*, haină, de animal *răpitor*, de om nemilos, crud, auzi cuvântul, răsare *ceva* din el, dar pierе repede pentru că nu ai *umezeala* [ἰκμάδα] lacrimilor, pentru ca să faci *să rodească* cuvântul lui Dumnezeu în inima ta.

Pentru că în *troparul* Cuvioșilor Părinți stă scris, cu litere adânci, că numai prin „curgerile lacrimilor” poți să faci *să rodească* nerodirea pustiului sufletului tău. Ca să sădești *oază* în pustiu, ca să faci pustiul inimii tale *să rodească pomi cu virtuți alese*, trebuie *să uzi* cuvântul lui Dumnezeu *cu lacrimi*, să împlinești poruncile lui Dumnezeu jelindu-te ca pe *un mort*, ca Dumnezeu să se milostivească de tine și să facă să fii *mănos*, să îți dea *să rodești vlăstare de viață*.

Vă aduceți aminte, probabil, de ucenicii care erau puși *să ude* un lemn mort, pentru ca ascultarea lor *să rodească viață*. A uda tot timpul *un băț mort*, ca el să rodească, să învie, înseamnă să crezi că *imposibilul se va întâmpla*, că *minunea vieții* este *darul lui Dumnezeu*, care *se dă* celui ce *ascultă* și *perseverează* în fapta pocăinței.

A te ruga pentru soțul tău sau pentru părinții tăi, pentru ca Dumnezeu să se milostivească de ei și să vină la pocăință înseamnă *să uzi* lemne moarte în nădejdea că ele *vor învia*! Înseamnă *să te bați cu evidența*, să nu te uiți *la evidență*, ci *la Dumnezeu*, Care face *să cadă* turnurile Ierihonului [Iosua 6, 20], acele turnuri ale *vrăjmășiei* cu Dumnezeu, deși ele par *de neclintit*.

Multe lucruri par *de neclintit*, dar nu sunt *de neclintit*!

Multe lucruri par *incredibile* până *nu se petrec*.

Multe lucruri nu au *sens* până nu te lași *prefăcut de Dumnezeu*, până nu devii din *lup* un *miel*, din *răpitor* un om *blând* și *smerit cu inima*.

Sămânța cuvântului lui Dumnezeu, cea *a tot sfântă*, cade *lângă drum*, cade *pe piatră*, cade *în mijlocul spinilor* [ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, v. 7], a măcănișilor, a bălăriilor de tot felul.

Ea cade *ca ploaia*: și peste locuri *fericite* și peste locuri *blestemate*, și acolo *unde trebuie* și acolo unde *nu e așteptată*.

Tocmai de aici se vede *milostivirea dumnezeiască*, cea care nu caută *la fața* omului [Gal. 2, 6]: că vine și acolo unde e *dorită* ascultarea lui Dumnezeu și acolo unde clopotele Bisericii îi enervează pe oamenii care vor *să doarmă în zi de sărbătoare*.

Mărăcinii care *înăbușă* cuvântul lui Dumnezeu sunt *toate grijile noastre deșarte*, toate *fricile noastre pentru viitor*, toate *grijile noastre irealiste, utopice*.

Pentru că ne gândim la *o mie și una de nopți de chin*, pierdem din vedere că viața noastră se poate *scurta* chiar în noaptea aceasta.

Planificările, grijile erodante, panicile, relaxările uitătoare de noi înșine...sunt *spinii care ne înăbușă*, sunt *neghina* și *pălămida* care *ne sufocă* cugetarea la Dumnezeu și pocăința inimii noastre.

Dar dacă ea cade pe unde nu e *primită*, ea cade și acolo unde e *primită*, în *pământul cel bun* [τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν] și aici ea *crește* și *face rod însutit* [καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα, v.8].

Paradoxal, nu?! Acolo unde sunt *drăcuiți toți dumnezeii* și *toți Sfinții* cuvântul lui Dumnezeu nu e *prea breaz*, nu dă *roade*, iar acolo unde e *pământul inimii* lucrat prin ascultarea de poruncile lui Dumnezeu, orice cuvânt al Său este urmat de *o sporire uluitoare*, de o creștere de *vegetație harică* înspăimântător de abundentă.

Deci nu *cuvântul lui Dumnezeu s-a perimat*, ci inima noastră *s-a umplut de tot felul de reptile*, de beton, de *pălămidă*, de tentații sinucigașe și cuvântul lui Dumnezeu este ca omul cu pieptul dezgolit în fața a multe gloanțe.

Cum *să ferim*, să ocrotim cuvântul lui Dumnezeu, *sămânța lui Dumnezeu în inima noastră*, ca ea *să rodească însutit*?

Asta da *întrebare!* E o *întrebare teologică*.

Păi ca *să rodim* trebuie să fim *pe cale* și nu *în afară de cale*. Adică *să fim în Biserica lui Dumnezeu*, să avem *cugetul* Bisericii drept *cugetul nostru*, să ne *zdrobim inimile* cu post și cu plâns pentru păcatele noastre și cu rugăciune, să *nu ne îngrijim de multe*, ci *de mântuirea noastră* și celelalte *se vor adăuga nouă* [Mt. 6, 33].

Vegetația cea mare a curăției, virtuțile cele multe vin din *ascultare de Biserică*, din *zdrobirea inimii* și din *negrija de multe*.

Dacă te pierzi *în multe* te legi *de multe*, te legi de timp și nu mai poți *să zbori spre veșnicie*.

Dacă *te îngreunezi* la inimă cu poftele și cu grija acestei vieți te faci *un ciment neroditor*. Iar dacă nu cauți să fii *cu totul al Bisericii*, ci ai tendința de *a ieși afară*, de a da mai mult loc *dubitațiilor*¹¹² *personale* sau *patimilor*, atunci vin și te iau *în gheare graurii*¹¹³ Iadului și te poartă cum vor ei.

În versetele 11-15 Domnul *le tâlcuiește* cuvintele Sale Sfinților Apostoli, și le spune ce este *sămânța*, cine sunt cei întru care *nu rodește* cuvântul lui Dumnezeu, cine este cel care *rodește din plin*...și tălmăcirea Sa e una ce prinde *unele* aspecte, aspectele *principale* ale parabolei.

Însă cuvintele Sale, ale Cuvântului au *multiple semnificații teologice* și *personale* și *nu se reduc* doar la *tălmăcirea* pe care El a făcut-o în acel moment Sfinților Apostoli. Tocmai de aceea, prin El putem vedea *multiple înțelesuri* ale cuvintelor Sale.

În acest fel, Sfinții Părinți ai Bisericii *au văzut* și *văd* *multiple înțelesuri dumnezeiești* ale unor cuvinte ce nu par să spună *prea multe* unora. Însă ele sunt pline de *semnificații dumnezeiești* pentru viața noastră, și Dumnezeu ne poate *lumina* ca să înțelegem care este *semnificația teologică* și *experiențială* care nouă ne trebuie acum, astăzi.

De aceea trebuie *să rodim întru răbdare* [καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ, v. 15] cuvintele lui Dumnezeu, să le împlinim *îndelung* pentru ca *să le cunoaștem* roadele din noi înșine.

Dacă împlinim porunca curăției, a postului, a iertării, a rugăciunii pentru vrăjmași, a smereniei, a dragostei...știm să vorbim despre ele însele *din noi înșine*.

Ele nu mai sunt atunci *din cărți*, ci *din noi*.

Aceasta înseamnă *să rodești în răbdare*, în nevointă: să devii cel întru care *au odrăslit* poruncile lui Dumnezeu!

Vă dorim tuturor *să vă bucurați* în această zi și în această nouă săptămână care stă la ușă, chiar dacă vremea de afară este *posomorâtă* și chiar dacă întreținerea o să fie *cam mare* în iarna asta. Să ne bucurăm pentru că *suntem ai lui Dumnezeu* și El *lucrează întru noi*, după credința noastră, *pe cele ale Sale*, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

¹¹² Îndoielilor, neliniștilor personale.

¹¹³ *Graurii* sunt păsări mici, negre și nu niște *păsări gigant*, care ne-ar purta *la propriu* în ghearele lor...Însă, deși par *mici* gândurile demonice la început...mai apoi ele nasc *mari neliniști interioare* dacă le dăm atenție.

Cât a făcut Dumnezeu *pentru tine*. Predică la
Duminica a 23-a după Rusalii [Lc. 8, 26-39]

Iubiții mei¹¹⁴,

această duminică, prin Evanghelia ei de la Sfânta Liturhie, este *o duminică a umilinței*; a umilirii celor care, și în scolare, și în culcare, sunt...cu dracu în gură.

De ce? Pentru că avem în fața noastră minunea vindecării demonizatului din ținutul Gherasinilor [τὴν χώραν τῶν Γερασινῶν, v. 26], a unui demonizat într-o stare critică, jalnică, „care era demonizat; [și] de multă vreme el cu haină *nu se îmbrăca* și în casă *nu mai locuia*, ci *în morminte*” [ἔχων δαιμόνια καὶ χρόνῳ ἱκανῶ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν, v. 27].

De aceea, când vreun tinerel, căruia i *s-au sucit* mințile, vine în fața dumneavoastră și o dă cu *rockul*, cu *satanismul*, cu *anarhia*,

¹¹⁴ Scrisă în data de 20 octombrie 2007.

cu flower-power¹¹⁵, cu *faceți dragoste și vă îmbățați ca porcii, că asta e viața...* să vă amintiți de acest *tânăr* [ἄνθρωπος, cf. Ibidem], de acest *anir jalnic* la vedere, pe care dracii îl învățau să meargă *gol* și să *locuiască departe* de oameni, adică în mormintele de la periferia cetății.

Deci dracilor nu le plăcea să îl vadă îmbrăcat...ci să meargă *nud*. Dracii au apetență pentru *nud*, pentru ipostaza în care tu ești *ridicol*, pentru cea în care tu ești *de plâns* pentru oamenii *întregi la minte*.

Și haine nu avea, de spălat nu se mai spăla...și mai locuia și în morminte.

Ne putem închipui ce fel de *om* era acest om? Nu prea cred! O astfel de *arătare de om* ar fi o *însăimântare cruntă* pentru oricine ar da nas în nas cu el.

Acest om însă *Îl întâmpină* pe Domnul [v. 27]...și, la vederea Lui [v. 28], se petrece *ceva...* pe care noi, postmodernii, încercăm să îl *aruncăm* într-un *utopic secol* al *tenebrei istoriei*.

Adică, pe de o parte, copiii noștri sunt învățați la școală că *ne tragem din lanțul trofic*¹¹⁶ iar, pe de altă parte...vine la televizor unul și altul și spune...că *demonizarea este o chestie de ev mediu întunecat*. Păi, bine, frate, dacă eu sunt *fiul maimuței*... și nu există decât *materie evolutivă*...iar eu, omul, sunt *o spontanee făptură*, nimerită prin *încrângături*, presupuse *posibile* de 1 la 10 miliarde ...demoni de unde *să existe*?

Dacă omul e doar *materie*...atunci nu există *spirit*, suflet în om. Iar dacă omul s-a făcut *din întâmplare*, de unde *draci*?

Deci, cei care spun că *demonizarea este de ev mediu* dar, în același timp, sunt *atei evoluționiști*, vorbesc despre *contradicții în termeni*. Pentru că, dacă omul e *materie*, e doar *corp*, trup, și nu există nici *draci*, nici *îngeri* și nici *Dumnezeu*...atunci toate manifestările noastre *dereglate* sunt ~~normale~~ și nimeni nu mai e *nebun, psihopat, păcătos*.

Însă există un singur Dumnezeu, Care este Treime de persoane, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh și lumea aceasta *văzută*, cât și cea *nevăzută*, sunt *creația iubirii Sale*.

Dumnezeu a creat și *mâna* și *celula*, și *spațiul*, și *timpul*, și *floarea*, și *planeta*, și *vântul*, și *apa*, și *creierul*, și pe *Înger*...*tot*.

Iar *demonii* sunt *îngeri căzuți*, din mândrie, din infatuare; care au căzut în păcat din propria lor voință, ca niște *ființe libere* create de Dumnezeu, ca și *omul*.

¹¹⁵ A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Flower_power.

¹¹⁶ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lan%C8%9B_trofic.

Iar demonii caută *să cuprindă* ființa omului, datorită păcatelor lui...și *să-l stăpânească*.

În v. 28 avem *glasul* demonilor din acest tânăr, care strigă, ca *un singur glas*, către Domnul.

Sfântul Luca spune că tânărul a strigat, că a căzut înaintea Lui și că ceea ce a spus a spus *cu glas mare* [ἀνακράξας προσέπεσεν Αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ, v. 28].

De la *fonos*, vine *fonetică*, *antifon* [adică o cântare de la o strană căreia i se răspunde *cu o altă cântare* de la cealaltă strană], *megafon* [de la care se aude vocea cu putere], *afon*, *saxofon*...

Și *ce spun* demonii?! Ce spun ei, ca și când *ar fi unul*?! Aceste lucruri spun: “Τί ἐμοὶ καὶ Σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί Σου, μή με βασανίσῃς” [Ce mi-e mie și Ție, Iisuse, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Mă rog Ție, să nu mă chinuiești/să nu mă torturezi!], v. 28.

Acest βασανίζω înseamnă *eu chinui*, *eu torturez*, *eu arunc de colo-colo ceva*, *pe cineva*.

După cum se observă, demonii mărturisesc teologic, fac teologie...pentru că ei simțeau *cine este* Cel din fața lor.

Ce avem noi în comun, Doamne?, spun dracii. *Ce lucru mare e să ne chinuiești pe noi, când Tu ești Creatorul tuturor și al nostru?* Și cine este El, Cel mărturisit de către draci: Iisus, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt, Fiul Tatălui, Cel născut mai înainte *de luceafăr*, adică mai înainte *de toți vecii* din Tatăl.

Dracii *știau* cine este El. Dracii *știau* și *știu* ce *o să-i aștepte* și *ce dureri suferă* și acum pentru *răutatea lor asumată*. Tocmai de aceea războiul lor cu noi e unul *bezmetic*, e *pe viață și pe moarte*, e *fără nicio regulă*...ca să atragă *cât mai mulți* de partea lor, ca să se laude cu faptul că *au fost în stare* să omoare veșnic pe cât mai mulți oameni.

Războiul demonilor cu noi e *un full combat*¹¹⁷ zilnic, 24 din 24. Când văd că începem *să ne pocăim*, când văd că suntem *lăudați* pentru faptele noastre bune, când văd că *ne smerim*, că *ne rugăm asiduu*, că *iertăm*, când văd că vrem *să iubim* și *să trăim frumos*, duhovnicește, în *maldărul* de murdărie interioară și exterioară din societatea noastră, ei *înnnebunesc*, te atacă orbește, te atacă cu *o violență incredibilă*, cu *o ură dementă* la culme.

Tocmai de aceea vezi că *ți se strică mașina* din senin, că *ți se sparge pantoful* când vrei să îl încalți, că unuia *i se pune pata* pe tine, că ucenicul tău *nu te mai ascultă*, că mama ta *are ceva* cu tine, că fiul tău *ți se împotrivește*...că *ai ispite* în trup, că te apucă

¹¹⁷ În engleză: *un război total*.

boli din senin, care apoi *trec* din senin, că *te apucă* nervii, că deznădăjduiești, că îți vine să te sinucizi, să te îmbeți, sau să curvești cu prima care îți iese în față, pentru că ți se pare că este *zâna zorilor*...

Dracii, mai pe scurt, *inventatorii tuturor scârnaviilor*, cum îi numește Sfântul Ambrozie al Milanului¹¹⁸ în rugăciunea de exorcizare¹¹⁹ ce ne-a rămas de la Prea Sfinția sa, au legătură cu...*inopinatele* noastre *stări de spirit*.

Te apucă din senin pandaliile¹²⁰, durerile, nervii, ispitele...Însă nu sunt *din senin*! Au la baza lor *întrăurirea demonilor* în viața noastră.

Dracii se roagă, așadar, *să nu îi chinuiască și se tem* de Fiul lui Dumnezeu. Ei nu se dau *grande*¹²¹ în fața Lui. Nu se consideră *dumnezei*, ci *creaturi condamnabile*.

De ce strigau demonii din tânăr? Pentru că El *porunce*a [le porunce *ca* Dumnezeu, nu *îi ruga să iasă*!] duhului necurat *să iasă* din om [παρήγγειλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, v. 29].

Cataros înseamnă *curat*, pe când *acataros* înseamnă *necurat*.

Există în istorie niște eretici care se numeau *catari*¹²², pentru că ei se considerau că sunt *curați, aleși, nepătați*...dar nu aveau nimic de-a face *cu curăția*.

Nu trebuie să ne mire faptul că Sfântul Luca vorbește despre *un duh necurat* în v. 29, iar demonii spun în v. 30 că sunt *o legiune*, adică *o mie de demoni* în bietul tânăr.

Sfântul Luca a vrut să spună altceva *mult mai important* când a vorbit la singular, în v. 29, vorbind de un *duh necurat*. El a vrut să spună că demonii, deși *mulți* în om, se comportă în el ca și când *ar fi unul*, după cum harul Duhului Sfânt, locuind în om, deși e *unul* harul, *multe* sunt virtuțile pe care le aduce harul.

O mie de draci erau în tânăr și fiecare drac aducea *o altă patimă*, o altă *înșelare*...Dar când era vorba de *răutate*, răutatea tuturor celor o mie era *una*, nu *mai multe*. Că dracul curviei e *prieten* cu cel al mândriei și cu cel al ereziei, chiar dacă sunt *trei*

¹¹⁸ Opera Sfântului Ambrozie al Milanului:
http://www.documentacatholicaomnia.eu/20_40_0339-0397-Ambrosius_Mediolanensis_Sanctus.html.

¹¹⁹ A se vedea: Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Traduceri patristice (vol. 1)*, Teologie pentru azi, București, 2009, p. 36-38. Cartea poate fi downloadată de aici:
<http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/19/traduceri-patristice-vol-1-2009/>.

¹²⁰ Furiile.

¹²¹ De mari, de importanți în fața Lui.

¹²² A se vedea: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Catarism>.

draci și nu *unul*. De ce? Pentru că *toți trei* sau *toți o mie* vor același lucru: *să te închidă în Iad, să te pună la zid pentru veșnicie*.

Tu, pentru că ești *slab* la minte...poți să râzi auzind aceste *lucruri de taină*, duhovnicești. Pentru că aceste lucruri sunt cunoscute de către cei care *se luptă* cu demonii zilnic, în ființa lor...și nu de cei care *citesc* despre ele, că *ar fi* sau că *s-ar fi întâmplat* cu mai știu eu ce Sfânt din vechime.

Dar, pentru folosul tuturor, Sfinții lui Dumnezeu *vorbesc despre ele* și trebuie să vorbim și noi, pentru ca oamenii să știe că Sfinții Bisericii *cunoșteau* multiplele șiretlicuri ale demonilor și că ei *s-au mântuit*, cu harul lui Dumnezeu, deși *zeci de mii de lațuri* sunt întinse pentru noi la tot pasul.

Continuarea v. 29, ca și sfârșitul v. 27, *formează și întregeste* imaginea *jalnică* a tânărului.

Deși era tânăr, deci nu avea 30 de ani, când începe maturitatea, bărbăția, demonii îl stăpîneau de mulți ani [πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν, v. 29].

Din copilăria lui, sărmanul om, era legat *în lanțuri* și-n obezi [καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος], adică nu ca la *măicuța de la Tanacu*, ci *în lanțuri groase*, cu lacăte pe el, iar *copilul*, și mai apoi *tânărul demonizat*, rupea lanțurile [διαρρήσων τὰ δεσμὰ], rupea *desmele*, *lanțurile* de pe el...și „era gonit de demon în pustiu” [ἤλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους, v. 28].

Adică era David Copperfield¹²³ cu puteri demonice, pe care *nu stăteau* lanțurile, care *te frângea* în mâini, care urla și mergea dezbrăcat și care locuia prin morminte și de unul singur, prin locuri pustii, pe unde îl mânau dracii.

Un om hăituit de draci, renegat de oameni, care *înspăimânta* pe toată lumea cu siguranță...și care nu avea *prieteni*. Singurii săi *prieteni execrabili* erau *dracii* din el, care erau *o mie*, nu ca la domnul Lorin Fortuna¹²⁴, unde e numai *un drac* în om și dânsul îl *deparazitează de demon* prin televizor, printr-un hocus-pocus televizat.

Aici erau *o mie de draci fioroși*, nebuni, care vroiau să omoare un om, *un singur om*, și care, paradoxal, deși a stat mulți ani *cu dracii în el* și *pe lângă el*...*nu a murit* și *nici nu a înnebunit*.

Cunosc o doamnă din România, care acum bate la porțile monahismului, și care a trecut prin *ceva asemănător*, dar de mai

¹²³ Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/David_Copperfield_%28illusionist%29.

¹²⁴ Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lorin_Fortuna.

mici dimensiuni, care avea *o mulțime de draci* în ea...și care avea o privire *de te băga în Iad*.

Când m-am intersectat cu privirea dumneaei pe la 16-17 ani era *să cad jos* din cauza șocului pe care l-am avut. O răutate și o putere satanică atât *de complexitoare* erau concentrate în ființa și în ochii dumneaei încât *nu te puteai uita* la o asemenea *urâțenie parșivă*, demonică...fără să nu ai *un șoc profund*.

Așa că, frații mei, cei care aveți *dubii* în ceea ce privește *demonizarea*, să dea Dumnezeu *să nu aveți* în familia sau în viața dumneavoastră un asemenea *caz grav* sau chiar *minor de posesie*, că *vă lecuiți de necredință* cât ați zice *pește*! Pentru că, dacă aveți un copil care deodată începe *să rețină toată Biblia pe de rost* și vă pare că e *superman* sau unul care a început să învețe limbi străine *pe bandă rulantă* sau unul care *râde din senin ore în șir* sau care începe să aibă *comportamente excentrice*, adică *să stea în cap*, în mâini, să meargă pe pereți *la propriu* sau să mănânce *în neștire* și *să bea orice*...atunci *trebuie adus* la un duhovnic pentru *Molitvele cele mari* și pentru *Sfântul Maslu*.

Sau, dacă vedeți că o pisică *intră* prin zidul casei dumneavoastră și *nu se mai vede* sau auziți cum *troscăne din senin* mobilierul sau *vă cade lustra în cap* fără să aibă nimic sau *vi se strigă numele noaptea*, la geam sau vă vine *să vă aruncați* de la balcon sau *să vă aruncați* în fântână...să nu vă mire aceste lucruri, pentru că demonii vor *să vă vină de hac*.

Pentru toate acestea și multele altele, cu care nu mai vreau să vă *însălmânt*, apălați la rugăciunile Bisericii și la rugăciune și post personale.

Nu sunt niște *noutăți*, ci sunt *vechituri* ale demonilor!

Nu sunteți *primii* pe care demonii vor *să îi însălmante* și nici *ultimii*.

De aceea, *nu vă temeți* de acest fel de *manifestări demonice*, ci *țineți-vă cumpătul*!

Domnul îi întreabă pe demoni câți sunt [v. 30], ca oamenii din jur *să audă* ce spun demonii din tână și *să ia aminte*.

Legiune [Λεγιών], spun demonii [v. 30]. Și Sfântul Luca adaugă, în mod concis: „ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν” [căci intraseră *mulți demoni* în acela] [Ibidem].

Deci *mulți*, domnule Fortuna, nu *unul*! În dumneavoastră cred că sunt *tot mulți*...dar dumneavoastră puteți să credeți ce vreți.

În v. 31, *slăbiciunea* demonilor este la ea acasă. Pentru că demonii Îl rugau pe Domnul să nu le poruncească să meargă *în*

adânc, în abisul *fără fund* al Iadului [καὶ παρεκάλουν Αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν].

De aceea, în *Molitvele de exorcizare* ale Bisericii, ierarhii și preoții *poruncesc* demonilor, în numele Domnului, *să iasă* din oameni, după cum *porunce*a Domnul legiunii din tânăr.

Sfântul Vasile, Sfântul Ioan, Sfântul Ambrozio și alți Sfinți Părinți care au scris *Rugăciuni de exorcizare*, care s-au păstrat sau nu, au folosit ideea de *poruncă*, pentru că *au putere*, de la Domnul, prin *hirotonia* lor, să calce peste *șerpii* și peste *balaurii din Iad*, adică au putere *să-i izgonească pe demoni* din oameni.

Domnul *le îngăduie* demonilor *să intre* în turma de porci [v. 32]. Nu *intră de capul lor*, ci *din îngăduința Sa*.

Demonii *ies* din tânăr și *intră*, la îmbulzeală, în *porci* [τοὺς χοίρους] și întreaga turmă face *un gest perplexant* pentru îngrijitorii ei: se aruncă, de la înălțime, în mare și, bineînțeles, *moare în întregime* [v. 33].

Tânărul, se spune, în v. 35, după ce *au ieșit* demonii din el, *s-a îmbrăcat* și *era întreg la minte* și *sta jos*, la picioarele lui Iisus [ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ].

Acum era σωφρονοῦντα, adică *în toate mințile* și nu mai alerga *ca un bezmetic* prin cavouri, prin pustii și prin locuri întunecate.

Dacă era dus la un spital de *boli nervoase* era catalogat ca *nebun incurabil*. Dar *demonizarea* nu e *nebunie*, ci *locuirea ta de ființe spirituale*, de *demoni*, care *se lipesc* de trupul și de sufletul tău și se manifestă, cu accepțiunea ta, prin gândirea, sufletul și trupul tău. Adică e o *trăire parazitară* a unor ființe în tine, care nu ies decât atunci când sunt *gonite* de harul dumnezeiesc.

Deci la draci poți să le dai perfuzii, injecții, medicamente...că *nu îi alungi* de acolo nici morți. Ci ei pleacă numai când sunt *goniți*, prin rugăciune și post, de oamenii lui Dumnezeu, de preoții Bisericii, care se roagă pentru acest lucru și îi alungă din oameni, cu puterea Sfântului Duh, adică cu *degetul lui Dumnezeu*, cum spuneau descântătorii Egiptului, când au văzut că Moise și Aaron au făcut să apară țânțari cu toiagul și ei nu au putut să îi imite.

Deci, nu mai sunt demonii *în el*...și tânărul *își recapătă întreaga minte*!

Maica de care vă spuneam anterior, din România, care *a fost demonizată*, când ieșeau demonii din ea avea o *privire atât de calmă* și o *voce atât de frumoasă*...Dar când intrau demonii în ea,

să te ții, frate! Atunci o țineau 5 zdragoni de bărbați¹²⁵ iar ea vroia să îl sugrume pe unul dintre preoții care o exorcizau cu epitrahilul acelaia.

Adică ea avea vreo 70 de kilograme, să zicem, iar cinci bărbați în toată firea o țineau pe o femeie care era *slăbită de post* și *de asceză*, și când o *împuternicea* dracu, scăpa din mâinile ălor, se smucea, și sărea cu insulte și cu tot felul de drăcii la gura ei, ca să îi omoare pe preoți, pentru că spunea că o arde rugăciunea lor, că nu o mai suportă.

Oamenii erau *cuprinși de frică mare* [φόβω μεγάλω, v. 37].

Tânărul, în bucuria lui imensă și în recunoștința sa, dorea să rămână cu Domnul [v. 38].

Dar Domnul îi spune: „Υπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός”, v. 39 [Întoarce-te la/ în casa ta și spune cât a făcut Dumnezeu pentru tine!].

Omul așa a făcut: s-a făcut *propovăduitor al milei lui Dumnezeu* cu el [Ibidem], lucru la care *suntem chemați* și noi.

Să nu ne jucăm cu lucruri care nu sunt *de jucat*, dragii mei!

Această lecție dumnezeiască este o *lecție perenă*, una care ne vizează în mod direct.

Nu e niciunul dintre noi *fără de păcat*, adică *fără înrâurirea demonilor* în viața noastră. Fără o *viață curată*, autentic ortodoxă, nu ne putem *mântui* niciunul, chiar dacă nu am avea nicio erezie în capul și în mintea noastră. Nu e de ajuns să credem drept și să stăm în Biserica lui Dumnezeu ci să și trăim drept, *sfânt*.

Dumnezeu să ne întărească pe fiecare în parte și să ne bucure cu bucuria Sa *negrăită*, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

¹²⁵ O țineau cinci bărbați în putere.

Dacă *nu ascultă...tot nu vor crede*. Predică la
Duminica a 22-a după Rusalii [Lc. 16, 19-31]

Iubiții mei¹²⁶,

avem atâta *nor de mărturii* [Evr. 12, 1] în viața noastră și în jurul nostru, pretutindeni, despre *prezența și dragostea lui Dumnezeu*, încât a mai spune că *nu credem e o adevărată nebunie*.

Să nu crezi în Dumnezeu, după atâtea *imense dovezi* de frumusețe și de bunătate dumnezeiască incalificabilă înseamnă să fii *orb rău*, mârșav la inimă.

Avem *dovezi incalificabile de frumusețe* și *dovezi de incalificabilă dezumanizare*. Dacă în inima unuia găsim atâta *sfințenie* încât ne vine să *cădem instinctiv* la picioarele lui și să-i sărutăm pașii pe unde calcă, în inima altuia găsim *atâta răutate* și *atât satanism* încât ne îngheață sângele în vine privindu-i faptele.

Unul ne îngrozește cu *frumusețea lui*, altul ne îngrozește cu *inima lui rece*, cu lipsa lui de conștiință, cu crimele pe care *le face* și e în stare să le facă, cu modurile ultraperverse prin care *stoarce bani* de la alții, ascunzându-se sub *diverse măști*, de la cele ale *părutei cucernicii* până la *atitudini mafiot*.

Parabola de astăzi, în care *un plusios* [πλούσιος, v. 19], *un om bogat*, e adus în fața noastră pentru a vedea o inimă *mai joasă* decât cea a câinilor, cred că ne-o pune în față Domnul, Domnul milei, pentru ca să *vorbit corect* despre *demnitățile sociale* și despre ce au în spate *hainele frumoase*.

¹²⁶ Scrisă în data de 3 noiembrie 2007.

Cu siguranță, dumneavoastră *știți* această parabolă...Noi vom încerca să problematizăm *teologia practică* a acestei parabole, pentru *a decela* unele aspecte *importante*, credem noi, pentru această duminică.

Ca să vorbească despre *viitorul eshatologic personal* a doi oameni, Domnul ne vorbește despre un πλούσιος, despre *un bogat*, fără nume, care *nu merită* să i se spună numele, care *se îmbrăca în porfiră și vison* [ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, v. 19] și *un sărac, un ptohos* [πτωχὸς, v. 20], al cărui nume era *Lazaros* [τις ὀνόματι Λάζαρος, v. 20].

Ca să ne prezinte *eshatologia* acestor doi oameni, a acestor doi bărbați, din ranguri sociale *diferite*, Domnul ne vorbește despre modul *cum își trăiesc* ontologia și libertatea pe pământ.

Cu alte cuvinte, *ca să îți spun cine vei fi* trebuie să *îți arăt cine ești*, ce *sfânt* sau ce *brută* ești.

După cum te construiești, în libertatea ta, după cum *îți construiești cu Dumnezeu* fericirea veșnică, în același mod *te vei bucura veșnic* cu Sfinții și cu Dreptii în Împărăția lui Dumnezeu.

Libertatea, așadar, creează *starea interioară de încredințare* a mântuirii și libertatea de *a alege sfințenia* cu Dumnezeu îți asigură *o veșnicie întru lumina Treimii*.

Bogatul, prevalându-se de *libertatea și de poziția sa socială prosperă*, în moduri *strict egoiste*, pe fiecare zi se veselea/benchetua în mod strălucit [εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς, v. 19].

Bogatul, nu *o dată la o lună* se veselea *în bachete*, ci καθ' ἡμέραν, *pe fiecare zi*. La el era bairam, party full time¹²⁷, non-stop, de dimineața până seara.

Domnul vorbește de *un mod strălucit* [λαμπρῶς] de veselie al bogatului, dar asta după *mentalitatea omului păcătos*, care crede că *dansul, muzica și mâncatul*, plus *băutul până la refuz* înseamnă și *distracție*, și *viață fericită*...

Însă modul *strălucit* [λαμπρῶς] de *viață* al bogatului...l-a cam *costat veșnic*. El a mâncat *pentru el*, s-a veselit *pentru el*, și-a făcut *poftele*, adică *s-a plăcut pe sine*, și-a făcut *toate poftele*...dar *Lazaros*, săracul, *săracul cu nume*, săracul *bolnav*, săracul *handicapat*, săracul *credinței*, săracul care nu îl invidia pe bogatul luxuriant în dorințe, acesta zăcea, stătea în fața ușii, a porții bogatului, cu bube pe el [ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος, v. 20].

¹²⁷ În engleză: *distracție neîncetată*, clipă de clipă.

În curte era *dezmaț al simțurilor*...la poartă era *un trup plin de durere*, simțuri secătuite de durere, de foame și de sete, o priveliște jalnică, pe care nu o vedea nimeni.

Tocmai de aceea *libertatea de a vedea*, puterea de *a vedea durerea* te face *responsabil de prezența ei*.

Dacă *o vezi și o treci cu vederea* ești *vinovat!*

Dacă durerea stă *lângă tine* și tu poți *să faci ceva*, dar *nu faci*, ci *te doare în cot* de ea și dai muzica la maximum...atunci veșnicia ta arată *în negru*, după cum vom discuta.

Bogatul cu fericirea lui *inumană*...pe când Lazaros și-ar fi dorit să mănânce din cele care *cădeau* de la *trapeza*, de la masa bogatului [καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου, v. 21].

Sărmanul Lazaros nu dorea să fie *la masă* cu bogatul! El își știa condiția sa de *handicapat*, de *paria* al societății, de om *bolnav* și *nespălat*, plin de bube, care știa că *ar fi inconfortat* pe bogat...

El nu dorea *un loc la masă*, ci dorea să mănânce *ce se arunca la câini* de la masa bogatului.

Ar fi dorit oasele, firimiturile, resturile...

Lazaros, ca *adevăratul sărac*, nu cerea *să îi dai haina de pe tine*, ci, dacă ai ceva cu care să-l ajuți, cu ceva, cu orice...

El *se mulțumea cu orice*, pentru că starea în care se afla era *extremă*, de *extremă neputință* și de *extremă durere* și *sărăcie*.

El se mulțumea *cu ce cădea*.

Rețineți: cu ce *ar fi căzut!*

Dar nu cam *cădea* de la bogat nimic; nimic nu cădea spre ușă...spre *pilona*, spre poarta curții.

Lazaros privea *prin poartă*, era *la poartă*.

Și apare în parabola Domnului, în pilda, în *imaginea* Sa care trebuie *să ne cutremure*, să ne trezească din *nesimțirea noastră...câinii*.

Dacă în altă parte *câinii* [οἱ κύνες] sunt expresia *răutății*, a șatrei care *vine* și *atacă* Biserica, aici câinii sunt expresia cea mai fidelă a proverbului nostru, cum că ei, uneori, câinii, sunt *prieteni mult mai de nădejde* decât oamenii.

Câinii bogatului *vin* și *îl ajută* pe Lazaros! Lazaros, cu moartea pe el, primește *prietenia* câinilor, căci oamenii nu aveau timp de el, de *un alt om*.

Câinii vin, *se apropie* [ἐρχόμενοι]; parcă *cu delicatețe*, ca la *un om bolnav* și nu se îndreaptă ca spre unul care *venea să îl fure* pe stăpânul lor; și *îi ling bubele* lui [ἐπέλειχον τὰ ἑλκη αὐτοῦ], ale bolnavului, ale muribundului.

Ar trebui să rețineți două verbe: *cădeau*...și *lingeau*...

Două verbe *fundamentale* despre *buna conviețuire* între oameni.

Săracii de lângă noi vor ceea ce nouă *ne cade* de la masă, ce ne prisosește. Adevărații săraci vor ceea ce e *în plus* la noi, ceea ce ne-a rămas *mic*, un ban care nouă *ne prisosește* sau pe care *l-am da pe cine știe ce prostie* și, în loc să cumpărăm *lucrul de nimic* pentru noi...*le dăm banii lor*. Deci: *a cădea*. Să învățăm pe *a cădea*, adică pe *a fi milostivi*.

Al doilea verb, e un verb pe care îl învățăm *de la câini*...rețineți!, și nu *de la oameni*.

Dacă câinii bogatului *vin* și *ling* rănilor, bubele omului, noi trebuie *să-l ridicăm din boală* pe om, *să îl spitalizăm* sau *să îi facem viața mai ușoară*.

Dacă ei *lingeau* rănilor...noi *să îmbrățișăm suferința* oamenilor, *sărăcia lor* și *să o facem a noastră*, după puterea noastră!

Deci *a cădea*...și *lingeau* din parabolă se traduc prin...*să avem o milostenie care să îmbrățișeze, să vindece suferința oamenilor*.

Domnul ne vorbește *despre câini*, pentru ca să ne indice, ce *nu mai sunt oamenii*!

Câinii au năravul *să muște*, nu *să lingă* rănilor!

Oamenii, care au chipul lui Dumnezeu în ei, au obiceiul *să fie buni*, să fie *miiloși*...pentru că așa e omul în ființa lui: o ființă *nobilă* și nu *o fiară*!

Dar omul devine *mai jos* decât o fiară, *o brută sinistră* prin folosirea *în mod rău a libertății sale*...O brută care nu mai știe *să îmbrățișeze, să ierte* sau *să uite*, ci numai...*să facă abstracție* de alții.

Și bogatul *a făcut abstracție* de Lazaros până când acesta a murit *la poarta lui*.

Dar...eshatologia lui, a săracului pe care nu dădeai doi bani...ne înfioră! De ce? Pentru că *a murit săracul* [ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, v. 22]...nimic *special* în asta!...dar „ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ” [a fost dus acesta de Îngeri în sânul lui Avraam].

Îngerii *l-au condus* în Împărăția lui Dumnezeu; *sânul lui Avraam* nespunând altceva decât aceea: că *dreaptă* i-a fost viața și *Drept* a fost Lazaros *multrăbdătorul* și *multsuferindul* de la ușile bogatului și de aceea, acum *se odihnește întru dreptatea lui*, căci *dreptatea Dreptului e plină de nemurire*.

Versetele 19-21 prezintă *viața socială* a celor doi, în v. 22 avem *sfârșitul lor*, moartea lor și *trecerea lor în veșnicie*, pe când

în versetele 23-31: o discuție foarte profundă despre veșnicia dublă, despre Rai și Iad.

Bogatul doar *moare*...și este îngropat [ἐτάφη, v. 22]. Adică, după o viață de *mâncat* și *băut*, după o viață de *petreceri* și *dezmaț*...bogatul *mort*, mort mai înainte de *moarte* cu sufletul, *moare și cu trupul*...și *punct*.

După această *moarte* nu mai apar Îngerii, ci v. 23 începe cu lucrul de care ne e nouă *cel mai mult frică*, de care *râdem* și pe care îl *disprețuim în cuvinte*...dar care *ne paște*: adică cu faptul că el, bogatul, este în *iad* [ἐν τῷ ᾗδῃ].

Și nu ajunsese în *Iad* pentru că era *bogat*...ci pentru că *nu mai avea inimă de om*. Căinii lui fuseseră mai *oameni* decât el, pentru că aceia îi *linseseră bubele*, ca un *alint*, ca o *mângâiere* adusă mucenicului întru suferință și răbdare, Lazaros.

Adică *i se urcase bogăția la cap* în așa fel încât uitase să mai fie *om*, uitase că este *om*, că vine și *scadența*, adică *moartea* și *judecata faptelor*!

Tocmai de aceea îl găsim pe *bogatul fără nume*, pe nenumitul bogat în Iad, în *chinuri* și *cu ochii sufletului său* privind spre Avraam și spre Lazaros care era cu Avraam [v. 23].

Spre *cine* privește bogatul acum...decât *spre cel* pe care îl *cunoștea*, spre cel pe care îl *vedea la poartă* toată ziua, dar pe care *nu își da nici mucii*, cum zice românul?

Tocmai de aceea *am subliniat* anterior, că aici e vorba despre *a face abstracție* de Lazaros...și nu despre faptul că *nu a știut că e la ușa lui*.

Bogatul îl *știa* pe cel care *abia mai răsufla* la ușa lui...dar *nu avea timp*...de *atâta muzică*. Nu dorea să *piardă vreun cântec*...sau *vreun vin negustat*...

De aceea, în Iad fiind și în chinuri, în chinurile de după huzururi, cere *milă* la Părintele Avraam, pe care îl vedea *de departe* [ἀπὸ μακρόθεν], foarte *îndepărtat* de el, de locul unde *domnea* el în Iad.

Bogatul din Iad îi *vede* pe cei din Rai, îi *reperează* pe Avraam și pe Lazaros, știe cine e unul și cine e altul, îl vede pe Avraam și îi cere ajutorul, îi cere *să îi fie milă* de el, adică îi cere *să-l trimită* pe Lazaros ca *să îi răcorească suferința* pe care *i-o produce* văpaia Iadului [v. 24].

Pasajul acesta, sfârșitul cap. 16 de la Luca e plin de *indicații eshatologice* extrem de importante din punct de vedere dogmatic.

Adică avem aici indicația clară că există *Rai* și *Iad*, că cele două *locuri veșnice* sunt *separate*, că *sufletele sunt vii* și *conștiente* după *moarte*, că *nu există reîncarnare* ci *suferință veșnică* sau

bucurie veșnică, că sufletele sunt lucide, sunt conștiente de locul unde sunt și de viața lor istorică, anterioară morții, că Sfinții se recunosc între ei și sunt împreună, că dreptatea e răsplătită și viața depravată și nemilostivă e pedepsită, că Iadul e suferință, e stare într-un foc duhovnicesc, adică în nesuportarea iubirii dumnezeiești care îi arde, care e resimțită de cei din Iad ca un foc mistuitor [că ce doare mai mult decât iubirea neîmpărtășită?!], că cei din Iad vor alinarea care există în Rai și vor să fi fost găsiți vrednici de Împărăția Sa, că regretele celor din Iad sunt zadarnice...

Ce strigă bogatul din Iad?

Miluieste-mă, ai milă de mine [ἐλέησόν με, v. 24]!

Cere milă cel care nu a făcut milă. Iarăși vrea numai pentru el, adică o scăpare egoistă...

După o viață egoistă vrea o mântuire egoistă.

Însă nu a ajuns în Iad pentru că așa a vrut Dumnezeu, ci pentru că inima lui a fost, este și va rămâne improprie dragostei!

Nu a vrut să fie al dragostei, nu s-a învățat cu dragostea, nu s-a îndrăgostit de milă și de iubirea de aproapele, nu a vrut să aibă conștiință...iar acum, în Iad, cere milă...el neavând cavitate în inima lui pentru altul, neavând inimă de om, de frate, inimă de carne [Iez. 36, 26], ci mai rea decât a unui animal.

Vrea degetul lui Lazaros pe care îl ura odinioară. Vrea apa harului ca să stingă focul văpăii [v. 24].

Și Avraam, numindu-l pe bogat fiu al său, îl pune pe acesta să-și amintească [lucru cel mai greu de suportat pentru el!] că a primit cele bune [τὰ ἀγαθὰ] în viața lui...și că acum a venit porția chinului [v. 25].

Între Rai și Iad există prăpastie mare [χάσμα μέγα]...există hiat, există separație...care e întărită de alegerea proprie, care e formată prin alegere.

Unii vor cu înfocare Împărăția lui Dumnezeu și se silesc pentru ea, pe când alții doresc cu înfocare să își distrugă frumusețea, să ardă în Iad.

Am ascultat multe piese rock care aveau formulată în mod expres dorința de a arde veșnic în Iad. Deci Iadul nu e o chinopastie¹²⁸ pentru postmoderni, ci e...un loc dorit, un loc la alegere, un loc ales în mod democratic!

Adică, ce știi tu, bă, despre viața de apoi? Noi trăim cum vrem. Ia mai scutește-ne...Și îi scutești pe frați...Și...se duc acolo unde n-ar fi vrut să fie în viața vieții lor...

¹²⁸ Un lucru nedorit, un cataclism.

E simplu! Alegi *democratic*...fie cu *înfocarea pentru dreptate*, fie cu *înfocarea după anarhie*. Și dacă alegi, *alegi*...Dar suporti *și consecințele*. Și nu *o secundă* sau *un an*, ci *veșnic*. Însă nici nu cred că putem gândi ce înseamnă *veșnic*...

Bogatul nu vrea ca familia lui *să ajungă în locul acesta de chin* [τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου, v. 28], ca și el; în adâncul cel mai de jos al Iadului. El vrea să îi avertizeze.

Însă Sfântul Avraam îi spune că trebuie „să-i asculte pe ei” [ἀκουσάτωσαν αὐτῶν, v. 29]. Pe cine? Pe *Sfinții Bisericii*. Dacă vrei *să nu ajungi în Iad* trebuie să-i ascuți pe ei, pe *Sfinții lui Dumnezeu*...pentru ca *să îți fie bine veșnic*.

Dacă vrei *să îți fie bine* doar *temporar*...ascuți de *moda timpului*. Dar dacă vrei *să nu îți mănânci binele doar aici*, atunci ai nevoie să faci *voia lui Dumnezeu*, după sfatul Sfinților lui Dumnezeu *din veșnicie* sau care trăisc *încă cu noi la masă*.

Bogatul, dându-se *de deștept* și în Iad, de *colțos*, îi spune Patriarhului Avraam că dacă *ar învia un mort* și *l-ar vedea* cei vii și le-ar spune *ce și cum e* prin Iad, oamenii *l-ar crede* și *și-ar veni în fire* [v. 30]. Însă Avraam le spune că trebuie *să asculte de Sfinți*, pentru că *singură ascultarea de Sfinții lui Dumnezeu duce la viață* iar *învierea unui mort* va trece *drept un lucru senzațional*, și doar *atât*, pentru mulți [v. 31].

Și ne întorcem, iubiții mei, la *titlul* cuvântului nostru de astăzi...Ajungem la el, cu constatarea...că *ascultarea creează viață*.

Dacă *nu ascuți* de Sfinții lui Dumnezeu, dacă *nu te supui* ierarhiei Bisericii, dacă *nu acoperi păcatele* fratelui tău cu dragoste și cu rugăciune, dacă *nu ierți* pentru ca *să ți se ierte*, dacă *nu te milostivești* pentru ca *să te umpli de mila Sa*, nu putem să fim nici *creștini autentici* și nici *oameni printre oameni*!

Sfinții Ortodoxiei sunt *munți de sfințenie*, de *milostivire* și de *dragoste*. Sunt *oamenii ascultării*, care se bucură întru bucuria cea negrăită de vederea slavei Prea Sfintei Treimi și de vederea feței tuturor Sfinților Bisericii lui Dumnezeu, din toate timpurile și din toate locurile.

Dacă vrem *să avem viață*, trebuie *să credem ascultării lor* și *să le urmăm exemplul*, după puterea noastră!

Dumnezeu să vă umple de pacea Sa și de rugăciune, de rugăciunea unuia pentru altul, pentru ca să ne putem *mântui frumos* în Biserica lui Dumnezeu. Amin!

Despre cele *cu putință*. Predică la Duminica a 30-a după Rusalii [Lc. 18, 18-27]

Iubiții mei¹²⁹,

într-o lume *a eficienței și a materiei*, unde materia te atrage și unde imaginea te absoarbe, *cele ce sunt cu putință* sau nu...ne pun în fața unui test greu *de credință*; unui test *al credinței* noastre.

Acolo unde primează *regula*, unde primează: *să nu desfrânezi, să nu furi, să nu minți, să nu înșeli*...acolo unde primează *negația*...cele ce sunt *cu putință* în viața noastră se văd *în culori închise*.

Dacă ai o viață formată numai din *interdicții* înseamnă că ești încă robul unor *înțelegeri mici* despre viața ortodoxă. Dacă *te temi de propria-ți umbră*...nu ai *libertatea Duhului*, credința ta e mai mult *frică și lege*...și nu vezi că *sensul Legii este dragostea*.

Dar ca să vezi cum *a nu desfrâna*, spre exemplu...are legătură *cu dragostea*, cu împlinirea dragostei față de Dumnezeu și de oameni...trebuie să urci spre Dumnezeu mereu, să urci *real*, să urci *cu modificări vizibile* în interioritatea ta.

De aici și fricțiunile, neînțelegerile între cei care sunt *robii legii* și cei care sunt *robiți de dragoste*, pe care dragostea *i-a dezrobit de frică*.

¹²⁹ Scrisă în data de 24 noiembrie 2007.

Dacă pentru cineva *a nu desfrâna* înseamnă *a nu te culca cu cineva*...pentru altul *a nu desfrâna* înseamnă *a nu păta dragostea de Dumnezeu*, încrederea în El, cu afacerile care *ne fac prosperi*.

Fidelitatea față de Dumnezeu are foarte multe nuanțe. Le fel și *fidelitatea față de oameni*. Dacă în mintea ta și în ființa ta nu ești gata să mori pentru cel pe care îl iubești...ești un desfrânat. De ce? Pentru că *întinezi dragostea față de cel pe care îl iubești cu o frică lașă, cu micimea de inimă*.

Scriptura vechitestamentară denumea *desfrânarea* drept *idolatrie*. Dumnezeuul nostru, un Dumnezeu gelos, un Dumnezeu posesiv, un Dumnezeu care ne vrea numai pentru El, consideră orice *interpunere* între El și noi...*idolatrie*, adică *desfrânare*.

Și ne dăm seama că *interesul* nostru, *iubirea* noastră pentru ceva anume...ne face *idolatrii*, pentru că *interpunem* între El și noi *altceva*.

Acest *altceva* nefiresc...enervează! Și nefirescul *altceva* enervează și pe Dumnezeu și pe oameni.

Când *nu te ții de cuvânt* ești *enervant*. Când *promiți* și *nu faci*...*indispui*. Când nu ești *atent la detalii*...treci drept *orb*, *insensibil*. Iar când *încalci un cuvânt* față de cineva...ești un *ucișag de suflet*, de *încredere în tine*. Adică ești un *desfrânat*, pentru că *întinezi dragostea* celui alt față de tine. Ești un fur, un hoț al *încrederii*, pentru că *te faci necredibil*.

Nu e de ajuns să dai flori părinților tăi și să pupi mâna duhovnicilor tăi...ca să fii *ascultător*. Ca să *ascuți* trebuie să-i urmezi și să treci în fața altora, cu exemplul primit, drept *urmaș* al lor.

Dacă nu devii un om *pe picioarele tale*, dacă, tu, ucenicul, nu devii un *maestru* în timp...nu ai ascultat *cum trebuie*.

Ascultarea înseamnă *prezență*.

Ascultarea înseamnă să fii *ceea ce ai auzit*.

Ascultarea înseamnă să continui, să consolidezi, să înmulțești cunoașterea și frumusețea de suflet.

A asculta înseamnă a te umple de cel pe care îl ascuți, a te umple de dragostea lui.

Arhonul [ἄρχων] de astăzi, *dregătorul*, cum e în ed. BOR 2001 [v. 18]...nu înțelesese că Legea te duce la Hristos, că te face să Îl simți pe Hristos în tine.

De aceea el *împlinise* porunci *disparate*, în mod *incomplet*...după capul lui, fără să ajungă să Îl surprindă, să Îl cuprindă în mod necuprins pe Cel care era *împlinirea Legii* [Mt. 5, 17].

Problema arhonului e *problema multor ortodocși*! Pentru că ei cred că *împlinesc poruncile Domnului*, se arată *aprigi certăreți* cu tine dacă le spui că sunt *neîmplinitori ai legii*, ai poruncilor, în *Duhul lor*.

Ei știu *ce trebuie*...ei știu *legea*...dar nu și *Duhul Legii*. Ei știu *ce trebuie* dar nu și *cât trebuie*, *cum trebuie*, ca să ajungi acolo *unde trebuie*.

Din acest motiv rămân la treapta...*scoaterii ochilor* cu legea. Ei rămân *fixați în lege*. Știu că *trebuie să poarte batic*, barbă, reverendă, că *trebuie să țină post*, că *trebuie să se roage*, că *trebuie să ierte*, că *trebuie să asculte*...

Dar toate astea *nu se leagă* în ei...pentru că nu știu *cum trebuie* și *unde...trebuie* să ajungă. Și, ca și acesta, se vor lăuda mereu cu *împlinirea legii*, vor avea *orgoliul de a fi ortodocși*, se vor simți *curați*, ortodocși *curați*, *nepătați* pentru că au o *bună părere despre ei*...dar Dumnezeu *nu îi votează*, nu îi *cunoaște*.

Cum așa?! Dacă ei sunt *curați*, ortodocși *curați*, *nepătați*, care nu sunt nici *masoni*, nici *ecumeniști*, nici *comuniști*, nici *teologi*, nici oameni *răi*, *păcătoși ca alții*, nici *eretici*...cum să nu îi *cunoască* Dumnezeu?!!!

Dacă ei *sunt*...de ce *nu îi cunoaște* Dumnezeu?!!!

Pentru că ei *nu cunosc cum arată* Dumnezeu în ei. Pentru că ei *nu Îl simt pe El* în ei, Care Se manifestă mereu cu multă *delicatețe*, cu multă *trecere peste legea care ucide râvna bună*.

Ortodocșii *curați*...sunt *oamenii legii*. Tocmai de aceea ei nu vor ajunge niciodată *nebuni pentru Hristos*, *Martiri* sau *Mărturisitori*, pentru că ei nu pot să vadă *nuanțele* vieții ortodoxe, ci ei văd totul numai în parametri...*blocului de piatră*.

Blocul de piatră e legea. Când vor să *te extermine* cumva, ei dau drumul blocului de piatră *la tine în cap*. Dacă faci aia, ailaltă, și pe cealaltă...e imposibil să nu fii găsit cu o *mie de lucruri* pe care *nu le faci*. Și, indiferent dacă ai făcut o *mie de lucruri bune*, dacă nu l-ai făcut și pe al o *mie unulea*, ei vor da drumul la *piatră*...și *piatra legii* te va *strivi* cu prisosință.

Adică scot *canoanele Sfinților*, scot *cuțitele Scripturii* și *ale Părinților*, îți aduc în față *exemplul unui Sfânt* pe care îl doresc ei...și îți cer să fii *ca toți odată* sau *ca toți în fiecare moment*.

De ce? Pentru că *lespedea legii* e numai pentru...*alții*. Pentru ei...sunt doar *vorbele* și *încrederea bună* în ceea ce *sunt*...și *nu simt nimic din El*.

Dacă L-ar întâlni pe stradă pe Hristos și Hristos ar sta de vorbă cu un evreu sau cu o desfrânată, cu siguranță că L-ar da *anateimei*.

Ar găsi ca *nepermis*, ca *neortodox* faptul ca Hristos să fie *bun cu păcătoșii* sau *să stea cu ereticii de vorbă*. De ce? Pentru că *superortodocșii curați* sunt *nepătați*, ei sunt *împlinitori ai Părinților*, ei sunt *sfinți* din cuvinte, la nivel lexical, ei sunt în stare *să te ia la palme* dacă nu ești *sfânt* ca ei, pentru că ceea ce contează e *să pari că ești...nu să fii!*

Versetul al 22-lea din Evanghelia de astăzi...*îi smintește pe hiperortodocșii fără Duh ortodox* în ei! De ce? Pentru că trebuie *să renunți la tot* pentru ca să fii *acolut*, *urmaș* al lui Hristos. Trebuie să renunți *la tot ce ești*, la toată *buna impresie* despre tine, la toată *înțelegerea ta* că ești *bun* și *îndreptat*, la toată *încrederea în tine* și *prețiozitatea*, ca *să mergi...pe urmele Lui*.

Ca să începi *să mergi...nu să fii!*, trebuie *să...te vinzi*. Trebuie *să renunți la tine*, la tot ce *ai* și *ești*, la tot ce crezi *că porți* în tine...pentru ca să știi *să gândești paradoxal*, să simți paradoxal, să fii paradoxal, adică...*să poți să Îi urmezi Lui*.

Și ca să *Îi urmezi Lui* trebuie să *îți vinzi* prostia, lenea, necumpătarea, bigotismul, obscurantismul, indelicatețea, infidelitatea, urâciunea de suflet, graba, nestatornicia, individualismul, superbia, aroganța, maladiva *încredere în tine*, hipercorectitudinea fariseică, să i le dai pe toate Satanei, să i le *reîntorci* Satanei care ți le-a dat, care te-a învățat *să le iubești*...pentru ca să vii *gol*, despuiat de ideea că *ai făcut ceva bun în viață*, în fața Lui, ca El *să te iubească* și *să te facă ucenic preaiubit* al Lui.

Când devii *monah* te lepezi *de hainele tale*...te pui *sub mantie*, *gol*, fără *tine cel vechi*...ca să te *îmbraci* în veșmântul nestricăciunii pocăinței.

La Botez, la fel: *te desfaci* de hainele *de piele* ale păcatului și te *îmbraci în veșmântul mântuirii* [Is. 61, 10], care e Hristos Domnul.

Când devii *preot*...te *îngropi în reverendă*, *îmbraci veșmântul morții față de lume*...ca să fii *al cucerniciei*, al cuvioșiei, al prosternării în fața lui Dumnezeu.

De aceea, *legaliștii* sunt *plini de ei*...și nu pot fi *dezgoliți*, *despuiați de buna lor încredere în ei*, pentru că ei se cred *drepti* în ochii lor.

Ca să fii *al Lui* trebuie să *te cutremuri de dragostea Lui* pe care o simți în tine, să te minunezi de delicatețea și de iubirea de oameni pe care El, Învățătorul tău, *o revarsă în tine*...ca să fii *blând* și *smerit cu inima* [Mt. 11, 29] și nu *bădăran ortodox*!

Și, cu siguranță, dacă ochii tăi ar fi *îndrăgostiți* de dragostea de Dumnezeu...tu ai arăta frumos, *preafrumos* pentru lumea asta.

Și dacă ai fi *plin de har*, de vâlvătaie, toți *am amuți privindu-te*, pentru că ai fi o *minune vie*, o *cutremurătoare prezență* lângă noi, care ne-ai face să fim *lei ai iubirii Lui*.

Dacă ești *legalist*...ești numai o *mâță șireată*, care stă să vină șoarecele la cursă, *să cadă cursa* și tu...să te lauzi *că l-ai prins în canoane* și *sub blesteme*.

Atunci când ne bucurăm că alții *au căzut într-un păcat* sau credem că trebuie să *îi anatematizăm* pe unul sau pe altul...avem *alt duh* în noi...decât *Duhul lui Hristos*.

Și de aceea nu putem să vedem *ce ar fi făcut El*, dacă era acum, în anul 2007, cu noi, la masă, la computer, în piață, pe patul de spital sau pe locomotivă, unde *muncim și trăim* noi. Sau, mai bine-zis, *nu Îl lăsăm pe Hristos*, Care e viu și *prezent* și în 2007 cu ortodocșii Săi, ca să ne învețe *ce să facem*, ce ar fi mai bine...decât...

De aceea ajungem *să nu înțelegem cum e treaba* cu v. 27, versetul de *adâncime paradoxală* al Evangheliei de astăzi.

Căci: „τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ” [ceea ce *nu se poate*/ nu e *posibil* la/ pentru oameni, acelea se pot *împlini*/ sunt *cu puțință* la/ pentru Dumnezeu].

Dacă la noi, care nu vedem decât *ce credem că vedem*...lucrurile sunt *cu neputință*, la Dumnezeu, Care ne poate face *să vedem* ceea ce *nu am fi sperat să vedem* și *să simțim* vreodată, toate sunt *cu puțință*, dacă vii *gol de tine*, *gol de fumuri*, *gol de ipocrizie*, *gol de dedesubturi* sufletești *murdare*.

Da: *cele cu neputință* sunt *cu puțință*! Cele care nu sunt *inteligibile*, când ești *tu cu tine* și *te dai de rotund*...cele care sunt *cu neputință* pentru logica umană, sunt *cu puțință* când Dumnezeu *te umple de slava Sa* și înțelegi, și spui, și trăiești lucruri *mai presus* de orice este *incredibil*.

Incredibilul stă cu tine la masă, stă *în tine*...dacă ești *paradoxal*, dacă ești *suplu*, dacă ești *plin de nemurirea iubirii*.

Dacă ești numai *corect*, dacă te bucuri că *nu ești atât de păcătos* încât să *ajungi în Iad*, dacă *te crezi mântuit*, dacă *te crezi providențial*, de *neînlocuit*, un *geniu al geniilor* și un *înger negru* care ai *aripi poleite în alb*...ai un *drum fără întoarcere*.

Și ceea ce crezi tu...*nu se poate*. E cu *neputință* ceea ce tu *aștepti să se întâmple*: adică *să te îndreptezi prin propria ta bună părere despre tine*!

Așa se face că e *greu*, mai mult decât *imposibil de greu*...să fii *ortodox* și e foarte ușor să fii *extremist* sau *eretic*. Ca să fii una din două sau ambele trebuie *să te dai mare la apă mică*, să

moralizezi, să te eschivezi, să te autopropui, să dai cu papagalul¹³⁰ toată ziua...Nimic *mai comod!*

Dar cel mai greu e *să te crezi prost*, primul din Iad, nesimțitor, bolnav, un om *mort sufletește, un cadavru...* Pentru că ajungi la asemenea *sentimente* numai dacă ești *gol de corectitudine*.

Și de aceea putem înțelege, într-o asemenea logică paradoxală, *inversă*, cum e *cea ortodoxă*, care nu are o *raționalitate calpă*, de ce Sfinții se credeau *păcătoși și primii din Iad* și nu își arogau *niciun temei* ca să *osândească* pe aproapele lor iar *extraordinarul în ochii lui*, care se laudă *cu mașinile lui și cu conturile lui*, se crede *îndreptățit să judece*.

Suntem într-o zi *a alegerilor*. Mergem să dăm *un vot* pentru societatea românească și pentru Europa în ansamblul ei dar, în același timp, mergem, așa cred, spre a fi *creștini* cât mai *autentici*. Trebuie să fim cât mai *autentici*, cât mai *responsabili*, cât mai *sinceri* cu ceea ce *suntem*, *vrem și trebuie să facem*.

Vă dorim *multă bucurie* în viața dumneavoastră și *seninătate de inimă*. Amin!

¹³⁰ Să bârfești toată ziua.

Să nu stai *departe*! Predică la Duminica a 29-a după Rusalii. Vindecarea celor 10 leproși [Lc. 17, 12-19]

Iubiții noștri¹³¹,

singurătatea pare *o joacă*, o vorbă, atunci când *nu o cunoști*. La fel și *boala*. Dacă ai *prieteni mulți*, dacă ai *sănătate viguroasă* și ești *fericit*, crezi că toată lumea e *fericită*, că nimeni nu e *bolnav* și că viața e *confortabilă* pentru toți.

Însă viața nu e *confortabilă* cel mai adesea și *durerea*, când e împreună cu *singurătatea* în viața și în casa noastră, e un *pustiu imens*, pe care nu mulți îl pot suporta.

Oamenii văduvi și tinerii care își caută *parteneri de viață* sunt cel mai aspru *biciuiți* de singurătate, din care cauză sunt *predispuși* să își caute, acolo unde *nu trebuie*, fericirea, împăcarea, alinarea.

În mod fundamental avem nevoie, deopotrivă, de *comunicare*, de *comuniune* cât și de *singurătate*.

Singurătatea ne învață să *prețuim* împreuna-vorbire cu oamenii, ne smerește, ne face să conștientizăm nevoile *reale* ale persoanei noastre, pe când *comunicarea* ne învață că *a dărui*, *a te dărui cuiva* înseamnă *a te cunoaște*, *a te personaliza*.

¹³¹ Scrisă în data de 19 ianuarie 2008.

Numai că există și singurătăți *imobilizate* în pat, singurătăți care *nu plac*, ca *singurătatea* celor 10 leproși cu care Domnul *s-a întâlnit* într-un sat din Israel [v. 12].

Și leproșii, văzându-L, *au stat departe* [ἔστησαν πόρρωθεν, v. 12], pentru că *se știau bolnavi* dar și pentru că *știau cine este El*.

Acest *a sta departe* de Domnul e *cea mai mare dramă* a umanității de astăzi! Pentru că zece, acest *zece*, numărul leproșilor, acest număr *al desăvârșirii*, arată că *umanitatea întreagă*, toți oamenii sunt *bolnavi* dacă stau *departe* de El.

Lepra, ca orice altă boală, afecțiune a trupului, are în spate și *o sănătate rea* a sufletului. Boala, cel mai adesea, e *o consecință* a păcatului, și vindecarea trupului se poate *redobândi* sau *nu* prin *tratament* și *exerciții recuperatorii*, însă, în mod fundamental, trebuie să avem, mai presus de toate, *sănătate duhovnicească*, har în inimile și în trupurile noastre pentru ca *să ne simțim vii*.

Ce folos că ești într-o *poziție socială prosperă* dacă ești *departe de Domnul*?!

Ce folos ai că ești *lăudat* pentru anumite *atuuri* ale tale, dacă în tine nu simți *frumusețea bucuriei* lui Dumnezeu, nu simți că pulsează *viața Duhului*, nu simți smerenia, candoarea, bunătatea lui Dumnezeu?!!

Adevărata *umanitate*, adevărata *împlinire* o ai când simți că ești *viu* din cauza harului lui Dumnezeu, chiar dacă ai dureri de spate, de inimă, de cap sau sărăcie cât cuprinde.

Împlinirea ține de harul lui Dumnezeu.

Împlinirea ține de împlinirea voii lui Dumnezeu care te face *viu*.

Cei 10 leproși erau *vii* dar *bolnavi*. Erau *vii* dar...*morți*.

Dacă simți *să stai departe* de Domnul ești *mort*. Căci atunci când vezi că *nu te poți bucura*, că te gândești numai *la defectele* tale și nu poți *uita de tine* pentru ca să vezi *pe altul*, atunci ești prizonierul tău, al egoismului tău.

Însă *prezența* Domnului i-a împins, pe cei care stăteau *departe*, să se *apropie*.

Și, ca oricare dintre noi, *ne apropiem* de El *prin rugăciune*, prin încrederea că El ne aduce *lărgime*, vindecare, bucurie în viața noastră. Și s-au apropiat cu inima, cu sufletul de El, căci și-au ridicat vocea, glasul și au cerut să fie *miluiți*, ajutați, vindecați de către El, cerându-I: „Iisuse Învățătorule, miluiește-ne!” [Ἰησοῦ Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς, v. 13].

Au strigat *din durerea lor* către El! Și atunci când *strigăm* cu toată ființa către Dumnezeu El este *aproape* de noi, pentru că atunci strigăm *real*.

Strigăm pentru că realmente simțim că *avem nevoie* de El, că *nu mai putem*, că *ne prăbușim* sub durerea, singurătatea, sărăcia și păcătoșenia noastră.

Un strigăt *ființial*. Un strigăt de om care a făcut experiența *din plin* a neputinței proprii.

Și când strigi și îți înțelegi *neputința* ta, înțelegi că *depinzi*, că viața ta *depinde de mila lui Dumnezeu*.

De aici începe toată *înțelegerea* și *experiența noastră teologică*, toată înțelegerea lui Dumnezeu din viața noastră, din aceea că *ne simțim neajutorați* cu totul, *goi* fără prezența Lui în noi. Și atunci când nu mai avem *nicio șansă*, când nu mai vedem *nicio lumină* și nu ne mai *zâmbește* niciun chip și niciun lucru, înțelegem ceva fundamental: că pocăința, căderea în fața Lui *ne umple* de tot ceea ce ne lipsește!

Printr-o strigare, printr-un *muget* al întregii noastre ființe primim *certitudinea* și *experiența împlinirii noastre*: vărsarea harului Său în noi, în viața noastră și în toate cele ale noastre.

Dar rugăciunea lor a contat pentru că era o rugăciune care *i-a durut*. I-a durut pentru că *nu îi dorea nimeni*. I-a durut pentru că erau *ai nimănui*.

Și, credeți-mă, că rugăciunile acestor oameni care *nu au casă* și *dorm pe stradă*, pentru care Dumnezeu *înmoaie* frigul ca ei să poată *rezista* până la primăvară, sunt *însământător de primite* de El, în comparație cu rugăciunile multora dintre noi care sunt *orgolioase*, care pretind că trebuie să *le dea Dumnezeu de toate*, pentru că ei *și-au împlinit* toate *datoriile* față de Biserică.

Însă rugăciunea *reală* e rugăciunea care *recunoaște* că *nu face doi bani*, că *nu merită nimic*, că *nu i se cuvine nimic*.

Rugăciunea *reală* e rugăciunea care *își asumă* întreaga *dramă a umanității* și care spune, la fiecare păcat și oroare auzită că *acestea s-au întâmplat din cauza sa*.

Bolile, cataclisme, teroarea și furia lumii noastre, ipocrizia și mojicia ei sunt lucrurile de care trebuie să *ne pătrundem*, care trebuie să *ne doară*, dacă vrem să fim *fiii Celui Preaînalt* [Lc. 6, 35].

Versetul 14 începe cu *vederea Domnului*: „Și văzându-i” [καὶ ἰδὼν]...

Cum să îi vadă Domnul numai *de două clipe*, cum să îi vadă tocmai *acum*, când El *îi știa* de mai înainte de *a fi lumea*, din veșnicie? De ce *i-a văzut* tocmai acum...pe ei, care *stăteau departe*?

I-a văzut pentru că au început să-L vadă și ei pe El, prin rugăciune. Una e să vezi pe Domnul și alta e să Îl ai în inimă. Una e să ai un fiu și alta e să mori de dorul și de dragostea fiului tău.

Și numai când îl ai pe cineva în inimă începi să îl vezi, pentru că începi să îl prețuiești, să fii afabil cu el, să te pierzi de dorul lui.

Tot la fel e și cu credința: una e să ai credință de rob și să te temi de păcat mai mult decât te temi să calci dragostea Lui față de tine și alta e să mori de dorul Său, să fii nebun după El, să nu poți fi fără El.

Când crezi fără să fii înamorat, fără să fii în dragoste pentru El crezi calculat, te porți calculat, ierți calculat...Și nu te simți nici tu prea bine, pentru că numai ceea ce e foarte mult ne satisface deplin.

Și orice am vrea: bani, droguri, sex, distracție...nu ajung să ne satisfacă deplin setea, dorul de împlinire, decât dragostea de El poate asta, paradoxal, pe măsură ce cazi în ea, dorind să fie dor peste dor de El în viața ta.

Dacă v-ați îndrăgostit vreodată de cineva...atunci considerați că de o mie de ori mai mult e dragostea pentru Dumnezeu și de milioane de ori mai împlinitoare, mai relaxantă, mai eliberatoare și că ea te aduce în mod real cu picioarele pe pământ, în timp ce te umpli de slava Sa cea veșnică.

În mod real realști, care simt că trăiesc din plin sunt oamenii duhovnicești, sunt Sfinții, pentru că știu că au bucurii rezistente, statornice și nu bucurii tulburi, cum sunt bucuriile pătimăse: adică binele și răul fiind amestecat în ele.

Dacă vreți și vrem să fim realști atunci trebuie să vrem să fim Sfinți cu toții, să ne facem proprii lui Dumnezeu, pentru că asta le-a spus celor 10 leproși Domnul: Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν [Mergeți și vă arătați/ vă prezentați pe voi preoților!, v. 14]. Adică nu mai stați departe de sursa voastră de sfințire și de vindecare ci îndrăzniți să vă prezentați și să vă spovediți păcatele preoților, pentru ca să Mă vedeți bine și să nu mai vreți să plecați de la Mine!

E o trimitere adâncă, pe care trebuie să o resimțim cu toții ca pe singura noastră vindecare: Mergeți la preoții Mei spre vindecare și nu vă mai uitați la viața lor, ci smeriți-vă, ca Eu, Care lucrez prin ei, să vă vindec neputințele, căderile și patimile voastre!

Oamenii care se tem de spovedanie se tem de faptul de a fi vindecați. Se comportă ca cei care nu stau în scaunul dentistului ca să le treacă durerea, ca cei care fug de bisturiu și mor de tineri sau

ca cei care nu vor să vorbească cu nimeni și se adâncesc în paranoia lor.

Spune păcatele tale, Domnului, și El *le va lua* de la tine!

Spune păcatele tale preotului, că *de față* e Domnul, ca să primești prin *dezlegarea preoțească* dezlegarea *de păcate* a Domnului!

Și dumneavoastră, cei care știți cum arată *iertarea Domnului*, îmi confirmați, prin *fețele* și *bucuria* dumneavoastră, că ați fost *vindecați* prin mâinile preoților de *povara* păcatelor dumneavoastră și sunteți *vii* acum cu duhurile.

Trebuie *să mergi*, să te arăți ca *o carte deschisă* preoților, pentru ca să primești *vindecarea* Domnului! Trebuie să ai *încredere*, să vrei *să te vindeci*, să fii plin de *dorința iertării* și a unei *vieți noi*, mereu noi.

Și atunci veți vedea că *prin mâinile mele*, ale unui preot păcătos și nevrednic, ca prin mâinile oricărui arhiereu și preot al lui Hristos, *curge viața dumneavoastră* și veți înțelege că nu *noi* suntem *rezervoarele vieții dumneavoastră*, ci *Domnul nostru e viața noastră și a dumneavoastră*.

Și atunci, cu toții, ne simțim *vii* și suntem *vii*, pentru că *luăm viață din continua smerire de sine* a cugetului nostru.

Observăm mereu că nu *cunoștințele* noastre, nu *faptele noastre bune*, nu *intențiile noastre bune* ne *vindecă*, ci *harul iubirii Sale*, care ne umple de frumusețe, de pace, de bucurie dumnezeiască.

Și când le ai pe acestea în tine *trăiești teologic*, trăiești *ortodox*, trăiești *creștinește*!

De aceea și *încrederea* în Domnul *i-a curățit de boală* pe cei 10 bărbați leproși [v. 14].

Dacă *nu ascultau*, nu *se vindecau*!

Însă toți se vindecă, spune Sfântul Luca, Evanghelistul nostru, dar numai *unul* dintre ei vrea *să se vindece și duhovnicește*, pentru că numai unul *ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν* [se întoarce, cu glas mare, *slăvindu-L* pe Dumnezeu, v. 15].

Acest *se întoarce* e fundamental pentru fiecare dintre noi!

Se întoarce pentru că *nu mai vrea să stea departe* de El. Se întoarce pentru că nu mai vrea să fie *un mort viu*, un mort care tot colindă prin lume dar nu are *niciun sens* în viață.

Și când se pocăiește și se vindecă trupește, omul nostru înțelege că viața e *bucurie*, că viața e *mulțumire*, că viața e *recunoștință* și că *sensul vieții e bucuria cu și de Dumnezeu*.

Și cei nouă *s-au vindecat* dar nu au dorit *mai mult*. Nu au vrut să fie *mulțumitori*. Și când vrei să fii *mulțumitor*, să mulțumești, când vrei să *lași* slava lui Dumnezeu să te locuiască înveți să *te bucuri* de Dumnezeu și să *îți vezi marginile*.

Pe cât ne vedem marginile, *neputințele* pe atât știm să fim *mai mulțumitori*. Pe cât știm să *vedem* minunile lui Dumnezeu cu noi și să mulțumim pentru ele cu atât ne facem cu *gură mare*, cu *gură dreptslăvitoare*, cu *gură doxologică*, *mulțumitoare* în fața Sa.

Pentru că viața *se primește* și *se păstrează prin mulțumire*. Dacă nu te bucuri că *ai prieteni* îi pierzi. Dacă nu te bucuri că *ai viață* și *sănătate* le pierzi.

Dacă nu știi să *mulțumești pentru toate* și să te mulțumești *cu puținul tău*, pierzi și ceea ce *credeai că ai*.

Pentru că rămâi cu *forma* bucuriei, a prosperității, dar nu ai *fondul ei*, care e *harul*.

Dacă *nu mulțumești* ai căzut din har! Și dacă nu ai *harul* lui Dumnezeu, care te învață să *faci tot binele* și *toată lucrarea cea bună*, cazi în toate gropile, ca un orb și ca *un secătuit de fericire*.

Când ajunge în fața Sa, bărbatul, unul din 10, cade *cu fața la picioarele Sale* [v. 16].

Toată lumea e destinată mântuirii, e *predestinată mântuirii*, adică *iubirii veșnice cu Dumnezeu*. Pe toți îi *vrea* Dumnezeu mântuiți, nu numai *pe unii*.

Însă doar unul din 10, adică *puțini* se umplu de *înfocarea dragostei* pentru Dumnezeu și Îi mulțumesc cu *învăpăiere mare*, cu glas mare, pentru binefacerile din viața lor, pentru mântuirea lor. Și Dumnezeu primește *mulțumirea noastră* când e din toată dragostea, pentru că El e *al dragostei*.

Cea mai mare *judecată* e *dragostea*! Pentru că atunci când Cel care te-a făcut *vrea să te ierte* și să *te iubească nespus*, să *îți arate iubirea Lui* și tu nu ești *vrednic* de ea, asta e cea mai mare *judecată dreaptă* făcută față de noi, pentru că *ne iubește* Cineva pe care *nu Îl merităm*.

Și cea mai mare *dreptate* e aceea de a *fi iertați* de Cineva pe care noi L-am tratat cu *mare nepăsare*, pentru că iubirea și iertare Lui *ne dezarmează*, ne lasă fără replică.

Cel de-al zecelea, singurul, *unicul mulțumitor*, cade la picioarele Stăpânului: aceasta e *pocăința*!

Ceri iertare pentru că știi că *vei primi iertare*, pentru că ești încredințat că *nu se poate să fii izgonit* de la fața Iubitorului de oameni Hristos. Asta e *spovedania*!

Vii la *Cel ce te vindecă* și nu la cineva care *îți taie capul*. Vii cu *încredere* și cu *doxologie mare* și *primești după credința ta*.

Primești cât speri. Primești cât crezi. Primești cât iubești. Primești cât *nu-ți închipuiai* că poți primi.

Cel de-al zecelea, *euharisticul*, era *samaritean* [v. 16]. *Fusesse* samaritean păgân, am spune noi! Acum nu mai era *samaritean*, ci era un *fiu al lui Avraam*, al credinței Părintelui Avraam, pentru că *crezuse* în Cel ce dă *bucurie, vindecare* și *dezrobire* oamenilor.

Acum era *viu* și se bucura *ca un om viu*. Era *prea entuziast*, era *prea plin de mulțumire* și *de bucurie*. Și de aceea era *liber*, era *vindecat*, era mântuit de *anchilozarea* pe care o aduce egoismul, depărtarea.

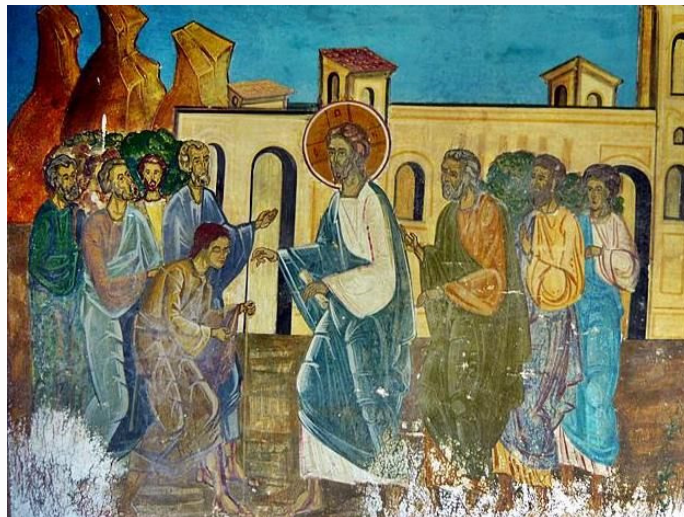
Acum nu mai era *al depărtării* ci *al apropierii*! Acum sta nu numai *aproape* de El, ci *la picioarele* Lui. De aceea, el, cel de alt neam, care nu fusese crescut în *așteptarea* Celui dorit, acum aude de la Acesta, pentru încrederea sa prea mare și pentru mulțumirea sa prea plină: 'Αναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε [Scoală-te/ ridică-te/ înviază și du-te! Credința ta *te-a mântuit*, v. 19].

Credința ta *te-a învățat* să fii *cu gură mare*, cu gură plină de slavoslovii la adresa lui Dumnezeu. Și e *fermecător de bine* să ai *gură mare*, plină de *evlavie* și de *înțelepciune* când îi înveți pe oameni *cele bune* și să ai *gură mică* când *spui prostii*.

Să avem inimă *mulțumitoare* și să învățăm să mulțumim lui Dumnezeu și oamenilor *pentru toate*, iubiții noștri!

Atunci ne vom simți *plini* și *radioși*. Dumnezeu să vă dea și să ne dea o duminică *plină de bucurie*, de *gânduri de bucurie* și o săptămână *cu fapte coerente*, de care *să nu ne simțim rușinați*. Amin!

Cerșește-ți *lumina duhovnicească* a ochilor tăi!
 Predică la Duminica a 31-a după Rusalii.
 Vindecarea orbului din Ierihon [Lc. 18, 35-43]

Iubiții mei¹³²,

presupun că *orbirea fizică* e o *situație existențială* foarte *incomodă*, care incomodează pe cei care o au, însă, cu siguranță, că *necredința* și *orbirea duhovnicească* sunt mult mai *dezavantajante* pentru noi decât prima.

Dacă ai ochii din afară *orbi* și ai sufletul *sfânt* lucrurile sunt *bune*. Însă, dacă *vezi* și nu *înțelegi*, dacă *privești* și totuși *nu vezi* lucrarea lui Dumnezeu cu oamenii și prezența Lui în mijlocul nostru și în viața noastră atunci nu ai *contact real* cu realitatea lui Dumnezeu și, prin urmare, ești *orb*.

Adevărata orbire e *nesesizarea interioară* și *în lume a prezenței și a lucrării lui Dumnezeu*.

Dacă nu *Îl simți* pe El și nu ai *contact* cu El nu te *deznădăjdui*, pentru că poți sta, ca și orbul din Ieriho [Ἰεριχὼ], în Biserica lui Dumnezeu și să *cerșești* mila lui Dumnezeu [18, 35].

Tocmai de aceea, într-o duminică ca aceasta, de sfârșit de ianuarie, unde ne îndreptăm spre tot mai mult soare, Biserica lui Dumnezeu ne invită să *ieșim* nu numai *în soarele primăverii*, ci și *în lumina slavei lui Dumnezeu*.

¹³² Scrisă în data de 26 ianuarie 2008.

Să dorim lumina Sa, harul Său, vederea Sa, sesizarea Sa, fiecare după *dorința și măsura noastră duhovnicească*.

Mulțimea trecea *împreună* cu Domnul [18, 36].

Din perspectiva Bisericii noastre, noi ne învârtim, ne rotim *în jurul Domnului*, mereu ne unim cu El și Îl facem pe El să fie și *mai vizibil în noi*, după cum în cerul cel mai presus de ceruri Îngerii și Sfinții, într-un entuziasm preadumnezeiesc, *se rotesc* în jurul Treimii celei mai presus de ființă și de înțelegere, împrejurul lui Dumnezeu.

O dănțuire dumnezeiască e tot ciclul slujbelor Bisericii în fața Treimii. Noi ne bucurăm *cu bucurie negrăită* de Domnul nostru și suntem *cu El* tot timpul, pentru că *El este cu noi tot timpul*.

Dacă putem da *semn* despre *mărturia prezenței Sale cu noi* și *în noi*, atunci Îl putem sesiza pe El și în aproapele nostru și în întreaga lume, ca fundament al lumii, al existenței oricărei suflări de viață, a oricărei ființe create de către El, ca Stăpân și Țiitor-a-toate, ca Mântuitor și Judecător al lumii, ca Mire al Bisericii și ca Cel care Se bucură veșnic *cu și de* Biserica Sfinților Săi.

Orbul auzea zgomot, rumoare și întreabă *ce este*.

I se vestește lui că *Iisus Nazoreul* [Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος] trece [18, 37]. Lui i se vestește, i se binevestește că trece pe lângă el *Iisus din Nazaret*. Cu alte cuvinte, că trece un...*om*.

Însă orbul nostru e *paradoxal*, ne uimește. El nu Îl numește *Învățător*, nu spune că e *din Nazaret* ci, deodată, îl aud strigând: „Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησον με” [Iisuse, fiul lui David, miluiește-mă!] [18, 38].

Cu siguranță că acest orb *a fost luminat* de către Dumnezeu să recunoască acest *nume* Domnului și *să țipe* o asemenea rugăciune. Pentru că el *strigă*, este observabil asta, prin prisma unei *certitudini*. El *crede* ceea ce *strigă*!

Nu strigă ca *să se afle în treabă*.

Nu strigă pentru ca *să strige*, ci pentru ca *să mărturisească* ceea ce *nu vedeau* cei care Îl vedeau cu ochii pe Domnul și Se *îmbulzeau* pe lângă El.

I se mărturisise de către cei care Îl vedeau pe Domnul că trece *Iisus Nazoreul*, adică un *Învățător*, un om *remarcabil* al acestei cetăți a lui Israel...

Dar el le spune *altceva* lor, celor care vedeau și totuși *nu aveau o mare înțelegere* despre El, și anume: că acest *Om* e *fiul lui David*, că are în Sine *semnul regalității*, că nu e un *Învățător oarecare din Nazaret* ci că *El este Mesia*, căci nu e numai *om* ci și *Dumnezeu*.

De aceea *orbul* îi învață pe *văzători*, pentru că orbul care ședea începe să vadă când începe să strige spre Fiul lui David. Și cum *David* înseamnă *Cel iubit*, orbul nu spune decât *mărturia* Tatălui despre Fiul la Botezul Său în Iordan, că *Acesta e Fiul Său cel iubit* [Mt. 3, 17].

Și astfel, avem aici *scheletul paradigmei*/ al modelului/ al exemplului *rugăciunii lui Iisus*, al *rugăciunii isihaste*, liniștitoare a *adâncului* ființei noastre, care ne face din orbi *văzători de Dumnezeu*. Care face din cei care *nu sesizează* slava Sa cea veșnică, niște *umili* și *entuziaști văzători ai slavei Sale*.

Căci orbul, fostul orb, fostul orb *cu sufletul* Îl vede pe Cel pe care nu Îl vedeau *ochii ageri* și Îl înțelege pe Cel pe care nu Îl vedea și strigă către El, cu o imensă *certitudine interioară*: „Iisuse, Fiul Cel iubit al Tatălui, ai milă de mine!”.

Pentru că *mila Domnului e vedere* a ochilor fizici dar, în primul rând, e *vedere a ochilor inimii*.

Și *milă* înseamnă aici *vedere*!

Dă-mi să Te văd pe Tine, Fiule Cel Unul-Născut și Cel Preaiubit al Tatălui Tău! Dă-mi să Te văd pe Tine, Lumina lumii! Căci cei care Te văd pe Tine au *lumina vieții*, au slava lui Dumnezeu în ei, care e *viața lor cea veșnică*.

O strigare *teologică* de mare intensitate, de mare profunzime din gura și din ființa unui orb *nebăgat în seamă*.

Orbul devine *Teologul lui Dumnezeu*, vorbitorul *despre Dumnezeu*.

Căci *a vedea* nu înseamnă *a privi* ci *a înțelege* pe cel din fața ta. Și Teologia nu e *discurs despre nevederea Lui*, ci despre *ceea ce ai văzut și ai înțeles* că e Dumnezeu și viața cu Dumnezeu.

Înțelegerea vederii, a ceea ce vezi, e *vedere*.

Înțelegerea Sa din vederea Sa și împreuna-viețuire cu Domnul, continua viețuire cu El înseamnă *concreta* și *reala cunoaștere* a lui Dumnezeu.

Pentru că ceea ce *spui știi din tine*, din relația ta cu El și ceea ce *argumentezi* e mai întâi *experiență*, e *realitate personală* pentru ca să fie apoi *cuvânt, idee, frază, expunere, tratat teologic*.

Dacă *iubești pe cineva și nimeni nu te crede*, nu e nicio *problemă* pentru tine! Pentru că tu ai *realitatea* a ceea ce e *dragostea*. Această *realitate* poți să o *povestești altora* sau poți să *taci mîlc* și să *nu zici nimic*.

Dacă eu *nu te cred* că *iubești*, tu nu o să-mi mărturisești nimic, nu o să-mi spui modul în care dragostea ta *a devenit* și devine *poem, act, lucru, îmbrățișare* și *cel care pierde* sunt eu.

La fel, dacă *mă mulțumesc* numai cu *citirea* unui Sfânt, a unei cărți, doar a unei rugăciuni și nu cunosc *câți mai mulți* Sfinți, cât mai multe cărți, rugăciuni, filme, realități, experiențe...eu sunt *mai puțin* decât *aș fi putut fi*.

Dacă nu accept *experiențe* și *mărturii de experiențe* noi eu sunt *mai puțin*. Eu *pierd*, pentru că nu sunt deschis *noutății transducerii de experiență*.

Cei care mergeau în față, în fața orbului, îl puneau *sub epitimii*, sub certări/ dojene/ muștrări pe orb și îi cereau *o cuviință fără mărturisire*, adică doreau *să îl facă să tacă* [18, 38].

Însă orbul avea o încăpățănare soră cu *încrederea nețarmurită în Dumnezeu* și, pe cât ei doreau *să îl reducă la tăcere*, pe atât orbul *își țipa* și mai mult *rugăciunea mărturisitoare* [Ibidem] despre Fiul lui Dumnezeu întrupat, despre Dumnezeu-omul Iisus Hristos, Stăpânul lumii.

Și orbul a țipat, n-a tăcut și *a primit* suprema binecuvântare, pe care o cer și *isihaștii lui Dumnezeu*: ca El să vină, să Se apropie, *să coboare* în ființa lor. El a stat și a poruncit ca *să Îi fie adus orbul* [18, 40].

Și când Domnul l-a întrebat *ce dorește/ ce vrea* să i se facă lui de către El, orbul, *paradoxalul credincios* al Domnului, nu mai Îl numește nici *Fiul lui David*, ci Îi spune de-a dreptul și dumnezeiesc: Κύριε, *Doamne*, ἵνα ἀναβλέψω, *ca să vadă!* [18, 41].

A vrut *să-L vadă pe El* și să se bucure de *frumusețea Sa dumnezeiască*. Nu a vrut doar *ochi*. Ce să facă cu ochii, dacă el deja *Îl văzuse*, Îl înțelesese?

Cei care mergeau cu Domnul și vedeau în El numai pe *Învățătorul din Nazaret* aveau nevoie de *ochi*.

Orbul, acest *Teolog al cerșetului*, acest *cerșetor al vederii lui Dumnezeu*, dorea *să Îl vadă* pe El, să vadă slava Sa, a Celui Prea Iubit al Tatălui. Lui, Iisus Domnul îi spune: „Vezi! Credința ta te-a mântuit!” [18, 42].

Strigarea ta care părea *aiurea*, care părea *deplasată*, și care venea dintr-un *ocean de credință* te-a mântuit, adică *ți-a dat să vezi cu ochii inimii* și acum și cu *ai trupului*.

Și așa se face că *cerșetorul vederii lui Dumnezeu* primește și *vederea trupului* și devine un *acolut*, un *următor* fervent al Domnului, a cărui viață s-a transformat într-o *slăvire neconținută* a lui Dumnezeu [18, 43].

Și, se pare, că și poporul *începe să vadă*, pentru că *dă slavă lui Dumnezeu* când vede ceea ce se petrecuse cu fostul orb [Ibidem].

Vederea lui Dumnezeu ne transformă viața într-o continuă doxologie. Dacă până mai ieri nu vedeam nimic sfânt și disprețuiam Biserica lui Dumnezeu, ierarhia, Sfintele Cărți, postul și rugăciunea, astăzi, câți primim sesizarea lui Dumnezeu ne bucurăm tocmai de ceea ce disprețuiam odată.

Când ești orb ți se pare că toată lumea e acoperită de o negură. Când ești orb vezi în culori gri fericirea și viața.

Însă, când te vindeci de glaucom, când cataracta cade de pe ochii tăi, când lumina lui Dumnezeu coboară în tine și te face să vezi pe Cel nevăzut și mai presus de orice vedere, atunci vezi lumea scăldată în marea de lumină a Dumnezeului treimic și ești numai bucurie, numai mulțumire, numai încântare.

Să ne dorim să vedem și să ne bucurăm de ceea ce vedem! Să ne dorim să ne bucurăm să ne vedem și să-i vedem pe oameni în culorile rugăciunii.

Să ne colorăm viețile cu dragostea rugăciunii ca să devenim picturi ale comunicării, ale frățietății și ale rugăciunii, picturi însuflețite ale lui Dumnezeu, pictate de Duhul Său Cel Preasfânt! Dumnezeu să ne umple de pacea și de bucuria Sa, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului!
 Predică la Duminica a 33-a după Rusalii. Parabola
vameșului și a fariseului. Începutul *Triodului* [Lc.
 18, 10-14]

Iubiții mei¹³³,

acum, la începutul pregătirii pentru postire, Evanghelia zilei este *un deget îndreptat* spre fiecare dintre noi, pentru că viața omului este între *mândrie* și *smerire*.

Când m-am înălțat cu mintea, Tu m-ai smerit, Doamne! Și de aceea mă bucur că m-ai smerit, pentru că am învățat *îndreptările Tale* [τὰ δικαιώματά Σου] [Ps. 118, 71].

Cu alte cuvinte, fiecare dintre noi am fost și *farisei*, și lăudăroși, oameni semeți, care se încredeau *numai în ei înșiși* și se bucurau de ceea ce făceau *la modul egoist*, dar și *vameși*, pentru că Domnul *ne-a smerit*, ne-a făcut *să ne vedem păcatele* și să vrem pocăința ca *mijloc de revenire la viață*, ca *mijloc de îndreptare*.

¹³³ Scrisă în data de 16 februarie 2008.

Cuvintele Domnului care *îndeamnă la pocăință* sunt ca *un duș rece* în mijlocul iernii, pentru că au darul de-a te trezi din dormitarea păcatului, dacă conștiința ta este încă acută, *vie*.

Și parabola de acum are darul de *a te pune în fața ta*, de a te face *să te vezi* cu proprii tăi ochi, fără să vrei *să divaghezi*.

Domnul te întreabă: ești *un simulacru de creștin* sau *un creștin smerit*? Și tu *răspunzi* în inima ta Domnului, îi spui *adevărul tău*. Răspunsul, inevitabil, trebuie să aibă *concretețea a ceea ce ești*.

Și un ortodox autentic va răspunde întotdeauna, așa credem noi, că *are nevoie de mila Sa*, pentru că e *un om păcătos*. Este un om păcătos pentru că *simte* că *nu poate fi fără de păcat*, pentru că e *un om slab* și care *cade mereu*, zilnic, în tot felul de păcate.

Rugăciunile particulare ale unui creștin ortodox, cele de dimineață și de seară, ca întregul cult ortodox, sunt *o continuă mărturisire a păcătoșeniei proprii* pentru a ne face *vrednici* de mila Sa, de harul Său.

Rugăciunea ortodoxă nu este *superbie*, nu este *înșirare de elogii personale* ci, dimpotrivă, e o *înșirare a păcatelor proprii*; o *înșirare necruțătoare* a păcatelor proprii.

Vă amintesc *a treia rugăciune de seară*, cea către Dumnezeu Sfântul Duh în care *ne acuzăm* de diverse păcate: „ori de m-am jurat cu numele Tău, ori de l-am hulit în gândul meu, sau pe cineva am ocărât, sau pe cineva am clevetit [am vorbit de rău n.n.] în mânia mea, sau am scârbit [am părut *nesuferit* pentru cineva n.n.]; sau de ceva m-am mâniat, sau am mințit, sau fără de vreme am dormit [am dormit *mult* n.n.], sau vreun sărac a venit la mine și nu l-am socotit [nu l-am *băgat în seamă*, nu l-am *miluit* n.n.], sau pe fratele meu l-am scârbit, sau m-am sfădit [m-am certat *pe lucruri de nimic*, m-am *contrazis prostește* n.n.], sau pe cineva am osândit [am *judecat* și *condamnat* în mintea mea n.n.], sau m-am mărit [m-am *încrezut* n.n.], sau m-am trufit [m-am socotit de neînlocuit n.n.], sau m-am mâniat, sau, stând la rugăciune, mintea mea *s-a îngrijit* de vicleniile acestei lumi, sau *răzvrătire* am cugetat [*nespunere* n.n.], sau prea m-am săturat [am mâncat mult n.n.], sau m-am îmbătat, sau nebunește am râs [am râs *fără contenire*, pentru *lucruri de nimic* n.n.], sau ceva rău am cugetat, sau frumusețe străină am văzut și cu dânsa mi-am rănit inima [mi-a rămas *inima* la o persoană sau la un obiect care *nu îmi aparțin* n.n.], sau ce nu se cuvine am grăit, sau de păcatul fratelui meu am râs, iar păcatele mele sunt *nenumărate*, sau de rugăciune nu m-am îngrijit, sau altceva rău am făcut și nu-mi aduc aminte; că *acestea toate și mai mari decât acestea am făcut*”.

Aceste *reamintiri* ale păcatelor noastre sunt *absolut necesare*, pentru că *neamintirea lor înseamnă semeție*.

La fel, continua citire a Sfintei Scripturi, a Sfinților Părinți, a Vieților Sfinților, a dogmelor și canoanelor Bisericii, participarea la slujbe și rugăciuni sunt *absolut necesare* pentru că *reamintirea continuă înseamnă adăstarea în ele*, rămânerea în acest mod de a *gândi* lucrurile și lumea înseamnă o *continuă îmbisericare* a minții și a vieții noastre.

Când nu te mai *apleci* în smerenie în fața lui Dumnezeu, când nu te mai *închini* și nu mai faci *metanii* cu smerenie începi să vorbești cu un *Dumnezeu închipuit*, cu un Dumnezeu *după mintea ta*. Și rugăciunile noastre devin atunci *elogii de sine*, fariseisme, manifestări cameleonice, pentru că luăm în seamă numai ceea ce *ne place*.

Spovedania e mărturisirea a ceea ce *nu ne place* că suntem dar *suntem*. *Mustrarea* Domnului *primită* prin duhovnicii și frații noștri întru credință, deși *nu ne place* la momentul respectiv este mai apoi *izvorătoare de multă bucurie*.

Căderea în păcat e o dramă. O dramă *personală* și *eclesială*, pentru că *atinge* întreaga Biserică orice păcat al nostru. Ieșirea din păcat, *ridicarea* din păcat e *nădejde* în iertarea Domnului și ea aduce *bucurie*. Recunoașterea păcatelor proprii, această *osândire de sine*, necruțare de sine are drept scop *umplerea noastră de bucuria iertării Sale*.

Mărturisirea păcatelor și pocăința pentru ele este o *eradicare* a morții, a întristării, a păcatului din ființa noastră, deci un *moment de bucurie*, deși îmbracă aparența unei *dureri și rușini enorme*.

În mijlocul mărturisirii e *dorința de îndreptare* și, pe când noi mărturisim ceea ce *am păcătu*t, devenim ceea ce harul *ne dă să fim*: iertați de mila lui Dumnezeu.

Însă *iertarea cere mărturisire*. Pentru iertare trebuie să *mărturisești păcatele tale* și să *ți le asumi*, să spui că acestea sunt *boala ta* de care *vrei să scapi*.

De aceea *conștiințele sensibile* nu suportă să *stea cu păcatul în casă* ci se mărturisesc des, *foarte des*. E *normal* să fie așa.

Cine dorește să *stea cu murdăria în casă* și să o *contemple*?! Cine poate fi *asa de nesimțit* încât să considere că e mai bun *mirosul de veceu* decât *mirosul de aer proaspăt de pădure*?!!

De aceea, păcatul este *evacuat imediat*, este *spovedit* din ființa noastră, pentru ca să trăim fericirea celor cărora *li s-au iertat*

fărădelegile și ale căror păcate li s-au acoperit [Ps. 31, 1], li s-au trecut cu vederea.

Rugăciunea vameșului este o definiție a normalității. A fi δεικνύμενος [Lc. 18, 14], îndreptat, a te îndrepta, a te însănătoși înseamnă a-ți mărturisi păcatele tale și a te umple de iertarea lui Dumnezeu.

Nu suntem oameni *Drepți* și *Sfinți* sau nu ajungem *Sfinți* pentru că *nu am avut păcate*, ci pentru că *nu am lăsat păcatul să fie suveran în noi*, să ne conducă.

Dacă vameșul a plecat *îndreptat* de la templu, după ce *coborâse în smerenie* și *și-a recunoscut păcatele sale* cele multe, e pentru că a recunoscut că nu poate fi *independent* în fața lui Dumnezeu, ci *dependent total* de El.

Simțirea faptului că numai *recunoașterea păcatelor* în fața lui Dumnezeu ne aduce *normalitatea*, îi face pe creștinii ortodocși care ies de sub epitrahilul duhovnicilor lor să simtă că *zboară*, că sunt niște *ființe întraripate*, pentru că sunt *despovărați de păcate*.

Astăzi suntem *îndrumați* așadar să ne vedem cu *acuitate maximă* viața și să *mărturisim* în fața lui Dumnezeu lucrurile care ne fac *grei*, care ne *împovărează*.

A-ți lua pietrele de pe inimă înseamnă a-ți spovedi păcatele.

A te elibera de greutate înseamnă a te umple de libertatea harului. Și a te umple de libertate duhovnicească înseamnă a mulțumi cu adevărat, din adâncul inimii tale bunătății lui Dumnezeu, pentru că S-a arătat preamilostiv și iubitor de oameni cu tine, cu viața ta.

Greșeala noastră ca *farisei*, ca oameni *dubli*, nu e că *vrem să-I mulțumim lui Dumnezeu* și, enumerând faptele noastre bune, Dumnezeu ar fi *scârbit* de faptul că noi facem *lucruri bune*. Nu! Lui îi place să îi spui faptele tale bune, alături de păcatele tale, dar să recunoști că aceste fapte bune le-ai făcut *cu harul Său*.

Cum să nu îi placă lui Dumnezeu *rugăciunea de mulțumire*?! Cum să nu Îi placă lui Dumnezeu mulțumiri ca acestea: *Doamne, Dumnezeul meu, Îți mulțumesc că mi-ai dat mie păcătosului să trec cu bine examenul acesta sau această stare de boală, în care mi-am văzut adâncul neputinței mele și am văzut că numai Tu m-ai ajutat să trec prin ele.*

Însă Lui nu îi place să vii în fața Sa cu sentimentul, cu starea de spirit că I-ai spune lucruri pe care *nu le știe*. Sau să vii în fața Sa cu sentimentul că faptele tale *te îndreptățesc* să condamni pe un altul, păcătos sau Sfânt.

Starea noastră de dreptate, *de sfințenie*, nu ne dă dreptul să-l *deznădăjduim* pe fratele nostru, să-l *calomniem* sau să îl *ironizăm*.

Sporirea duhovnicească nu este un motiv de a ne crede speciali în fața altora, ci este o datorie de conștiință care ne face să ne simțim mereu datori la a face binele, decât la a-i îndatora pe alții la a ne ridica statui.

Cu cât sunt *mai adânc în viața mea cu Dumnezeu* cu atât trebuie să mă comport *mai delicat* cu confracții mei, pentru că *adâncirea mea în sfințenie* mă face să văd și *mai complex*, și mai adânc, starea mea de *nepuință*, păcătoșenia mea.

De aceea *îndreptățirea de sine* a fariseului nu venea din *conștiința delicată a sfințeniei* ci din *starea de judecător impasibil* a celor care erau *sub el*, sub *felul vieții sale*.

El *se compara* cu cei pe care îi *întrecea*.

El știa că *nu a făcut* unele păcate, că are o viață *înscrisă* într-o anume *ordine*. Dar considera că *ordinea vieții lui* e *singura ordine posibilă*.

Greșeala fundamentală în raportarea noastră la alții e aceasta: de a considera că toți au *aceeași viziune* asupra vieții ca și noi sau că *trebuie să aibă*.

Fariseul cerea vameșului să aibă *aceeași viață* cu el pentru că își considera *percepția asupra vieții* ca fiind *singura percepție posibilă*.

Însă vameșul respinge ideea de *contorizare de sine*, nu vrea să se înscrie într-o *ierarhie a valorilor autonome*, statuate de el însuși, ci vine la Dumnezeu ca *lipsit de orice valoare*.

Renunțarea la sine a vameșului e *rugăciune de pocăință*. În rugăciunea sa, vameșul, renunțând la *părerea de sine*, la orice părere de sine, intră în *supralogica* lui Dumnezeu, care nu dă iertare pentru că ești *mai Sfânt* sau pentru că ești *mai păcătos* ci pentru că *recunoști că nu poți trăi fără El*.

Ierarhia valorică internă a fariseului își pierde orice *fundament* prin renunțarea la *ierarhizarea* faptelor personale din ființa vameșului.

Vameșul, prin aceea că recunoaște că *nimic nu e bun în sine*, ajunge la *adevărata valoare* a vieții: *a fi împreună cu Dumnezeu și îndreptat de către El*. Fariseul nu se simte *atât de împăcat* ca vameșul, pentru că el nu vrea să *renunțe la sine*, la ceea ce crede că a făcut *bine* sau *rău*, pentru a avea *intimitate cu El*.

Vameșul vrea *intimitatea cu Domnul* dincolo de *binele* sau *răul lui*, nădăjduind *numai în Domnul*, pe când fariseul vrea *binele lui*, pe care îl vrea pus *în fața* lui Dumnezeu, găsindu-și mai degrabă bucuria în *ceea ce a făcut el* decât în *ceea ce poate primi prin mila Sa*.

De fiecare dată când *ne întemeiem deciziile* numai pe noi ajungem să constatăm, ca fariseul, că nu ne simțim *atât de împăcați* pe cât *ne-am dori*. Facem lucrul, îl putem face foarte bine, dar nu ne simțim *împliniți*.

Și observăm atunci că lucrul *cu adevărat bun* era sau trebuie să fie altul, dacă meseria, orientarea socială pe care o avem acum nu ne aduce *libertatea interioară a harului*.

Când însă înțelegem că ceva *ne aduce libertate* și *ne împlinește*, atunci ne simțim *călăuziți* și *îndreptați* de către Dumnezeu și atunci suntem *în bucuria Sa*, pentru că simțim că trăim *o împlinire profundă* prin ceea ce facem.

Vă doresc, ne dorim tuturor să avem *un drum* spre Învierea Domnului *plin de bucurii duhovnicești*, de împliniri interioare!

Cred că e *cu puțință*, că totul e *cu puțință* dacă e *voia Domnului în viața noastră*.

Coborârea în smerenie și *în corecta raportare a noastră la Dumnezeu* ne aduce *înălțarea, îndreptarea* vieții noastre.

Fie dar să ne umplem de *îndreptarea Sa* și să ne bucurăm *cu bucurie negrăită*, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Când va veni Fiul Omului. Predică la Duminica lăsatului sec de carne sau Duminica Înfricoșătoarei judecăți a Domnului [Mt. 25, 31-46]

Iubiții mei¹³⁴,

duminica aceasta e *duminica iertării și a pocăinței*. Fiecare intrăm în *pre-săptămâna* Sfântului și Marelui Post, și ascultând cum va fi judecata Domnului, ne dăm seama că fiecare trebuie să își ceară iertare de la aproapele său, de la cel care știe să ierte și să se roage pentru cei care nu știu să ierte sau nu înțeleg că iertarea înseamnă *ușurarea inimii*.

Evanghelia de astăzi e *greu de înțeles* pentru întreaga făptură, atâta timp cât *venirea Lui la noi* va fi o *surpriză absolută*. Asta, pe de o parte.

Pe de altă parte, fiecare dintre noi vom merge cu *interioritatea noastră*, cu relația noastră cu Domnul la El, cu viața noastră și niciodată nu poți să te simți *plin* și *desăvârșit* în fața Celui *atotfrumos* și *supradesăvârșit*.

Îmi aduc aminte acum de o credincioasă adventă care trăia o mare superbie în fața mea, cum că ea *va fi primită* la Domnul, pentru că se credea *mântuită* și îmi spunea că *abia așteaptă* ca El să vină pentru ca să fie *veșnic* cu El.

Pozitivitatea ei exacerbată nu avea și nu are *întrepătrundere* cu *starea noastră de spirit*.

¹³⁴ Scrisă în data de 1 martie 2008.

În Ortodoxie, niciodată un om smerit nu se crede *vrednic* să moară și să meargă la Domnul, nu se crede *îndeajuns de pregătit* pentru *întâlnirea cu El*. Noi nu avem în existența noastră o *accentuată încredere* în *vrednicia noastră de a-L vedea* ci *precumpănește pocăința*.

Asta nu înseamnă că inima noastră nu strigă: *Vino, Doamne! Facă-se voia Ta întru mine și mântuiește-mă!*

Însă această *aplecare în smerenie* în fața Domnului [Scriptura numește adesea această aplecare ființială: *cădere pe fața noastră*, o *cădere a minții în inimă*, o intrare a minții în cele din lăuntru ale inimii] vine din aceea că *ne uităm în noi*, vedem multe păcate, și *mai puțin* sau *deloc* slava lui Dumnezeu.

De astăzi, cântările *Triodului* vor vorbi despre *goliciunea* noastră, despre *sărăcia* noastră de iubire și de bunătate. Și când mărturisești că ești *păcătos*, când *nu te cruți*, afli în tine *îndreptare*, pace, liniște, paradoxal, când tu simți că ești *impropriu acestora*.

Când crezi că *ai ceva* sau, și mai satanic, că *ești mântuit*, atunci *ți se ia* și ceea ce *crezi că ai*: harul smereniei, al bunei *poziționări* în fața lui Dumnezeu și a oamenilor.

Dacă în fața lui Dumnezeu ai *smerenie*, căci te vezi *mic* și *netrebnic*, în fața oamenilor trebuie să ai *cumsecădenie*, sfială bună.

Nu poți *să faci* și *să întrebi* pe cineva tot ceea ce îți trece prin cap!

Nu poți să lași orice gând *să se audă!*

Nu poți să fii *propriu iubirii* dacă nu vezi flămânzirea, însetarea, goliciunea, întemnițarea ta și a altora în *singurătatea păcatelor*.

Căci Cel ce va veni și va ședea pe tronul slavei Lui [Θρόνου δόξης Αὐτοῦ, v. 31] va vrea ca și noi să fim *îmbrăcați* în lumina Sa. Și lumina Sa, harul Său e cel prin care *vedem* cine *flămânzește* de dragoste, cine nu are *băutura* iubirii în viața lui, cine e *gol de prietenie*, pentru ca noi să îi devenim *prieteni*, cine stă *singur*, *nebăgat în seamă*, pentru ca noi *să îl luăm* la masa inimii noastre.

Fapta făcută *pentru El* e fapta făcută în harul Său și *cu iubirea Lui*. Și harul Său e cel pe care *îl primim* prin negarea că *suntem buni* sau că *avem fapte bune*, prin deșertarea de sine, de plăcerea de sine, pentru ca El *să ne îmbrace* în veșmântul nestricăciunii Sale.

Dacă cerem *ca vameșul* primim ca el *îndreptare*.

Dacă cerem *iertare* ca fiul risipitor primim iertare ca *cel ce se pocăiește*.

Dar dacă suntem *îndeajuns de buni pentru noi și cei mai buni* atunci harul lui Dumnezeu *nu intră* în noi, pentru că trebuie să ne socotim *cei mai răi și depravați cu puțință*, cei mai săraci cerșetori ai milei Sale dumnezeiești.

Și cum e *iubirea Lui*? Este aceea unde mergi *până la capăt*, unde dai *tot ce poți* pentru *binele* aproapelui tău.

Și dai pentru că *ți se dă*.

Și *înțelegi* pentru că ești *înțeleptit*.

Și *poți* pentru că ești *întărit*.

Și *mergi mai departe* pentru că *totul e har*, totul e *minune*.

Și vezi că nu ești tu *cel care poți*, ci *harul lui Dumnezeu* e cel ce *îți dă puteri* peste puteri, care te face *să te ridici* în fiecare zi la noi înțelegeri, la noi fapte, la noi *certitudini*.

E o *certitudine*, iubirii mei, faptul că *vom sta înaintea Lui la judecată* pentru ca să fim *aforisiți* [ἀφορίσει, v. 32], *despărțiți* unii de alții. Nu *despărțiți aiurea*, ci *despărțiți conform cu alegerea noastră*.

De aceea contează foarte mult că El ne-a dat *darul cel mare al libertății*, al libertății de a alege să fii cu El sau împotriva Lui, pentru că fericirea veșnică sau nefericirea veșnică sunt *alegerile noastre* și nu *fatum*, nu *soartă*, nu *predestinare*.

Libertatea nu e o *povară*, ci libertatea e un *dar prea minunat*!

Faptul că *te poți pocăi*, că poți *alege* pocăința, viața cuvioasă, că poți alege multiple forme de a te umple de frumusețe nu este un *chin* ci un *mare privilegiu*.

De ce? Pentru că iubești pe Dumnezeu cu toată inima ta pentru că *vrei și te bucuri întru El* și nu *pentru că trebuie*. Viața nu trebuie trăită *pentru că trebuie* ci trebuie trăită pentru că *e o minune*.

Puteai să *nu te naști* niciodată, puteai să *nu fi lăsat să te naști* niciodată și, dacă ești, simte-te *fericit și mulțumește-I* lui Dumnezeu că poți să *mulțumești pentru viața ta*.

Și *intuiești* sensul, sensurile, că toate *sensurile lumii* și ale *vieții te duc la El*, când ai grijă să *te îmbraci în harul Său* și să *reverși dragoste*, care îi *îmbracă* pe oameni.

Dacă ai trăit minunea de a *vă întâlni* cu un om *cu adevărat în nevoie* și care *v-a mulțumit din toată ființa* pentru iubirea voastră *dezinteresată*, pentru că l-ați ajutat cumva, atunci puteți înțelege de ce *iubirea lui Dumnezeu e viața noastră*.

Fără această *ținere a lui Dumnezeu cu noi*, fără această *privire a Lui peste noi* toate intră într-o *umbră dureroasă*.

Te pogori în iadul demenței, al singurătății, al urii infernale pe toți dacă nu ai *iubirea care să te țină*. Și cuvintele noastre nu sunt *retorică*, ci *subliniere* a faptului că atunci când ești *singur*, când realmente nu simți de nicăieri *un zâmbet real*, atunci *chinul* este *chin de iad*.

Răspunsul Dreptilor, al Sfinților lui Dumnezeu din Evanghelia de astăzi e că niciodată nu au făcut *ceva* pentru Domnul. La binecuvântarea Lui ei *vor întreba*, neprimind să creadă că *li se cuvine* binecuvântarea Lui: Κύριε, πότε Σε εἶδομεν [Doamne, când Te-am văzut?, v. 37].

Când Te-am văzut pe Tine *pe măsura* Ta?! Când Ți-am slujit Ție *pe măsura bunătații* și *a milei Tale*, ca să merităm atâta *mulțime de bine*?!! Când om fi făcut noi *ceva atât de bun* încât *să Te uiți*, să merităm *să Te uiți la noi*, la fața Căruia Puterile cele fără de trupuri *se tem a privi*?!!! Doamne, *când Te-am văzut*?!!!!...

Un strigăt de smerenie, care să ne intre în *toată ființa* și care să nu ne facă să credem, nici măcar pentru o clipă, că putem fi *propriei mântuirii* și *vieții*.

Rugăciunile tânguiri din acest *dumnezeiesc post* spun că întreaga conduită a noastră e *plină de păcate* și că nu avem niciun *motiv* să ne *încredem în noi* ci toată nădejdea noastră e pusă, trebuie *să fie pusă* la Domnul nostru, la Prea Curata Sa Maică, la Sfinții și Îngerii lui Dumnezeu.

Postul e *tânguire* și *așteptare*, nu *încredere în sine*!

Postul e *ferirea de ceea ce te îngroașă la cuget*.

Postul e *golire de intenții rele* pentru a te dăru, în smerenie, *bunelor intenții ale inimii*.

Căci *îmbrăcarea celui gol de iubire* înseamnă *iubire*.

Căci *adevărul lui Dumnezeu spus altora* e *adevărată potolire de însetare*.

Dacă *mănânc cu tine sinceritatea* atunci *ne simțim oameni* unul cu altul.

Dacă te văd *bolnav de întristare* și *te înseninez* sau dacă știi că *te poți baza pe mine* înseamnă că *nu mai ești bolnav de inimă rea*.

O, dacă te simți în lumea asta ca *într-o temniță* și te vezi *străin*, dacă te vezi *al nimănui*, și eu știu *să te văd*, atunci tu ești *împreună cu mine* și *eu cu tine* și *amândoi ne ținem în nădejde*!

Căci ce altceva înseamnă *frații Mei cei prea mici*, cei prea umili, neînsemnați, nebăgați în seamă [ἀδελφῶν Μου τῶν ἐλαχίστων, v. 40] decât *ridicarea oricărui om* la cinstea pe care *trebuie să I-o dăm lui Hristos Însuși*?

Dacă știi să vorbești tuturor ca Domnului atunci știi să Îl respecti pe El în oameni, știi să vezi adâncul umanității tale și al lor și să nu treci pe nimeni cu vederea.

Cărțile Sfinților sunt pline de cugetări la Rai și Iad deopotrivă, de poziționări continue față de fericirea și jalea veșnică. Mereu se îndulceau și ne îndulcim cu fericirea Raiului și ne amărâm inima și mintea cu nefericirea suferinței celei veșnice, adică cu depărtarea de preascumpa și preaduce față a Domnului.

O neconținută pendulare între cele două stări. O continuă trăire a bucuriei lui Dumnezeu și a amărăciunii păcatelor proprii.

Tocmai de aceea e dumnezeiască *libertatea de a iubi*: pentru că tu, care ai bucurii și tristeți, vrei să fii cu un altul, care are și el bucurii și tristeți și nu de unul singur.

Și pentru că vrei să fii cu altul și să îl vezi, să îl admiri văzându-l, să îl dorești văzându-l, să te încânți văzându-l tocmai de aceea Îl vezi pe Domnul, pentru că te vezi în relație și nu în continuă inamiciție cu altul.

Îl vezi pentru că nu îți ajungi.

Îl vezi pentru că vrei să te afli.

La fel, Îl cauți pe El pentru că vrei să te umpli de El. Îl dorești pe El și Te spânzuri de dorul Lui între cer și pământ pentru că nu vrei cu tine, nu vrei să fii singur, ci vrei să fii cu Cel ce împlinește toate, toate dorurile, în toți.

Versetul ultim, v. 46, vorbește despre *mergere*, despre *dinamism* și *spre rău* și *spre bine*.

Mergi unde ai dorit, unde ai dorit în mod constant.

Mergi unde ești învățat să mergi.

De aceea, când unii nu vă suportă pentru că mergeți acolo unde ei nu prea merg, în Biserica lui Dumnezeu și nu aveți manierele pe care ei le au să vă amintiți că *libertatea* e un cuțit cu dublu tăiș: pe de o parte, te operează de patimi iar, pe de altă parte, te face să cazi în toate gropile. Și, cum ai ceea ce îți strângi, cu ce te umpli, nimeni nu e vinovat că tu ai dorit ceea ce vei avea.

De-a lungul timpului au existat teologi și creștini ortodocși și nu numai, care și-au pus problema veșniciei Iadului ca pedeapsă prea mare pentru *nimicnicia umană*.

Însă, dacă e să raționăm corect, atunci pentru o viață în pocăință, prin care Dumnezeu ne învrednicește de slava Sa, ar trebui să nu merităm nici atunci bucuria pentru că e mai mare decât viața noastră.

Rezolvarea falsei aporii¹³⁵ ține însă de libertatea noastră.

¹³⁵ Falsei probleme de nerezolvat.

Dacă te-ai *potrivit* întreaga viață cu *un fel de viață*, cu un fel de *a simți și trăi lucrurile*, cum să fii propriu *altei vieți*, dacă aici, pe pământ, nu ți-ai *pregătit ființa* pentru *frumusețea veșniciei*?

Aici *ne pregătim*, suntem în stadiul de *a ne crea mădulare, organe pentru veșnicie*. Ca să *rezonzi* cu veșnicia, ca să fii *un mediu transparent* pentru slava lui Dumnezeu trebuie să fii *de acum*, trebuie să *te faci de acum*.

De aceea și Domnul cere *îmbrăcarea noastră în slavă* pentru atunci când va veni să *împartă* pe unii de alții, să *împartă alegerile* noastre.

Aici avem de-a face cu adevărata *criză*, adică *judcată*. Judecata e cea care *ne arată cum suntem*, nu *cum vrem să fim*. Și de aceea judecata nu poate să *ne arate puri*, pe noi, cei care din pânțelele mamei noastre am început să *intuim* și să *ne mișcăm cu mișcări păcătoase*.

Dumnezeu să ne dea tuturor *gândul cel bun*, gândul *pocăinței*, în care să *nu judecăm pe aproapele nostru* ci să *ne judecăm doar pe noi*.

Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toți și să vă dea *pace* și *multă liniște* în viața dumneavoastră. Amin!

Acolo îți va fi și *inima*! Predică la Duminica lăsatului sec de brânză sau a izgonirii Protopărintelui Adam din Rai [Mt. 6, 14-21]

Iubiții mei¹³⁶,

vă doresc *un post binecuvântat* de Dumnezeu! Asta ca să încep *cu sfârșitul*. Strategia aceasta, de a merge de la *sfârșit* spre *început* este adânc înrădăcinată în metalitatea ortodoxă, pentru că noi privim postul nu *de aici* spre Paști ci *de la Paști* spre noi.

Nu postim pentru că *trebuie să facem asta până la Paști* sau pentru că, *deși nu are nicio logică și mai ne și îmbolnăvim din cauza postului, noi trebuie să postim*, ci postim pentru ca *să ne pregătim* pentru bucuria învierii Domnului.

Și nu numai *postim*, cum ne spune Evanghelia de astăzi, dar ne exersăm și *iertarea și iubirea*, pentru că ne exersăm *iertarea și dorința de a face milostenie*.

¹³⁶ Scrisă în data de 8 martie 2008.

Avem un post plin. Un post plin nu numai *cu privațiuni* ci și *cu bucurii*. Pentru că *iertarea celor care ne-au greșit sau ne urăsc* și ne vorbesc de rău pe nedrept și *rugăciunea pentru iertarea lor* ne aduc o mare bucurie, cum ne aduce o mare bucurie și *milostenia* pentru frații noștri.

În mijlocul privațiunilor, a nevoințelor găsim *mult har*, *mult ajutor*, *multă fericire duhovnicească*.

Pentru că *fericirea noastră* vine *de la Dumnezeu* și nu *de la oameni*. Cine ne spune asta? Domnul nostru: *dacă veți ierta veți fi iertați!* Însă *iertarea noastră* este ca *iertare de oameni*, pe când *iertarea lui Dumnezeu* e o *iertare ca de la Dumnezeu spre oameni: dumnezeiască și neînțeleasă*.

Ce ne cere Domnul? *Să încercăm să iertăm*, să ne învățăm *cu iertarea*, *cu neținerea de minte a răului* pentru ca *să trăim iertarea lui Dumnezeu*.

El ne spune *să nu ne închidem inimile* spre cei care ne-au greșit, *să nu fim răi și calpi*¹³⁷ în acțiunile noastre, pentru că *duplicitatea* ne *urățește* în mod groaznic.

Și ce *rost* are *să nu mănânci carne* și *să nu bei vin* și *să nu faci dragoste cu soția ta* dacă acest post, amestecat cu *duplicitate*, te face *un măscărici*, un farsor?

Postul trebuie *să te golească* de multe sucuri, de multe mâncăruri, de excese. Dar, în același timp, el trebuie *să îți simplifice* mintea, *să te învețe să fii simplu* în cugetarea și poziționarea ta față de alții. Nu *cu două fețe*, ci *prin iertare*, prin *uitarea certurilor și a disensiunilor* să mergem mai departe, să fim alții.

Neiertarea înseamnă să batem pasul pe loc.

Dacă ne amintim de ce *am zis* și *am făcut noi* acum 3 zile, 5 ani sau 25 de ani înseamnă *să tot batem pasul pe loc*, când noi suntem alții sau ar trebui să fim alții.

Iertarea are nevoie de *vederea de sine*, de conștientizarea repercusiunilor gesturilor și cuvintelor tale. Tu ierți *puține lucruri* și Dumnezeu *te iartă pe fiecare secundă* de ceva anume.

Dar până *nu ierți* și *nu te rogi pentru iertarea tuturor* și *nu te rogi pentru toți oamenii adormiți, vii sau care se vor naște în lumea asta* nu simți *sensul adânc* al postului, care e *umplerea noastră de înviere*.

Postul e *înviere*. El te ridică de la *viața în trup* la *viața celor fără de trup*, la viața duhovnicească.

¹³⁷ Falși, fără delicatețe.

Iertarea *din post*, iertarea *cu post*, iertarea *din inimă* în postul făcut *cu toată inima* aduce *înviere duhovnicească* în noi, ridicare dintr-un *univers închis* într-unul *deschis pretutindeni* și *față de toți*.

Ce ne mai spune Domnul? Că postul trebuie să aibă *bucurie* și să aibă *dorul după simțirea lui Dumnezeu*.

Ungerea capului și spălarea feței [v. 17] au legătură cu *ascunsul* în care *ne prezentăm* lui Dumnezeu [v. 18].

Numai când *ne ungem mintea cu har* putem avea *fața radioasă*, plină de lumină dumnezeiască.

Numai când mintea noastră e *plină de bucuria iertării* și de *smerenie* putem *iradia în afară*.

Căci *fața* spune *pe cele ale inimii*. Și *fața noastră*, care e *poziționarea noastră* *vie către alții* e cea care *ne introduce* în relații.

Când facem *cunoștință* cu cineva facem *cu fața noastră* și nu *cu spatele nostru*. Îl privim *în față* pe cel cu care *dăm mâna*, cu cel cu care *legăm o comunicare*, care se poate transforma într-o *prietenie durabilă*, dacă *ne ostenim amândoi* la asta.

Ce facem *în noi*, în taină, iese *pe față*, iese pe trup. Trupul nostru *subliniază* viața sufletului nostru pentru că legătura dintre ele este *contiguă*. Întrepătrunderea sufletului cu trupul, umplerea trupului în întregime de către suflet e cea care *imprimă* bucuria și tristețea în întregul trup.

Fiecare parte din noi *vorbește*. Și depinde *ce vorbește*, *cum e receptată*. De aceea *igiena postului* presupune *igiena gesturilor*, a cuvintelor, a gândurilor. Contează *ce spui*, *cum spui*, *cum te miști*, *ce lași să se înțeleagă*.

Postul înseamnă *iertare*, înseamnă *dezlipire de confort*, înseamnă *bucurie* și mai înseamnă, ne spune Domnul, și...*împărtășire de bucurie*.

Milostenia este o *împărtășire de bucurie* din bucuria ta, din omenitatea ta, din bunul tău simț pentru alții.

Aceste $\theta\eta\sigma\alpha\upsilon\rho\omicron\upsilon\varsigma\ \acute{\epsilon}\nu\ \omicron\upsilon\beta\alpha\nu\tilde{\omega}$ [comori în cer, v. 20] pe care ni le cere Domnul trebuie să fie *împărtășirea noastră de dragoste* față de alții, care să ne facă inima *un cer de bunătate*, de *dăruire*.

Căci cum putem avea o *comoară reală* dacă *nu o avem în inima noastră*? Dacă *iubim ceva* trebuie să *și păstrăm cu noi*. Și *păstrăm cu noi* iertarea greșelilor altora, bucuria postului și dragostea ca milostenie. Păstrăm în noi ceea ce *vine de la Dumnezeu* în noi: *harul și frumusețea Sa*.

Astfel putem înțelege de ce lumea și lucrurile din ea sunt *împlântate*, sunt *în rădăcinate*, își au *fundamentul* în harul lui

Dumnezeu și cum ele sunt mediul prin care noi *ne manifestăm* interioritatea.

Floarea *dăruită* e floarea care *ne transmite* bucuria noastră de altcineva. Numai când floarea e *însoțită de dorința de a ne exprima* ea este *un mediu de transmitere a interiorității noastre*, pe lângă *frumusețea ei* specifică.

M-au întrebat mai mulți, de-a lungul timpului, *de ce creștinii ortodocși sărută mâna preoților și a ierarhilor noștri*, adică *de ce să săruți mâna unui bărbat?* Răspunsul stă aici: pentru ortodocși *materia e plină de har și e ținută în har*.

Se sărută mâna preoților și a ierarhilor pentru că mâinile lor sunt *slujitoare ale sfințeniilor lui Dumnezeu*, adică *se umplu de harul Sfintelor Taine* pe care le slujesc.

Și credincioșii noștri *cinstesc* prin acest sărut nu *pe noi înșine* ci *slava lui Dumnezeu*, care *coboară în Biserică prin slujitorii Săi și se împarte tuturor*.

Săruți mâna prin care ești *iertat și primești Sfintele Taine*.

Săruți mâna celui care te învață să devii din *om păcătos un înger în trup*, după cum sărutăm mâinile bunicilor, părinților, soților și soțiilor noastre sau ale copiilor noștri când dorim să le arătăm *marea dragoste și cinste* pe care *le-o purtăm*.

Ba, mai mult, trebuie să căutăm *să-i sărutăm pe obraji și pe mâini și pe dușmanii noștri*, pe cei care *ne hulesc toată ziua*, ca să arătăm *cu fapta și cu cuvântul* că nu stă în noi *duhul urâciunii și al infatuării*.

Da, acest mod de a te manifesta e unul *paradoxal*, e unul *bisericesc* și nu *secular*. Și el se leagă de *rațiuni adânci*, dumnezeiești și nu de *cutume oarbe*.

În lumea unde vezi *degetul lui Dumnezeu lucrând peste tot și împodobind toate și pe Dumnezeu prezent în ea ca Rațiunea tuturor lucrurilor și ca fundamentul vieții și al fericirii tuturor* te porți altfel, mai presus de *etichete neroade și de conformări improprii* la cadrul social.

De ce? Pentru că noi trăim *viața lui Dumnezeu în trup și nu viața noastră*. Noi nu mai *trăim* ci Hristos *ne locuiește* din ce în ce mai mult ființa noastră [Gal. 2, 20], pentru ca *să ne înalțe în slava iubirii Sale*.

Postul se include în această *logică dumnezeiască a vieții Bisericii*.

Postul, iertarea, milostenia, curăția trupului și a sufletului, înțelepciunea dumnezeiască sunt *însușiri ale modului divino-uman de viețuire a omului în Biserică*.

Și cei care *le îmbracă*, care *se îmbracă în virtuțile Bisericii* înțeleg pe fiecare zi cât de *preallogică* este *logica dumnezeiască a Bisericii*.

Cel ce a făcut toate, Dumnezeu și Părintele nostru ceresc, prin *mâinile Sale cele preasfinte*, adică prin *Fiul și Duhul Său*, să ne dăruiască nouă *frumusețea de a ne nevoi și de a ne înțelepți continuu*, trăind *în și spre orizontul veșnic* al vieții cu El, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

© *Teologie pentru azi*

2011

Ediția de față este o ediție
online gratuită
și e proprietatea
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.

Ea nu poate fi tipărită
și comercializată
fără acordul direct
al
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

© *Teologie pentru azi*
Toate drepturile rezervate